

Tawassol
(Forbønn)

© Noor 92 Publications
Tawassol (Forbønn)

ISBN 978-82-998540-3-0

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengselsstraff.

Noor 92 Publications

Tawassol
(Forbønn)

Shaykh-ul-Islam prof. dr. Muhammad Tahir-ul-Qadri

*I Guds, den Barmhjertiges, den evig Nåderikes navn.
Fred være med sendebudet Hans.*

INNHOLD

Forord	13
Kapittel 1: Sannheten om <i>tawassol</i>	15
Den grunnleggende filosofien om <i>tawassol</i>	15
Diverse oppfatninger om <i>tawassol</i>	16
Den rette læren om <i>tawassol</i>	18
Viktig terminologi om <i>tawassol</i>	21
<i>Tawassols</i> etymologiske betydning	21
Forskjellige varianter av <i>tawassol</i>	24
Gjensidig forhold mellom <i>tawassol</i> , forbønn og søket etter bistand	29
Kapittel 2: Læren om <i>tawassol</i>	31
I lyset av Koranen	31
▪ Argument nr. 1: Pålegget av å søke nærhet gjennom noen	31
▪ Argument nr. 2: Å søke etter forbedere er tillatt	34
▪ Argument nr. 3: <i>Tawassol</i> ved profeten <small>صلى الله عليه وسلم</small>	36
▪ Argument nr. 4: Frelse på dommens dag ved profeten <small>صلى الله عليه وسلم</small>	36
▪ Argument nr. 5: Trofasthet mot rettledningen ved profeten <small>صلى الله عليه وسلم</small>	37
▪ Argument nr. 6: Hindring av straff ved profetens <small>صلى الله عليه وسلم</small> mellomkomst	38
▪ Argument nr. 7: Profeten Sakarias' framgangsmåte	40
▪ Argument nr. 8: Profeten Jakobs syn	42
▪ Argument nr. 9: Ydmykhet som en forbeder	47
▪ Argument nr. 10: En bønn som inkluderer andre	49
▪ Argument nr. 11: Legge til den rettskafne i sin bønn	49
▪ Argument nr. 12: <i>Tawassol</i> ved Herrens ihukommelse	51

▪ Argument nr. 13: <i>Tawassol</i> ved profeters og helgeners minne	52
▪ Argument nr. 14: <i>Tawassol</i> ved Guds velsignelser	53
▪ Argument nr. 15: <i>Tawassol</i> ved Guds løfte	54
Kapittel 3: Protester mot <i>tawassol</i>	55
Del 1	55
▪ Protest nr. 1: <i>Tawassol</i> er ikke gyldig ved en annen person	55
▪ Protest nr. 2: Barnas handlinger er ikke foreldrenes handlinger	60
▪ Protest nr. 3: <i>Tawassol</i> er ugyldig fordi å tilbe noen andre enn Gud er forbudt	65
▪ Protest nr. 4: Profeter og helgener søkte selv etter forbedere	68
Del 2	69
<i>Tawassol</i> ved profetene og de rettskafne	69
Nærheten mellom den forelskede og den elskede på dommens dag	71
Kjærlighet til Guds elskede	73
Kjærlighet for Guds skyld resulterer i en høyere grad	74
Kjærlighet til Guds nærstående fører til Guds kjærlighet	75
Kapittel 4: <i>Tawassol</i>sfilosofi	77
I lyset av <i>aḥādīth</i>	77
Del 1	79
<i>Tawassol</i> ved gode handlinger	79
<i>Ṣalāt</i> som mellomledd	81
Oppnå Guds nærhet ved supplerende bønn	81
Døtre, frelse fra helvete	82
Frelse fra pinen ved mellomkomsten til dem som angrer	84
Del 2	85
Mellomledd i bønnen	85
Kapittel 5: <i>Tawassol</i> ved profeten صلى الله عليه وسلم	97
Læren om <i>tawassol</i> ved profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم	97

Fire former for *tawassol* ved profeten Mohammad

صلى الله عليه وسلم	97
a) Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som forbeder før Hans Nådes صلى الله عليه وسلم fødsel	97
b) Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som forbeder under den fysiske tilværelsen	112
c) Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som forbeder etter bortgangen	128
d) Profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم levninger (etterlatenskaper) som mellomledd	171
Oppsummering	188

Kapittel 6: *Tawassol* ved personer utenom profeter

***Tawassol* ved de rettskafne** 201

Oweys bin ‘Āmir al-Qarani 204

***Tawassol* ved de rettskafnes levninger (etterlatenskaper)** 207

a) Khazā’in-ol-‘irfān fī tafsīr-il-Qor’ān 208

b) Tafsīr Mājidi 210

c) Bayān-ol-Qor’ān 210

De hellige syv soverer av Efesos 211

Kapittel 7: Religiøse ledere som tror på *tawassol* 215

Imam Mālik bin Anas 216

Imam Qorṭobi 216

Imam Ibn Teymiyyah 217

Imam Ibn Kathīr 219

Ibn ‘Ābidīn Shāmi 220

Maḥmūd Ālōsi 221

Shāh ‘Abd-ol-Ḥaqq moḥaddith ad-Dihlawi 222

Maulānā Ashraf ‘Ali Thānwi 222

Helgenenes erfaringer og observasjoner 224

Omm Ḥarām bint Milḥān 224

Abo Ayyōb al-Anṣāri 224

Ibn Abo Ḥātim Rāzi 225

Imam Shāfi‘i 225

Abo al-Qāsim Qosheyri	226
Mojaddid Alf-thāni	226
Shāh Walī-Allah moḥaddith ad-Dihlawi	227
Noen avsluttende ord	227
Ordliste (arabisk)	231
Litteraturliste	233
Koran register	249
Generelt register	251

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَآتُوجِبُهُ
إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ -
يَا مُحَمَّدُ إِنِّي قَدْ تَوَجَّهْتُ بِكَ
إِلَىٰ رَبِّي فِي مَا جِئْتَنِي بِهِ
لِتُقْضَىٰ - اللَّهُمَّ فَشَفِّعْهُ فِيَّ -

«Å, Gud! Jeg ber fra Deg og henvender meg til Deg ved Mohammad, nådens profet. Kjære Mohammad, jeg henvender meg ved Dem til Herren min om å få behovet mitt oppfylt. Å, Gud, godta forbønnen hans for meg.»
(Sonan ibn Mājah: iqāmat-iş-şalāt was-sonnati fiḥā, ḥadīth nr. 1385)

Forord

Priset være Gud den Allmektige, Han som vi setter vår lit til, Han den Ene tilbedelsesverdige, som ingen barn har, og ingen er Ham lik, og måtte øse velsignelser over Hans elskede og vår mester Mohammad صلى الله عليه وسلم i all evighet, og over Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم familie, avkom, følgesvenner, og våre lærde og alle de troende.

Dette er en forkortet gjengivelse av shaykh-ul-islam Muhammad Tahir-ul-Qadris bok: *Islamic concept of intermediation*.

Shaykh-ul-islam prof. dr. Mohammad Tahir-ul-Qadri ble født 19. februar, 1951 i Jhang Sadar (Pakistan). Han er grunnleggeren av en av islams største bevegelser, Minhaj-ul-Quran International, som har sine grener nesten jorden rundt. Måtte Gud velsigne ham for den innsatsen han gjør for islam.

Temaet *tawassol* blir tatt opp i denne boken og blir diskutert gjennom flere faser, og dens riktige mening og betydning blir framlagt. Vi vil få et historisk tilbakeblikk under denne ferden og se hvordan de tidligere generasjonene har forholdt seg til *tawassol*.

Tawassol er en praksis som man søker noens nærhet gjennom, dette blir både gjort i det vanlige livet og i det religiøse livet. Det er nesten full enighet blant muslimene om at *tawassol* er tillatt. Men det finnes dessverre noen enkelte som prøver å skjære denne viktige kroppsdel av islam bort. I disse dager blir alt pekt på som flerguderi og innovasjon av dem som er imot *tawassol*. Det er nettopp derfor vi skal reise tilbake i tiden og finne denne ideologiens rot, og så vil vi fortsette reisen sammen fram til vår tid.

Målet med denne boken er å belyse læren om *tawassol* og redegjøre for at det er en tillatt og gyldig praksis. Boken vil gi en rettferdig sjanse både til dem som er for og dem som er imot *tawassol*, og deretter komme til en konklusjon. Denne læren kan i all korthet forklares med disse ordene: «*Tawassol* lukker ikke Guds nådes dører, men den åpner dem mer. Man kan for all del be til Gud direkte, men det er en mer likt handling å be gjennom Guds kjære.»

Praktisk bruk av *tawassol* og forståelse for og glede av dens virkning er betydelige sider av troen islam som ønskes formidlet med denne boken. Det lærestoffet som blir presentert, er bygd opp på sikre og autentiske kilder. Dette er en faglig tekst, og det kreves en del grunnleggende kunnskap om islam for å sette seg helt inn i tekstens tolkning, selv om teksten er gjort mest mulig forenklet, slik at den skal være alminnelig og lett forståelig. *Ḥadīth*- og Koran- oversettelsene og tilleggsinnlegg bygd på originalteksten står for undertegnede regning. For å utvikle et bedre engasjement i muslimenes tro, håper jeg at denne boken vil være en nyttig veileder.

Alle henvendelser vedrørende boken kan rettes til:
noor92publications@yahoo.no

Takk til: Shaykh Hasan Mir Qadri for inspirasjon og MQIs styre.
NMKKFs styre: Aqil Qadir, Zaeem Shaukat, M. Ghulam Ghous Afzal, Abdullah Arshid, M. Zia Hussain, Shahid Mahmood, Sheraz Aslam og Qamar Ejaz.

Mye heder til islamforskeren M. Farooq Rana og professor Iftikhar Ahmad Sheikh for det fenomenale arbeidet de har stått for i den originale teksten.

Tillatelse til å bruke boken *Islamic concept of intermediation* er gitt av:
M. Farooq Rana
Farid-e-Millat Research Institute
366-M, Model Town, Lahore-54700, Pakistan
fmri@research.com.pk

Abo Mahi
Oslo, april 2011

Kapittel 1: Sannheten om *tawassol*

Den grunnleggende filosofien om *tawassol*

Relevansen og helheten av filosofien om *tawassol* er et etablert faktum.

Å fornekte denne læren er faktisk å fornekte Koranens lære.

Tawassol er en handling som viser to sider: På den ene siden står den som har behov for å få et ønske oppfylt og viser sin ydmykhet og hjelpeløshet. På den andre siden viser den en handlings overlegenhet, som er blitt holdt hellig av den Høyere makten. Eller en person som er blitt tilknyttet den Høyere maktens tillatelse ved sine gode handlinger. *Tawassol* er ikke å fortrenge eller splitte den Høyere makten, derimot heller å gjøre det enklere for menneskenes behov ved å legge til noen i sin skuddbønn.

Tawassol-handlingen innebærer en skala av gradvise funksjoner:

På bunnen finner vi den ydmyke skapningen som ønsker sin skuddbønn godtatt av den Høyere makten. I midten finner vi den handlingen som er Gud kjær, eller den personen som har oppnådd Guds nærhet ved gode handlinger: bønn, faste, almisser, ved å ha hjulpet andre som lider. På toppen befinner den Høyere makten, Gud den Allmektige, Seg, som alene sitter med eneretten til å akseptere skuddbønnen eller ei. På ingen måte lærer dette oss at når man benytter seg av *tawassol*, så legger mellomleddet – om vi kan kalle det fortaleren eller forbederen – press på Gud for å få skuddbønnen oppfylt eller få syndene til den som ber skuddbønnen tilgitt. Dette er en feil som uheldigvis har tatt bolig i mange menneskers tanker. I motsetning til disse tankene skal man ha full tro på at ens skuddbønn, etter å ha godtatt sin hjelpeløshet, går ved den velsignede personen til Gud. Gud vil nå oppfylle behovet hans og den velsignede personen vil kun være et bindeledd som har gjort bønnen mer tungtveiende på grunn av sin mellomkomst. Derfor er det livsviktig for oss å forstå hva denne læren egentlig innebærer. Spesielt i disse tider når folk anser det som en ikke-muslimsk handling, som fører en vekk fra islam.

Det er svært viktig å understreke at man på ingen måte må tro at det er noen andre enn Gud som godtar og oppfyller bønner. En kan kun bruke en handling eller en person som bindeledd/fortaler først når den personen eller den handlingen er elsket av ham selv og av Gud. Derfor er det en god handling å elske en person kun fordi vedkommende er elsket av Gud. Slik blir fortaleren eller bindeleddet til en godtatt forbeder. Dette er et følsomt steg, derfor er det uriktig å gjøre noe motsatt av dette. Det kan lett forstås hvis man bruker sunn fornuft. Hvis den bedende tror at fortaleren eller forbederen kan gagne eller skade lik Gud, vil vedkommende være skyldig i å ha likestilt noen med Gud. Dermed vil vedkommende bli utvist fra troens fold basert på denne tankegangen. Faktisk er det viktig å vite at fortaleren ikke kan være garantist for at bønner vil bli godtatt. Gud sier: «Når Mine tjenere spør deg om Meg, (la dem vite): 'Jeg er nær!」^I

«Si: 'Anrop Gud eller anrop den mest Barmhjertige, uansett hvilket navn dere anroper Ham med, Hans er de vakreste navn.」^{II}

Det at folk tror at *tawassol* er en form for makt og tvang overfor Gud, bør ta slutt. Ingen makter å tvinge Ham, vi kan kun søke hos Ham. Det er Hans nåde mot oss at Han har hevet noen av Sine skapninger takket være kjærligheten og lydigheten deres til Ham, slik at de kan benyttes som forbedere for millioner av vanlige mennesker. Hadde det ikke vært for disse fortalerne, kunne vi lett ha falt i håpløshetens og frustrasjonens brønn. Det er en klar framvisning av deres tjeneste for menneskeheten at Gud legger noe positivt til hva som helst som er relatert til disse. Slik er det også med hellige steder og objekter, at de er brukt som midler. Målet med *tawassol* er å løfte menneskenes forventninger til Guds benådning.

Diverse oppfatninger om *tawassol*

Det er fullstendig enighet om noen deler av *tawassol*, mens i andre deler finnes det uenigheter.

---

^I Koranen 2:186.

^{II} Koranen 17:110.

Alle de lærde er enige om at gode handlinger som å be den påbudte tidebønnen eller supplerende bønn, faste, pilegrimsferden, det pålagte bidraget, lesning av Koranen og andre gode gjerninger kan bli brukt som midler for *tawassol*. Mens det er enkelte som benekter bruken av *tawassol* uten handlinger (passiv bruk av *tawassol*) ved profeter, helgener, rettskafne personer, enda mange av de lærde godtar og bekrefter muligheten for å bruke disse personlighetene som forbedere. Disse forskjellene har blitt belyst av Mohammad bin 'Alawi al-Māliki: «Uenigheten vedrørende *tawassol* uten handling, slik som: når individer og personer blir brukt som forbedere ved å si: 'Gud, jeg tar Din profet Mohammad صلى الله عليه وسلم som en fortaler mellom meg og Deg!' Eller: 'Jeg tar Abo Bakr, 'Omar, 'Osmān eller 'Ali som fortalere mellom meg og Deg!' Enkelte lærde behandler denne måten som forbudt. Men min tro er at denne forskjellen ikke er skadelig, for når man bruker en enkelt person som forbeder, blir den bønnen som man har framlagt sterkere takket være den personen (forbederen) basert på handlingene hans (slik blir dette en tilknytning ved handling). *Tawassol* ved handlinger er godtatt. Folk som forneker *tawassol*, har anlagt en svært sta holdning. Hvis de bare hadde orket å se på saken litt vidsynt, ville problemene ha forsvunnet og saken blitt klar. Det ville også ha løst den konflikten som har ført dem til å angripe andre muslimer.

Tawassol uten handling blir knyttet til den man benytter som fortaler, dermed blir det av seg selv til *tawassol* ved handlinger fordi den som er brukt som forbeder, har selv handlet og kommet til denne graden. En velger en som forbeder fordi vedkommende elsker ham og setter sin lit til hans åndelige overlegenhet eller han tror at Gud elsker denne fortaleren. Gud sier: 'Han (Gud) elsker dem og de elsker Ham!'¹

Tenker man grundig over dette, blir man tvunget til å innse kjærlighetens mønster som ligger i dette båndet. Denne troen (kjærligheten til Gud) er handlingen til den som er brukt som forbeder fordi å tro er regnet som en handling som omfatter hjertet hans.

---

¹ Koranen 5:54.

Den bedende som legger til en forbeder, sier: 'Herre! Uten tvil, jeg elsker den personen og jeg tror visselig at han elsker Deg. Han er Din lojale person og han oppfordrer til anstrengelse for Din sak, jeg tror at Du elsker ham også og at Du er tilfreds med ham. Jeg legger ham til som en fortaler basert på min kjærlighet til ham og jeg tror at Du vil godta min skuddbønn.' Men det finnes mange religiøse lærde som begrenser den Enes rekkevidde, hvis kunnskap omfatter alle hemmeligheter mellom himmel og jord og Han som evner å fatte det øynene påstår og det hjertet skjuler. Den som sier: 'Jeg tar profeten صلى الله عليه وسلم som min fortaler', og den som sier: 'Jeg tar profeten صلى الله عليه وسلم som min fortaler fordi jeg elsker Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم', står begge likt fordi den første også har satt sin lit og kjærlighet til profeten صلى الله عليه وسلم når han benyttet Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som fortaler. Hadde den bedende ikke stolt på og heller ikke elsket profeten صلى الله عليه وسلم, ville han ikke ha brukt Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som sin fortaler. Det samme gjelder helgener og de rettskafne.

Denne diskusjonen fjerner forvirringen rundt *tawassol*. Det er tydelig at forskjellen ikke er basert på grundig ettertanke og den er ikke på noen som helst måte et gyldig grunnlag for å kunne stemple den bedende (som benytter seg av *tawassol*) som en ikke-troende og presse vedkommende ut av islams fold. Det er rett og slett moralsk stigma!»¹

Den rette læren om *tawassol*

Noen folk er motvillige til å bruke profeten صلى الله عليه وسلم som fortaler når de ber, på grunn av mangel på kunnskap. De mener at å bruke *tawassol* ikke hører hjemme når du ber til Gud, du skal heller be direkte selv. Denne type holdning er basert på misforståelser av Koranens vers, som pålegger de troende å be direkte til Gud og unnlate å likestille noen med Ham. Resultatet av feiltolkningene blir at de mener det å søke hos Gud ved *tawassol* blir å fornekte Guds Enhet. Denne tankegangen er basert på en uvitenhet og misforståelse som vi snarest bør rette på. Å henvende seg til Gud ved å bruke en profet, en rettskaffen

---

¹ Mafāhīm yajib an toṣāḥḥah, s. 117–8.

mann, en helgen eller en god handling, er verken å fornekte Guds Enhet eller det motsatte av å be direkte til Ham. Det som er viktig å vite er at til tross for at vi legger til et mellomledd: en fortaler, forbeder, talsmann, vil det ikke si at vi ber til vedkommende, vi ber derimot til Gud og kun til Gud og ikke til mellomleddet. Man har kun fornektet Guds Enhet når man setter noen ved Hans side og anser noen andre som giver av tap og vinning eller den absolutte makten som bønnehører. Men saken vår utvikler ikke en slik tankegang. Bønnen tilhører kun Gud, for når man ber skuddbønn til Ham, legger man til en fortaler for at Han skal bønnhøre og tildele våre ønsker – enten det er en profet, en rettskaffen person, en helgen eller en god handling. For de står Gud nærmere og er Ham mer kjær og er mer verdsatte hos Ham, det vil si at de veier mer i Hans øyne enn andre vanlige mennesker. *Tawassol* gjør ikke bare bønnens ord mer effektive, men gjør også dens sjanser større til å bli godtatt av Gud. Bønnen er ikke nå en vanlig bønn, men en blanding av kjærlighet og skuddbønn. Det ligger en hast i alle bønner og denne hasten blir nå en del av Guds storsinnethet, den anskaffer seg en helligere grad og stiller det hele i et helt annet lys. Det er viktig å vite at bønnens godtagelse ikke er garantert ved *tawassol*, men den blir på alle måter mer nær oppfyllelse.

Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم pleide å oppfordre sine følgesvenner til å be til Gud ved å bruke profeten صلى الله عليه وسلم som mellomledd.

‘Osmān bin Ḥonayf berettet at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم lærte en blind mann som klagde over at han var blind og ikke lenger holdt ut: «Å, Gud! Jeg ber fra Deg og henvender meg til Deg ved Mohammad, nådens profet. Kjære Mohammad, jeg henvender meg ved Dem til Herren min om å få behovet mitt oppfylt. Å, Gud, godta forbønnen hans for meg.»¹

---

¹ Sonan Ibn Mājah: *iqāmat-iṣ-ṣalāt was-sonnati fiḥā*, ḥadīth nr. 1385.
Al-Jāmi-‘oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi) 5:569, ḥadīth nr. 3578.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 4:138.
Al-Mostadrak (Ḥākim) 1:313, 519 og 526–7.
Tārīkh-ol-kabīr (Bokhāri) 6:209-210.
‘Amal-ol-yaum wal-laylah (An-Nasā’i), s. 417–418, nr. 658–660.
Aṣ-ṣaḥīḥ (Ibn Khozaymah) 2:225-226#1219.
Dalā’il-on-nobowwah (Beyhaqi), 6:166–167.

‘Omar bin al-Khattāb pleide å be om regn fra Gud ved å legge til profetens صلى الله عليه وسلم onkel ‘Abbās i bønne som forbeder.^I

En gang da Medina var utsatt for en sterk tørke, ba de troendes mor ‘Ā’ishah muslimene om å gå til profetens صلى الله عليه وسلم grav og be til Gud om regn ved å legge til Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som fortaler. Bønne ble bedt og det regnet rikelig.^{II}

Denne type handling har vært elsket og vanlig siden profeten Adams tid. Denne handlingen har siden vandret gjennom alle andre profeters tider, deretter ved profeten صلى الله عليه وسلم vår, følgesvennene, deres følgere og nå er den hos oss. Men så oppstår det en gruppe folk som begynner å fornekte denne handlingens virksomhet basert på feil ideologi, og protesten deres er urettmessig. De stopper ikke der, men benytter seg av å si at dette utfordrer Guds Enhet. Derfor er det livsviktig at den islamske loven blir forstått grundig nok før man reagerer, slik at vi ikke begynner å kritisere eller fornekte noe basert på uvitenhet.

Al-Aẓkār (Nawawi), s. 83.

Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:558–559.

Khaṣā’iṣ-ol-kobra (Soyōṭi) 2:201.

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:594.

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: abwāb-ol-istisqā’, ḥadīth nr. 953.

Al-Mostadrak (Ḥākim) 3:334.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 3:352 og Dalā’il-on-nobowwah (Beyhaqi) 6:147.

Al-Aẓkār (Nawawi), s. 80.

Faṭḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni) 2:494.

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:277.

^{II} Dārimi berettet dette i del 15 av introduksjonen til hans Sonan (1:43, nr. 93).

Al-Wafā’ bi ahwal-il-moṣṭafa (Ibn-ol-Jauzi) 2:801.

Shifā’-os-siqām fi ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 128.

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:276.

Zorqāni 11:150.

Viktig terminologi om tawassol

Alltid når vi diskuterer *tawassol*, bør vi ha fire faktorer klart for oss:

1. **Wasīlah:** Forbønn eller megling: mellomledd.
2. **Motawassil:** Den bedende, som velger en handling, sted eller en person som sin/sitt forbeder/mellomledd i sin bønn eller handling.
3. **Motawassal bihi:** Selveste fortaleren, sakstaleren, talsmannen, forbederen: et objekt som blir valgt som forbeder overfor / mellomledd til Gud. Det kan blant annet være gode handlinger, profeter, helgener eller handlinger knyttet til dem.
4. **Motawassal ileyh:** Den det hele er rettet mot. Dette er kun Gud fordi Han er hovedfokuset i alle bønner og det er Han alene som godtar dem.

Tawassols etymologiske betydning

Tawassol (formidling: fortalerens mellomkomst) og *wasīlah* (mellomledd/forbeder) blir brukt likt. La oss nå se hva dette ordet betyr, men før det er det viktig å vite at å fange de arabiske ordene på et annet språk er svært vanskelig, spesielt på språk som er ordfattige. Det blir sagt følgende om *tawassol* og *wasīlah*: «*Wasīlah* (وسيلة) betyr å søke adgang til noe med forkjærlighet, og det ordet er mer spesielt enn *wasīlah* (وصيلة), for det (*wasīlah*) innebærer betydningen av å søke noe ved forkjærlighet.»^I

Ibn Manzōr skrev følgende om ordet *wasīlah* i sin forskning: «Det er egentlig et mellomledd for noe for å oppnå dets nærhet.»^{II}

Imam Zamakhshari skrev følgende i sitt verk: «Alt som hjelper til med å føre til tilknytning til Gud, er *wasīlah*.»^{III}

---

^I Al-Mofradāt (Raghib al-Iṣfahāni), s. 871.

^{II} Lisān-ol-‘arab 11:725.

^{III} Kashshāf ‘an ḥaqā’iq ghawāmid-it-tanzīl 1:488.

Ordet innebærer mange meninger og blir brukt på mange forskjellige måter. Men religiøst sett blir det brukt ved behov for noe, forkjærlighet, tilbøyelighet, ståsted (rang) og nærhet. Tre punkter kan belyses herved:

1) Høyeste rangen

Wasīlah er den høyeste rangen i paradiset, som er reservert for menneskehetens frelser صلى الله عليه وسلم på dommens dag. Det er en tradisjon blant muslimene å be en liten skuddbønn om at profeten صلى الله عليه وسلم skal få den rangen etter bønneropet (*azān*). Profeten صلى الله عليه وسلم pleide faktisk selv å oppfordre sine følgesvenner til å be denne bønnen. I imam Bokhāris verk finner vi en overlevering som er berettet av følgesvennen Jābir bin 'Abdollāh. Han berettet at profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Den som sier følgende etter å ha hørt bønneropet: 'Å, Gud, Herren over denne komplette invitasjonen og den evige forrettede tidebønnen, gjør Mohammad til en forbeder og gi ham forrang, reis ham til den høyeste rangen, som Du har lovet ham.' Pålagt meg er det da å gå i forbønn for ham på oppstandelsens dag.»¹

I denne skuddbønnen betyr *wasīlah* et sted som har en spesiell rang i paradiset. Det er den høyeste graden som er reservert kun for profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Så når vi enn benytter oss av profeten صلى الله عليه وسلم som en forbeder, har vi dette spesielle paradisiske stedet i våre tanker.

2) Guds nærhet

Guds nærhet er en kilde til *tawassol* i seg selv. Når en skapning kommer seg nær Gud ved å ha forbedret sin tro,

---

¹ *Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-ażān, ḥadīth nr. 589.*

Sonan an-Nasā'i: azān (2:27).

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:354.

Fath-ol-bāri (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 2:94 og 8:399.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 1:410.

Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 2:283–284#420.

Mishkāt-ol-maṣābīḥ (khaṭīb Tabrīzi), kapittel 4, 1:261#659.

undergitt seg Hans lydighet, ved tilbedelse, ved å etterleve *sonnah* og unngå synd, blir denne nærheten til Gud et mellomledd i seg selv. Det samme gjelder de som strever med å opparbeide intensjonens (*niyyah*) oppriktighet (*ikhlas*), som anskaffer seg adgangen til Guds nærhet og blir hevet opp til den rangen hvor man får tildelt fortrinn av Ham. Disse rettskafnes oppriktighet holder dem limt fast til den rette veien. De blir slike som tjener Gud ved å bli forbedere mellom mennesker og Gud, slik fjerner de Satans knep vekk fra folket. Satan har sverget på å lede de troende på avveier, Koranen nevner det: «Satan sa: '(Gud!) Ved Din ære, jeg skal visselig villedde dem alle!'^I

Men de som har klart å oppnå Guds nærhet, vil han ikke makte å forville.

3) Kilder til *tawassol*

Alle objekter som kan benyttes som midler for å oppnå Guds nærhet, er kilder til *tawassol*, det spiller ingen rolle om de er relatert til personligheter eller handlinger. Koranen har gjort dette tillatelig og det som er tillatelig kan ikke bli ulovliggjort uten et gyldig og tungtveiende argument fra den islamske loven. Koranen sier: «Å, dere troende! Frykt alltid Gud, og søk etter mellomledd (forbedere) for å komme Ham nær, og anstreng dere for Hans sak.»^{II}

Dette verset sier ikke noe som helst om disse kildene skal være handlinger eller personligheter, det lar det stå åpent for at menneskene skal ha tilgang til å velge mellom begge. Verset er en tydelig aksept av *tawassol*.

Shāh Ismā'īl ad-Dihlawi sa følgende om verset: «Folk som er i søken etter den sanne rettledningen til middelet *wasīlah*, som på en måte er en veiviser (*morshid*). Søken etter veiviseren (*morshid*) bør definitivt bestå av hardt strev som kreves når det gjelder oppnåelse av sann framgang. Gud har ordnet denne metoden for

---

^I Koranen 38:82.

^{II} Koranen 5:35.

dem som søker den sanne veien. Derfor er det nesten umulig å erverve seg den sanne framgangen uten å ha blitt ledet av en veiviser (*morshid*).»¹

«Uten olje lyser ikke lampen, uten vannet blomstrer ikke blomsten og uten en veiviser, finner du ikke veien!»

Forskjellige varianter av *tawassol*

På følgende måte blir *tawassol* delt opp:

1. *Tawassol lid-do 'ā'*

Dette er å søke nærhet til Gud gjennom en kilde som den islamske loven tillatter.

2. *Tawassol fid-do 'ā'*

Når et behov eller en bekymring blir framlagt for Gud for at man skal bli forløst, da blir et mellomledds hjelp søkt for å kunne få oppfylt behovet eller fjerne bekymringen.

Forskjellen mellom punkt 1 og 2 er: Det første er et mellomledd som fører en nær Gud. Det andre er en slik måte som oppfyller en persons behov eller fjerner hans plage. *Tawassol fid-do 'ā'* blir igjen delt opp i to varianter:

a) *Tawassol* ved ord

I denne formen av *tawassol* blir navnet til mellomleddet nevnt for å skaffe seg adgangen til Guds nærhet, slik at bønner skal bli bønnhørt og nøden skal forsvinne. Under bønner til Gud skal henvisningen til en profet, en god handling eller en helgen fungere som mellomledd for å få bønner til å bli godtatt. Det er ikke nødvendig å nevne et spesifikt navn så lenge en intensjon er der, eller man bare refererer til vedkommende eller handlingen. Slik som en beretning i *Ṣaḥīḥ al-Bokhāri* lærer oss: Det var tre menn som var ute og reiste, under reisen søkte de ly i en hule og hulens inngang ble stengt fordi det falt en stor

---

¹ Ṣirāt mostaqīm, s. 58.

stein foran åpningen. Alle tre var rettskafne menn, så de ble enige om å be til Gud. Den første ba til Gud ved å vise til sin godhet som han viste foreldrene sine. Den andre ba til Gud ved å vise til hvordan han hadde tatt avstand fra en umoralsk syndefull handling, enda det var svært enkelt for ham å fullføre den. Den tredje av dem refererte til hvordan han hadde bevart lønnen til en arbeidstaker i mange år og betalt ham tilbake. De ble forløst og bønner deres ble hørt, steinen som hadde stengt hulens inngang, ble flyttet av Gud.¹

b) *Tawassol* uten ord

Når en god handling eller et hellig sted blir brukt som et mellomledd fordi det stedet eller den handlingen er Gud kjær, blir de til mellomledd takket være sin særegenhet, selv om de ikke blir nevnt i det hele tatt. Dette er også kjent som *tawassol* ved handling. Behovet for ord forsvinner fordi stedet eller handlingen holder en spesiell grad i Guds øyne. Slik blir det ikke nødvendig å legge til ord om mellomleddet under bønner. Den bedende kan ha med en helgen eller være på et hellig sted eller stille seg ved et hellig objekt og be til Gud ved å bruke det objektet som et mellomledd til Gud, slik at bønner skal veie mer og bli godtatt av Gud.

Det å benytte seg av et hellig sted som mellomledd lærer vi følgende om i Koranen: «På dette stedet (Marias bedeværelse) ba Sakarias til Herren sin. Han ba: 'Min Herre, skjenk meg fra Deg en dydig etterkommer. Sannelig, Du er den som hører alles bønn!'»^{II}

---

^I Şaḥīḥ al-Bokhāri, imam Bokhāri har berettet denne hendelsen i forskjellige deler av *ḥadīth*-samlingen sin: kitāb-ol-ijārah 2:793#2152, kitāb-ol-boyō' 2:771#2102, kitāb-ol-mozāra' ah 2:821–822#2208, kitāb-ol-ambiyā' 3:1278#3278 og kitāb-ol-adab 5:2228–2229#5629.

^{II} Koranen 3:38.

I dette verset har Gud gjort klart for oss at profeten Sakarias' handling var å benytte seg av et hellig sted. Grunnen til det var at han innså at stedet måtte være unikt fordi han så Maria spise frukt som det ikke var sesong og tid for på det stedet. Det som er verdt å legge merke til, er at Maria var profeten Sakarias' elev. Han hadde et ønske som han inderlig ville skulle gå i oppfyllelse og det var å få en slik etterkommer som kunne tre i hans sted og bevare Guds lovbud. Han benyttet seg av Marias bedested selv om hun var eleven hans, og Gud bønhørte ham og skjenket ham en sønn (profeten Johannes) som var unik. Det som var enda merkeligere ved hele episoden, var at profeten Sakarias var en eldgammel mann og hustruen hans var ufruktbar og gammel.

Det andre eksemplet er da profeten Josef sendte sin skjorte til sin gamle far, profeten Jakob, slik at han skulle bli seende igjen. Koranen underretter oss: «Kom dere av sted med denne skjorten min, og legg den over min fars ansikt; synet hans vil komme tilbake.»¹

I tillegg til profetenes og helgenenes handlinger kan levningene (etterlatenskapene) deres også benyttes som mellomledd. Dette vil vi komme nærmere inn på litt senere i boken.

3. *Tawassol bid-do'ā'*

Dette er en metode hvor en person som står Gud nær, ber for en annen person, for at vedkommendes vansker skal forsvinne og hans ønsker bli oppfylte. Når denne helgenen løfter sine hender for å be til Gud, lar ikke Gud den bønnen være sånn uten videre. Den blir som regel godtatt takket være Guds omfangsrrike nåde. Dette viser bare hvor kjær Han holder denne tjeneren Sin.

«Kom i hu da dere sa: 'Å, Moses! Vi kan aldri holde ut med en type mat (manna og vaktler), så be til

---

¹ Koranen 12:93.

Herren din for oss at Han skal frambringe for oss det som vokser fra jorden av spinat og agurker og hvete og linser og løk.»^I

I dette verset er disse ordene til Israels barn brukt som appell for å legge til et mellomledd: «Så be til Herren din for oss.» Tilhengerne ber profeten Moses om å be for dem, det vil si at de vet at bønner hans veier mer enn deres. Ser vi på bakgrunnen, var det ikke profeten Moses som ønsket dette, men Israels barn. Men de la sin bønn i hånden hans for at han skulle viderebringe den. Dette er den handlingen vi kaller *tawassol bid-do 'ā'*.

4. *Tawassol bin-nidā'*

Dette er en metode der den bedende legger sin bønn fram for Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم* og bruker Hans Hellighet *صلى الله عليه وسلم* som en fortaler for å søke Guds hjelp. Når han viderefører sin skuddbønn gjennom profeten *صلى الله عليه وسلم*, blir det et ledd imellom for å kunne få hjelp fra Gud.

Ibn Kathīr nevner en svært interessant historie, han skrev: «Under Yamāmah-krigen^{II} var muslimenes kamprop: '*Yā Moḥammadah* (Kjære Mohammad, bistå oss)!' Under krigen plukket Khālīd bin Walīd opp fanen og skar gjennom rekkene og satte kursen mot Mosaylimah, løgnerens fjell. Der ventet han på ham for å drepe ham. Deretter vendte han tilbake, stilte seg mellom begge hærene og skrek ut: 'Jeg er sønn av Walīd! Jeg er sønn av 'Āmir og Zeyd!' Så ropte han ut muslimenes kamprop som var der den dagen: '*Yā Moḥammadah* (Kjære Mohammad, bistå oss)!'»^{III}

I denne overleveringen, er det profeten *صلى الله عليه وسلم* muslimene setter sin lit til som en forbeder, og de muslimene som praktiserer denne handlingen er følgesvennene selv. Det vil si at dette er følgesvennens måte å bruke Hans Høyhet *صلى الله عليه وسلم* på som en forbeder.

---

^I Koranen 2:61.

^{II} Denne krigen fant sted etter profetens *صلى الله عليه وسلم* bortgang.

^{III} Al-Bidāyah wan-nihāyah 5:30.

Slik har også 'Abdollāh bin 'Abbās berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Sannelig, noen av Guds engler på jorden er et tillegg til de englene som vokter. De skriver ned ethvert blad som faller ned fra et tre. Hvis noen av dere skulle bli torturert i jungelen, så burde dere anrope: 'Hjelp meg, Guds tjenerer!'"¹

Her får de troende igjen en lekse av profeten صلى الله عليه وسلم om å benytte seg av en forbeder for å be om Guds hjelp. I dette tilfellet er det englene. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم lærer oss å ikke avlenke oss fra dem som tror på Gud og i tillegg blir vi opplært til å praktisere deres tro.

I denne beretningen lærte vi at hvis det ikke er noe som helst menneske til stede for å berge en, bør en be til Gud ved å bruke englene som et mellomledd. Slik vil Gud beordre dem til å hjelpe den som er fanget i nøden. Dette klargjør for oss at vi ikke er alene i universet – det finnes andre skapninger. Selv om englene blir holdt skjult for menneskenes øyne, er de alltid til stede når Guds velvilje blir kalt på.

På dommens dag når kaoset og panikken vil være på sitt verste, når alle avventer at dommen skal felles, vil de troende oppsøke profet etter profet og til slutt ende opp hos Hans Nåde صلى الله عليه وسلم. Der vil det bli bedt om at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم skal stå som fortaler for de troende. Denne beretningen er bekreftet av nesten alle *ḥadīth*-lærde. Så hvis dette er tillatt på dommens dag, hvorfor skulle det ikke være tillatt i vår tid på jorden? Dette viser egentlig kun til profetenes velvilje, som viser til at de troende alltid kan regne med dem som bindeledd mellom seg og Gud. Ved dem kan de alltid nå Gud, uansett hvor syndefulle de er, og det spiller ingen rolle om vi skulle stå i det dennesidiges landskap eller det hinsidiges.

En kortere versjon av hele denne tradisjonen er denne, 'Abdollāh bin 'Omar berettet: «Profeten

---

¹ Majma'-oz-zawā'id 10:132, gjengitt av Heythami og han bekreftet at dens beretterkjede er troverdig.

صلى الله عليه وسلم sa: 'En person ber fra andre folk helt til oppstandelsens dag da han vil bli framstilt og ikke noe kjøtt vil være på ansiktet hans.' Han sa videre: 'På oppstandelsens dag vil solen komme folk såpass nær at folk vil svette helt opp til halve øret sitt. I den tilstanden vil folk henvende seg til Adam for hjelp (for å søke etter hans forbønn), deretter til Moses og til slutt til Mohammad صلى الله عليه وسلم.' 'Abdollah la til: «Leyth berettet for meg at ibn Abo Ja'far berettet: Han (profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم) vil megle (med Gud) om folks avgjørelse, han vil ikke gå derfra og vil holde buen til paradisetts port. Den dagen vil Gud stille ham i den høyeste rangen, alle folk som vil være til stede kommer til å lovsynge hans lovprisning.»¹

5. *Tawassol bil-'amāl-iṣ-ṣāliḥah*

Dette er måten å gjøre *tawassol* på ved rettskafne handlinger, slik folk oftest lover Gud en god handling hvis et ønske går i oppfyllelse.

6. *Tawassol bil-āthār-iṣ-ṣāliḥīn*

Denne type *tawassol* betyr å etterleve de rettskafne. En lære som er bygd på den måten som de rettskafne praktiserte troen på, som igjen er basert på å etterleve profetens صلى الله عليه وسلم livsførsel.

Gjensidig forhold mellom *tawassol*, forbønn og søket etter bistand

I denne sammenhengen er det viktig å få med seg et punkt til, det er at vi ber noen om å stille som vår fortaler til Gud. Det kommende verset styrker det vi har diskutert om *tawassol* til nå fordi målet er å legge fram noen som er Gud mer kjær og nær. Når *tawassol* blir bevist, blir de to andre punktene av seg selv etablerte og gyldige. Et vers i Koranen gjør det tydelig at å søke bistand fra noen og la noen gå i forbønn ikke bare er viktig, men også en likt handling i Guds øyne: «Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم), når de hadde gjort

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-oz-zakāh, ḥadīth nr. 1382.

sin sjel ondt, og bedt om tilgivelse fra Gud og også sendebudet hadde bedt om tilgivelse for dem, ville de visselig ha opplevd Gud som mest benådende, evig nåderik.»¹

Her er det tydelig at Koranen lærer oss å benytte oss av en forbeder. Ordene er klare, de sier at når noen har syndet, bør de henvende seg til Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Verdt å legge merke til er ordet «og» i verset («og bedt om ...»). Det vil si: Ikke be direkte til Gud her, men kom først til sendebudet صلى الله عليه وسلم og be deretter om tilgivelse fra Gud. Da vil fortaleren صلى الله عليه وسلم gå i forbønn og Herren vil forbarme Seg over synderne. Dette er en veldig spesiell måte som blir framlagt av Gud selv, og verset gjør definitivt *tawassol* tillatelig. Men det gjør ikke det å be direkte til Gud ulovlig. Her faller også søket etter bistand inn fordi man kommer til profeten صلى الله عليه وسلم først og ber så Hans Nåde صلى الله عليه وسلم om å gå i forbønn. Å søke bistand fra andre kaller vi *istighāthah* på arabisk. Når man først oppsøker noen andre og deretter ber om tilgivelse fra Gud, betyr det at man ber om hjelp fra en annen person til å gå i forbønn, slik som det sistnevnte verset lærer oss.

Bønnen blir da følgende: «Kjære Guds sendebud صلى الله عليه وسلم! Jeg er en synder, vis meg nåde og gå i forbønn for meg hos Gud, slik at Han må tilgi meg.»

Synderens bønn er søket etter bistand, mens profetens صلى الله عليه وسلم mellomkomst er forbønnen som blir framlagt, og det hele summeres opp til å bli *tawassol*.

---

¹ Koranen 4:64.

Kapittel 2: Læren om *tawassol*

I lyset av Koranen

I det forrige kapitlet diskuterte vi at *tawassol* og *wasīlah* er et mellomledd for å oppnå noens nærhet. Siden en troendes mål er å oppnå Guds tilfredshet, har Han rettleidet dem flere steder i Koranen, om hvordan de skal oppnå adgangen til Hans nærhet. Under prosessen skal de ikke bare mette sin trang til sannheten, men også tilfredsstill Ham samtidig. Søken etter sannheten og Guds tilfredshet er to roser på samme stilk. Det innebærer åpenbart at den troende ikke søker filosofenes sannhet, noe som er mer eller mindre teoretisk og mangler personlig engasjement. Sannheten som den troende søker, må vise til hans følelsesmessige engasjement. Dette er et krav som blir krevd av det guddommelige svaret, uten et slikt følelsesladet engasjement som viser at en virkelig brenner for noe, er det umulig å oppnå svaret. Når dette kravet blir oppfylt, blir den troendes søk besvart med en god lønn. Han oppnår tre mål: Han kommer nærmere sannheten, han tilfredsstiller sin egen lidenskap for sannheten og samtidig mottar han Guds velbehag, som er hans livs viktigste mål. De kommende versene vil klargjøre for oss hvor bestemt Gud har fastsatt for de troende å søke mellomledd for å oppnå Hans nærhet, slik at menneskene kan få oppfylt sine behov og ønsker og leve et veltilfreds liv på denne jorden.

Vi skal nå se på femten argumenter som er veldig viktige for både dem som forneker *tawassol*, og for dem som benytter seg av det.

- **Argument nr. 1: Pålegget av å søke nærhet gjennom noen**

Det er befalt av Gud den Allmektige i Koranen: «Å, dere troende! Frykt alltid Gud, og søk etter mellomledd (forbedere) for å komme Ham nær, og anstreng dere for Hans sak, slik at dere må høste framgang.»¹

Dette verset legger vekt på fire ting:

- a) Troen

---

¹ Koranen 5:35.

- b) Fromhet
- c) Søke etter mellomledd
- d) Anstrenge seg for Guds sak

Det første Koranen nevner i dette verset er troen. Etter troen pålegges en from væremåte (gudfryktighet) fordi et hjerte som huser Guds frykt, er i sannhet et hjerte som er Ham lydige. Den som besitter gudfryktighet, er aldri Gud ulydig. Han tilbringer hvert sitt øyeblikk med å tilfredsstille Ham, og alle andre bekymringer blir skjøvet tilbake. Det er Gud som blir hans første prioritet. Å adlyde Gud og å gi seg under Hans pålegg blir for den gudfryktige livsnødvendig. Gode handlinger blir som en uatskillelig del av personligheten hans. Det begjæret som den gudfryktige nå går rundt med i hjertet sitt om kun å tilfredsstille Herren sin og komme Ham nær, hever ham i Guds øyne. Handlingene hans blir rettet mot Gud uansett hva slags handlinger det er, han gjør dem kun for å tilfredsstille Ham.

Ordet *ittaqo* er imperativ av verbet *wiqāyah* (å beskytte/forsvare seg selv) – *taqwa* (gudfryktighet, fromhet, avholdenhet, overholde Herrens lov) stammer fra dette verbet. Det er et innholdsrikt ord og viser til alle handlinger som redder den gudfryktige fra Guds vrede og fører ham heller nærmere Gud. Det tredje som blir lagt vekt på i verset er å søke mellomledd. Koranen sier: «Søk etter mellomledd (forbedere) for å komme Ham nær.» Noen av de lærde har tolket *wasīlah* (mellomledd) når det har blitt nevnt i Koranen, som tro og gode handlinger. Andre lærde, som er flertallet i dette tilfellet, tolker og forklarer *wasīlah* som profetene, de rettskafne og Guds favoriserte og de Han har gitt forrang til. De sier at ordet *ittaqollah* (frykt alltid Gud) påpeker troen, gode handlinger og alle andre former av tilbedelse for Gud. Men faktum er at verset pålegger de troende å søke mellomledd (forbedere) til Guds nærhet. Når det gjelder troen og gode handlinger som fører en nær Gud, så står profetene og de Gud har gitt forrang, høyere enn alt annet. Det vil si at deres lære og væremåte er den som skal etterleves, ingen måte er bedre enn den.

Shāh Walī-Allah moḥaddith ad-Dihlawi har forklart i verket *al-Qaul-ol-jamīl* (s. 34) at *wasīlah* er som troskap til veiviseren, mens Shāh Ismāʿīl ad-Dihlawi mener at veiviseren selv er *wasīlah*. Han sier: «Derfor er det nesten umulig å erverve seg den sanne framgangen uten å ha blitt ledet av en veiviser (*morshid*).»^I

Maulāna Rōmi refererte til den samme tankegangen og hadde kun en mening om at hvis han noen gang nådde Guds nærhet, så var det takket være læremesteren hans, Shams-od-dīn Tabrīzi.^{II}

Det fjerde punktet som nevnes i verset, er *jihād*: anstrenge seg for Guds sak. Ordet har fått en vridning i våre dager, men la oss konsentrere oss om hva ordet egentlig betyr, nemlig å anstrenge seg. Denne anstrengelsen har igjen sine former, men det som er viktig å legge merke til er at dette er en måte å få islam på kartet på. Hvis man anstrenger seg for Guds sak ved å skrive om Guds lover og regler, barmhjertighet og nåde og gjør menneskene kjent med dem, da har man framstilt noe som styrker Guds sak, og det er definitivt å anstrenge seg for Hans sak. Det som er viktig å ha i tankene her, er at det setter islam i lyset og lærer folket om Guds pålegg og behag. Når det samme verset framfører tro, fromhet og anstrengelse for Guds sak som et pålegg, blir det siste punktet også et pålegg, den autoriteten som gjelder de andre tre punktene i verset gjelder også punktet som handler om å søke mellomledd (forbedere). Dermed vil det si at det er et pålegg om å tro, ha gudfryktighet, søke etter mellomledd og anstrenge seg for Guds sak.

Wasīlah er på ingen måte å likestille noen med Gud, den oppfordrer ingen til å være flergudsdyrker, tvert imot knytter den båndet mellom den troende og Gud og gir den troende en sterkere tro på Guds Enhet. Å benekte og forby *tawassol* etter at Koranen så tydelig tillater den, er rett og slett å fornekte Koranens sannhet.

---

^I *Ṣirāt mostaqīm*, s. 58.

^{II} *Mathnawī maʿ nawī*.

▪ **Argument nr. 2: Å søke etter forbedere er tillatt**

Koranen sier: «De som disse tilber, søker selv et mellomledd til Herren gjennom dem som står (Gud) nærmest og forventer selv av Hans nåde og frykter Hans pine. Sannelig, din Herres pine er noe å frykte!»^I

I uvitenhetstiden pleide flergudsdyrkerne å tilbe engler og dsjinner. Kristne tilba statuer av profeten Jesus og jomfru Maria. Jødene tilba Esras statue og bilder. Før islams ankomst var de onde dsjinnene svært aktive med å villedde menneskene. De skal ha gått inn i statuene og stått for skuespill. De stakkarene som ikke visste bedre, begynte å tilbe statuene når de så dem smile og bevege seg. Men da islams dag grydde, ba de onde dsjinnene om tilgivelse fra Gud og antok islam. De angret på sine handlinger og omvendte seg fra sine gamle vaner og begynte å følge den rette veien. De ble Gud lojale og lydige og var stadig ute etter å finne mellomledd til Ham.

Følgesvennen 'Abdollah Ibn Mas'od belyste at dette verset fra Koranen ble spesielt åpenbart på grunn av et arabersamfunn som tilba en gruppe dsjinner. Da disse dsjinnene konverterte til islam, var deres tilbedere uoppmerksomme på det, men de ble påminnet av Gud om at de de tilba nå var falt i ærefrykt for Gud og de søkte nå etter mellomledd for å oppnå Hans nærhet.^{II}

Denne utdypningen gjør det klart for oss at det er tillatt å lite på dem som står Gud nær ved deres lydighet til og gode handlinger for Ham. De som er Gud nær, setter sin lit til dem som står Gud nærmere enn dem også, og dette er en vedvarende prosess fordi denne reisen er nesten uendelig. Profeten Jesus har en svært høy rang hos Gud, men han søker også etter et mellomledd, nøyaktig som

---

^I Koranen 17:57.

^{II} Şahīḥ al-Bokhāri: kitāb-ot-tafsīr, ḥadīth nr. 1826.

Şahīḥ al-Moslim 4:2321#3030.

Al-Mostadrak (Hākim) 2:362.

Ma'alim-ot-tanzīl (Baghawi) 3:120.

verset nevner. Det lærer oss at Guds nærhet har forskjellige grader, men ingen eier den nærheten som Guds elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم den utvalgte besitter. Verset belyser den saken at avgudene aldri var tilbedelsesverdige fordi de selv var falt ned for Gud den Allmektige og anstrengte seg for å oppnå Hans velbehag. Hadde de vært gudene til det folket som var på vidvanke, ville de ikke hatt behov for å tilbe noen og å søke etter noen andres velvilje. De er faktisk like hjelpeløse som tilbederne sine og beviset på det er deres avhengighet av andres hjelp. Verset lærer oss også at det er tillatt å søke Guds nærhet ved dem som allerede har oppnådd Hans nærhet. For dette har vært de rettskafnes praksis, som dette verset handler om: profeten Jesus, hans mor Maria, profeten Esra, englene. Når verset sier: «... de søker selv et mellomledd til Herren gjennom dem som står (Gud) nærmest ...», da er det ingen tvil lenger om at dette er profeten Jesu praksis.

Først etter å ha søkt et mellomledd kommer man til denne graden: «Og de forventer selv av Hans nåde.» Etter å ha benyttet seg av *tawassol* imøteser de Guds nåde, derfor bør bare forståelsen av dette verset oppklare *tawassols* rang. Versets ord er tydelige: Det er ikke tillatt i det hele tatt å tilbe noen andre enn Gud, men å benytte seg av noen som forbeder for å få oppfylt ønsket sitt er tillatt. Hvem bruker man som forbedere? Da må vi igjen gå til verset, som sier at det er dem som står Gud nærmere. Verset forbyr flerguderi, men ikke å benytte seg av en forbeder. Det er kun tillatt å tilbe Gud, og å benytte Hans nære og kjære som forbedere er fullt tillatelig. Disse favoriserte personlighetene er kun en framgangsmåte, og de går i forbønn for oss, de er ikke Hans erstattere og heller ikke Hans likestilte. Derfor er det rett å tro at alle Hans favoriserte og nærstående er gyldige forbedere, og Han alene er tilbedelsesverdig.

▪ **Argument nr. 3: Tawassol ved profeten صلى الله عليه وسلم**

Koranen sier: «Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم), når de hadde gjort sin sjel ondt, og bedt om tilgivelse fra Gud og også sendebudet hadde bedt om tilgivelse for dem, ville de visselig ha opplevd Gud som mest benådende, evig nåderik.»^I

Dette verset beordrer alle de troende til å forlate seg på mellomkomsten til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم at dette er en fullt akseptabel og gyldig måte å få sine synder tilgitt av Gud på. Dette verset gjaldt ikke bare Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم synlige fysiske liv på jorden, men også livet etter bortgangen. Vi vil komme tilbake til dette verset i kapittel fem.

▪ **Argument nr. 4: Frelse på dommens dag ved profeten صلى الله عليه وسلم**

Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er den som er Gud kjærest av alle Hans skapninger. Det er grunnen til at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم vil bli forært en slik rang på dommens dag som ingen vil oppleve maken til, det blir sagt i Koranen: «Sannelig, Herren din vil opphøye deg til den mest lovprisede rangen^{II}.»^{III}

Maqām al-maḥmūd (forherligelsens rang) er det opphøyde stedet som er reservert kun for Hans Nåde صلى الله عليه وسلم på dommens dag. Det betegner hvilken rang denne profeten صلى الله عليه وسلم holder, og hvor høyt Gud setter Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Meningen med denne opphøyde rangen er den mellomkomsten profeten صلى الله عليه وسلم skal foreta på dommens dag for de troende. Koranen og *aḥādīth* beviser at denne meglingen er profetens صلى الله عليه وسلم utmerkede forrang.

---

^I Koranen 4:64.

^{II} Et løfte gitt til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم vil gå i forbønn for de troende på dommens dag og alle vil prise profeten

صلى الله عليه وسلم rikelig for det.

^{III} Koranen 17:79.

På denne dagen da ingen trøst vil være å finne, da alle dører vil være lukket, da ingen lampe vil lyse og intet ly vil trygge, vil alle virkelig fatte hva imam Sharaf-od-dīn al-Boṣīri mener med dette verset: «Han er (Guds) elskede, mot hans forbønn er alles blikk vendt for all frykt som kommer til å vise seg på pinens dag.»^I

Folket vil be profeten صلى الله عليه وسلم om å gå i forbønn for dem for at Gud skal forløse dem fra de vanskene som vil stå foran dem. Mange *aḥādīth* som er regnet som hundre prosent autentiske av alle trosretninger innenfor islam, bekrefter at denne hendelsen vil finne sted. Gud vil tilgi folk i profetens صلى الله عليه وسلم navn takket være den forbønnen som vil bli framstilt av Hans Nåde صلى الله عليه وسلم.

Det sistnevnte verset fra Koranen lærer oss at profeten صلى الله عليه وسلم vil bli brukt som forbeder selv på dommens dag. Dette viser at vårt forhold til vår mester صلى الله عليه وسلم er en evig relasjon og ikke noe som blir avbrutt eller får et opphør her og der. Dette er hovedpoenget med denne opphøyde rangen som skiller profeten صلى الله عليه وسلم fra alle andre skapninger.

▪ **Argument nr. 5: Trofasthet mot rettledningen ved profeten صلى الله عليه وسلم**

En troendes trofasthet er lik et ufravendt blikk på sin mester صلى الله عليه وسلم, Koranen omtaler dette slik: «Hvordan kan det la seg gjøre at dere igjen blir vantro, enda dere er de som det blir opplest Guds vers for, og blant dere er sendebudet Hans? Den som holder seg fast til Gud, han blir visselig rettledet til den rette veien.»^{II}

Verset maner til *tawassol*, når vi tenker grundig over disse ordene i det: «Og blant dere er sendebudet Hans?», vil vi innse at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم er en forbeder som er velsignet av Gud til å gå i forbønn for menneskeheten. Det er takket være den rangen som Gud har tildelt Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم, at Hans Eksellense

---

^I Kappens dikt, del 3, v. 8.

^{II} Koranen 3:101.

صلى الله عليه وسلم kan overtale Gud til å ta ut folk fra mørket og føre dem inn i rettledningens lys. Ordene: «Hvordan kan det la seg gjøre at dere igjen blir vantro» klargjør for oss at det som gjør det umulig å vende om fra tro til vantro, er profetens صلى الله عليه وسلم mellomkomst. Verset legger vekt på to ting, som igjen er tilknyttet hverandre. Det første er: Folk mottar rettledningen ved profetens صلى الله عليه وسلم mellomkomst, for hadde ikke Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم vært der, hvem skulle de ha hørt disse mektige ordene som kalles Koranen fra? Det andre er: Hvis man vil bli rettleddet, må man holde seg fast til Gud, og det er også gjennom profeten صلى الله عليه وسلم. Den som holder seg fast til Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم praksis, har holdt seg fast til Gud. Dermed kan det konkluderes med at både å motta rettledningen og å opprettholde dens fasthet, er direkte knyttet til profetens صلى الله عليه وسلم personlighet, og uten Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم mellomkomst er det umulig. Gud er Allmektig, det er opp til Ham om Han ønsker å rettlede noen direkte. Han er fullt ut kapabel til å gjøre så. Men når Han selv sier at å holde fast ved Hans vei, er å holde seg til Ham gjennom sendebudet صلى الله عليه وسلم Hans, er det et soleklart bevis på at *tawassol* er en lovlig handling.

▪ **Argument nr. 6: Hindring av straff ved profetens صلى الله عليه وسلم mellomkomst**

Koranen sier: «Og Gud vil ikke pine dem mens du er blant dem. Og Gud vil ikke pine dem mens de ber om tilgivelse.»¹

I dette verset blir pinen hindret av to årsaker:

- a) Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم tilstedeværelse blant dem
- b) Søke tilgivelse fra Gud

Først understreker Gud at Han ikke vil pine dem fordi profeten صلى الله عليه وسلم er til stede blant dem. Det andre

---

¹ Koranen 8:33.

som blir framhevet, er at Han tilbakeholder pinen fordi de ber om tilgivelse fra Ham. Det som må poengteres her, er rekkefølgen av disse to årsakene. Gud gir fortrinn til profetens *صلى الله عليه وسلم* tilstedeværelse. Verset sier det åpenbart at så lenge profeten *صلى الله عليه وسلم* er til stede blant dem, vil Gud tilbakeholde pinen fra dem, noe som ikke ville ha skjedd dem i Hans Hellighets *صلى الله عليه وسلم* fravær. Her spiller profeten *صلى الله عليه وسلم* rollen som fortaler og forsoner for folket. Gud godtar ikke kun denne meglingen, men Han gir tilstedeværelsen som er mellomkomst og megling fra profetens *صلى الله عليه وسلم* side fortrinn over Sin egen nåde. Versets struktur støtter denne teorien fordi verset er bygd opp på den måten at det som blir rangert høyere, kommer først.

Nå går vi inn på et litt mer følsomt tema – mange folk velger å begrense denne tilstedeværelsen kun til profetens *صلى الله عليه وسلم* fysiske og synlige tilstedeværelse på jorden. Men de tar dessverre feil. Ser vi nøyer på verset, vil vi forstå at Gud ikke har gjort noen forskjell her, intet liv er tatt opp verken livet på jorden eller i livet etter bortgangen. Ordet tilstedeværelse er faktisk brukt som et inkluderende ord, en slik inkludering at denne relasjonen er et bånd lik en ring som ingen ende har.

Vi går litt dypere inn i verset og får en ordentlig oppfatning av det ved å forstå at dette faktisk også handler om tiden før profetens *صلى الله عليه وسلم* komme til jorden. Før profetens *صلى الله عليه وسلم* fødsel pleide jødene i Yathrib, som var navnet på byen Medina på den tiden, å be til Gud ved å bruke profeten Mohammad *صلى الله عليه وسلم* som sin forbeder. Slik pleide de å seire på slagmarken over araberne i Yathrib og omegn. Koranen omtaler jødernes måte: «Enda før dette ba de om å kunne seire over de vantro!»¹

Verset gir oss et bilde av en jødisk framgangsmåte, som er framlagt av Koranen slik at vi skal ta lærdom av den. For i begynnelsen av dette verset

---

¹ Koranen 2:89.

blir det sagt: «før profeten صلى الله عليه وسلم kom til dere så trodde dere på Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم, dere la til og med til Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم navn i skuddbønnene deres, men nå som sannheten er kommet, vil dere bare snu ryggen til og fornekte.» Dette er uten tvil en klar beskjed om at hvis de før hadde en relasjon til denne personligheten صلى الله عليه وسلم, så har de definitivt det i dag også, og ingen morgendag vil komme hvor denne relasjonen vil bli avbrutt. Alle *ḥadīth*-lærde har lagt dette verset til grunn for sine argumenter for *tawassol*. Om vi nå avgjør med et sant hjerte: Når jødene, som ikke engang var profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم tilhengere, kunne benytte seg av Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم mellomkomst før Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم var født, hvorfor kan ikke vi muslimer som er denne profetens صلى الله عليه وسلم tilhengere, benytte oss av vår mester صلى الله عليه وسلم som en *wasīlah*? Uten tvil er det ikke bare tillatelig, men nærmest obligatorisk for oss å benytte oss av denne framgangsmåten, det er en tradisjon som vi bør binde oss til og opprettholde.

▪ **Argument nr. 7: Profeten Sakarias' framgangsmåte**

Den unike og hjerterørende historien om profeten Sakarias' bønn som ga ham sønnen profeten Johannes, er enestående, og Koranen har priset denne hendelsen: «Og Sakarias fikk ansvaret for henne (Marias oppdragelse). Når han enn kom inn til henne (i hennes bedeværelse, fant han forsyninger (av mat) hos henne. Han spurte: 'Maria! Hvor kommer dette fra til deg?' Hun svarte: 'Det kommer fra Guds nærhet!' Sannelig, Gud forsyner den Han vil uten å måle det.»^I

«På dette stedet (Marias bedeværelse) ba Sakarias til Herren sin. Han ba: 'Min Herre, skjenk meg fra Deg en dydig etterkommer. Sannelig, Du er den som hører alles bønn!'»^{II}

---

^I Koranen 3:37.

^{II} Koranen 3:38.

Hver gang profeten Sakarias besøkte Maria for å se hvordan hun hadde det, fant han alltid hos henne frukter som det ikke var sesong for, og en dag bestemte han seg for å be. Han hadde i tankene at Gud som kunne gi Maria frukt som det ikke var sesong for, vel også kunne gi ham frukt (sønn) som det ikke var sesong for lenger (alderdommen hans og hustruens). Når disse tankene strømmet gjennom hjernen hans, valgte han å be til Gud på det stedet. Man kan gjerne komme med teorier om at han ba til Gud, og at det ikke hadde noe med stedet å gjøre. Men da må vi først se på følgende spørsmål:

- a) Ba profeten Sakarias noen gang den samme bønnen før dette?
- b) Hvorfor valgte profeten Sakarias akkurat det stedet til å be sin bønn på, anså han det som mer hellig enn andre steder?
- c) Hvorfor valgte Koranen å legge vekt på at bønnen ble bedt på det stedet?
- d) Hvorfor ble profeten Sakarias' bønn kun godtatt etter at han hadde bedt den i Marias bedeværelse?

Profeten Sakarias ba denne bønnen i flere år, han hadde blitt gammel og grå. Det var ett ønske som lå i hans indre, og det var å få en rettskaffen arvtaker fordi han tvilte på at de andre av sine ville kunne framføre Guds budskap like rett som han selv. Han hadde som rutine å stå opp om natten for å be denne bønnen. Etter å ha sett det Maria ble skjenket med, valgte han å benytte seg av bedeværelset hennes for å bruke det som et mellomledd.

Hvis dette bare var en tilfeldighet og en vanlig bønn som alle de andre gangene, ville ikke Koranen ha innledet verset med å si:

«På dette stedet (Marias bedeværelse)»; å argumentere mot dette er ikke bare å fornærme Koranen, men også å nedverdige det åndelige ved Koranen. Det er åpenbart at han valgte dette stedet fordi han anså det som mer hellig enn andre steder. Med andre ord lette han etter et mellomledd og fant det, og deretter benyttet han seg av

det middelet. Det beviser at et hellig sted også kan bli brukt som en forbeder.

Nå gjenstår én ting og det er: Hvorfor ble bønnen godtatt her? Mannen som ba bønnen, var den samme (profeten Sakarias), bønnens ord var de samme som hadde blitt bedt i alle år. Tårene som rant ned kinnene hans under bønnen, var også de samme, bedetiden var natten som alle andre netter, i ensomheten ba han som vanlig, men én ting var forskjellig og det var Marias bedeværelset.

Bønner ble hørt, og Koranen fortsetter å lette på *tawassols* slør: «Mens han fortsatt stod bedende i bedeværelset, ropte englene til ham: 'Sannelig, Gud gir deg gledens nyhet om Johannes.'»^I

Da det hellige stedet hadde blitt valgt ut framfor det vanlige bedestedet, ble bønner hørt og besvart med det samme. Legg merke til at han fortsatt stod i bønn, den var ikke engang over da svaret kom. Verset påpeker at Gud liker *tawassol* og ønsker at Hans mennesker skal benytte seg av det. Og husk at dette var ikke hvem som helst som stod foran Gud og benyttet seg av *tawassol*. Det var en profet som er høyt æret i Koranen. Så hvis en som er så nærstående Gud kan benytte seg av *tawassol*, hvorfor kan ikke vanlige mennesker gjøre det? I lys av dette lærer vi at *tawassol* fører til at bønner blir hørt raskere.

▪ **Argument nr. 8: Profeten Jakobs syn**

Profeten Jakob er stamfaren til alle som hører inn under Israels barn – Israel er faktisk tittelen hans. Koranen opplyser at profeten Josef sa: «Kom dere av gårde med denne skjorten min, og legg den over min fars ansikt; synet hans vil komme tilbake.»^{II}

Hva skjer når profeten Jakob får denne skjorten lagt på ansiktet sitt: «Og da budbringeren med det gledelige budskapet ankom, la han skjorten over Jakobs

---

^I Koranen 3:39.

^{II} Koranen 12:93.

ansikt, og i det samme øyeblikket kom synet hans tilbake.»¹

Her er det et nytt mellomledd som har blitt brukt, det er intet hellig sted, det er ingen hellig person, det er ingen god handling, men det er en skjorte som er blitt hellig av å ha tilhørt en profet. Nå som den har tilhørt en profet, er den blitt verdig som mellomledd. Slik som Marias bedeværelse bare var et rom, men det tilhørte Maria som har en helgens rang, og dermed ble rommet verdig nok som mellomledd selv for en profet. I dette tilfellet er avsenderen av skjorten (mellomleddet) en profet og benytteren av objektet er også en profet, og det var en profet som ga ordre om handlingen. Det blir åpenbart at dette fenomenet har sterkere røtter enn å bli kalt for noe som er tillagt troen i etterkant, legg merke til at det er Koranen som gjengir historien. Derfor vil det å benekte fenomenet *tawassols* eksistens være å benekte Koranens autenticitet.

Tre punkter kommer fram i lyset av denne hendelsen:

- a) Det første er at det var en mellommann som var innblandet i hele handlingen og ingen direkte kontakt fant sted mellom begge profetene. «Men da budbringeren med det gledelige budskapet ankom,» er ordene som beviser at det var en mellommann innblandet. Det middelet som ble brukt, var en skjorte, som ikke er noe levende objekt, men som tilhørte en profet.
- b) Det andre er at siden bæreren av gladmeldingen ikke la til et eneste ord under hele handlingen og kun la skjorten på ansiktet til profeten Jakob, viser det til at det var en *tawassol*-handling uten ord.
- c) Det tredje er at å sette sin lit til noen som ikke er en profet, er også profetenes praksis.

---

¹ Koranen 12:96.

Vi ser at profeten Sakarias satte sin lit til mellomledet, som var Marias bedeværelse, for at bønne skulle bli hørt. I dette tilfellet ser vi at profeten Josef satte sin lit til en mellommann som skulle bære skjorten fram til faren, profeten Jakob. Så å erklære disse handlingene som en ikke-praksis av profetene, kan ikke være riktig og ikke noe annet enn ren uvitenhet. Ordene er klare i versene og historien er likeså, ingen muslim har rett til å kunne ulovliggjøre denne praksisen som tilhører profetene, som var mer Gudstroende enn noen andre mennesker, dette er ikke som å likestille noen med Gud. Det er ikke noen grunnlag for tvil i denne praksisen og Koranen bekrefter den. Det vakreste ved hele hendelsen er at det er en profet som sender mellomledet, mens det på den andre siden er en annen profet som mottar middelet og benytter seg av dets velsignelse. Og det mest vidunderlige ved det hele er at det er en mellommann som ikke er profet, som bærer mellomledet fra avsender til mottaker. Da kan det konkluderes med at det er tillatt å bruke noe som tilhører en profet, som et mellomledd. Vi forstår at vi kan benytte oss av *tawassol* ved profeter og ikke-profeter også, slik som helgener.

Unaturlige hendelser er slike hendelser som finner sted uten sine grunnleggende ingredienser og elementer, slike som egentlig er nødvendige og absolutte for sin eksistens. Dette blir tolket som oversanselig eller unaturlig. Det mest kjente fenomenet må vel være profeten Jesu fødsel. Alle vitenskapsmenn og leger er enige om at det må en mann og en kvinne til for å få et barn, selv analfabeter er enige om det. Hvis ikke cellene til begge parter er med i bildet, kan intet barn bli født, vi kan ikke engang stille oss det spørsmålet om det er mulig. Men Gud den Allmektige gjorde alt dette mulig og skapte profeten Jesus uten far. Derfor kan denne fødselen bli kalt unaturlig eller mirakuløs.

Generelt sett blir det sagt at å be om mellomkomst for unaturlige handlinger er lik vantro, når det er tillatt å gjøre det om naturlige handlinger. Denne tankegangen stammer fra folkets uvitenhet om den reelle

definisjonen av unaturlige eller mirakuløse hendelser. Disse folkene ledes av en definisjon som er ufullstendig, en definisjon som sier at hvilket som helst fenomen som ikke er forklart på en fullgod eller tilstrekkelig måte av jordiske årsaker, er overnaturlig, mens det som kan oppfattes og forklares er naturlig. Med naturlig og unaturlig vil det si at det som er naturlig kan aksepteres, mens det unaturlige ikke kan aksepteres. For å kunne forstå litt mer av dette er profeten Jakobs og profeten Josefs hendelse svært dekkende og interessant. Hvis han hadde fått synet tilbake ved et medisinsk inngrep, ville det ha vært naturlig og akseptabelt for disse menneskene. Men det at synet kommer tilbake fordi en skjorte som er et klesplagg blir lagt over en gammel fars ansikt, en som har lengtet etter sin sønn, er unaturlig og ikke akseptabelt. Selvfølgelig er denne hendelsen en unaturlig og mirakuløs hendelse. Denne kortfattede diskusjonen beviser:

- a) Hvis en virkning skjer uten noen forklarlige årsaker, er det definitivt en unaturlig hendelse og har en overnaturlig påvirkning.
- b) *Tawassol* ved unaturlige og mirakuløse årsaker er godkjent av Koranen og bevist ved profetenes praksis.
- c) «Kom dere av sted med denne skjorten min» viser ikke til noe som helst jordisk medikament. Det eneste den viser til, er helbredelse av profeten Jakobs syn ved å bruke skjorten som et mellomledd. Dermed er dette en handling som betegner *tawassol* ved unaturlige og mirakuløse handlinger. Hvis dette skulle være en ikke-tillatelig framgangsmåte i islam, ville ikke Koranen ha nevnt det og langt mindre kalt det en vakker hendelse.

Et annet tema dukker opp her og krever vår oppmerksomhet. Er det rett å erklære en handling basert på *tawassol* som gyldig og tillatelig når den er relatert til unaturlige årsaker, eller er det mer rett å erklære det ugyldig og forbudt fordi det sies at *tawassol* kun er

relatert til det som er naturlig? Vel, dette er ikke noe mer enn selvoppdiktede erklæringer. Koranen forbyr ikke *tawassol* relatert til det unaturlige og heller ikke gjør profetens صلى الله عليه وسلم tradisjoner det. Den rette islamske troen er at alt avhenger av Gud, hva som enn skjer og blir gjort, er gjennom Ham. Hvis Han ville, kunne ikke et atom i luften ha beveget på seg. Det er ingen tvil om at å tro at man kan lage Hans likestilte eller at noen er Ham lik, er vantro.

Naturlige og unaturlige årsaker opererer på to forskjellige baner. Naturlige årsaker relaterer til den fysiske påvirkningen. Man kan fatte dem fordi man opplever dem, til tross for at de kan ta pusten fra en iblant. Unaturlige årsaker er mer relatert til indre og åndelige påvirkninger. Få forstår seg på dem, men de som tar dem til seg – hvilket fotfeste i troen de oppnår!

Grunnen til at det naturlige er lettere å ta til seg, er at hverdagen vår består av det naturlige. Vi ser hvordan ting blir gjort. I motsetning til det har vi det unaturlige, det ser vi ikke, til tross for at vi noen ganger ser og føler alt. Men faktum er at ingen årsak eller handling er uten påvirkning og eksistens, slik som det ble nevnt at vi noen ganger ser og føler alt, men det er virkelig de som er blitt benådet av Gud med innsiktens øye som klarer det. Uansett om det er en naturlig eller unaturlig hendelse, så har det en påvirkning og den påvirkningen har en kropp, men den kan være synlig og den kan være usynlig. Målet med dette argumentet er at hvis vi fornekte at *tawassol* kan benyttes for unaturlige hendelser, benekter vi Koranen. Følgende vers i Koranen kan være til hjelp: Engelen Gabriel kom på Guds befaling og viste seg for Maria og ga henne et gledelig budskap: «Jeg er kun en utsending fra Herren din, for å skjenke deg en ren sønn.»¹

Her har engelen Gabriel kalt seg selv for giveren av det rene barnet, enda det er Gud som er Giveren av alt. Dette

---

¹ Koranen 19:19.

er unaturlig åndelig, og det at Maria skulle bære på et barn uten at en mann noen gang hadde rørt henne, var fysisk unaturlig, fordi det bare skulle skje ved en pust. Men engelen Gabriel er mellomleddet her og er sendt av Gud, enda Han ikke hadde behov for å fortelle Maria dette eller sende engelen for å utføre det. Han kunne bare ha sagt: «Bli!», så hadde det blitt til. Gud velger å sende oss midler og lærer oss at for å komme Ham nær, må vi ta i bruk disse mellomleddene.

▪ **Argument nr. 9: Ydmykhet som en forbeder**

Ydmykhet, syndserkjennelse, å vise at man er Gud underdanig og vise sin hjelpeløshet overfor Gud, er alle midler til å knuse sitt eget ego. Hvis en troende ber til Gud og viser hvor underdanig han er og legger full vekt på å være ærbødig, ville det føre ham nærmere Gud. For Gud liker dem som er ydmyke og ikke hardnakkede, Gud liker den troende som stiller i bønn med et rent hjerte, som erkjenner egne feil og at det er ting han har behov for som kun Gud kan tildele ham. Gud oppfyller de ydmykes bønn.

Vi lærer av følgesvennenes og helgenenes bønner, som gjorde seg til de aller minste i bønnene sine og ba til Gud i håp om å bli forløst. De hadde ikke sin storhet i tankene, de oppsøkte Gud i den tilstand at hjertet var fylt av underkastelse. Dette var måten til Abo Bakr, 'Ali, Zeyn-ol-'ābidīn, 'Abd-ol-Qādir al-Gīlāni og mange andre.

Tawassol er basert på det samme. Noe blir framstilt for Gud i ens bønn som en støtte for å høyne sjansene til bønnens godtagelse. Takket være det navnet, den handlingen eller det objektet som blir lagt til, velger Gud å godta bønnen fordi Han ikke liker å avvise noe når Hans nære blir lagt til i bønnen. Det navnet som blir lagt til i bønnen, vekker Guds nåde mer og får den til å fosse, så Han vender Seg i nåde mot den bedende. Den vi legger til i bønnen som forbeder er noe eller noen som Gud holder kjær. Den forbederens

handlinger eller hellighet er i seg selv et bindeledd mellom den og dens Herre. Derfor er det viktig å si til dem som retter sine pekefinger mot denne læren: å la hjertet og hjernen bli mer vidsynt, og hvem påstår at en som selv er avhengig av Guds velbehag og en som selv er avhengig av Guds nåde kan bli Ham lik eller overgå Hans rang? Dette er kun tanker som har blitt innsprøytet i folks hjerne; at læren om *tawassol* er å sidestille noen med Gud, det er kun løgn.

Læren om *tawassol* er å være ydmyk overfor sin Herre, å erkjenne sine synder overfor Ham og vite at Han er den som gir og tilgir. Uten den nåden er man fortapt: «Herren vår! Vi har gjort vår egen sjel urett, og hvis ikke Du tilgir oss og ser i nåde til oss, vil vi i sannhet bli av taperne.»^I

Igjen er det en profet som benytter seg av *tawassol*, men denne gangen er det hjelpeløsheten hans som er mellomledet. Ṭabarāni, Ḥākīm, Abo No‘aym og Beyhaqi har framlagt en beretning berettet av ‘Omar bin al-Khaṭṭāb, som hørte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم si: «Da profeten Adam klarte å gjøre feilen (ble lurt av Satan) og han måtte oppleve Guds vrede, da var han bekymret og ville bli tilgitt. Han kom på da Gud skapte ham og blåste i ham sjelen Sin, i det øyeblikket løftet han hodet sitt opp mot tronen og der stod det: 'Ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Mohammad er Guds sendebud!' Profeten Adam ba nå følgende bønn^{II}: 'Jeg ber fra Deg i Mohammads navn at Du må tilgi meg!' Gud tilga ham og spurte ham: 'Hvor kjenner du Mohammad fra?' Adam fortalte hele hendelsen. Gud sa: 'Adam! Mohammad er den siste profeten av alle profeter fra avkommet ditt og hvis ikke han hadde vært ville ikke du ha blitt skapt.'»^{III}

---

^I Koranen 7:23.

^{II} Etter å ha forstått at denne Mohammad صلى الله عليه وسلم har en svært høy rang i Guds øyne.

^{III} Ziā-ul-qur‘ān, s. 50, bind nr. 1 (Tafsīr fath-ol-‘azīz).

Den ovennevnte overleveringen beviser at profeten Adam benyttet seg av hjelpeløsheten sin ved å legge profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم rang i bønningen sin. Overleveringen bekrefter at profeten Adam ble tilgitt i profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم navn.

▪ **Argument nr. 10: En bønn som inkluderer andre**

Å be en bønn som inkluderer andre er også en forbønn. Det å ikke bare be for seg selv, men også for alle de troende og håpe å ende i lag med de rettskafne, er en forbønn. Fordi de rettskafnes nærvær uansett tilstand, om de lever eller er døde, er en fordel for et menneske. Koranen sier: «Herren vår! Tilgi nå våre synder og utvisk våre misgjerninger, og la oss dø i lag med de gudhengivne.»^I

▪ **Argument nr. 11: Legge til den rettskafne i sin bønn**

Hvis man ber til Gud og legger til en rettskaffen persons navn sammen med Guds i bønningen sin, vil bønningen bli en mer tungtveiende bønn i Guds øyne. Slik som å si: «Mohammads صلى الله عليه وسلم Gud, tilgi meg.» Eller legge til en helgens navn. Denne formen for anrop er spesiell, for i Koranen finner vi Gud sverge på ting som veier mye i Hans øyne, slik som: månen, solen, natten, profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم tidsperiode, men den svergingen som overgår alle, er når Gud sverger på profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم liv i Koranen. Flere steder i Koranen refererer Gud til Seg selv som «Herren din» overfor profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Dette er en form for å vise at Gud velger å gjøre Seg kjent ved Sine elskede personligheter. En måte å be til Gud på er følgende: «Og før meg ved Din nåde inn blant Dine rettskafne tjenere.»^{II}

Videre blir det sagt om dem som har oppnådd Hans velbehag ved å ha handlet godt og gjennom det oppnådd en rang av veltilfreds indre, noe som er

---

^I Koranen 3:193.

^{II} Koranen 27:19.

sjeldsynt blant mennesker, men en sannhet, disse som står på Herrens side om vinden blåser hardt eller om deilig bris treffer ansiktet, om heten gjør det umulig å puste eller om kjøligheten i livet behager: I alle tilstander er de tilfreds med Gud. Koranen sier: «Å, du fredfylte indre! Vend du tilbake til Herren din tilfreds (og Han er med deg) tilfredsstilt. Tre inn blant Mine tjenere. Og tre inn i Min paradishage.»¹

Verset gjelder en person som får gladmeldingen om Guds nåde; at Gud er stolt over lydigheten hans og ønsker ham velkommen. Her er det den personens indres oppriktighet som har gjort seg fortjent til tilfredshetens rang ved å tjene sin Herre fullstendig underdanig. Denne personen har sett bort fra sitt begjær og har heller ofret det for Guds menneskers glede. Han er kun ute etter å gjøre Gud fornøyd, og hvis noe prøver å komme mellom ham og Gud, avviser han den trangen fullstendig. Han er ikke styrt av sine lyster, faktisk er lystene hans styrt av ham. Djevelen tør ikke engang å nærme seg ham fordi han vet at denne personen har han ingen makt over. Sin behagelighet legger denne personen til side og kler seg i vanskens klær, kun for at Herren skal bli glad. Det er disse ofringene som fører ham nærmere Gud for hver dag som går. Den rangen som er blitt oppnådd, er den indre fullstendige roens og harmoniens rang og det forbildet som han står fram som, er perfekt for folk som vil være Gud underordnet. Gud er fullstendig tilfreds med ham og han er tilfreds med Herren sin. Det fører til at denne personen ikke kan bli skilt fra Gud, når han snakker, er det som om Guds ord kommer ut av munnen hans, når han går, er Gud en del av ferden hans, når han hører, er det ved Guds ledelse, alle handlingene hans blir til slike handlinger som tilhører Guds velbehag. Personligheten hans er identisk med Guds vilje og glede fordi alt han ønsker, er Gud og ikke noe annet. Gud tester ham med prøve etter prøve, og etter denne turbulente reisen får han komme i

---

¹ Koranen 89:27–30.

Guds særskilte nærvær og der blir han tildelt en høy grad. Derfor liker Gud godt at menneskene Hans kaller på Ham ved å referere til Ham som Herren til en som står Ham nær. I det øyeblikket ser ikke Gud på den som ber, men Han ser heller på den han ber ved, den han framlegger som sin forbeder. Den forbederens lojalitet og gudfryktighet er så elsket av Gud at Han oppfyller bederens ønske.

Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم pleide å legge til Guds rettskafne i bønner sin, enda Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ikke hadde noe behov for det, men Hans Nåde صلى الله عليه وسلم gjorde det for å lære sine tilhengere det. Etter *fajr* (morgentidebønnen) pleide Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم å be: «Gud! Gabriels, Mikael, Rafaels og Mohammads Herre. Jeg søker Ditt vern mot helvetes ild.»^I

Shaykh Mohammad bin 'Alawi al-Māliki sa:
«Fordi dette har blitt spesifikt nevnt i hans skuddbønn, er det derfor forstått som *tawassol*. Som om han skulle si: 'Gud, jeg ber fra Deg og legger Gabriel, Mikael, Rafael og Mohammad som forbedere overfor Deg'.»^{II}

▪ **Argument nr. 12: *Tawassol* ved Herrens ihukommelse**

Gud sier: «Og de er slik at hvis de begår noe umoralsk eller gjør seg selv ondt, kommer de Gud i hu, så ber de om tilgivelse for syndene sine. Og hvem tilgir syndene unntatt Gud?»^{III}

Her lærer vi at Guds ihukommelse også er en del av *tawassol* fordi hvis en person synder og skitner til sitt indre og ytre, kan han benytte seg av Guds nevnelser

---

^I Al-mostadrak (Ḥākīm) 3:622, beretningen er lenket til Osāmah bin 'Omeyr. Al-mo'jam-ol-kabīr (Ṭabarāni) 1:195. Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 2:219. Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 6:61.

^{II} Mafāhīm yajib an toṣaḥḥaḥ, s. 153.

^{III} Koranen 3:135.

som et mellomledd og bli rensset gjennom Guds tilgivelse.

▪ **Argument nr. 13: *Tawassol* ved profeters og helgeners minne**

Å minnes dem som Gud elsker, slike som profeter og helgener, er også et mellomledd. Fordi de står Ham nær takket være den rangen Han har tildelt dem og de handlingene de har gjort for å bevare den rangens ære. I Koranens første kapittel har Gud nevnt en slik gruppe forbedere som alle bør benytte seg av. Den gruppen er slike som Han har forært Sin velvilje og det er i deres fotspor Han ønsker at alle skal gå. Gud oppfordrer oss til å følge «Veien til dem som Du har skjenket Din gunst.»^I

Det første kapittelet i Koranen er faktisk Koranens kjerne, det beskriver hele Koranens innhold.

Et annet sted beskriver Koranen detaljert dem som Gud har kastet Sin gunst over: «Og de som adlyder Gud og sendebudet, de er de som vil være med dem som Gud belønnet: profetene, de sannferdige, martyrene og de rettskafne. Og hvor herlig det er å få dette vennskapet.»^{II}

Kapittel 1 oppfordret oss til å søke Guds nærvær ved å benytte profetenes og de rettskafnes vei som et mellomledd og oppnå Guds velbehag. Men i det sistnevnte verset har Gud vist oss målestokken eller *tawassol*-pyramiden, om vi kan kalle det for det. Vi begynner på bunnen, der står de rettskafne enda de er av en svært høy rang, mange strever hele livet uten å oppnå denne graden. Neste trinn er martyrene, de som kjempet for Guds sak og døde kun for Ham. Over dem er de sannferdige, de som stadfester sannheten og ofrer alt de eier for Gud og sendebudet *صلى الله عليه وسلم*. Graden over disse er profetene, de som Gud har talt til og sendt sine

---

^I Koranen 1:6.

^{II} Koranen 4:69.

åpenbaringer til. Etter det er det den høyeste graden som kan oppnås av en skapning, den graden som ingen andre deler, derfor ble sendebudet *صلى الله عليه وسلم* nevnt alene – mens når ordet profetene ble nevnt, ble den gruppen nevnt samlet. Dette er anføreren av all skapelses *صلى الله عليه وسلم* rang. På toppen av det hele troner Herren den Allmektige, som alle makter og alle høyder bøyer seg for. Se igjen på pyramiden, dette er en kjede som lærer oss at slik går man fram til Gud. Du hopper ikke rett til toppen, men klatrer gren for gren; gå til Gud ved disse hellige personlighetene.

▪ **Argument nr. 14: Tawassol ved Guds velsignelser**

Gud sier: «Og kom i hu Guds gunst mot dere da dere var fiender, og Han skapte kjærlighetens bånd mellom hjertene deres, og ved Hans gunst ble dere brødre.»^I

I et annet vers blir det sagt: «Og hvis dere ønsker å telle Guds velsignelser, kan dere aldri telle dem alle. Sannelig, Gud er mest tilgivende, evig nåderik.»^{II}

Man skal alltid huske Guds velsignelser, og etter at man er fullt konsentrert om dem, bør man bruke dem som mellomledd i bønner sin. Verset belyser det faktum at det ikke er mulig for oss å regne opp disse velsignelsene, men å være klar over dem og ikke glemme at det er Gud som har gitt oss alt, og deretter takke for dem i bønner sin og framlegge dem som et mellomledd. En bønn der man viser Gud at man er takknemlig for det man har fått, er en måte å benytte seg av dette mellomleddet på. Hvis vi konsentrerer oss mer om Guds velsignelser, hva er den største gaven et menneske har fått? Har Gud gitt oss noe mer verdifullt enn Sin egen nåde – Mohammad *صلى الله عليه وسلم*? Nei, dette er Guds største velsignelse mot menneskene sine, og å bruke Hans velsignelser som mellomledd er tillatt og likt av Ham. Hvis de takker Ham ved å minnes velsignelsene, lover Han de troende noe svært spesielt:

---

^I Koranen 3:103.

^{II} Koranen 16:18.

«Hvis dere viser takknemlighet, skal Jeg visselig øke på for dere (med velsignelser).»^I

Dette er Guds løfte til den som velger å takke Ham for det han har fått.

▪ **Argument nr. 15: *Tawassol* ved Guds løfte**

Gud har gitt de troende en del løfter. Hvis det blir satt fokus på disse løftene og de blir tatt i bruk som et middel under bønn, blir man bønnhørt av Gud. Koranen sier: «Herren vår! Tildel oss alt det som Du har lovet oss ved Dine sendebud, og vanær oss ikke på oppstandelsens dag. Sannelig, Du går ikke imot løftet Ditt!»^{II}

Den bedende ber til Herren sin om å få tildelt det Han har lovet de troende. Han vet at handlingene hans ikke holder mål, han vet også at han ikke har gjort seg fortjent til denne nåden. Men det er et håp i ham som er basert på det løftet som er gitt til de troende av Gud. Han bruker det løftet som et mellomledd og sender bønnen av gårde til Gud. Vær oppmerksom på at sendebudene er brukt som forbedere også. Det er tydelig hva den troende vil: Det er å bli frelst, han vil ikke være blant de vanærede på oppstandelsens dag. Derfor ber han Gud om å gjøre Sitt løfte sant fordi han vet at Gud ikke sviker løftet Sitt.

---

^I Koranen 14:7.

^{II} Koranen 3:194.

Kapittel 3: Protester mot *tawassol*

I det forrige kapitlet har vi sett på diverse former for *tawassol* og læren om *tawassol* i Koranens lys. Vi håper inderlig at mange av misforståelsene nå har forsvunnet og mye av den reelle *tawassol* har begynt å vise seg. Vi har sammen sett på at Koranen ikke bare oppfordrer, men også pålegger oss å søke etter forbedere som framgangsmåter for å oppnå Guds nærhet. Ser vi på disse argumentene med grundig ettertanke, vil vi ikke bare forstå et stort grunnleggende prinsipp i troen vår, men mange misforståelser vil også forsvinne.

I dette kapitlet skal vi svare på protester mot *tawassol*, slike protester som ikke har noen grunn å stå på, men som fortsatt brukes til å angripe *tawassol*. Vi skal først se på hva Koranen sier om disse motsigelsene mot *tawassol* og deretter se på et korrekt syn basert på profetenes og helgenenes praksis, som er svar på disse motsigelsene, og det skal belyses med den islamske lovens prinsipper.

Del 1

- **Protest nr. 1: *Tawassol* er ikke gyldig ved en annen person**

Mange folk velger å benekte *tawassols* gyldighet ved profeten صلى الله عليه وسلم fordi de mener dette ikke er en handling som ansøkeren selv gjør. Det er ikke gyldig eller tillatelig fordi det ikke er basert på en personlig handling. Deres teori er at det kun er en handling som kan brukes som et mellomledd. De henviser til disse versene for å ugyldiggjøre *tawassol* ved en annen person:

«Mennesket får kun det han strever for.»^I

«Og ingen byrdebærer vil bære noen annens byrde!»^{II}

---

^I Koranen 53:39.

^{II} Koranen 6:164.

«Den skal nyte det den har fortjent (av godt), og den vil være nedtynget (av syndens lass) som den har fortjent.»¹

Disse versene blir brukt som argumenter imot *tawassol* ved en annen person. Det som blir framlagt er at den bedende må handle selv og ikke kan gjøre noen annen person til sin forbeder. Alle disse tre versene er relatert til handlinger og lønn for de gode og de onde handlingene. De er ikke relatert til bønn, eller bønnens godtagelse og heller ikke anstrengelsen for å oppnå Guds nærhet ved å søke mellomledd til Ham.

Når det gjelder *tawassol*, blir en person som er elsket av Gud eller et objekt som er ansett som hellig av Ham, framlagt som et middel for å få oppfylt ens behov. De tre ovennevnte versene handler ikke engang om fenomenet *tawassol*. Derfor er det logisk feil å referere til disse versene som bevis for å ugyldiggjøre *tawassol* og erklære det for irrelevant. For det andre er kontekstens omflytting fra den ene til den andre tegn på hvor stor kontekstuell forvridning det hele innebærer.

- a) Det første verset som blir referert til, betyr ikke noe mer enn at det mennesket får, bare er konsekvensene og resultatet av det han har gjort. Det er en lønn for hans handlinger, om det kommer i form av straff eller belønning. Det inkluderer ikke noen annen person, da det bare dreier seg om handlingene til ett enkelt individ. Ingen andre individer er innblandet eller tilknyttet disse handlingene. Selv når vi diskuterer *tawassol*, har ikke en handling og dens belønning og straff noe som helst med saken å gjøre. *Tawassol* er kun relatert til bønnen til en – det vil si at den rydder veien for bønnen, den gjør bønnen eller ønsket til en

---

¹ Koranen 2:286.

- person mer godtatt i Guds øyne, men den fører ikke til at noen får straff for bønnen sin.
- b) Det samme gjelder det andre verset. Det handler om en byrdebærer, det er relatert til syndenes byrde. Verset setter lys på regnskapets oppgjør. Dette verset lærer oss at vi alle bærer på byrder, men det er våre egne byrder som vi bærer på takket være våre egne synder og feiltrinn, og at vi ikke kan bære andres byrder. Alle skal svare for seg selv, ingen skal stilles til regnskap for noen andre. Verset fra Koranen er rettet mot avregningen, som vil være basert på vurdering av våre handlinger. Det har ingenting å gjøre med handlingen som blir kalt *tawassol*. Det er respektløst å bare snurre verset og la det stoppe ved læren om *tawassol*, når vi godt vet at verset ikke har noe med den saken å gjøre.
  - c) Det tredje verset handler om å gjøre seg fortjent til noe, det vil si enten tjene eller tape noe.

Det beviser at disse versene ikke har noe med *tawassol* å gjøre, og de kan ikke aksepteres som motargumenter. Denne overleveringen er et korrekt og sant bevis som støtter handlingen *tawassol*: Følgesvennen Abo Horayrah berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Når en person dør, opphører hans handlinger, unntatt tre handlinger: fortsettende almisse, kunnskap som er til nytte for andre, og rettskafne barn som ber for ham.»¹

Overleveringen er et bevis på at selv døden ikke kan stanse disse tre handlingene til en person. Den personen som har klart å handle på den ovennevnte

---

¹ Şahīḥ al-Moslim: kitāb-ol-wasiyyah 3:1255#1631.
Sonan Abo Dāwōd 3:117#2880.
Sonan an-Nasā'i 6:251.
Al-Jāmi-ʿoṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi) 3:660#1376.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 2:372.
As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 6:278.
Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 1:300#139.
Mishkāt-ol-maṣābīḥ (Tabrizi) 1:104#203.

måten, vil kontinuerlig motta lønn for dette, selv etter at han ligger i graven.

- a) Den første handlingen som blir nevnt, er fortsettende almisse, det vil si en slik almisse som ikke er et engangsbidrag. Det må gagne vedkommende som har mottatt den i en kommende tid også. Slik som å bygge en moské, en skole, et institutt, et sykehus, med andre ord noe som er til nytte for andre hele tiden, det stopper ikke etter å ha mettet noen for en dag. Den som har bidratt med en slik almisse, vil motta dens lønn så lenge andre drar nytte av bidraget hans.
- b) Det andre som blir nevnt, var kunnskap som er til stor nytte for andre. Det vil si at en lærer underviser sin elev og eleven fortsetter å undervise andre, slik som vår læregang har fungert i tusenvis av år. Eller om man skriver en bok som vil overleve i generasjoner. Men det som er viktig å huske på, er at denne type kunnskap må være relatert til noe som gagnar menneskeheten, noe som fører til godhet blant menneskene, ikke slik kunnskap som setter en opp mot Gud eller stifter ufred på jorden. Denne handlingens frukt vil gi sin nektar til mannen som er i graven så lenge hans sjel eksisterer. Det er full enighet om at sjelen er noe som aldri dør.
- c) De to ovennevnte punktene er innlysende midler som gir en adgang til Guds nærhet. Men det tredje punktet er et slikt punkt som alle foreldre må tenke grundig over. For tradisjonen nevner rettskafne barn, de er absolutt forbedere og et fortsettende bidrag til andre mennesker. Alle deres gode handlinger som foreldrene har vært gode forbilder for og lært dem, er en fortsettende handling i foreldrenes regnskap. Når barna er rettskafne, vil de be for sine

foreldre at Gud skal være mild mot dem og forbarme Seg over dem. Slik blir barna til forbedere for foreldrene og fører dem nærmere Gud selv etter deres død.

Det vi må legge merke til her, er at det er barna som gjør en handling, men den gagnar foreldrene. Det er en elev som gjør en handling som er til fordel for læreren. Er ikke dette å handle i noen annens sted? Det beviser at en persons handling kan nytte en annen person. Handlingen vil fortsette å gagne ham så lenge handlingen blir gjort. Viktigst er at alle de gode handlingene vil bli gjort av andre: Hvis et sykehus blir bygd, er det legen og de sykehusansatte som gjør handlingen med å pleie og helbrede de syke, men lønnen blir fordelt til den som ikke gjør noe som helst, som bare har bidratt til denne gode saken gjennom et bidrag.

En lærer lever sitt liv og lærer sine elever, og så dør han og ender i graven. Men læren hans fortsetter i elevene, som lærer den videre til andre. Han kan ha lært fem elever å be til Gud, de elevene kan ha lært fem og fem hver videre, til slutt kan dette bli tusenvis av folk. Den læreren som aller først i klasserommet sitt lærte de fem elevene å be til Gud, sitter nå og høster en del av lønnen til alle de tusen som ber.

En far eller mor lærer sønnen eller datteren sin å handle godt, den gode handlingen er det barnet gjør, og han lærer sine barn som igjen lærer sine barn, og slik fortsetter denne handlingen i all evighet. Foreldrene som en gang lærte barna sine, er morkne ben i graven, men deres barns handlinger er forbedere overfor Gud. For hver dag den handlingen blir utført, kommer foreldrene nærmere sin Herre.

Mohammad Bakhsh sa det så treffende i *Seyf-ol-molōk*: «Hvis mor er tilfreds, først da er

Herren tilfreds. Den første læreren er moren, aldri kan jeg berge meg uten deg. Takker Gud for at du er fortsatt tilfreds med meg.»

I diktet viser han til at en mor er den som innlederforholdet mellom et menneske og Gud. Skal man da bare glemme henne etter at hun dør? Hvor sørgelig denne tankegangen er.

▪ **Protest nr. 2: Barnas handlinger er ikke foreldrenes handlinger**

Det er beklageligvis en gruppe som nekter å gi opp ideologien om at en bare drar nytte av sine egne handlinger og at andres handlinger ikke kan gagne en. Det er kun ens egne handlinger som er gyldige som *wasīlah*, og ikke noe annet. Tradisjonen blir forvridt og framlagt på en hel annen måte, de sier: «Et rettskaffent barn er sønnen til sin far og deler hans slektstre, men det er hans fars oppdragelse som har gjort ham til et godt menneske. Derfor er det sønnen gjør, kun hans egen handling. Den handlingen kan gagne faren, men dette er ikke en knyttende handling som kan kalles *wasīlah*.»

Overleveringen som blir framlagt som bevis er denne:

«Den som setter et godt eksempel i islam, for ham er det en lønn for det og lønnen for den handlingen som er gjort ifølge handlingen hans etter ham.»¹

Det er bare å se på overleveringens ord, og man vil forstå hva den betyr. Uansett så er den vrent om og tatt i bruk til feil mening. Slik blir det gjort urett mot overleveringene fra profeten *صلى الله عليه وسلم*. Man tar dem og vrir dem, gir dem en annen betydning og mater hjerner som har lite kunnskap, for sin agenda. Meningen som er tatt fra denne overleveringen, er ikke relatert til

---

¹ *Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oz-zakāh 2:705#1017.*

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 4:357 og 4:359.

As-Sunan-ol-kobra (Beyhaqi) 4:175.

Fath-ol-bāri (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 13:302.

temaet deres i det hele tatt. Den som leser teksten, hvis vedkommende er våken, vil han forstå med det samme at noe ikke er rett her. Men den som ikke har nok kunnskap og leser eller hører dette, vil bite på agnet og bli et offer for disse forvrengningene. Målet deres er folk med lite kunnskap, for da kommer de lettere til uten å bli spurt om noe. Etter å ha kommet inn i den personens tanker som har mangel på kunnskap, begynner prosessen med å forbinde disse forvridningene til Koranens vers. Slik blir vedkommende fullstendig overbevist. Derfor, før man går dypere inn i disse tankene, er det viktigere å følge Guds ord: «Så spør folk med kunnskap hvis dere selv intet vet (om noe)!»¹

Det er åpenbart at Gud ønsker at menneskene skal ta vare på troen sin, derfor er det viktig å henvende seg til slike som kan faget.

I overleveringen som ble framlagt som motsigelsens argument, blir det ikke sagt at barnas gode handling er foreldrenes handling eller ikke. Egentlig motbeviser denne overleveringen tankegangen deres. Overleveringen sier at den som setter et godt eksempel, vil få lønn for eksemplet han har satt, og lønnen for den praktiseringen som blir tilknyttet til det eksemplet. Dermed er jo dette et motargument i deres tilfelle. Ordene lærer oss at handlingene er til nytte for foreldrene selv om foreldrene eller lærerne ikke gjør handlingen fysisk selv. Det blir bare mer innlysende at disse handlingene som barna deres gjør, vil gagne foreldrene deres etter døden også, og enhver som er rettskaffen, har dette som mål. Det er riktignok slik at alle handler for å berge seg selv, men om man vil eller ikke, så er det andre som drar nytte av våre handlinger også. La oss se bort fra det religiøse og kun se på våre dagligdagse liv, der gjør vi også handlinger som gagnar andre mennesker uten at vi engang vet om det. Så hvis noen drar nytte av våre handlinger, er det viktig for dem at de tjener på dem også. Det er mange vers fra Koranen

---

¹ Koranen 16:43.

som blir framstilt som motargumenter i protest mot *tawassol*, vi kan se på ett av dem: «Når Mine tjenere spør deg om Meg, så (la dem vite at) Jeg er nær! Jeg godtar den bedendes bønn når han ber til Meg. Derfor bør de kun være Meg lydige og anta troen på Meg, slik at de må oppnå den rette vei.»^I

Bare fordi det sies at Gud hører bønner og er menneskene Sine nær, er det ikke korrekt å trekke en konklusjon fra dette verset om at å rope noen andres navn enn Gud ikke er riktig. Versets korrekte mening er at det er Gud som bønnhører og oppfyller ønsket. Men det er tillatt å benytte et middel, for ser vi på begynnelsen av verset, oppdager vi at det første spørsmålet blir stilt til Hans Hellighet *صلى الله عليه وسلم* og så svarer den Allmektige. Dette er *tawassol*: Spørsmålet kom fra menneskene til profeten *صلى الله عليه وسلم*, Hans Nåde *صلى الله عليه وسلم* brakte det videre til Gud og Gud den Allhørende ga et svar. Gud har ingen behov for dette, men dette er Hans foretrukne måte, å lage trinn på veien.

Et annet vers som blir brukt er: «Frykt den dag når ingen sjel vil være i stand til å gå i en annens sted og heller ikke vil noen forbønn bli godtatt og ikke vil noen løsepenger bli tatt imot fra den, og heller ikke vil noen bli hjulpet.»^{II}

Nå er vi inne på noe som enten gjør ens tro styrket eller at man helt faller fra. Det aller viktigste å vite er at hvor enn Gud sier i Koranen at ingen forbønn, tilråding eller mellomkomst vil bli godtatt, gjelder det mellomkomst eller forbønn for de vantro. Ordene handler ikke om de troende, for deres sak skal det bli talt for. Hvorfor dette angår kun de vantro, er fordi mellomkomstens og forbønnens grunnlag er troen. Hvis du ikke tror på Gud, hva er vel forbønn og mellomkomst for deg da? Det vil si at du tror ikke på Gud, derfor tror du heller ikke på mellomkomsten. Hvis

---

^I Koranen 2:186.

^{II} Koranen 2:48.

troen på Gud ikke er der, hvordan kan man tro på fenomenet *tawassol*? Derfor er det absolutt viktig å ha denne mellomkomsten og forbønnen i tankene, og være takknemlig overfor Gud at Han forærer oss en slik gave som gir oss nytt håp. Man må vite at profeten صلى الله عليه وسلم vil gå i forbønn for de troende, det er nøyaktig derfor det er påpekt av profeten صلى الله عليه وسلم at man skal be den bønnen man ber etter å ha hørt bønneropet.

De troende har antatt troen og godtatt den, troen deres er deres mest verdifulle eiendom. På dommens dag vil de rettskafne og profetene gå i forbønn for sine. Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم vil bli stilt i den høyeste rangen, hvor Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم vil vise hva å være trofast mot sine etterleverere er. *Tawassol* vil ha en helt annen betydning i alles øyne den dagen. De som fornektet Gud, vil på den dagen gråte og sukke. De vil skrike og rope om å få nådetid og tillatelse til å angre og gjøre bot. Men da vil det være for sent. Koranen underretter om det de vil si: «Så (i dag) har vi ingen fortaler og ingen hjertevenn!»¹

De vil ikke ha noen som kan gå i forbønn for dem og tale deres sak. De vil ikke ha venner denne dagen, de som en gang stod dem nær, har ført dem mer inn i villfarelsen og druknet dem i fortapelsens mørke. Ingen vil være medlidende og ingen vil tørke tårene deres fordi de nektet å tro på Gud og kildene som er knyttet til Ham, nemlig profetene og de rettskafne.

I *Seyf-ol-molōk* sier Mohammad Bakhsh: «Fullt av turbulens er ungdomslivet, men man består aldri i vennenes øyne. Hvem var egentlig vennene mine, sorgen delte hjertevennene på.»

Ungdomslivet er det livet en person lever og det er fullt av turbulens, mennesket hører som regel etter dem man ikke skal høre på. Men for det velger man å ta steget som fører en på vidvanke. Når disse vennene ikke har behov for deg lenger, dumper de deg som en dårlig vane, slik som djevlene vil gjøre med sine tilhengere på

---

¹ Koranen 26:100–101.

dommens dag. De vil si seg fri fra alle sine tilbederes handlinger. Dermed bestod du ikke som deres venn fordi de lurte deg, og ikke noe annet. Etter det vil de vantro tenke: «Hvordan kan disse ha vært vennene våre?» Og de vil se mot den andre siden der de troende vil ha hjertevenner som vil tørke tårene deres og redde dem fra vanskene deres. De vantros skrik er et bevis på at de også vil ønske seg noen å lene seg på, noen å stole på, men takket være deres fornektelse vil det ikke være noen skulder å legge hodet på. Men at de vil gråte over at de ikke har noen fortaler den dagen og ingen hjertevenn, er et godt bevis på at vi mennesker er avhengige av de forbederne/midlene Gud har gitt oss. Men de gagnar oss først når vi holder fast ved troen på Gud.

Herved kan det bli sagt at å relatere vers som handler om de vantro til de troende, er en syndefull handling og forvridning av Koranen. Det er oss pålagt at vi gjør skille på vers som handler om de vantro og de troende. Det er på ingen måte fornuftig å blande disse da det er to forskjellige grupper, og det er forskjellen på gruppene som vil være grunnlaget for straff og belønning. Med det for øye kan vi uten tvil si at disse versene ikke taler mot *tawassol*. Hvis et vers sier at ingen forbønn for de vantro vil være tillatt, gir det oss ingen grunn til å gjøre forbønn ugyldig eller forbudt for de troende. Det eneste som alltid må være i tankene våre, er at forbønn og mellomkomst er tillatt og gyldig, men reservert for de troende.

Det er av stor betydning at vi griper de rette meningene i Koranen, spesielt vers som er følsomme og vanskelige å forstå. Å selv bestemme deres sammenheng og så forklare deres autenticitet og appell med disse sammenhengene, er rett og slett forbrytelse mot disse versene. I våre dager er det viktigere enn noensinne fordi islam er såpass utbredt at alle grupperinger er interessert å stå fram som den rette. Av den grunn er det ingen vanskelig sak for noen å vri ordene til sin egen

fordel. Troen har blitt mer til en kamp om å ha rett, den er ikke lenger basert på det den er skapt for, nemlig et samband blant de troende. Når alle ser på troen som en kamp, gjør man alt for å vinne, man har sitt indre ego foran seg og glemmer at denne troen er for å tjene Gud og ikke en selv.

Det er definitivt nødvendig for oss å se versenes bakgrunn, det er avgjørende at vi graver i versenes historie og ser på hva de tidligere rettskafnes tro var. Man må se nøye på ordenes sammenheng, tolke dem riktig og ikke bare ordrett. Slike tolkninger som er utenfor kontekstens rekkevidde, blir dannet for å slå til mot solidariteten i vår tro. Derfor bør vi troende tolke versene rett og ta avstand fra tolkninger som fører til splid i det muslimske samfunnet. Slik vil splittelsene bli mindre.

▪ **Protest nr. 3: *Tawassol* er ugyldig fordi å tilbe noen andre enn Gud er forbudt**

Denne motsigelsen sier at å oppnå Guds nærhet ved *tawassol* er ikke tillatt fordi *tawassol* er som å tilbe noen andre enn Gud. Dette blir sagt basert på at de vantro pleide å si når de tilba sine avguder, at de gjør det kun for å oppnå Guds nærhet. Denne motsigelsen dannes fra samme rot fordi å tilbe avguder er forbudt i islam, det er forbudt å tilbe noen som helst utenom Gud. Det er ikke noen tvil om at den som gjør det, ikke er en troende. Når det er sagt, blir *tawassol* her sammenlignet med å tilbe avguder fordi gjennom *tawassol* søker man også Guds nærhet. Derfor må det også være forbudt, hevder *tawassols* motstandere. Verset de støtter sin teori på, er: «Vi tilber dem kun for at de skal bringe oss nær Gud.»¹

De vantros mening var at de var ikke verdige å tilbe Gud, derfor tilba de avgudsstatuene sine, slik at de kunne føre dem nærmere den største av alle gudene, Gud den Ene. Det vi forstår når vi ser på dette verset, er at det handler om å tilbe avgudsstatuer for å komme

---

¹ Koranen 39:3.

Gud nær, noe som er en feil ideologi. De påstod heller ikke at disse avgudsstatuene var skaperne deres, de hadde dem for lykke og hell. De behandlet dem som hjelpemidler gitt av Gud til dem. Men Gud godtar ikke disse midlene, for de har ingen verdi i Hans øyne. Men når ble det å tilbe andre enn Gud det samme som å legge til noen i bønner sin for at de skal tale ens sak for Gud? Verset er tydelig når det gjelder de vantros handling, som var å tilbe avgudsstatuene – de knelte med ansiktet mot jorden og bøyd seg for dem. Dette er igjen et urettferdig angrep mot *tawassol*, for *tawassol*-læren er ikke å tilbe noen andre, heller ikke å knele med ansiktet mot jorden for noen andre utenom Gud den Allmektige. Ingen forvrengning av et vers kan lovliggjøre tilbedelse av noe annet enn Gud, det har alltid vært og vil alltid være forbudt i islam.

Når det ble sagt til de vantro at det de gjør er galt, og at de kun skulle tilbe Gud, Herren over alle, beskyttet de sin praksis ved å si at dette var kun en framgangsmåte og de var ikke verdige tilbedelse av Gud. Formålet deres var å komme Gud nær ved å bruke disse avgudene som mellomledd. Koranen har med sine mektige ord vist sin avsky for denne handlingen. Selv om man bruker noe/noen som en forbeder, er det ikke tillatt å dyrke og tilbe forbederen. Det er flerguderi og gjør handlingen forbudt og kan ikke lovliggjøres.

Spørsmålet som dukker opp, er: Hvorfor stolte de vantro på mellomkomsten til et hjelpemiddel for å få legalisert sin ulovlige handling? Det er et faktum at den som argumenterer, gjør det med et argument som er basert på motpartens tros fundament. I debatten bringer han slike argumenter på banen som ikke bare er godtatt av opposenten, men også er en del av troen hans. Han setter sin lit til dette argumentet i håp om at det skal bli godtatt fordi motparten har en viss forståelse for argumentet hans, og dette gjør at argumentet hans kan innblandes i motpartens tro. Men i motsetning til dette, hvis han vet at flerguderi er ansett som forbudt av motparten og det samme er alle typer mellomkomst av

noen som helst talsmann, ville han ikke ha brakt dette på banen for å få lovliggjort sin handling. Grunnen til at de vantro argumenterte ved å bruke sine avguder som talsmenn, var et usselt forsøk på å trenge deres ulovlige praksis inn i de troendes tro fordi de visste at både profeten *صلى الله عليه وسلم* og følgesvennene anså det å benytte forbedere til å komme Gud nær som lovlig. Hvis det var slik at islam anså en forbeders mellomkomst som ulovlig, ville ikke dette ha vært de vantros argument. De vantros slue knep er et bevis på at islam anser *tawassol* som en lovlig og likt handling. Det verset også fastslår, er at en synd ikke kan bli lovliggjort selv om fargen dens blir forandret eller om den snus og vendes på. Gud sier strengt i Koranen: «Sannelig, Gud tilgir ikke at noe blir likestilt ved Ham, men det som er mindre enn denne, tilgir Han overfor den Han vil.»¹

Gud tilgir alt fordi Han er evig nåderik, men grensen Hans går ved flerguderi. Den som trækker over den er det ingen anger for med mindre han vender om tilbake til troen på én Gud og angrer ved sitt sanne hjerte. Gud forbyr tilbedelse av alt annet enn Ham i det ovennevnte verset, men Han forbyr ikke *tawassol*. Vi kan se på et eksempel som kan sammenlignes med denne handlingen til flergudsdyrkerne: En handling som er ulovlig, er ulovlig, den kan ikke bli lovlig bare fordi den hjelper en person med noe. Dette er et unntak for saker som gjelder liv og død. Hvis vi spør en person som drikker, om hvorfor han drikker, svarer han at han drikker for å lette på sorgen sin. Det kan foreslås for denne personen at drikking ikke er utveien, han kan prøve å oppsøke hjelp og prøve å lette sorgen sin på en lovlig måte istedenfor å drikke alkohol, som er ulovlig i islam. Loven tillater denne sorgfulle mannen å lette sine sorger, men den tillater ham ikke å misbruke alkohol. Alkohol vil fortsatt være ulovlig selv om mannen har behov for den til å komme seg unna virkeligheten nå og da. Så hvis flergudsdyrkerne hadde behov for å tilbe

---

¹ Koranen 4:48.

sine avguder fordi mange av forfedrene deres gjorde det, og det på en eller annen måte ga dem indre ro, kunne fortsatt ikke denne ulovlige handlingen bli lovlig. Vi har lest til nå at det er et krav å benytte seg av en slik forbeder som er Gud kjær, men å bruke noe Gud misliker, fører ikke til Hans nærhet, men heller bortvisning fra Hans nåde.

▪ **Protest nr. 4: Profeter og helgener søkte selv etter forbedere**

Et motargument til er verdt å få med seg, det er at når profeter og helgener selv søker etter forbedere, hvordan kan de da selv være holdbare forbedere? Basert på dette fornektes bruk av forbedere atter en gang. Følgende vers blir brukt som støtte for motargumentet: «De som disse tilber, søker selv et mellomledd (forbedere) til Herren gjennom dem som står (Gud) nærmest og forventer selv av Hans nåde og frykter Hans pine. Sannelig, din Herres pine er noe å frykte!»¹

Dette verset er et bevis for *tawassol* og ikke imot, men det er blitt vrent om og brukt som en motsigelse. Tolkningen er, når de selv søker etter forbedere, hvordan kan de være de midlene selv? Spørsmålet blir da: Hvis de selv er rettskafne og allerede står Gud nær, hvilke andre mellomledd er det de søker etter, når de selv besitter det de i utgangspunktet søker etter? Ordene i verset er svaret, vi har tidligere pekt på en *tawassol*-pyramide eller kjede, om vi skal kalle det for det, at det var forskjellige rangtrinn. Den høyeste rangen etter Gud var profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم rang, og følger vi pyramiden, ser vi at alle har et mellomledd de kan søke. Men når det kommer til den høyeste rangen av alle mellomleddene, nemlig profetens صلى الله عليه وسلم rang – og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم vet at det er intet annet mellomledd som står høyere – ber Hans Nåde

---

¹ Koranen 17:57.

صلى الله عليه وسلم på denne måten: «Gud! Gabriels, Mikael, Rafaels og Mohammads Herre. Jeg søker Ditt vern mot helvetes ild.»¹

Når det ikke er noen høyere mellomledd lenger, bruker profeten صلى الله عليه وسلم seg selv som det og legger til Guds nærstående engler som en ekstra velsignelse. Dette lærer oss at *tawassol* er en framgangsmåte som er basert på grader. Selv om profetene og de rettskafne står Gud nær, er det ingenting som kan mette deres lyst til å komme Herren enda nærmere.

Del 2

***Tawassol* ved profetene og de rettskafne**

Tawassol ved mellomleddene: Profetene og de rettskafne, har vi lært er *tawassol* ved deres gode væremåte og handlinger.

De som er imot *tawassol* ved profetene og helgenene, motsier dette med å si: «De er selv avhengige av sine gode handlinger. Disse handlingene er deres egne mellomledd. Hvordan kan de som er avhengige av sine gode handlinger, være mellomledd for andre? Med det for øye kan vi trygt si at kun gode handlinger er mellomledd som fører en Gud nær, og man kan ikke bruke noens personlighet som mellomledd.»

Dette er intet gyldig standpunkt! Vi framlegger profeter og de rettskafne helgenene som mellomledd basert på vår grenseløse kjærlighet til dem. Valget av mellomledd kan kun rettferdiggjøres med kjærligheten til stede i hjertet. Det er også en etablert tradisjon å elske dem Gud elsker, og å elske det Gud elsker kan ikke være noe annet enn en rettskaffen handling. Når den bedende bruker disse personlighetene som et mellomledd, så handler han fordi han gjør det Gud gjør – elsker dem som er Ham kjær. Hjertet hans sier følgende når han bruker disse midlene for å oppnå sin Herres velbehag: «Gud, jeg elsker Dine

---

¹ Al-Mostadrak (Hākim) 3:622, beretningen er lenket til Osāmah bin 'Omeyr. Al-Mo'jam-ol-kabīr (Ṭabarāni) 1:195. Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 2:219. Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 6:61.

nærstående, jeg elsker profeten صلى الله عليه وسلم, jeg elsker de rettlejede kalifene, profetens صلى الله عليه وسلم familie, Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم alle følgesvenner, de som fulgte dem og de som fulgte dem igjen og Dine helgener. Jeg framlegger denne kjærligheten som et hjelpemiddel for å oppnå Ditt behag, slik at Du godtar min bønn.»

Det som er blitt gjort her, er å legge Guds elskede personligheter i bønner som forbedere, som gjør at bønner veier mer og er en mer likt bønn hos Gud fordi den er full av kjærlighet og konsentrasjon.

Det ble nevnt tidligere, at å elske Guds nærstående er å etterligne Gud, og å gjøre det Han gjør, er en god handling. La oss nå se på en unik overlevering berettet av følgesvennen Abo Horayrah. Guds sendebud

صلى الله عليه وسلم sa: «Sannelig, når Gud elsker en person, kaller Han på Gabriel og beordrer ham: 'Uten tvil, Jeg elsker den personen, så elsk ham du og!' Så Gabriel elsker ham også, deretter bekjentgjør Gabriel det i himlene: 'Sannelig, Gud elsker den personen, så elsk dere også ham!' Himlenes beboere begynner å elske ham. Deretter blir hans (kjærlighet) lagt i jordens (beboeres hjerte).»¹

Det første som hendte i denne overleveringen, var at Gud eleverte en persons rang fra å være vanlig til Hans elskede tjener. Etter det ble det befalt til Gabriel at han måtte elske den personen. Gabriel påla dem under seg å begynne å elske den personen, alle i himlene gjorde det, deretter kom kjærligheten og trengte seg inn i jordens beboeres hjerte. Der festet kjærligheten rot og blomstret. For å se tilbake – hvem sin handling eller kjærlighet var dette til å begynne med? Det var Guds, dermed var det noen Gud elsket, og det ble pålagt Gabriel, som videre påla det til andre beboere av himlene, og til slutt kom

---

¹ Şahīḥ al-Moslim: kitāb-ol-birr waş-şilah wal-ādāb 4:2030#2637.

Şahīḥ al-Bokhāri: kitāb bad'-il-khalq 3:1175#3037.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 2:413.

Al-Mo'attā (Imam Mālik) 2:953#15.

Mishkāt-ol-maṣābīḥ (Tabrīzi) 3:74#5005.

kjærligheten til jordens beboere. Kjærligheten kom gradvis ned, men den forble fortsatt Guds handling hele veien. Dette er en rettskaffen handling fordi det var Gud som engasjerte alle i kjærligheten til den personen. Hvilket mellomledd kan være bedre for den bedende å legge til enn en handling som Gud selv gjør?

Nærheten mellom den forelskede og den elskede på dommens dag

Sann kjærlighet er den mest rettskafne handlingen som fins, fordi fra tro finner vi trofasthet, og uten kjærlighet er ikke trofasthet mulig. Denne rettskafne handlingen vil føre den forelskede nær sin elskede. Følgesvennen Anas bin Mālik berettet: «Det kom en mann til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم og sa: 'Kjære Guds sendebud, når vil timen stå?' Profeten صلى الله عليه وسلم reiste seg for å be. Etter å ha blitt ferdig med bønner sin, sa Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم: 'Hvor er han som spurte om når timen vil stå?' Mannen sa: 'Her er jeg, kjære Guds sendebud.' Hans Nåde صلى الله عليه وسلم spurte: 'Hvilke forberedelser har du gjort for den?' Han svarte: 'Kjære Guds sendebud, jeg har ikke gjort klar for den mange bønner eller faster, men (det jeg har er at) jeg elsker Gud og sendebudet Hans.' Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: '(På dommens dag vil) en person være sammen med den han elsker og (du vil bli dømt) med den du elsker.' Jeg så at dette gledet muslimene mer enn noe annet som hadde gledet dem tidligere etter at de konverterte til islam.»¹

Denne overleveringen er et godt bevis på at kjærlighet er en rettskaffen handling, akkurat som tidebønner, fasten, det obligatoriske bidraget og pilegrimsreisen. Videre er den full av belønning og gjør en belønning verdig, slik som andre gode handlinger gjør. Se nøye på ordene og tenk grundig: Mannen

---

¹ Al-Jāmi-‘oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizī): abwāb-oz-zohd 4:595#2385.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:104, 168, 178 og 200.
Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Ḥibbān) 1:182, 308–309#8 og 16:345#7348.
Sharḥ-os-sonnah (Baghawī) 13:60-64#3475–3479.
Ṣaḥīḥ al-Bokhāri (den er blitt berettet med litt andre ord) 3:1349#3485.
Ṣaḥīḥ al-Moslim 4:2032–2033#2639.
Al-Moṣannaf (Abd-or-Razzāq) 11:199#20317.

med spørsmålet om timen ble spurt om hvilke forberedelser han hadde gjort for dommens dag. Alt han hadde å svare var at han ikke hadde mye, intet fjell av bønn og ingen skatter av fasten, men et lite hjerte fullt av kjærlighet til og håp om Gud og Hans elskede صلى الله عليه وسلم. Dette var handlingen hans, og den var større enn de andre handlingene hans. Det som er viktig å vite før vi går videre, er at mange folk sier i dag at de elsker Guds sendebud صلى الله عليه وسلم og den kjærligheten vil berge oss. Beklageligvis lager de dette til en unnskyldning for å ikke gjøre de andre handlingene som er oss pålagt. De forsømmer tidebønnen, de faster ikke, de gir ikke *zakāh* og utfører heller ikke pilegrimsreisen. En ting vi skal vite, er at denne kjærligheten makter alt og kan berge oss, men hvilken kjærlighet er det når vi gir opp det budskapet Guds sendebud صلى الله عليه وسلم kom med? Hvordan kan vi elske Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم og samtidig gi slipp på alt det profeten صلى الله عليه وسلم og følgesvennene ofret sitt liv og sine hjem for? Derfor er det avgjørende at troen er basert på kjærligheten, og handlingene er basert på troen. Med andre ord, kjærligheten er ikke sann uten handlingene og handlingene er verdiløse uten kjærligheten.

Da personen med spørsmålet hadde erklært sin kjærlighet, sa profeten صلى الله عليه وسلم til ham at slik som alle gode handlinger har en belønning, så har denne handlingen av kjærlighet også en belønning. Dommen om en person vil være i lag med den han elsker, fikk mannen vite. Han fikk en gladmelding som alle muslimene forstod og den gjorde dem mer glad enn alt annet de noen gang hadde gledet seg over etter å ha konvertert til islam. De fikk vite at de skulle få være med sin elskede mester صلى الله عليه وسلم takket være kjærligheten deres. Dette er et løfte gitt av den mest pålitelige صلى الله عليه وسلم, dette løftet gjelder ikke bare følgesvennene, men alle oss troende som har et hjerte fullt av håp. Løftet er det sterkeste mellomledet til Guds nåde fordi profeten صلى الله عليه وسلم ble sendt som en nåde, uansett hvor Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم er, så er Guds nåde der. Det vil si at hvis en blir dømt i lag med profeten صلى الله عليه وسلم, har han knyttet seg til Guds nåde ved mellomledet som vi kaller kjærlighet. Hvilken herlig belønning det vil føre til.

Kjærlighet til Guds elskede

Nå kommer vi inn på det som er årsaken til guddommelig kjærlighet.

Hvordan kommer en seg nær Gud, hvordan oppnå den guddommelige kjærligheten? Det gjør en person som følger Guds lov og gjør det han blir bedt om: pilegrimsreisen, *zakāh*, tidebønnen, fasten, med andre ord det han er forpliktet til å gjøre. Disse handlingene har en tosidig mening. På den ene siden forretter han Guds ordre, på den andre siden gjør han seg verdig en belønning ved å tjene Gud. Belønningen hans vil være plass i paradiset, men den høyeste lønnen er Guds tilfredshet. For å kunne oppnå den lønnen (tilfredsheten) må han til enhver tid gjøre det Gud har behag i. Å komme Gud i hu blir ikke fastbundet ifølge en bønnetidstabell, men det blir en livsvarig handling, som skjer kontinuerlig og uavbrutt. Herrens minne inntar hjertet hans på den måten at det blir en del av hjertet; hvor enn han ferdes, er det med ham. Hans kjærlighets fokus er Gud alene.

Mo'āz bin Jabal berettet at han hørte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم si: «Gud den mest Velsignede og den aller mest Høytstående sa: 'Kjærligheten Min er gjort obligatorisk for de to personene som elsker hverandre for Min skyld, tilbringer tid sammen for Meg, møter hverandre for Meg og gir penger til hverandre av sjenerøsitet for Meg.'»¹

Gud erklærer i denne overleveringen: «De av Mine mennesker som elsker hverandre kun for Meg og også elsker dem som elsker hverandre kun for Meg, for slike er Min kjærlighet pålagt. Jeg er Herren deres og de er Mine elskede. Målet deres er ikke å oppnå noe annet, de tilbringer all sin tid med å søke Mitt behag. De bruker av sin velstand kun for å fornøye Meg og ikke for å vise sin rikdom. De kaller på

---

¹ Al-Mo'atṭā (Imam Mālik): kitāb-osh-sha'ar 2:954#16.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 5:233.
Al-Mostadrak (Ḥākim) 4:169.
Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 13:49-50#3463.
Mishkāt-ol-maṣābīḥ (Tabrīzi) kapittel 16, 3:75#5011.

hverandre kun for Meg og av ingen annen egoistisk grunn. Slike er de som er Min kjærlighet og Mine velsignelser verdige.»

Hvis en person skulle være forelsket i profeten

ﷺ, og han elsker profetens ﷺ familie, følgesvenner, de helgenene som er beskrevet i den sistnevnte overleveringen, bare fordi han vet at Gud elsker dem, og årsaken til kjærligheten til dem ikke har en selvisk bakgrunn, vil Gud forbarme seg over ham kun fordi han elsker noen for Ham og ingen andre, og til gjengjeld mottar denne personen kjærlighet fra Gud. Alle disse midlene er forskjellige former for bindeledd i kjærlighetens lenke. Denne kjærligheten er basert på Gud, derfor vises denne kjærligheten til andre, men den er egentlig rettet mot Gud og Han er dens sanne mottaker. Dette bringer en nærmere Gud, og man erverver seg en rang som er bedre i Guds øyne. Handlingen som er basert på kjærlighet, er ansett som en rettskaffen handling, og den er full av belønning. Det som er mer spesielt med handlinger som er basert på kjærlighet, er at de er rene og innebærer fokus og lidenskap, og er ansett som bedre handlinger enn vanlige handlinger fordi Gud er midtpunktet. Derfor vil en slik handling alltid være belønningsrik, mens andre vanlige handlinger som ikke har alt det en kjærlighetshandling har, blir værende usikre om de vil lønne eller ikke. Det som er viktig å få fram med denne diskusjonen, er at kjærlighet til dem som står Gud nær, er en handling som fører utføreren Gud nær. Det vil si at kjærligheten lønner med kjærlighet. Slik blir handlingens godtagelse en garanti.

Kjærlighet for Guds skyld resulterer i en høyere grad

Kjærlighet til Guds nærstående bringer oss ikke bare nærmere Gud, men det resulterer i at vi får høyere rang i Guds øyne.

Følgesvennen 'Omar bin al-Khattāb berettet at profeten ﷺ sa: «Sannelig, blant Guds tjenere finnes det slike som er verken profeter eller martyrer, men på oppstandelsens dag vil profeter og martyrer misunne deres rang gitt av Gud den aller mest Høytstående. Det ble spurt: 'Kjære Guds sendebud, fortell oss hvem de er?' Hans Hellighet ﷺ svarte: 'Det er dem som elsker hverandre kun for Guds skyld, som verken er i slekt med hverandre eller vil ha noe eiendom som de kan veksle seg

imellom. Ved Gud, de vil ha ansikter opplyste av lys og de vil være på (sitteplasser av) lys. De vil ikke ha noe å frykte, mens andre mennesker vil være full av frykt. De vil ikke ha noe å sørge over, mens andre mennesker vil være sørgmodige.' Etter det resiterte Hans Hellighet *صلى الله عليه وسلم* verset: 'Vit! Sannelig, Guds hjertevenner (helgener), aldri skal frykt være over dem, og ei heller skal de være sørgmodige.'^I»^{II}

Imam Mohammad bin Aḥmad al-Qorṭobi har inkludert den samme overleveringen av samme beretteren i verket sitt, men vi finner ordet om sitteplassene av lys inkludert og følgende ord i tillegg: «Kjære Guds sendebud, fortell oss hvem de er, hva som er handlingen deres, så vi kan elske dem.»^{III}

Det vi aller først må rette bevisstheten vår mot er: Følgesvennenes praksis var å elske dem som var rettskafne, se på ordene til den beretningen som imam al-Qorṭobi har referert til. Det er et faktum at på dommens dag vil menneskene glemme alle sine og kun være interessert i seg selv. Alle vil kun tenke på å berge seg selv, og denne dagens voldsomme ankomst vil være et sjokk for alle. Det vil være store folkemengder, dytting og knuffing vil være en del av kaoset. Men noen blant Guds elskede mennesker vil sitte på sitteplasser av lys og være helt avslappet. Ansiktene deres vil lyse av Guds kjærlighet. Alle vil misunne den roen som vil hvile over dem. Denne roen vil være Guds tilfredshet med dem, og den har de fortjent ved kjærlighet og intet annet. Dette er et bevis på at å elske noen kun for Guds skyld er en handling som vil lønne, og at det var følgesvennenes praksis å elske de rettskafne. Vi bør ta lærdom av det og absolutt etterleve profetens *صلى الله عليه وسلم* følgesvenners lære.

Kjærlighet til Guds nærstående fører til Guds kjærlighet

Kjærlighet til helgener er et mellomledd som fører en nær Gud, og Gud besvarer denne kjærligheten med kjærlighet. Følgesvennen Abo Horayrah berettet at Guds sendebud

---

^I Koranen 10:62.

^{II} Sonan Abo Dāwōd 3:288#3527.

Sho'ab-ol-īmān (Beyhaqi) 6:486#8998–8999.

Mishkāt-ol-maṣābīḥ (Tabrīzi) kapittel 16, 3:76–76#5012.

^{III} Al-Jāmi'o li aḥkām-il-Qor'an, del 11, s. 16.

صلى الله عليه وسلم sa: «Hvis to personer elsker hverandre for Guds skyld og den ene av dem er i øst og den andre er i vest, vil Gud bringe dem sammen på oppstandelsens dag og Han vil si: 'Dette er han som du elsket for Meg!」¹

Vi lærer av beretningen at kjærlighet til profeter eller helgener og rettskafne er et mellomledd som fører oss Gud nær. Det spiller ingen rolle om vi lever på samme tid som dem eller ikke. Til nå bør vi ha forstått at å framlegge disse hellige personlighetene som forbedere i bønner vår enten ved å nevne dem eller ved å være sammen med dem i deres nærvær eller ved å uttrykke vår kjærlighet til dem, er korrekt og tillatt ifølge den islamske loven. De protestene og motsigelsene som det blir henvist til vedrørende *tawassol*, har intet fundament å stå på, og dermed kan de ikke aksepteres som gyldige motargumenter. Helt til nå har det ingen steder blitt sagt i boken at vi skal tilbe noen andre enn Gud og heller ikke vil det noen gang bli sagt videre. Det som er troen vår, er at vi bruker disse hellige personlighetene som forbedere i bønnene våre, noe som er bevist ved både Koranen og *aḥādīth*. Å elske dem er en god handling og bringer oss nærmere Gud, og enhver god handling er gyldig som mellomledd. Islam er et livssyn bygd opp på gode handlinger og maner oss til å handle rett og riktig.

---

¹ Sho'ab-ol-īmān (Beyhaqi) 6:492#9022.
Mishkāt-ol-maṣābīḥ (Tabrīzi), kapittel 16, 3:77#5024.
Kanz-ol-'ommal ('Alā'-od-dīn 'Ali) 9:4#24646.

Kapittel 4: Tawassolsfilosofi

I lyset av *aḥādīth*

Ordet *aḥādīth* er flertall av *ḥadīth* (overlevering, beretning). Gud har tildelt uendelige velsignelser til profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم tilhengere. En av disse velsignelsene er at de umulig kan vende om fra islam til vantroen. Det har hendt med andre profeter at tilhengerne deres helt har gitt opp troen sin og vendt om til vantroen, etter at profetene deres døde. Men dette vil ikke skje med muslimene fordi profeten صلى الله عليه وسلم sa at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ikke fryktet at tilhengerne skulle vende om og bli vantro etter Hans Nådes صلى الله عليه وسلم bortgang. Som muslimer bør vi tenke grundig på disse ordene. Den profeten صلى الله عليه وسلم som var sendt for å utviske alle former for synd, den profeten صلى الله عليه وسلم som er vår rettleidnings hovedkilde og er vår frelser, sier at det ikke er noe å frykte vedrørende vantro etter Hans Nådes صلى الله عليه وسلم bortgang. Hvorfor er vi muslimer da så opptatt av å utpeke hverandre som vantro og flergudsdyrkere? Kan det være noe annet enn å trække på en annen for selv å ha overtaket? Kan det være kun for å behage oss selv? Hva kan være verre for det muslimske samfunnet enn dette?

‘Oqbah bin ‘Āmir berettet: «Profeten صلى الله عليه وسلم gikk ut (til Oḥod) en dag og ba en bønn for Oḥod (-slagets) beboere (martyrer), slik som man ber for de døde. Deretter vendte han tilbake til (moskeen) på prekestolen og sa: 'Jeg er deres foregangsmann og er et vitne over dere. Ved Gud! Jeg ser i dette øyeblikket min fontenes (*Kauthars*) beger og det er blitt meg tildelt jordens skatters nøkler eller jordens nøkler. Jeg sverger ved Gud, jeg frykter ikke at dere kommer til å bli flergudsdyrkere igjen etter meg. Men jeg frykter for deres del at dere vil kjempe mot hverandre for å oppnå jordisk gods.'»¹

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-janā'iz 1:451#1279.
Al-Mo'jam-ol-kabīr (Ṭabrāni) 17:278-280#767–770.
As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 4:14.
Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 14:39–41#3822-3823.
Kanz-ol-'ommal ('Alā'-od-dīn 'Ali) 14:416#39122.
Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥaḍā'ir 4:1795#2296.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 4:149 og 153–154.

Profeten صلى الله عليه وسلم sverget ved Guds Vesen om at Hans Nåde صلى الله عليه وسلم ikke fryktet at vi igjen ville begynne med flerguderi, men heller kjempe om verden. Disse ordene krever ettertanke og et dypt søk i det indre. Men det vi gjør, er å se bort fra profetens صلى الله عليه وسلم utsagn og begynne å erklære alt for flerguderi.

Når en slik overlevering er gjengitt av såpass store personligheter og de kommer til enighet om den, bør vi ikke da tenke litt etter før vi beskylder noen for noe som helst?

Tawassol er en lovlig handling bevist gjennom Koranen og *ahādīth*, og dette har vært troen vår siden islams begynnelse. Majoriteten av muslimene praktiserer dette, men nå har folk stilt spørsmål og kommet med falske bevis for å sette en stopper for denne handlingen. Det er en svært frustrerende sak, når alle er mer interesserte i å påpeke et forbud enn å fundere noen sekunder på Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم ord. Gjør vi det, vil vi finne at alle disse beskyldningene mot fenomenet *tawassol* er forvridd og egentolkede meninger som ikke har noen grunnlag. Vi bør holde oss til Koranen i lyset av profetens صلى الله عليه وسلم praksis og bygge vår tro på det. Vi må forstå at *tawassol* er en viktig del av troen vår, og å benytte oss av Guds nærstående og elskede personligheter er tillatt og en nødvendig handling.

‘Amr bin Sho‘eyb berettet at bestefaren hans sa: «Vi var sammen med Guds sendebud صلى الله عليه وسلم da stammen Howāzins budbærere kom og sa: 'Mohammad! Vi tilhører samme opprinnelse og stamme, og vanskene vi møter er ikke skjult for deg. Derfor vis oss nåde.' Profeten صلى الله عليه وسلم svarte: 'Velg et av disse to valgene: enten ta bort eiendommen og velstanden deres eller få befridd kvinnene deres.' De valgte kvinnene og barna sine. Da sa Guds sendebud صلى الله عليه وسلم: 'Når det gjelder delen min og ‘Abd-ol-Moṭṭalib's og hans avkoms del (i krigsbyttet), har jeg allerede gitt det til dere. Men når jeg er ferdig med middagstidebønnen, bør dere alle stå opp og si: Vi søker hjelp ved Guds sendebud mot de troende eller muslimene (for at de må høre på vår sak og være rettferdige mot oss) om våre kvinner og barn.'» Beretteren sa at når folk var ferdig med tidebønnen

sin, gjentok de eksakt de ordene som profeten صلى الله عليه وسلم hadde rådet dem til.¹

Disse ordene var ordre fra profeten صلى الله عليه وسلم, til Howāzins folk. Overleveringen blir dermed et godt nok bevis for *tawassol*.

På de kommende sidene skal vi gå gjennom *ahādīth* som stemmer for *tawassol* og vise at *tawassol* ikke er en forbudt handling og heller ikke flerguderi. Tvert imot er denne handlingen tillatt og en svært god og effektiv måte å oppnå Guds nærhet på. Vi vil se den gjennom handlinger som vil være relatert til andre fysisk, men oppnåelsen ved dem vil være Guds nåde og barmhjertighet.

Del 1

***Tawassol* ved gode handlinger**

Gode handlinger kan brukes som mellomledd og det er et godtatt faktum i islam. For eksempel: En mann gjør noe godt og ber: «Gud, den handlingen som jeg gjorde kun for å tilfredsstille Deg, oppfyll ønsket mitt ved den.»

En tradisjon som er skrevet i *aṣ-Ṣaḥīḥayn*^{II}, gjør det tydelig for oss at rettskafne handlinger kan brukes som mellomledd for å fjerne problemer og vansker. Beretningen lyder som følger: «Tre menn fra en tidligere generasjon enn dere var ute og reiste, de søkte ly i en hule for å søke tilflukt fra natten. En stein ramlet ned fra fjellet og lukket inngangen. De sa til hverandre at det var svært vanskelig å berge seg selv fra denne steinen (som hadde stengt inngangen) hvis de ikke ba til Gud ved å framlegge en god handling som mellomledd. Den ene av dem sa: 'Husker dere de handlingene som dere kun gjorde for Guds skyld, be ved dem til Ham, så vil Han åpne hulen.' Den første sa: 'Gud, foreldrene mine var svært gamle, jeg ga ingen melk å drikke før dem, selv om det var andre til stede, kone, barn, tjenere og tjenestepiker. En dag måtte jeg reise litt langt på grunn av en affære og jeg kom tilbake da begge hadde lagt seg. Jeg melket kveget for dem og så at de lå og sov, men jeg ville

---

^I Sonan an-Nasā'i: kitāb-ol-ḥibah 6:262–263.

^{II} Imam Bokhāris og imam Moslims *ḥadīth*-samlinger.

ikke gi melk til noen andre før dem. Jeg ble stående på det stedet og skålen var i hånden min, jeg ventet på at de skulle våkne helt til morgenen grydde, og (omsider) våknet de og drakk melken. Gud, Du vet nok at jeg gjorde dette kun for Ditt behag, så fjern steinen fra inngangen slik at vi kan se himmelen.' Med det samme han var ferdig med bønner, beveget steinen seg litt, men de kunne ikke komme seg ut. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa at den andre ba: 'Gud, jeg hadde en kusine som var meg mer kjær enn alle kvinner. Men hun holdt seg vekk fra meg, men i det ene året måtte hun komme til meg på grunn av nød. Jeg ga henne 120 dinarer på det grunnlag at hun ikke skulle komme imellom meg og henne (hindre meg i komme nær henne), hun måtte si seg villig. Jeg klarte å komme over henne, da sa hun til meg: Jeg er ikke tillatt for deg at du skal ta min møydom! Jeg anså å ligge med henne som en synd og trakk meg fra henne, enda hun var meg mer kjær enn alt på jorden. Jeg tok ikke engang med meg de pengene jeg hadde gitt henne. Gud! Hvis jeg gjorde dette kun for Ditt behag ifølge Din viten, så fjern denne vansken fra oss som vi er fanget i.' Steinen flyttet enda mer på seg, men de kunne fortsatt ikke komme seg ut. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa at den tredje ba: 'Herren min, jeg satte en gang noen arbeidere i arbeid. Jeg ga dem lønn, men en av dem forlot arbeidet og gikk sin vei (uten lønn). Jeg investerte lønnen hans (i et annet arbeid) og lot den vokse. Til slutt ble det en del penger, etter en stund kom den mannen til meg og sa at jeg vennligst måtte betale ham lønnen hans. Jeg sa til ham at alt dette som du ser av geiter, kameler, kuer og den gjeteren, alt er ditt, ta det. Han sa til meg at jeg ikke skulle spøke med ham, men jeg svarte at dette var ingen spøk, og så tok han med seg alt. Gud, Du vet nok at jeg gjorde alt dette for Ditt behag, så fjern denne vansken.' Steinen falt helt bort og de var frie til å gå, så de gikk sin vei.» Dette ble berettet av 'Abdollāh bin 'Omar og han hørte det av Guds sendebud صلى الله عليه وسلم.¹

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Bokhāri (imam Bokhāri har gjengitt denne hendelsen i forskjellige deler av *ḥadīth*-samlingen sin), kitāb-ol-ijārah 2:793#2152, kitāb-ol-boyō' 2:771#2102, kitāb-ol-mozāra'ah 2:821–822#2208, kitāb-ol-ambiyā' 3:1278#3278 og kitāb-ol-adab 5:2228–2229#5629. Ṣaḥīḥ al-Moslim 4:2099–2100#2743.

Alle disse tre la i bønner sin tre gode handlinger de hadde gjort, disse handlingene hadde de gjort for Guds skyld og mot Guds mennesker. Gud var kjernen til disse handlingene, men mellomleddene i bønner var Guds mennesker som hadde fått gjort noe godt mot seg.

Ṣalāt som mellomledd

Ṣalāt er ordet for de fem pålagte tidebønnene som enhver muslim skal forrette i løpet av dagen ifølge angitte tider. Dette er definitivt en rettskaffen handling og under denne handlingen viser virkelig en muslim hvem han tilhører og har underkastet seg. Gud elsker at menneskene Hans er Ham ydmyke og tilber Ham i en tilstand av syndserkjennelse. Bedre beskrivelse for undergivelse og underdanighet kan ikke gis enn å utføre ṣalāt.

Abo Horayrah berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Si meg, hvis en av dere har en elv rennende foran døren sin og han bader i den fem ganger om dagen, kan noe som helst urenslighet være igjen på kroppen hans?' Følgesvennene svarte: 'Ikke noe urenslighet kan være igjen på kroppen hans.' Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: 'Dette gjelder også tidebønner fem ganger daglig, Gud utvisker syndene ved den!'"¹

Her fungerer de fem påbudte tidebønnene som mellomledd. De renses folk, slik at Gud hever Sine mennesker fra en grad til en annen.

Oppnå Guds nærhet ved supplerende bønn

En troende person skal alltid være målrettet, og i målet skal han legge alt sitt engasjement. Den troendes mål er Herren hans, den troende kan oppnå Herrens nærhet ved å tilbe Ham utenom det som er pålagt. Dette kjenner vi som *nawāfil*, som står for supplerende bønn. *Nawāfil* kan bli brukt som et mellomledd,

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-masājīd 1:462–463#667.

Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: mawāqit-oṣ-ṣalāt 1:197#505.

Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizī) 5:151#2868.

Sonan an-Nasā'i 1:231.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 2:379.

Sonan ad-Dārimi 1:213#1187.

følgesvennen Abo Horayrah berettet: «Gud sier: Min tjener kommer Meg nær ved sine supplerende bønner, så Jeg begynner å elske ham (for den handlingen). Når Jeg begynner å elske ham, blir Jeg til hørselen hans som han hører ved, synet hans som han ser ved, hånden hans som han holder ved, og beina hans som han går ved.»¹

Supplerende bønner eller handlinger, det vil si godhet som vi ikke er pålagt, men som vi velger å vise, kan føre oss Gud så nær at våre sanser blir ett med Ham. Vi forblir oss selv og Han forblir Seg selv, men vi opplever nærheten Hans på en hel annen måte. En persons tro blir fra bevisst til tilfreds, den troende vet ikke bare at Gud eksisterer, men han føler sin Herre i alt. Han opplever Gud på den måten at han virkelig forstår hva det vil si at Gud er over alt og alt tilhører Ham. Denne overleveringen er også en tankevekker for dem som mener at det er mer enn nok å gjøre bare med det som er pålagt. Uten tvil, den som overholder sine plikter, er i sannhet en rettskaffen person og vil få lønn for det. Men når man ser på den sistnevnte overleveringen, lærer man at Guds nærhet er til stede i den som velger å ofre også sin fritid for Ham. For det pålagte er en avkrevd tid som den troende må møte opp til, men når den tiden hvor han kunne ha ligget og slappet av, blir brukt for Guds mennesker, først da har den troende gjort seg verdig til Guds spesielle nærhet. La oss bare tolke det slik at dette er hans bonus som kommer i tillegg til grunnlønnen.

Døtre, frelse fra helvete

I tusenvis av år har kvinnene vært et offer for mannens og deres egen ondskap. I uvitenhetstiden i Arabia og tiden før og etter det rundt i andre deler av verden, til og med i vår tid, opplever vi at kvinner blir sett ned på. I gamle dager var det vanlig å begrave sine døtre levende i Arabia, i våre tider er det mange som skammer seg over å ha født en datter, eller mannen blir skuffet over at de skal få en datter. Et spørsmål som alltid reiser seg i tankene, er at hvis det ikke hadde vært for pikebarn som skulle vokse opp og bli kvinner, hvor skulle mennene komme fra?

---

¹ Şaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-or-riqāq 5:2385#6137.

Uheldigvis har disse uvanene fra våre kulturer lagt seg i vårt hjerte og vår hjerne som om det skulle være troen vår. Men virkeligheten er at islam fordømmer slik tankegang. Koranen sier: «Når nyheten blir gitt til noen av dem om et pikebarn, blir ansiktet hans overskygget av (skammens) mørke og han blir full (av inderlig sorg).»^I

Videre blir det sagt om den personen: «Han skjuler (ansiktet sitt) fra folket på grunn av den elendige nyheten som er gitt ham. (Tankene strømmer nå): 'Skal han beholde henne hos seg i vanære eller skal han begrave henne i sanden?' Vit! Ille er det de avgjør (og tenker i det hele tatt)!»^{II}

Et spørsmål til dem som kritiserer islam for at den nedverdiger kvinner, se litt på det som er blitt nevnt. Kvinnen hadde ikke engang rett til å leve, men islam ga henne rett til å leve. Gud fordømmer denne handlingen og fordømmer dem for den avgjørelsen de tar og tankene deres. Islam hevet kvinnen fra å være ikke verdig liv til en ærbar del av samfunnet. Gud har ikke bare fordømt tankegangen og avgjørelsen, men Han har gjort klar en spesiell lønn for dem som oppdrar sine døtre rettferdig, gir dem den forsørgingen de har behov for, utdanner dem, gir dem mat, klær og annet på likt nivå med sønnene. Denne oppfostringen av døtrene vil være et slikt mellomledd for foreldrene på dommens dag at den som folk skammet seg over da hun ble født, vil den dagen være den de ønsker seg.

De troendes mor 'Ā'ishah berettet: «En kvinne kom for å besøke meg, hun hadde med seg to døtre. Hun hadde kommet til meg for å spørre om noe (mat), men hun fant kun en daddel hos meg. Jeg ga den til henne, hun delte den mellom døtrene sine, etter det stod hun opp og gikk. (Noe etter) kom profeten صلى الله عليه وسلم til meg, jeg fortalte om hendelsen til Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم. Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sa: 'Hvem som enn blir prøvet gjennom døtrene sine og behandler dem vel, vil den (godheten mot døtrene) være et dekke for ham mot helvete.'»^{III}

---

^I Koranen 16:58.

^{II} Koranen 16:59.

^{III} Şahīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-adab 5:2234#5649.

Şahīḥ al-Moslim: kitāb-ol-birr 4:2027#2629.

Denne overleveringen og de to versene nevnt fra kapittel 16 i Koranen bør oppklare for menneskene at denne tankegangen ikke er en del av troen deres.

Frelse fra pinen ved mellomkomsten til dem som angrer

Å tilbe Gud, å elske hverandre for Guds skyld og å være våken i Hans lengsel mens verden sover søtt, er slike handlinger som gir en høyere rang i Guds øyne. De som angrer og er botferdige i nattens stillhet, ber om tilgivelse fra Gud: «Om nettene gråter de i ydmykhet og vasker bort søvnen fra øynene. Om morgenen sier de: 'Kall oss for syndere!' og later til å være mindre verd enn alle.»^I

Når natten legger seg over alle hjem, er disse forelskede våkne og gråter i ydmykhet. Hele dagen venter de på dette møtet, at natten skal falle på og verden ikke skal legge merke til dem. Om morgenen når resten av folket våkner, viser ikke disse Guds nære mennesker hvilken rang de besitter, tvert imot lar de folk tro at andre er mer ærbare enn dem. De er ikke syndere, men de gråter, de lever av å komme Ham i hu og Han er den eneste som er i tankene deres, men fortsatt gråter de og ber om tilgivelse. Denne tilgivelsen retter Gud mot andre mennesker som ikke ber om tilgivelse.

Følgesvennen Anas bin Mālik berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Sannelig, Gud som er helligere (enn å ha noen mangel), sier: 'Uten tvil, Jeg tenker å pine jordens beboere, men når Jeg ser på dem som fyller Mine hus (bedesteder) og elsker hverandre kun for Meg og som ber om tilgivelse i den senere delen av natten, (får det Meg til å tilgi de andre), så Jeg vender (Min vrede) bort fra dem.'»^{II}

Denne formen for tilknytning viser hvor kjær Gud holder disse menneskene. La oss også se på hvorfor Gud holder dem kjær, svaret er enkelt: Han elsker dem fordi de elsker menneskene Hans. De ber om tilgivelse for seg selv og for alle de troende og ber om rettledning for dem som ikke tror. Denne

---

^I Seyf-ol-molök.

^{II} Sho'ab-ol-īmān (Beyhaqi) 6:500#9051.
Ad-Dorr-ol-manthör (Soyōṭi) 3:216.

handlingen er likt av Gud og Han tilgir menneskene Sine og lar ikke pinen røre dem, kun fordi disse helgenene befinner seg blant dem.

Del 2

Mellomledd i bønnen

En måte å benytte seg av *tawassol* på, er å bruke Guds vakre navn og egenskaper i bønnen sin, slik som den bedendes gode handlinger er mellomledd for å fjerne problemene og sykdommene hans. På samme måte er det å henvise til Guds navn i bønnen en mellomkomst som fører til at bønnen blir hørt. Koranen innledes på denne måten, det første alle leser i Koranen er disse ordene: «(I Guds navn, den mest Barmhjertige, den evig Nåderike.) All lovprisning er for Gud alene, Forsørgeren av all verden. Den Barmhjertige, den evig Nåderike, Herren over lønnens dag. Deg tilber vi og Deg søker vi hjelp av.»¹

Gud lærer oss å begynne med å lovprise Ham, allerede i det første verset sier Gud tydelig fra at «er noen verd å prise, så er det Meg». Etter å ha priset Gud som den mest Barmhjertige og den evig Nåderike går den troende videre i bønnen sin ved å fastslå at han er fullt forvisset om at det vil komme en dag da det vil bli avkrevd regnskap. Han er også forvisset om at denne dagen skal det bli gitt lønn og straff av Herren den Allmektige. Den siste setningen er veldig spesiell når det gjelder temaet vårt, *tawassol*. Vi ser først tilbake en gang til på det vi har lest, at Gud er all pris verdig, Han er Forsørgeren vår, Han er den som tilgir oss når vi gjør feil, Han er den som skal gi oss lønn for våre handlinger. Når vi sier med tungen og stadfester med hjertet at det er kun Gud vi tillegger alle disse egenskapene, hvordan kan vi bli beskyldt for flerguderier da? Vi sier helt åpent uten noen tvil i vårt hjerte: Han er den vi lovpriser og hvis vi roser noen så er det for Ham, med andre ord, vi roser en av Hans elskede personer for å gjøre Ham glad. Vi sier at alt vi får og har, er fra Ham, Han er den som skapte sjelen vår, fra en sædcelle og eggcelle formet Han kroppen vår gjennom flere stadier og blåste sjelen inn i kroppen og drev oss ut av mødrene

---

¹ Koranen 1:1–4.

våre. Han gir oss den maten vi spiser, Han overvåker oss til enhver tid, det går ikke et sekund uten at Han tar seg av oss. Han vil la oss dø og Han vil ta vare på oss i graven, deretter vil Han gjenopplive oss. Men i livet har Han gitt oss rettleidere, slike som vi skal følge og ved dem komme Ham nær. Hvis vi i livet vårt gjør feil, er det Han som tilgir oss, vi ber Ham om tilgivelse og vi refererer til en person som vi vet er Ham kjær. Den personen er årsaken til at vi blir tilgitt, men ikke den som tilgir oss. Når dagen for lønnen vil komme, vet vi at det er ingen utenom Ham som skal gi oss lønn eller straff. Men vi vet at den dagen vil de som får tillatelse av Ham, gå i forbønn for andre mennesker. Hvorfor skal vi da ikke bygge en relasjon til dem som skal få tillatelse til å berge andre på dommens dag? Legg nå merke til det som er sagt videre i verset, vi sier helt klart at vi tilber ingen andre enn Gud. Det er kun Han man kan falle på kne med ansiktet mot jorden for, ingen grav, ingen person eller noen andre er verdt det. Videre sier vi at vi søker kun Hans hjelp, men hvis Han har lært oss måter å be om hjelp på ved profetene Sine og helgenene Sine, hvorfor skal vi ikke bruke de metodene? Var de metodene bare for tidsfordriv og moro, som vi ikke skulle legge vekt på? Konklusjonen er: Vi lovpriser Gud, Han er den som forsørger oss, Han tilgir oss, Han belønner oss, Vi tilber kun Ham og til Hans hjelp setter vi vår lit. Men for alt dette bruker vi mellomledd. Vi lovpriser Ham ved å prise alle Han elsker, slik som i Koranen priser vi profetene Hans, de nærstående vennene Hans, englene Hans. Han forsørger oss ved at vi bruker hjernen og kroppen vår for å jobbe, Han kommer ikke ned fra himmelen for å jobbe for oss eller mate oss. Men Han har gitt oss midler og redskap, derfor benytter vi oss av dem og blir forsørget av Ham. Hva med hjernens og sjelens behov? Det dekker Han ved å gi oss lærere som underviser oss, vår sjels behov dekker Han ved Sin ihukommelse, og sender Sine elskede personligheter til oss for å rense oss. Han tilgir oss, men gjennom dem Han elsker, Han sier: «Be til Meg, men ha forbedere som dere legger til når dere oppsøker Meg.» Han vil frelse oss ved Sine nærstående som Han vil gi tillatelse til. Vi tilber Ham og ingen andre på Hans sendebuds *صلى الله عليه وسلم* måte. Vi søker hjelp hos Ham slik som profeten *صلى الله عليه وسلم* vår lærte oss og slik som de tidligere profetene gjorde.

Et spørsmål stilles: Hvorfor har tilbedelse blitt gitt fortrinn framfor hjelp? En handling av tilbedelse kan kun bli utført ved Guds velsignelse. Uten Hans hjelp forblir den urealisert. Derfor burde egentlig fortrinnsordningen vært omvendt, men det er den ikke i dette tilfellet.

Først burde Guds hjelp ha blitt søkt, deretter burde tilbederen ha engasjert seg i tilbedelse, ifølge menneskenes logikk ville det ha vært mer rett. Men Herrens måter har en egen logikk. Den guddommelige logikken er et dypt hav uten bunn, den er ikke lett å forstå. For å kunne forstå den må man vandre bak fornuftens fjell, man må legge fra seg de fysiske sansenes begrensning. Dette er de menneskers forrang som guddommelig logikk har gjort et dypt inntrykk på, og som har fullkommen tro på at det guddommelige kan rettfærdiggjøres logisk også.

Imam Beyḏāwi så på det sistnevnte verset og la til meningen sin om denne guddommelige logikken bak versets omvendte framstilling av hjelp og tilbedelse. Han sa: «Handlingen av tilbedelse går foran handlingen av hjelp for å gjøre det enklere for at bønnen skal bli godtatt. Dette viser Guds bekymring for Sine skapninger, det er i tillegg til Hans ekstreme medfølelse for dem fordi det er Han selv som viser dem hvordan de skal be mer effektivt. Tilbedelsen har blitt gitt forrang framfor søket etter hjelp, slik at en forståelse av overensstemmelse mellom versets siste ord blir dannet. Utenom dette utpeker det at mellomleddene har fått forrang framfor søket etter hjelpen, slik at det søket må bli bønnhørt.»^I

Så følger en skuddbønn til i bønnen: «Rettled oss på den rette vei!»^{II}

Den bedende ber om rettledning ved de midlene han har lagt til. Vi gikk gjennom dem tidligere og det var: Guds navn, lovprisning, Hans miskunnhet, Hans makt, at Han er alene tilbedelsesverdig og den det blir søkt hjelp av. Når alle disse midlene blir framlagt i bønnen, blir bønnen akseptabel i Guds øyne. Guds personlige navn er også et veldig viktig mellomledd. Ofte legger vi til Guds navn i bønnene våre bare for å gjøre dem mer tungtveiende hos Ham. Denne formen for bønn er profetens

---

^I Tafsīr (Beyḏāwi) 1:14.

^{II} Koranen 1:5.

صلى الله عليه وسلم praksis, det blir berettet at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ba en gang: «Gud, jeg ber fra Deg ved det at Du er *Allah*!»^{II}

Noen ganger legger vi til en handling av Gud eller Hans egenskap i bønner vår som et mellomledd. De troendes mor 'Ā'ishah berettet at det ble bedt av profeten صلى الله عليه وسلم: «Gud! Jeg søker vern hos Ditt behag mot Din vrede og hos Din tilgivelse mot Din straffedom!»^{III}

I denne overleveringen lærer vi at vi kan be om beskyttelse fra Guds vrede og straffedom ved Hans egen nåde og miskunn.

Tawassol ved profetens صلى الله عليه وسلم høye rang er også et faktum innenfor islams lære om *tawassol*. Dette mellomleddet fører en ikke bare nær Guds velsignelser, men det garanterer profetens صلى الله عليه وسلم forbønn på dommens dag, den forbønnen som alle vil være avhengige av på dommens dag. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Når dere hører en bønneutroper, så bør dere si det samme som ham, deretter send velsignelser over meg. Sannelig, den som sender velsignelser over meg (om det bare skulle være en gang), sender Gud Sin nåde over ti ganger. Etter det be om fra Gud det middelet som skal bli meg skjenket. Det er en rang i paradiset som er reservert for Hans spesielle tjener og jeg er i håp om at jeg er ham (den spesielle tjeneren). Så hvem som enn ber om det middelet for meg, vil det være meg påbudt å gå i forbønn for (på dommens dag).»^{IV}

---

^I *Allah*: Guds personlige egennavn, ordet betyr: Den alene tilbedelsesverdige.

^{II} Sonan Ibn Mājah: kitāb-od-do'ā' 2:1267#3857.

Sonan Abo Dāwōd: kitāb-oṣ-ṣalāt 2:79#1493.

Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi), kapittel 64, 5:515#3475.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 5:349 og 360.

Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 5:37–38#1259–1260.

^{III} Sonan Ibn Mājah: kitāb-od-do'ā' 2:1263#3841.

Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṣ-ṣalāt 1:352#486.

Sonan Abo Dāwōd: kitāb-oṣ-ṣalāt 1:232#879.

Al-Mo'aṭṭā (Imam Mālik) 1:214#31.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 6:201.

^{IV} Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṣ-ṣalāt 1:288–289#384.

Sonan Abo Dāwōd 1:144#523.

Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi): abwāb-ol-manāqib 5:586–587#3614.

Sonan an-Nasā'i 2:25–26.

Det er en rettskaffen handling å sende velsignelser over profeten صلى الله عليه وسلم fordi Guds vane er å belønne en god handling med ti ganger i gjengjeld. Den sistnevnte overleveringen er et bevis på det. Hvis man ber til Gud for det Han allerede har lovet profeten صلى الله عليه وسلم, vil man oppnå profetens صلى الله عليه وسلم forbønn på dommens dag. I denne overleveringen ser vi virkelig hvilken viktighet som ligger i *tawassol*, å bruke et mellomledd og prissette disse midlene. For når vi ber om at profeten صلى الله عليه وسلم skal få det middelet som Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم skal gå i forbønn for oss ved, viser vi vår respekt og verdsettelse til det mellomleddet.

Et annet mellomledd for å gjøre skuddbønnen sin verd aksept, er å legge til en velsignelse over profeten صلى الله عليه وسلم under skuddbønnen sin. Vi har lært at dette er en god handling som gjengjeldes med ti ganger, Gud elsker denne handlingen og sier følgende i Koranen: «Sannelig, Gud og englene Hans sender velsignelser over profeten. Dere som er troende, send også dere velsignelse og rikelig med fredbringende hilsener.»¹

Dette er en handling som blir godtatt av hvem som helst, det er en handling som blir gjort mest i verden. Til enhver tid er det en eller annen som gjør dette – gjør ikke menneskene det, så gjør Herren og englene Hans det. Men priset være Gud, så går det ikke en eneste stund at ikke en menneskelig tunge sender fredbringende hilsener og kaller velsignelser over den all rosverdige Mohammad صلى الله عليه وسلم. Dette er et slikt mellomledd at folk drar nytte av handlingen uansett bakgrunn, Gud elsker denne handlingen i den grad at alle som legger til dette i bønnen får belønning for det. Handlingen blir godtatt av Gud uansett om det er en rettskaffen som sender velsignelser og fredbringende

---

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 2:168.

Sharḥ-os-sonnah 2:284–285#421.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Khozaymah) 1:219#418.

Mosnad Abo 'Awānah 1:336.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Ḥibbān) 4:588–590#1690–1692.

'Amal-ol-yaum wal-laylah (Ibn-os-Sonni), s. 33#91.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 1:409–410.

Mishkāṭ-ol-maṣābīḥ (Tabrīzi), Kapittel 5, 1:215#657.

Kanz-ol-'ommāl ('Ala'-od-dīn 'Ali) 7:700#20998.

¹ Koranen 33:56.

hilsener, eller om det er en syndefull person. Noe som er verdt å merke seg ved denne handlingen er: Trenger profeten صلى الله عليه وسلم disse velsignelsene og fredbringende hilsenene? For Gud har skapt Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som den beste skapningen av alle skapninger. Gud har gitt Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم den rangen som ingen andre har fått. Bare la oss se på et bevis fra Koranen som beviser hvilken nærhet Guds sendebud صلى الله عليه وسلم besitter: «Så nærmet Han (Gud) Seg, men så nærmet Han Seg enda mer, så ble det igjen to buelengders avstand imellom, faktisk mindre!»¹

Når Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم får regnet over seg velsignelser og fred til enhver tid av engler og Gud, ikke bare nok med det, men nærheten er så stor at den lille avstanden ikke kan begripes av menneskenes hjerne, hva er da meningen bak ordren om å sende velsignelser og fredbringende hilsener? Fordi velsignelse og fred ønskes for den som ikke har fred eller velsignelse. Når man ber om noe fra Gud, ber man om det man har behov for. Hvis vi sender velsignelser og fredbringende hilsener over profeten صلى الله عليه وسلم, påvirker ikke det Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم rang i det hele tatt. Dette er på samme måte som; om vi tilber Gud eller ikke, så er Han fortsatt Herren over all verden. Det at vi tilber Ham hjelper ikke Ham, men det hjelper oss. Slik er det med disse fredbringende hilsenene og velsignelsene, vi sender dem til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم, men det er oss det gagnar. De går til Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم og regner tilbake på oss, den guddommelige meningen bak det hele er at menneskene skal tjene på det selv. Dette er igjen et stort bevis på hvilken nåde vår mester صلى الله عليه وسلم er. Derfor er dette et middel som Gud har tildelt Sine tjenere: Send velsignelser og fredbringende hilsener og til gjengjeld skal dere motta ti ganger så mye velsignelser og fred fra Meg. Ved å bruke denne metoden oppnår menneskene velsignelser og fred, men som vi har lest, er hele poenget med *tawassol* å oppnå nærhet til Gud og få ønsker oppfylt av Gud. Når menneskene bare sender velsignelser og fredbringende hilsener over profeten صلى الله عليه وسلم uten å framlegge noen bønn eller ønsker, da viser den Allvitende

---

¹ Koranen 53:8–9.

Sin kunnskap. Han graver i Sine menneskers hjerte fordi Han kjenner deres tilstand, slik som poeten Soltān Bāhō sa: «Hjertets elv er dypere enn havet, og hvem kjenner vel til hjertets hemmeligheter? Jo, sannelig kjenner Han til dem!»

Menneskenes ønsker blir av seg selv oppfylt og de trenger ikke be om det, men bare ha det i hjertet, det eneste de trenger å gjøre med leppene og tungen sin er å sende velsignelser og fredbringende hilsener over profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم.

I utgangspunktet er alle rettskafne handlinger godtatt av Gud i og med at de er basert på en god vilje og har et godt formål. Menneskene legger mye vekt på handlingene sine, de bruker sin fritid for de handlingene og ser bort fra at de egentlig heller kan slappe av og nyte tiden i ikke-stressende omgivelser. Men de velger fortsatt å tilfredsstille Herren sin og gjøre en innsats for Ham. Et håp huser hjertet deres om at handlingen blir godtatt og blir gyldig som Hans tilbedelse. For alle handlinger som tilfredsstiller Gud er lik Hans tilbedelse. Men det er viktig å huske at tilbedelse er et bredt tema, for å knele med ansiktet mot jorden for Gud er en form av tilbedelse som Han alene har rett på, og det kan ikke bli gjort for noen andre. Man kan ikke si at jeg kneler med ansiktet ned for den graven og ved den graven ber jeg til Gud, ei heller kan man knele med ansiktet ned for en person og si det samme. Det er ikke tillatt ifølge noen lov i islam. Men bare for å kaste litt lys over temaet, kan man se på noen punkter som tilfredsstiller Gud og det kan bli regnet som tilbedelse det også, men dette er en annen form for tilbedelse enn den som ble nevnt ovenfor. Å tjene sine foreldre er en form for tilbedelse fordi man gjør det som behager Gud, men viktig å vite er at man ikke tilber foreldrene sine og heller ikke faller man på kne med ansiktet ned for Gud i denne tilbedelsen. Fortsatt er det en god og belønningsverdig handling ifølge Gud. Å faste er en annen form, den er også pålagt, men man faller ikke på kne med ansiktet ned for å faste. Å betale det pålagte bidraget heter *zakāh* på arabisk, her kneler man heller ikke med ansiktet ned for Gud, men den er en form for tilbedelse. Slik er det å lovprise profeten صلى الله عليه وسلم, sende velsignelser og fredbringende hilsener over Hans Nåde صلى الله عليه وسلم også en form for tilbedelse fordi Gud elsker denne handlingen og utfører den

selv også. Man tilber ikke profeten *صلى الله عليه وسلم*, men tilfredsstiller Gud ved å gjøre dette. Med dette for øye går vi videre: Gud har Sin egen måte å akseptere ting på, Han sier: «Til Ham oppstiger de rene ord og Han eleverer den rettskafne handlingen.»^I

Det er en stor hemmelighet som skjuler seg i verset her, det blir sagt: «Til Ham oppstiger de rene ord ...». Når det har skjedd, eleverer Han den rettskafne handlingen. Det vil si at det hjelper alltid å legge til rene ord før handlingen. Slik er det med skuddbønnen som vi ber til Gud, vår bønn eller handling blir elevert hvis vi legger til velsignelser og fredbringende hilsener over profeten *صلى الله عليه وسلم* før og etter bønningen, da det er rene ord og en likt handling av Gud. Hvis denne metoden blir brukt, er de lærdes mening at Gud med Sin beslutning og velvilje vil bønnhøre denne bønningen som blir både innledet og avsluttet med velsignelser og fredbringende hilsener over profeten *صلى الله عليه وسلم*. Denne handlingen har en unik forhistorie og dens framtid er enda mer enestående. Alt vil ta slutt på jorden, ingenting vil være for alltid, utenom Guds Vesen. Vi har lest et vers (33:56) som beviser at Gud sender velsignelser og fredbringende hilsener over profeten *صلى الله عليه وسلم*. De lærdes måte å tolke dette verset på, er at det er en evigvarende handling. Fordi Gud er evigvarende, er også handlingen evigvarende. Det blir sagt i Koranen: «Alt som på den er, vil ta slutt, men igjen vil din Herres Vesen være, Herren som er den Herlige og den Sjenerøse.»^{II}

Alle vil forgå, men Gud vil være igjen og sammen med Ham vil denne handlingen stå igjen, noe både englene og Han vil gjøre. Slik som Vesenet Hans ikke har noen begynnelse eller ende, slik har ikke handlingene Hans det heller. Vi velger å følge Hans måte, vi er ikke evigvarende, men vi kan i det minste legge til velsignelser og fredbringende hilsener over Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم* før og etter bønningen vår som et mellomledd og kjærlighet. Vi har sett tidligere at Hans Hellighet *صلى الله عليه وسلم* hadde en måte å be fra Gud på ved å legge inn seg selv som en

---

^I Koranen 35:10.

^{II} Koranen 55:26–27.

forbeder i bønneren. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم brukte også andre profeter i bønnene sine, inkludert sitt eget navn for å lære tilhengerne sine om å samle Guds nære i sin skuddbønn.

Det berettes av følgesvennen Anas bin Mālik: «Da Fāṭimah bint Asad bin Hāshim, 'Ali bin Abi Ṭālībs mor, døde, gikk Guds sendebud صلى الله عليه وسلم til henne og satte seg ved hodet hennes og sa: 'Gud være deg nådig kjære mor! Du var min mor etter min mor i mine øyne. Når jeg var sulten, matet du meg til jeg ble mett, enda du selv var sulten. Du tok på meg klær, og istedenfor å spise selv, pleide du å gi meg gode ting å spise. Du gjorde alt dette for Guds tilfredshet og for en god belønning i det hinsidige hjem.' Etter det beordret Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم at hun skulle bades tre ganger. Når kamfervannet ble hentet, helte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم noe av vannet på hendene sine. Deretter tok Guds sendebud صلى الله عليه وسلم av seg skjorten og beklede henne (Fāṭimah bint Asad) med den, og brukte kappen sin som liksvøpet hennes. Så sendte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم bud etter Osāmah bin Zeyd, Abo Ayyōb al-Anṣārī, 'Omar bin al-Khaṭṭāb og en mørkhudet tjener for at de skulle grave graven hennes. De gravde graven hennes. Når de nådde *lahad*^I, gravde også Guds sendebud صلى الله عليه وسلم og tok ut jorden med hendene sine, og da Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم var ferdig, gikk Hans Nåde صلى الله عليه وسلم ned i graven og la seg i den. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: 'Det er Gud som gir liv og død og Han er den Eviglevende og vil aldri dø! Tilgi min mor Fāṭimah bint Asad og hjelp henne under spørsmålene hennes^{II}. Gjør vid (gjør det lett) for henne i graven hennes med Din profets mellomkomst og de profetene som var før meg. Sannelig, Du er den mest Nådige av alle som viser nåde.' Derpå gjentok Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم Guds storhet over henne fire ganger (ba hennes begravellesbønn). De som gravla henne, var 'Abbās og Abo Bakr.»^{III}

^I Den dypere delen av graven rettet mot bønnenretningen, der liket blir gravlagt.

^{II} Tre spørsmål som vil bli stilt i graven.

^{III} Mo'jam-ol-kabīr (Ṭabarāni) 24:351–352#871.

Mo'jam-ol-ausat (Ṭabarāni) 1:152–153#191 (beretterkjeden inneholder autentiske berettere unntatt Rauḥ bin Salāh som blir ansett som svak beretter (*da'īf*), mens Ibn Ḥibbān og Ḥākim erklærte ham som troverdig (*thiqah*).

I denne hendelsen praktiserte profeten صلى الله عليه وسلم profeten Josefs praksis ved å gi sin skjorte til Fāṭimah bint Asad som et mellomledd til Guds nåde. Hans Nåde صلى الله عليه وسلم ga kappen sin til henne med samme intensjon som skjorten sin og Hans Nåde صلى الله عليه وسلم la seg i graven hennes for å gjøre graven velsignelsesfull. Legg merke til at først ble midlene brukt, så ble skuddbønnen bedt. Profetens صلى الله عليه وسلم alle handlinger var uten tvil rettskafne handlinger, derfor vil de bli regnet som en form for tilbedelse av Gud. Dette er Koranens lære som vi lærte tidligere i boken: å utføre handlingen (tilbedelsen) først, så be bønnen. Etter å ha lagt seg i graven ba Guds sendebud صلى الله عليه وسلم om nåde for sin mor Fāṭimah bint Asad. Slik ble anføreren av all skapelses صلى الله عليه وسلم handling til mellomledd for den avdøde. I bønnen som ble bedt, la profeten صلى الله عليه وسلم seg selv og de tidligere profetene til som forbedere.

Tawassol kan brukes ved sin egen bønn, så lenge bønnen innebærer en sann konsentrasjon og hjertelig intensjon. Følgesvennen Abo Sa'īd al-Khodri berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Den som går ut av huset sitt for å gå til tidebønnen, så ber han: 'Gud, Jeg ber fra Deg ved mellomkomsten til dem som alltid ber fra Deg og jeg ber fra Deg ved mellomkomsten til disse stegene mine (mot tidebønnen). Sannelig, jeg er ikke på vei til noe galt, ikke (har jeg i tankene noe) hovmod, innbilskheter og heller ikke jordisk ettermæle. Jeg har gått ut fra huset mitt for å unnsnippe Ditt mishag og for å fortjene Ditt behag. Jeg ber fra Deg at Du skal redde meg fra ilden og tilgi meg syndene mine. Sannelig, ingen tilgir syndene unntatt Du.' Gud vender Seg mot ham i nåde og sytti tusen engler ber om tilgivelse for ham.»¹

Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 9:256–257.

Al-'Ilal-ol-motanāhiyyah (Ibn-ol-Jauzi) 1:268–269#433.

Ḥilyat-ol-aulyā' wa ṭabaqāt-ol-aṣfiyā' (Abo No'aym) 3:121.

Raf'-ol-minārah (Maḥmūd Sa'īd Mamdōḥ) side 147–148.

¹ Sonan Ibn Mājah: kitāb-ol-masājid wal-jamā'āt 1:256#778.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:21.

Al-Moṣannaf (Ibn Abo Sheybah) 10:211–212#9251.

At-Targhīb wat-tarhīb (Monziri) 2:458.

Al-Motajarr-or-rābiḥ fī thawāb-il-'amal-iṣ-ṣāliḥ (Dimiyāti), s. 641–642#1321.

Tawassol ved de svake er også en mulighet for dem som søker mellomledd. Det vil si at i tillegg til de rettskafne er også de veifarende, de syke, de eldre og de som Gud har vist Sin nåde til, eller de som Han sier at Han er med, gyldige *tawassol*-midler. Følgesvennen Abo Sa'īd al-Khodri berettet at profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Sannelig, kun takket være de svakes skuddbønn og deres tidebønn som de ber, og oppriktigheten deres, hjelper Gud dette samfunnet (muslimene).»^I

Abo ad-Dardā' berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Se etter meg blant de svake. Sannelig, dere blir forsynt og hjulpet (av Gud) takket være de fattige.»^{II}

Her har vi et klart bevis på at de som blir sett ned på av oss, er egentlig grunnen til at Gud velsigner oss andre. Islam legger stor vekt på at man skal ta seg av sine eldre og syke, hjelpe de fattige og være gjestfri mot de veifarende. Så å hjelpe dem er en rettskaffen handling, men å legge deres nød og tilstand i bønner sin er også et godt hjelpemiddel.

Det siste eksemplet vi skal se på i dette kapittelet, er å bruke profetenes bønn som mellomledd. Şa'd bin Abi Waqqās berettet at profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Zōn-Nōns (profeten Jonas') bønn i hvalens mage var: 'Ingen er tilbedelsesverdig unntatt Deg, helligere er Du (enn å ha noen mangel). Sannelig, jeg var av de urettferdige (mot min egen sjel).'''^{III} Sannelig, hvis en muslimsk mann (eller dame) bruker disse ordene i bønner sin for hvilken som helst affære, vil han bli bønnhørt av Gud.»^{IV}

---

^I Amal-ol-yaum wal-laylah (Ibn-os-Sonni), s. 30#83.

Mīzān-ol-i'tidāl (Zāhābi) 2:447#4384.

^I Sonan an-Nasā'i: kitāb-ol-jihād 6:45.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 6:331.

Hilyat-ol-aulyā' wa ṭabaqāt-ol-aṣfiyā' (Abo No'aym) 5:26.

^{II} Sonan an-Nasā'i: kitāb-ol-jihād 6:46.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 6:331.

^{III} Koranen 21:87.

^{IV} Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi): abwāb-od-da'wāt 5:529#3505.

Al-Mostadrak (Hākim) 1:505 og 2:382–383.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 1:170.

^I Amal-ol-yaum wal-laylah (an-Nasā'i), s. 416#656.

Mosnad Abo Ya'lā 2:111#772.

Sho'ab-ol-īmān (Beyhaqi) 1:432#620.

I lys av denne overleveringen lærer vi at å bruke profetenes skuddbønn som et mellomledd er lovlig og en god handling. Denne skuddbønnen nevnt i overleveringen, er stadfestet av Koranen i tillegg til *hadīth*, og det gjør den enda sterkere enn andre skuddbønner. Denne skuddbønnen innebærer underkastelse, og det er nettopp denne ydmykheten som viser hvor from den bedende egentlig er. Her dukker det opp et skille mellom to type skuddbønner: skuddbønn med og uten mellomledd.

Den skuddbønnen som ikke har noe mellomledd knyttet til seg, er lik en ensom veifarende som setter sin lit til sin relasjon med Gud. Dette er en sak i sin helhet, men en sak med noe svakere forbindelse. For alle kan be til Gud direkte og ha kontakt med Ham. Skuddbønnen hans er svakere fordi den er basert på hans egen personlighet, og slik kan det være mange deler som kan gjøre at skuddbønnen ikke blir godtatt, som mangel på konsentrasjon, oppriktighet i skuddbønnen, svakhet i sine religiøse plikter og mange andre små eller store ting. Men når vi ser på den som har et mellomledd knyttet til bønnen sin, kan faktisk vedkommende legge vekt på kjærligheten sin til den personligheten, det stedet eller den handlingen og forlate seg på en av disse og vite med god samvittighet at Gud holder disse kjær og Han vil ikke la meg gå skuffet herfra. Vi bør absolutt legge tyngde i de skuddbønnene som ble bedt av profetene, og bruke dem som mellomledd. Men det er viktig å vite at å følge de rettskafnes vei er en god handling det også, så de skuddbønnene som de rettskafne lærer oss, er også fordelaktige for oss.

Kapittel 5: *Tawassol* ved profeten

ﷺ

Læren om *tawassol* ved profeten Mohammad

ﷺ

Profeten Mohammads ﷺ profetskap fortsetter uavbrutt selv etter Hans Nådes ﷺ bortgang. Hans Hellighet ﷺ vil alltid eksistere blant oss som sendebud og profet, det er nettopp dette som gjør at det ikke er behov for noen profet etter Hans Høyhet ﷺ og ikke kan det komme noen sendebud eller profet etter profeten Mohammad ﷺ. Hvis alle andre bestemmelser kan fortsette å være gyldige etter profeten Mohammads ﷺ bortgang, hvorfor kan ikke *tawassols* lov fortsette, når den fantes på profetens ﷺ tid og ble praktisert etter profeten ﷺ? Verken Koranen eller *sonnah* forbyr *tawassol* på noen som helst måte. Hvis Hans Hellighet ﷺ var en forbeder før bortgangen, er Hans Nåde ﷺ det etter sin bortgang også.

Fire former for *tawassol* ved profeten Mohammad

ﷺ

a) Profeten Mohammad ﷺ som forbeder før Hans Nådes ﷺ fødsel

Profeten Mohammad ﷺ har vært en forbeder siden tidenes morgen og dette vil absolutt være en handling til tidens ende. Selv hvor mye folk har prøvd, så kan ikke denne handlingen ta slutt blant muslimene. Muslimene elsker denne handlingen og elsker mesteren ﷺ sin enda mer, ingen kan slukke *tawassols* lys som Gud har tent for menneskene.

Av alle mennesker var det profeten Adam som benyttet seg av profeten ﷺ som forbeder aller første gang. Det gjorde han for å bli tilgitt av Gud, enda

han ikke var en synder. Flere av de lærde har framlagt denne overleveringen i sine verk, blant andre Ṭabarāni, Beyhaqi, Ibn-ol-Monżir og Soyōṭi. De lenker sin beretning til to personer som er blant de største i islams historie, nemlig følgesvennene ‘Omar bin al-Khaṭṭāb og ‘Ali bin Abo Ṭālib. Det blir berettet av dem begge at Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sa: «Adam skulle til å angre på feilen (Satans lureri) han hadde klart å gjøre, i det øyeblikket kom han på at da han ble skapt så han at det stod følgende på Guds trone: 'Ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Mohammad er Guds sendebud!'» Dette var et stort tegn på den rangen profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم holdt i Guds øyne. Adam forstod fort at dette måtte være den Gud holder mest kjær og står Gud mer nær enn alle. Han la til i bønnen sin følgende ord: «Jeg ber fra Deg, for Mohammads skyld tilgi meg!», mens den beretningen som er berettet av Ibn-ol-Monżir har følgende ord: «Gud! Jeg ber fra Deg, ved Mohammads rang, Din mest ærerike og spesielle tjener, og ved hans høye anseelse skjenket av Deg, om å tilgi meg mitt feiltrinn.»^I

Gud nevner denne hendelsen i Koranen: «Så lærte Adam noen ord fra Herren og Gud godtok hans anger. Sannelig, Han er den som godtar alles anger (uansett hvor stor synden er), den evig Nåderike.»^{II}

Dette verset kommer etter at Satans lureri er blitt nevnt og profeten Adam er blitt sendt ned fra paradiset. Profeten Adam vandret rundt på jorden i tre hundre år, og som den rene sjelen han var, følte han seg ikke verdig nok til å se opp mot himmelen for å be Herren om tilgivelse. Men det var ikke slik at han ikke ba om tilgivelse fra Gud, profeten Adam gråt hver eneste stund under disse vanskelige omstendighetene. Så lærte profeten Adam noen ord fra Herren sin: det som er åpenbart er at Gud innga i hjertet hans at han klarte å huske profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم navn på tronen.

---

^I Ad-Dorr-ol-manthōr (Soyōṭi) 1:60.

^{II} Koranen 2:37.

Herrens veier er uransakelige, sies det; først sender Han ham ut av paradiset og etter det inngir Han selv formelen for anger og godtagelse av tilgivelse. Slik ble fenomenet *tawassol* innledet i en skuddbønn av menneskehetens far, Adam.

Imam Hākims beretning innebærer noen ord som definitivt er viktige for oss i denne sammenhengen: «Gud spurte: 'Å, Adam, hvordan kjenner du til Mohammad, siden Jeg ikke har skapt ham ennå?' Adam svarte: 'Herren min, da Du skapte meg med Din hånd og blåste i meg fra ånden Din, i det øyeblikket løftet jeg hodet og så at det var inngravert på hver av tronens søyler: «Ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Mohammad er Guds sendebud.» Jeg innså at ved navnet Ditt kan kun en slik sitt navn stå som er Din mest elskede av alle skapninger.' Gud sa: 'Sant sier du, Adam! Sannelig, Jeg elsker ham mest av alle Mine skapninger. Du ba til Meg i hans navn, uten tvil tilgir Jeg deg. Hadde det ikke vært for Mohammad, ville Jeg ikke engang ha skapt deg!'¹

Overleveringen er erklært *ṣahīḥ* (autentisk og helt riktig, og dens beretterkjede er godtatt) av imam Hākim, selv om han anser 'Abd-or-Raḥmān bin Zeyd bin Aslam som en svak beretter.

'Abd-or-Raḥmān var en av beretterne i beretterkjeden. Men imam Hākim sa følgende om det: «Dens beretterkjede er sterk og dette er den første overleveringen av 'Abd-or-Raḥmān bin Zeyd bin Aslam som jeg nevner i denne boken.»

---

¹ Al-Mostadrak (Hākim) 2:615.

*Mange av de lærde har inkludert imam Hākims gjengivelse i sine verk, blant andre:

Beyhaqi i *Dalā'il-on-nobowwah* 5:489.

Ṭabarāni i *al-Mo'jam-ol-ausat* 7:259#6 498 og i *al-Mo'jam-os-saghīr* 2:82–83.

Ibn Asākir i *Tārīkh Ibn Asākir* 2:359–360.

Ibn Kathīr i *Tārīkh Ibn Kathīr (al-Bidāyah wan-nihāyah)* 1:131.

Ibn Hajar al-Heytami i *al-Jauhar-ol-monazzam*, s. 61.

Imam Bolqīni har også erklært denne overleveringen som autentisk i sin *fatāwa* om *ḥadīth*.

Imam Sobki bekreftet imam Ḥākims troverdighet i verket *Shifā' -os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām* (s. 120–121), til tross for at han visste om shaykh Ibn Teymiyyahs avvisning og kritikk av denne overleveringen, men imam Sobki tok det ikke til etterretning.

Slik har denne tradisjonen blitt godtatt i den muslimske verden, og mange *ḥadīth*-lærde har brukt beretningen i historien om profeten Adam, om hvordan han benyttet seg av profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم høye rang som et mellomledd.

Det er i profeten Adams tradisjon å anvende Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som en forbeder i sin skuddbønn, derfor er det uten tvil tillatt for de troende å bruke den samme måten.

Imam Qasṭallāni har godtatt denne overleveringen som *ṣaḥīḥ* i sitt verk *al-Mawāhib-ol-ladoniyyah* (1:81–82).

Imam Zorqāni bekrefter det i sin fortolkning (1:118–120).

Ḥadīth-eksperten Ibn-ol-Jauzi siterer denne beretningen i første kapittelet av verket sitt *al-Wafā' bi aḥwal-il-moṣṭafā* (1:33) og anser den som *ṣaḥīḥ*. I verkets introduksjon sier han klart fra: «I denne boken blander jeg ikke de sanne *aḥadīth* med de som er falske.» Han nevner også versjonen som er lenket til Maysarah på samme side, hvor det står at Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم sa: «Da Satan hadde klart å lure Adam og Eva, angret de og søkte Guds tilgivelse i mitt navn.» Videre i verket (1:359) diskuterer han om profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم rang over de andre profetene: «Det som viser Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم forrang over de andre profetene, er at profeten Adam ba til sin Herre gjennom profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم hellighet.»¹

---

¹ Al-Wafā' bi aḥwal-il-moṣṭafā (Ibn-ol-Jauzi) 1:33 og 1:359.

Maulānā Ashraf ‘Ali Thānwi har tatt opp denne diskusjonen i den andre delen av sitt verk *Nashr-oṭ-tib* på side 20 og referert til de samme beretningene.

Profeten Adam ble beordret av Gud til å sende velsignelser og fredbringende hilsener over Guds sendebud Mohammad ﷺ. Profeten Adam benyttet denne handlingen som mellomledd til Gud. Dette har blitt bekreftet av Ibn-ol-Jauzi i *Ṣalāt-ol-ahzān*, og imam Aḥmad as-Sāwi sa følgende: «Den befalingen var gitt til Adam for å vise ham skillet mellom profeten Mohammads ﷺ fornemhet (i forhold til alle andre skapninger) i selve innledningen (av skapelsen). Skillet var hvis Hans Hellighet ﷺ ikke hadde blitt skapt, ville Adam aldri ha blitt velsignet med en hustru. Så Hans Nåde ﷺ er alle mellomledds virkelige kilde, til og med Adams (forbeder var profeten Mohammad ﷺ).»¹

Maulānā Ashraf ‘Ali Thānwi har referert til denne tradisjonen i verket *Nashr-oṭ-tib* (s. 21).

Qāḍi ‘Iyāḍ har også inkludert denne tradisjonen om at profeten Adam søkte tilgivelse ved å bruke Hans Hellighet ﷺ som forbeder. Dette har han inkludert i verket sitt som inneholder riktige og berømte beretninger, vi kjenner det som *ash-Shifā’* (1:227–228). I dette verket sier han at Abo Mohammad al-Makki og Abo Leyth as-Samarkandi nevnte dette. Han siterer en lignende beretning gjennom Ajourri, og Ajourri berettet den i boken *ash-Sharī’ah* (s. 427).

Mollā ‘Ali Qāri refererte til et utsagn om dette i *ash-Shifā’*'s fortolkning (1:375–376): «Al-Ḥalabi sa: 'Dette virker til å være anføreren og den spirituelle veilederen Abo Bakr Mohammad bin Ḥoseyn bin ‘Abdollaḥ al-Baghdādi; *ash-Sharī’ah fīs-sonnah, al-Arba’ōn* og andre verks kompilator.'»

---

¹ Tafsīr-ol-jalāleyn 1:23.

Dette er også bekreftet av Ibn Teymiyyah, at det er berettet av shaykh Abo Bakr al-Ajorri i boken *ash-Sharī'ah*.^I

Imam Soyōṭi siterer denne beretningen i sin fortolkning av Koranen som er kjent som *ad-Dorr-ol-manthōr* (1:58), og han har sitert den i *al-Khaṣā'is-ol-kobra* (1:6) og i *ar-Riyāḍ-ol-anīqah fī sharḥ asmā' khayr al-khalīqah* (s. 48–49), der han refererer til at Beyhaqi godkjenner denne beretningen som riktig og sterk nok som et bevis.

Beyhaqi sa om verket sitt *Dalā'il-on-nobowwah* at han kun hadde inkludert riktige beretninger i det. En stor *ḥadīth*-lærd fra Mekka ved navnet Mohammad bin 'Alawi al-Māliki sa følgende om Beyhaqis verk: «Du må ta til deg det som er i den, for den inneholder kun rettledning og lys.»^{II}

Ibn Teymiyyah har inkludert dette i sin *Fatāwa* (2:150), og dette beviser også beretningens styrke og riktighet, selv om han er ansett som en kontroversiell lærd. Når han siterer denne beretningen og en annen gjennom Maysarah, sier han: «Disse to er lik de autentiske beretningenes forklaring.» Om denne erklæringen sa Mohammad bin 'Alawi al-Māliki følgende: «Dette viser til at Ibn Teymiyyah fant beretningen verdig nok til å anse den som et vitne for andre beretninger. Fordi *mauḍō'* (forfalsket) og *bāṭil* (løgn) ikke er ansett som vitneverdig av de *ḥadīth*-lærde.»^{III}

I den beretningen som vi innledet hele diskusjonen med, har profeten Adam bedt om tilgivelse fra Gud ved å legge til profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم navn. Han fikk med det samme et svar fra Gud om at skuddbønnen hans var blitt hørt og han var tilgitt. Ser vi på tiden før profeten Adam våget å be om tilgivelse, gikk det 300 år, men Gud inspirerte ham med en tanke om

---

^I Qā'idah jalīlah fit-tawassol wal-wasīlah, s. 84–85.

^{II} Mafāhīm yajib an toṣaḥḥah, s. 127.

^{III} Mafāhīm yajib an toṣaḥḥah, s. 122.

hva som stod på tronens søyler. Profeten Adam husket og brukte det middelet som ble lagt i hjertet hans. Av dette lærer vi at det å gå rundt med tanker om at jeg er en synder og fortsetter å seile i den sjøen, ikke er riktig, selv om det ikke var slik med profeten Adam. Han har en helt annen rang, og saken hans er annerledes enn vår. Hvis vi begår en feil, bør vi be om tilgivelse fra Gud ved å legge til vår mesters ﷺ navn og oppnå Guds tilgivelse. Profeten Adams skuddbønn vedrører ikke bare handlingen hans, men den er en lære for oss om at når Hans Hellighets ﷺ navn blir lagt til, blir skuddbønnen en akseptabel bønn i Guds øyne. Koranen sier: «Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad ﷺ) når de hadde gjort sin sjel ondt, og bedt om tilgivelse fra Gud og også sendebudet hadde bedt om tilgivelse for dem, ville de visselig ha opplevd Gud som mest benådende, evig nåderik.»^I

Målet er å finne en forbeder som kan føre deg rett til Gud, og at ønsket blir oppfylt takket være forbederen.

Før Hans Hellighets ﷺ fødsel brukte jødene i Yathrib^{II} profeten ﷺ som en forbeder. For å vinne over araberne som bodde rundt Yathrib, brukte jødene en bønneformel av de sjeldne, og de ble belønnet som seierherrer på slagmarken. Koranen omtaler dette ved å si: «Da den skriften (Koranen) kom til dem fra Gud, som stadfester det de allerede har – enda før dette pleide de å be (i denne skriftens budbærers ﷺ navn) om å seire over de vantro! Men da han (profeten ﷺ) som de kjenner fra før kom til dem, fornektet de ham.»^{III}

Dette var jødenes handling før profetens ﷺ fødsel, ved en spesiell bønn pleide de å seire over andre araberstammer. Men da tiden kom for å gjengjelde Guds velvilje, snudde de ryggen til og ble

---

^I Koranen 4:64.

^{II} Den hellige byen Medinas navn på den tiden.

^{III} Koranen 2:89.

hardnakket og fornektet. Fornektelsen var kun basert på sjalusi og fiendskap, de hadde full kunnskap om hvem som hadde kommet til dem, og hva de måtte gjøre. På grunn av at de fornektet profeten صلى الله عليه وسلم som de brukte som forbeder, ble Guds vrede deres skjebne. Koranen sier: «Gud har bortvist dem som fornekter (fra behaget sitt)!»^I

Nå falt dommen. Tidligere hadde jødene benyttet seg av *tawassol*, men nå kunne de ikke bruke den personligheten صلى الله عليه وسلم som en forbeder lenger fordi Gud bortviste dem fra behaget Sitt. Behaget var Hans nærhet som de hadde oppnådd gjennom profetens صلى الله عليه وسلم navn i bønner. Vi ser også på versets bakgrunn at den lærer oss at hvis noen fornekter at profeten صلى الله عليه وسلم er den siste av alle profeter og Hans Nådes صلى الله عليه وسلم rang som et verdig mellomledd, vil det føre til Guds vrede og forbannelse som leder til bortvisning fra Hans tilfredshet. En ting til er viktig å se på: de som mener at *tawassol* ved de døde ikke er tillatt. Koranen sier: «Hvordan kan dere fornekte Gud, enda dere var livløse, og Han ga dere liv, så vil Han få dere til å dø og vil igjen bringe dere tilbake til livet, og så vil dere bli brakt tilbake til Ham?»^{II}

I dette verset er stadiet før livet på jorden kalt for dødt eller livløst, selv om det fantes en sjel. Stadiet etter livet, som vi kaller døden, er også betegnet med samme ord, dødt eller livløst. Det viser at sjelen er et levende fenomen som eksisterer uavhengig av om kroppen gjør det. Så den som søker forbønn ved noen som ikke lever fysisk, søker faktisk forbønn ved noe levende fordi vedkommendes sjel lever. Vi vil komme tilbake til søket etter forbønn ved de døde under punkt c.

Alle de lærde har lenket denne beretningen om jødernes bønneformel til følgesvennen Ibn 'Abbās. Det berettes i fortolkningen *Tanwīr-ol-miqbās* (vers 2:89, s. 13) at

---

^I Koranen 2:89.

^{II} Koranen 2:28.

dette verset refererer til den bønne som skriftens folk pleide å be før den siste profetens ﷺ komme. De brukte Hans Hellighet ﷺ som en forbeder i bønne sin og sikret seg seier over araberstammer som var vantro. De ba med følgende ord: «Gud! Hjelp oss (med å seire) i profetens navn, han som skal komme i den siste tiden og som vi ser ros om og beskrivelse av i toraen!»¹

Grunnen til at jødene ble rammet av Guds vrede, var at de drev med åpenbart hykleri. De brukte Guds mest nærstående profet ﷺ når de hadde behov for det, men når prøvelsens øyeblikk inntraff, vendte de bort som om de aldri hadde kjent Gud eller profeten Mohammad ﷺ. De ba disse bønnene før profetens ﷺ fysiske ankomst til dem og før profetens ﷺ fødsel, men da det gjaldt som mest, nektet de å tro.

La oss nå se på hva de lærde har å si når de kommenterer dette punktet:

Imam Mohammad bin Aḥmad al-Qorṭobi al-Māliki berettet gjennom Ibn ‘Abbās: «Jødene fra Khaybar var ofte i krig mot Ghaṭafān (en araberstamme). Når de konfronterte hverandre (på slagmarken), tapte jødene. Jødene angrep på nytt, med denne bønne (på tungene), de sa: 'Sannelig, vi ber Deg i profetens navn, som skal få den forjettede visdommen, han som du har lovet oss at Du skal sende til oss under den siste tidsperioden (siste profetskapet før dømmens dag), stå oss bi mot dem (de vantro)!' Ibn ‘Abbās sa: 'Når enn de støtte på fienden, ba de denne bønne og seiret over Ghaṭafān. Men da profeten ﷺ ble sendt til dem, fornektet de, så Gud den aller mest Høytstående nedsendte (verset): «Enda før dette pleide de å be (i denne skriftens budbærers ﷺ navn) om å seire over de vantro!»'. (Imam al-Qorṭobi la til:) Dette betyr:

---

¹ Al-Kashshāf ‘an ḥaqā’iq ghawāmid-it-tanzīl (Zamakhshari) 1:123.

Det er takket være Deres mellomkomst, kjære
Mohammad ^I«! صلى الله عليه وسلم»

Shaykh Maḥmūd Ālōsi sa: «Dette verset ble nedsendt om Bano Qorayzah og Bano Naḍīr, som pleide å be om seier over Aus og Khazraj før Guds sendebud صلى الله عليه وسلم ble sendt (til dem), Ibn 'Abbās og Qatādah sa dette. Det betyr at de ba Gud den aller mest Høytstående om å hjelpe dem ved Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم mot flergudsdyrkerne. Det samme har blitt berettet av as-Soddiy: Når krigen utspilte seg mellom dem og flergudsdyrkerne pleide de å ta fram toraen og plassere hånden sin der profeten صلى الله عليه وسلم var nevnt (i den) og så ba de: 'Gud, vi ber Deg i Din profets navn, han som Du har lovet at vil bli sendt på slutten av tiden, hjelp oss i dag mot fiendene våre.' (Takket være denne bønningen) seiret de.»^{II}

Imam Rāzi kom med følgende tolkning av verset (2:89): «Før profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم (profetskaps) offentliggjøring og Koranens nedsendelse pleide jødene å be om seier –, det vil si at de ba om seier og hjelp, de pleide å si: 'Gud, gi oss seier og hjelp i profetens navn som skal få den forjettede visdommen.'»^{III}

Imam Jalāl-od-dīn Maḥalli og imam Jalāl-od-dīn Soyōṭī sa at jødene pleide å be denne bønningen: «Gud! Hjelp oss mot dem i profetens navn som skal komme i den siste tiden.»^{IV}

Qāḍi Thanā-'ollāh Pānīpatti sa at jødene pleide å be om seier over de vantro: «De pleide å be om seier over arabiske flergudsdyrkere og de pleide å be: 'Gud! Hjelp oss mot dem i profetens navn som skal komme i den siste tiden, han som vi finner beskrivelse av i toraen!'»^V

---

^I Al-Jāmi' o li aḥkām-il-Qor'ān 2:27.

^{II} Roḥ-ol-Ma'āni (Maḥmūd Ālōsi) 1:320.

^{III} At-Tafsīr-ol-kabīr (Rāzi) 3:180.

^{IV} Tafsīr-ol-jalāleyn (Maḥalli og Soyōṭī), s. 14.

^V Tafsīr-ol-maḥhari 1:94.

Imam Ibn Kathīr sa: «Jødene pleide å be (til Gud) i profeten Mohammads ﷺ navn om seier over arabiske flergudsdyrkere.»^I

Imam Jalāl-od-dīn Soyōṭī gjenga to beretninger berettet av Ibn 'Abbās vedrørende denne sammenhengen:

- 1) «Jødene fra Bano Qorayzah og Bano Naḍīr pleide å be til Gud om seier før profeten Mohammad ﷺ ble utsendt. De pleide å be mot dem som var vantro, de ba: 'Gud! Velsign oss med seier i profetens navn, som skal få den forjettede visdommen.' Og så seiret de (takket være denne bønningen).»^{II}
- 2) «Jødene i Medina pleide å be om seier over og hjelp mot arabiske flergudsdyrkere under krig (mot stammene) Asad, Ghaṭafān, Joheynah og 'Ozrah, før profetens ﷺ komme. De ba mot dem i Guds profets ﷺ navn ved å be: 'Gud! Vår Herre, hjelp oss mot dem i Din profets navn og i Din skrifts navn, som Du skal nedsende til ham, han som Du har lovet oss skal komme i den siste tiden.'»^{III}

Ordet *an-Nabī al-Ommī* har blitt brukt i nesten alle bønnene bedt av jødene. Jeg har valgt å oversette ordet med: «Profeten som skal få den forjettede visdommen (Koranen).» Grunnlaget for dette er: Ordets stammebokstaver er *alif-mīm-mīm*, og ordet *ommī* er vanligvis oversatt som ulært og analfabet.

'Allāmah Ghulām Aḥmad Parvez skriver følgende om ordet: «*Al-Ommī* er et ord som vi må forstå den virkelige betydningen av. Dets grunnbetydning er: en person som er værende i sin naturlige stand, slik som han ble født, og som ikke lærer å lese. Den sjenerøse profeten ﷺ blir kalt for *ommī* basert på dette.

---

^I Tafsīr-ol-Qor'ān-il-'azīm 1:124.

^{II} Ad-Dorr-ol-manthōr 1:88.

^{III} Ad-Dorr-ol-manthōr 1:88.

Men dette var før profetskapets offentliggjørelse, for etter den tiden lærte Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم å lese og skrive. Koranen stadfester dette: 'Du kunne ikke før denne (Koranen) lese noen skrift og heller ikke skrive noe med hånden din.'^I Dette viser tydelig at ting hadde forandret seg etter Koranens åpenbaringer. Derfor har Koranen lagt vekt på ordene 'før dette'. Men i vers 3:75 har dette ordet kommet som det motsatte av skriftens folk, og araberne har blitt kalt for det, det vil si at de ikke fikk noen skrift før Koranen. I Arabia var det vanlig å kalle jødene og kristne skriftens folk, og de som ikke var av dem, ble kalt *ommī* fordi de ikke hadde noen relasjon til en skrift. Dermed betyr det ikke at de var analfabeter, det var kun en benevnelse som skriftens folk gav de andre for å gjøre forskjell på seg og dem. Koranen har brukt ordet som analfabet enkelte steder, men ikke alle steder, noen steder er det relatert til de araberne som ikke trodde på noen skrift. I tillegg til dette stod *ommī* også for den som var beboer av *Omm-ol-qorā* (Mekka).»^{II}

En grunn til at Koranen kaller Hans Nåde صلى الله عليه وسلم *ommī*, er at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ikke var en av jødene eller de kristne. Men profeten صلى الله عليه وسلم hadde relasjon til de tidligere skriftene fordi Hans Nåde صلى الله عليه وسلم kom for å stadfeste dem. Vi har også sett at jødene ventet på denne hellige profeten صلى الله عليه وسلم, noe som viser til at ordet *ommī* ikke kan bli brukt for Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som synonymt med ordet for en analfabet, som ikke kan noe som helst. Ordet *ommī* brukt for profeten صلى الله عليه وسلم er også et bevis for menneskeheten for at denne Koranen ikke er noen oppdiktet skrift, men er nedsendt av Herren den Allmektige.

Med alt dette for øye har jeg valgt å konkludere ut fra jødenes tankegang og ordets betydning og kommet fram til at i denne sammenhengen må ordet bety: «Den

---

^I Koranen 29:48.

^{II} Loghāt-ol-Qor'ān ('Allāmah Parvez), s. 262.

profeten som skal få den forjettede visdommen (Koranen).» Eller: «Den ulærte profeten صلى الله عليه وسلم: født ulært, men fikk skriftens visdom tildelt av Gud og ble det skjultes beretter.» Jødene snakker nemlig om en tid som skal komme og om en profet som skal komme, derfor er noe som skal komme relatert til ordet *ommī*. Den ulærtheten kan ikke være den samme som andres, og den kan heller ikke være den som skulle vare evig.

Mange lærde har bekreftet denne handlingen til jødene og godtatt denne formen for *tawassol*. Her skal nevnes 26 velkjente lærde, enda det er mange flere som godtar dette:

‘Abdollāh bin Moslim bin Qoteybah i *Tafsīr Gharīb-il-Qor’ān* (s. 58).

Ibn Jarīr at-Ṭabari i *Jāmi-’ol-bayān fī tafsīr-il-Qor’ān* (1:325).

Baghawi i *Ma’ālim-ot-tanzīl* (1:93).

Abo al-Faḍl al-Mībadi i *Kashf-ol-asrār wa ’oddad-ol-abrār* (1:272).

Ibn-ol-Jauzi i *Zād-ol-masīr fī ’ilm-it-tafsīr* (1:114).

Mojāhid bin Jobeyr i sin *tafsīr* (1:83).

Beyḍāwi i sin *tafsīr* (1:122).

Nasafi i *al-Madārik* (1:61).

Khāzin i *Lobāb-ot-ta’wīl fī ma’ānī at-tanzīl* (1:65).

Abo Ḥayyān al-Andalosi i *Tafsīr-ol-baḥr-il-Moḥīt* (1:303).

Ibrāhīm bin ‘Omar Biqā’i i *Nazm-od-dorar fī tanāsob-il-āyāt was-sowar* (2:36–37).

Mohammad bin ‘Abd-or-Raḥmān Ḥasani Ḥoseyni i *Jāmi-’ol-bayān fī tafsīr-il-Qor’ān* (1:23).

Abo Sa’ōd Amādi i *Irshād-ol-’aql-is-salīm ilā mazāya al-Qor’ān al-karīm* (1:128).

Ismā’īl Haqqi i *Tafsīr rōḥ-ol-bayān* (1:179).

- Soleymān bin 'Omar i *al-Fotōḥāt-ol-ālihiyyah* (1:77–78).
Shaukāni i *Faṭḥ-ol-qadīr* (1:112).
Mohammad Rashīd Raḍa i *Tafsīr-ol-manār* (1:381).
Ibn Jozayy i *Kitāb-ot-tashīl li-'olōm-it-tanzīl* (1:53).
Khaṭīb Shorbīni i *as-Sirāj-ol-monīr* (1:76).
Wahbah Zohayli i *at-Tafsīr-ol-monīr* (1:219-220).
Tantāwi Jauhari i *al-Jawāhir fī tafsīr-il-Qor'ān al-Karīm* (1:96).
Ḥākim i *al-Mostadrak* (2:263).
Ajourri i *ash-Sharī'ah* (s. 446–448).
Beyhaqi i *Dalā'il-on-nobowwah* (2:76–77).
Abo No'aym i *Dalā'il-on-nobowwah* (s. 44–45).
Ibn Kathīr i *al-Bidāyah wan-nihāyah* (2:274–275).

Alle disse referansene til beretningene viser at skriftens folk pleide å legge til profetens صلى الله عليه وسلم navn som mellomledd i sine bønner før Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ble født og sendt til dem som en profet. Denne tradisjonen er godtatt av de lærde og den har blitt referert til av de lærde i over tusen år. Vi ser at lenken til disse beretningene er følgesvennene selv, det vil si at dette er ikke noe nytt som har blitt lagt i troen, men noe som har vært med oss hele veien.

Det at så mange lærde har godtatt dette gjennom forskjellige tider, gjør det til en utvilsom sak. Men fortsatt er det mange som avviser disse beretningene fordi de er knyttet til en jødisk kilde, men det de glemmer, er disse ordene til Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم: «Aksepter beretningene fra Israels barn, det er ingen fare ved det.»¹

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-ambiyā' 3:1275#3274.

Sonan Abo Dāwōd 3:322#3662.

Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi): abwāb-ol-'ilm 5:40#2669.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 2:159, 202, 474 og 502.

Vi må ikke misforstå denne beretningen, for den sier at vi kan akseptere beretningene fra Israels barn, og det er ingen fare ved det. Men vi må ha i bakhodet at det må være slike beretninger som er godtatt av de lærde, og at det ikke er blitt blandet løgn i dem. Heldigvis har våre lærde rensset veien for oss og gitt oss beretninger som vi kan stole på fordi de har funnet sannheten i dem. Slik som verset 2:89 fra Koranen er et bevis på å bruke Hans Hellighet ﷺ som en forbeder før Hans Høyhet ﷺ ble født, er det også et bevis på å bruke Hans Høyhet ﷺ som forbeder etter Hans Nådes ﷺ bortgang. Et spørsmål reises om hvordan dette verset kan handle om å bruke Guds sendebud ﷺ som en forbeder etter Hans Hellighets ﷺ bortgang. Svaret er enkelt og fornuftig: Hvis *tawassol* ved dette var tillatt før fødselen, er den tillatt etter bortgangen også. Jødene som benyttet seg av denne framgangsmåten, var ikke vantro, de trodde på Gud og kjempet under profeters og rettskafne folks ledelse. De ble troløse når de satte seg mot sin egen lære og sitt eget mellomledd til Gud da de valgte å være hovmodige istedenfor å undergi seg Guds utvalgte levemåte. Før før profeten ﷺ kom til dem, pleide de selv å opphøye Hans Nådes ﷺ egenskaper. Historien om denne forjettede profeten ﷺ hadde vandret i mange generasjoner blant skriftens folk, og de avventet Hans Høyhets ﷺ komme med håp og forventning. Hva gikk galt? Denne forjettede profeten ﷺ kom til dem, som de kjente fra før og hadde ventet på i mange år, den personligheten ﷺ som de hadde omtalt i mange generasjoner og søkt hos Gud ved, på slagmarken for å seire. Men til tross for alt dette valgte de å snu ryggen til i hovmod, enda de visste godt hva som var sannheten.

Al-Maṭālib-ol-ʿāliyah (Ibn Ḥajar ʿAsqalāni) 1:192#688 og 3:280#3478.

Al-Moṣannaf (Ibn Abo Sheybah) 9:62#6536.

Majmaʿ-oz-zawāʿid (Heythami) 1:151.

Profeten صلى الله عليه وسلم var en forbeder før sin fødsel, under sin fysiske levetid på jorden og etter sin bortgang.

Dette ble rettferdiggjort av vers 2:28, som har kalt tilstanden før livet på jorden og tilstanden etter livet på jorden for det samme, slik som vi har diskutert tidligere. Så hvis den personligheten صلى الله عليه وسلم er en forbeder før fødselen og etter bortgangen, må den samme rangen gjelde under livet.

b) Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som forbeder under den fysiske tilværelsen

Det er en utmerkelse av Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم rang at Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم ble benyttet som forbeder både før profetskapets offentliggjørelse og før sin fødsel. I forrige punkt tok vi for oss profeten Adams eksempel og jødene fra Yathrib. Det viser at når de forrige trossamfunnene kunne bruke Hans Nådes صلى الله عليه وسلم rang i Guds øyne som mellomledd, så burde vi som er den profetens صلى الله عليه وسلم tilhengere ha full rett til å gjøre det. Følgesvennenes måte var å gjøre profeten صلى الله عليه وسلم til en forbeder, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ba dem aldri om å rette seg til Gud direkte ved å kutte Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ut av bønne. Derimot lærte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم dem å bruke forskjellige måter av *tawassol* i bønnene sine. Noen vers fra Koranen som viser at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم var et mellomledd til Guds nåde, kan være godt å få med seg her: «Og Gud vil ikke pine dem mens du er blant dem. Og Gud vil ikke pine dem mens de ber om tilgivelse.»¹

Verset beviser uomtvistelig at Gud forandret på Sin handlemåte kun fordi profeten صلى الله عليه وسلم befant seg blant de vantro. De tidligere folk hadde blitt tatt av Guds vrede fordi de valgte å overtre alle grenser bestemt av Gud. De holdt Guds ord for løgn, og de behandlet sendebudene som uvitende mennesker og drepte dem også. Vi kjenner til fra historien at noen ble forvandlet til aper, noen regnet det steiner på, som Sodoma-folket

---

¹ Koranen 8:33.

(profeten Lots folk), og andre druknet i oversvømmelser, som profeten Noahs folk som opplevde syndfloden. Det var ikke noe annet enn deres oppsetsighet og ulydighet som førte til disse straffedommene. Men da det var Hans Hellighets ﷺ tur, ble reglene endret. De vantro fra Mekka var like ille som alle andre, men pinen tok dem aldri fordi Hans Høyhet ﷺ befant seg blant dem. Faktisk ble denne nåden til en så stor velsignelse at den refsen som Gud utsatte de henfarne for, ikke vil bli opplevd av noe folk så lenge profeten Mohammads ﷺ profetskap er blant oss. Dette profetskapet er og vil være for alltid blant oss fordi vers 8:33 sier: «Mens du (profeten Mohammad ﷺ) er blant dem.» Mange kan si at dette bare gjaldt profetens ﷺ liv og tilstedeværelse, men folket opplevde aldri noen pine fra Gud selv etter Hans Hellighets ﷺ bortgang. Ingen steiner ble sendt over dem, ikke ble landet deres snudd opp ned. Ikke kom havets bølger og vasket bort navnet deres fra historien.

Den andre delen av verset er også svært interessant, den viser til at så lenge de troende ber om tilgivelse ved å følge i profetens ﷺ fotspor og lære, vil ikke Gud pine dem.

Setningen: «Mens de ber om tilgivelse», betyr at det er rene sjel som befinner seg i avkommet til disse vantro, som en dag skal vokse opp og bli troende. Derfor sendte ikke Gud Sin pine for å ta Mekkas vantro. Dette beviser at verset er relatert til både nåtid og framtid, slik som profetens ﷺ profetskap er gjeldende i all evighet.

Verset refererer til to mellomledd, det ene er profetens ﷺ vesen og det andre er å vende seg mot Gud i anger. Begge fungerer som mellomledd mot Guds vrede. Men deres rekkefølge i verset viser tydelig hvilket av dem som har forrang. Først kommer profeten ﷺ som et mellomledd, så kommer angeren. Verset sier da klart ifra at hvis du skal søke tilgivelse hos Gud, så kom ved profeten ﷺ. Det viser også at tilgivelsens regn regner først når nådens nøkkel, profeten

Mohammad صلى الله عليه وسلم, blir brukt som døråpner. Det lærer oss å bruke profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som forbeder for å få adgang til Guds nåde, og for å kunne gjøre så, er det viktig å ha fullkommen tro på at profeten صلى الله عليه وسلم er med oss og alltid vil være med oss.

Årsaken til at verset 8:33 ble åpenbart, var: «Og den gang de sa: 'Å, Gud, hvis denne (Koranen) er sannheten fra Deg, så la det regne over oss steiner fra himmelen, eller bring over oss en smertelig pine!'»^I

Her ber de vantro om det som hadde hendt de henfarne (vantrø); de hadde hørt historiene om dem. De kjente også godt til hva som hadde hendt med elefantfolket, som ville destruere det hellige huset Kaba i Mekka. Men Gud hadde kun ett svar til de vantro og det var: «Og Vi har ikke sendt deg som noe annet enn nåde for all verden.»^{II}

Svaret var at den personligheten صلى الله عليه وسلم som befinner seg blant dere mennesker, er Vår nåde, og der nåden holder hus, kommer ikke vreden. Vår elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم som er blant dere, er den som letter på vanskene, den som bringer med seg kjærlighet og ikke Guds vrede.

Et annet vers fra Koranen står for profetens صلى الله عليه وسلم tilstedeværelses garanti og at den som holder seg fast til denne personens صلى الله عليه وسلم lære, er den som holder seg fast til Gud. Koranen sier: «Hvordan kan det la seg gjøre at dere igjen blir vantro, enda dere er de som det blir opplest Guds vers for og blant dere er sendebudet Hans? Den som holder seg fast til Gud, han blir visselig rettledet til den rette veien.»^{III}

Jødene og de kristne ville at araberne skulle vende om fra den nye troen sin (islam) og gå tilbake til den gamle. Dette gjorde de ved sine propagander ved å så splid mellom muslimene og tvilens frø i deres hjerte for at de skulle falle fra. En strategi var å konvertere om

---

^I Koranen 8:32.

^{II} Koranen 21:107.

^{III} Koranen 3:101.

morgenen og vende bort om kvelden fra islam og si at denne levemåten ikke passet dem. Med dette ville de nå de muslimene som hadde lite kunnskap og ikke var like stø i troen som mange andre var. Men Gud åpenbarte Koranen og spurte de troende om hvordan de kunne falle fra troen sin når Koranen ble opplest for dem, og mest av alt når de hadde profeten ﷺ blant seg. Gud lærer oss i dette verset at de som føler seg svake i troen eller som føler seg usikre, bør henvende seg til profetens ﷺ personlighet og deretter holde seg fast til Gud. Det vil føre til at rettledningen vil bli ham tildelt. Igjen lærer et vers oss at framgangsmåten for å oppnå Gud er å gå ved Hans elskede profet ﷺ. Hans Hellighet ﷺ blir ifølge dette verset troens fasthet og styrke. I verset er Koranen og profeten Mohammad ﷺ nevnt, og de er uten tvil vår tros sterkeste søyler, det er på disse to søylene vi kan reise troen vår.

Verset presiserer Hans Nådes ﷺ tilstedeværelse og ikke Koranens. Det kunne ha blitt sagt på en annen måte: «Hvordan kan det la seg gjøre at dere igjen blir vantro, enda Koranen og sendebudet Hans er blant dere?» Men denne måten ble ikke valgt av Gud, Han valgte heller å klargjøre det slik at skriftens ord blir framlest for dere. Det vil da si at skriften alene ikke er noen garanti for at dere ikke vender om til vantroen. Skriften er avhengig av noens tilstedeværelse som leser opp ordene i den. Det neste Gud sier, er at blant dere er sendebudet ﷺ Mitt. Det vil si at det er en relasjon som ikke kan avbrytes og må fastholdes. For den som holder seg fast til denne relasjonen, er den som vil bli ledet på den rette veien. Legg merke til at Gud sier at menneskene skal holde fast ved Gud, men egentlig sier Han at dere skal holde fast ved profeten Mohammads ﷺ væremåte og personlighet og slik vil dere oppnå Herren. Dette er åpenbart et bevis på at Hans Nåde ﷺ er vårt sterkeste mellomledd til Gud.

Det er Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som resiterer disse ordene for oss, slik som Koranen sier: «Et sendebud som resiterer for dere Guds ord.»^I

Gud klargjør i dette verset at hvilken som helst nytte dere fortjener av Koranen, er gjennom sendebudet صلى الله عليه وسلم Hans resitasjon. En troendes mål er å bevare sin relasjon til mesteren صلى الله عليه وسلم sin og ikke legge vekt på å bryte den.

Oḥod-slagets hendelse er en lærerik lekse for oss troende. Profeten صلى الله عليه وسلم plasserte en gruppe følgesvenner på et spesifikt sted, og de fikk streng ordre om å ikke røre seg fra stedet sitt, enten de så sine egne seire eller tape. Kun ti følgesvenner ble stående på sin plass, mens resten gikk ned for å samle inn krigsbyttet sammen med de andre. Dette ga de vantro en gyllen mulighet som de utnyttet på det beste. De gikk til angrep mot muslimene og gjorde store skader i de muslimske rekkene. Mange følgesvenner ble sendt i martyrdøden på grunn av dette angrepet. Profeten صلى الله عليه وسلم samlet sine tropper på ny og følgesvennene kjempet tappert ut resten av kampen.

Dagen etter Oḥod-slaget fikk muslimene ordre av sin mester صلى الله عليه وسلم om å gjøre seg klar til en ny kamp mot samme hær. Ḥamrā' al-Asad kjenner vi det slaget som. Følgesvennene var knust etter å ha kjempet i Oḥod, mange var såret og hadde ikke fysisk styrke til å kjempe, men sjelens styrke er langt sterkere enn kroppens, den vekket mot i dem og de marsjerte ut på profetens صلى الله عليه وسلم ordre. Gud likte dette motet og viste dem nåde. Følgesvennene ble tilgitt for å ha gått fra plassen sin og forlatt slagmarken også, noe de absolutt ikke skulle ha gjort, men standhaftigheten deres etter den nye marsjordren ble et mellomledd. Men det mellomleddet trengte selv en kilde, Gud sa: «Så overse feilene deres og be om tilgivelse for dem.»^{II}

---

^I Koranen 65:11.

^{II} Koranen 3:159.

Gud har to krav her, det første er at profeten صلى الله عليه وسلم må bli tilfreds med dem, først ved å overse feilene deres, deretter skal ikke følgesvennene selv be om tilgivelse, men Guds sendebud صلى الله عليه وسلم skal be om tilgivelse for dem. Verset viser at det er avgjørende for en troende å gjøre sin mester Mohammad صلى الله عليه وسلم glad, og hvis følgesvennene skulle bli tilgitt i det hele tatt, så måtte den bønningen gå ved Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Med andre ord: For å bruke en forbeder, så må forbederen være knyttet til Mohammad den utvalgte صلى الله عليه وسلم, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم må være hovedkilden bak det hele. Poenget er her at Gud den Allmektige kunne ha tilgitt følgesvennene direkte om Han så hadde ønsket, men Han gir dem en måte og lærer menneskeheten at denne måten er likt i Hans øyne. Når dere enn ber om tilgivelse, så legg til Hans elskedes صلى الله عليه وسلم navn i bønningen deres. Det er viktig å vite i dette tilfellet at den Gud holder kjær eller den Gud er tilfreds med, går ikke over Ham i rang, bare fordi Han sier at vi skal komme til Ham gjennom den personen. Det eneste Han lærer oss, er at alle ting har en framgangsmåte og slik fungerer framgangsmåten fram til Mitt Vesen. Det kan også refereres til *tawassol*-pyramiden som vi har diskutert tidligere. Det er slik kjærligheten fungerer hvis man elsker noen, og når noen andre priser eller roser den personen, blir man av seg selv mer glad i den personen fordi han har priset ens elskede. Gud liker også denne måten. Når noen bruker Hans elskede صلى الله عليه وسلم som forbeder i bønningen sin, da forbarmer Han Seg over den personen.

Et annet vers som vi har sett på tidligere, er viktig å se på igjen fordi det utmerker profetens صلى الله عليه وسلم rang og profetens صلى الله عليه وسلم by Medina. Koranen sier: «Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم) når de hadde gjort sin sjel ondt, og bedt om tilgivelse fra Gud og også sendebudet hadde bedt om

tilgivelse for dem, ville de visselig ha opplevd Gud som mest benådende, evig Nåderik.»^I

Vi har diskutert verset tidligere, men det er avgjørende å få med seg at når noen har kommet til å synde eller feile i den grad at sjelen ikke får ro lenger og samvittigheten begynner å kvele en, bør man oppsøke den nådige frelseren صلى الله عليه وسلم. Komme til den hellige profeten صلى الله عليه وسلم og be om tilgivelse fra Gud, slik vil Guds sendebud صلى الله عليه وسلم gå i forbønn for den troende og han vil bli tilgitt. Dette verset gjaldt ikke bare under profetens صلى الله عليه وسلم fysiske tilstedeværelse, men også etter Hans Nådes صلى الله عليه وسلم bortgang.

La oss nå se på noen *ahādīth* vedrørende følgesvennenes måte å bruke profeten صلى الله عليه وسلم som forbeder på under den fysiske tilstedeværelsen. Det vil faktisk vise seg her at Hans Eksellense صلى الله عليه وسلم befalte folk å lite på Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som en forbeder.

‘Osmān bin Ḥoneyf berettet: «En blind mann kom til profeten صلى الله عليه وسلم og sa: 'Be til Gud om at jeg skal bli frisk.' Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: 'Hvis du vil, så kan jeg be om det hinsidige for deg, det er det beste, men om du vil, så kan jeg be nå?' Han (den blinde mannen) sa: 'Be nå til Ham (Gud)!' Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم beordret ham å rense seg godt ved ablusjon^{II} og be to enheter av (supplerende) bønn og anrope Gud ved denne bønnen: 'Gud! Jeg ber fra Deg og henvender meg til Deg ved Mohammad, nådens profet. Kjære Mohammad, jeg henvender meg ved Dem til Herren min om å få behovet mitt oppfylt. Gud, godta forbønnen hans for meg.'»^{III}

---

^I Koranen 4:64.

^{II} *Woḍō'*: Muslimsk rituell renselse.

^{III} Sonan Ibn Mājah: iqāmat-iṣ-ṣalāt was-sonnati fihā, ḥadīth nr. 1385.

Al-Jāmi-‘oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi) 5:569#3578.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 4:138.

Al-Mostadrak (Ḥākim): 1:313, 519, 526–527.

Tārīkh-ol-kabīr (Bokhāri) 6:209–210.

‘Amal-ol-yaum wal-laylah (an-Nasā’i), s. 417–418#658–660.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Khozeymah) 2:225–226#1219.

Hvis profeten ﷺ lærte denne bønningen til andre, å be fra Gud, men legge til Hans Høyhet ﷺ som en forbeder i bønningen, betydde det at det var bare en praksis som gjaldt mens Hans Hellighet ﷺ var til stede fysisk? Hvis det var så, hvorfor finner vi ikke et eneste bevis hvor profeten ﷺ skal ha sagt at man skal slutte å be i Hans Hellighets ﷺ navn? Vi finner ikke slike bevis og dette er en gjeldende praksis den dag i dag og vil være gyldig i all evighet. Imam Tirmizi har riktignok klassifisert denne beretningen som *ḥasan ṣaḥīḥ gharīb*¹, men den er blitt godtatt og klassifisert som *ṣaḥīḥ* av Ibn Mājah, Ḥākim og Ḍahabi.

En helt lik beretning er blitt berettet av imam Ḥākim og den ble klassifisert som en *ṣaḥīḥ*-beretning, men den har noen andre ord i seg. Her beretter beretteren ‘Osmān bin Ḥoneyf at han var til stede i profetens ﷺ selskap da det kom en blind mann som klagde over at han ikke kunne se. Han sa: «Kjære Guds sendebud ﷺ, det er ingen som kan vise meg veien og jeg lider veldig.» Da profeten ﷺ hørte klagen hans, sa Guds sendebud ﷺ: «Kom med

---

Dalā’il-on-nobowwah (Beyhaqi) 6:166–167.

Al-Aẓkār (Nawawi), s. 83.

Al-Bidāyah wan-niahayah (Ibn Kathīr) 4:558–559.

Khaṣā’iṣ-ol-kobra (Soyōṭi) 2:201.

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:594.

¹ *Ḥasan*-beretning: en god beretning, men ikke like sterk som en *ṣaḥīḥ*-beretning.

Ṣaḥīḥ-beretning: en autentisk og helt riktig beretning, beretterkjeden dens er troverdig og pålitelig og dens beretterkjede går helt til profeten ﷺ.

Gharīb-beretning: en beretning som ikke er sterk nok fordi den kan motstride noen andre beretninger som er berettet av pålitelige berettere, beretningen kan også være berettet av pålitelige og upålitelige berettere. En slik beretning kan anses som både *ṣaḥīḥ* og *ḍa’if* (svak beretterkjede).

Når en beretning er klassifisert som *ḥasan ṣaḥīḥ gharīb* av imam Tirmizi, betyr det: Beretningen er akseptabel fordi den har flere beretterkjeder, den er sann fordi beretterkjedene er autentiske, og den er ikke fullt sterk nok i de ordene som imam Tirmizi gjenga den.

en kanne av leire for renselse, deretter be to enheter av (supplerende) bønn. Så si: 'Gud, jeg ber fra Deg og henvender meg til Deg ved profeten Din, Mohammad, nådens profet. Kjære Mohammad! Jeg henvender meg ved Dem til Herren Deres for at Han skal gi lys til synet mitt. Gud, godta forbønnen hans for meg og godta min skuddbønn for meg selv.'» 'Osmān sa videre: «Ved Gud, vi hadde verken forlatt stedet eller hatt en lang samtale, før mannen kom inn igjen og det virket som om han aldri hadde vært blind før.»¹

Mange av de lærde har godtatt denne beretningen, slike som:

An-Nasā'i i *'Amal-ol-yaum wal-laylah* (s. 418#660).

Imam Bokhāri i *at-Tārīkh-ol-kabīr* (6:209–210).

Aḥmad bin Ḥanbal i sin *Mosnad* (4:138).

Beyhaqi i *Dalā'il-on-nobowwah* (6:166–167).

Ibn-os-Sonni i *'Amal-ol-yaum wal-laylah* (s. 202#622).

Monziri i *at-Targhīb wat-tarhīb* (1:473–474).

Sobki i *Shifā'-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām* (s. 123–124).

Ibn Kathīr i *al-Bidāyah wan-nihāyah* (4:559).

Imam Soyōṭi i *al-Khaṣā'iṣ-ol-kobra* (2:201).

Imam Qaṣṭallāni i *al-Mawāhib-ol-ladoniyyah* (4:594).

Zorqāni i sin fortolkning (12:221–222).

Maḥmūd Sa'īd Mamdōḥ uttrykte sin mening om dette i boken *Raf'-ol-minārah* (s. 123) ved å si: «Alle disse beretterkjedene er sterke nok, de har blitt bekreftet av folk som har lært overleveringene utenat. Blant disse er imam Tirmizi, Ṭabarāni, Ibn Khozeymah, Ḥākim og Ṣahabi.»

Overleveringen retter bevisstheten vår mot bare én ting og det er at den bedende ber kun til Gud i bønnen sin og ingen andre. For det er kun Han som hører

---

¹ Al-Mostadrak (Ḥākim) 1:526–527.

skapningenes bønner. Fortsatt er det verdt å legge merke til at den som lærer den blinde mannen denne bønningen, er profeten ﷺ selv. I bønningen får mannen ordre om å legge til profeten ﷺ, ikke bare ved et tegn, men direkte ved navn. I tillegg til profetens ﷺ navn, blir profetens ﷺ profetskap og profetens ﷺ særegenhet, som var å være nådens profet, lagt til i bønningen. Alt dette ble gjort bare for å gjøre bønningen mer betydningsfull, å legge til disse egenskapene og titlene gjorde bønningen mer betydningsfull i Guds øyne. Guds nåde tok den blinde mannen under sin vinge og skjenket ham synet på nytt, takket være profetens ﷺ forbønn. Få med i minnet at Gud ikke lot det gå lange tiden før bønningen ble godtatt og mannen kom tilbake som om han aldri hadde opplevd blindheten.

Under profetens ﷺ fysiske tilstedeværelse var det vanlig blant de troende å be om regn ved Hans Høyhet ﷺ som forbeder. Følgesvennene pleide å be Hans Nåde ﷺ om å be til Gud om regn til tross for at de kunne ha gjort det selv.

Disse mennene satt ikke med diplomer fra verdens mest prestisjetunge universiteter, men det var en ting de behersket og det var troen sin. Om en innrømmer det eller ei, så var disse mennene like langt fremme i troen som hvilken som helst lærd i dag eller fra hvilken som helst tid. De visste hva forskjellen på vanlige personer og spesielle personer var, enda de selv var svært spesielle, men fortsatt var der en person ﷺ blant dem som var mer spesiell enn alle. De hadde fullkommen tro på at Hans Hellighets ﷺ bønn ble godtatt og deres kunne bli nektet. Dette var fornuften bak følgesvennenes handling om å be Hans Høyhet ﷺ om å be for dem, slik at de skulle bli forløst fra sine vansker. De visste også at det ville komme generasjoner etter dem som ville tilbe den samme Ene Gud som dem, derfor var det viktig i deres øyne å sette et eksempel for de kommende. De ville vise at noen alltid holder en høyere rang i Guds øyne, som alltid har et

fortrinn framfor andre. Derfor var deres vane at når det var mangel på regn eller tørken ble til en byrde, kom de til Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم og appellerte for en bønn til Gud. Når profeten صلى الله عليه وسلم gikk i forbønn for dem, opplevde de Guds nåde med åpne øyne. Regnet pleide å komme øyeblikkelig.

Da profeten صلى الله عليه وسلم var et lite barn, var det en tørke som hadde kvelertak på byen Mekka, folk hadde ikke en dråpe vann å drikke og blikket løftet seg opp mot himmelen i håp. Folket hadde fått det trangt på grunn av tørken og tårene deres var det eneste vannholdige som fantes i byen. Ingen sky viste seg for dem på himmelen, ikke engang som trøst. Til slutt kom folk til Abo Ṭālib, profetens صلى الله عليه وسلم onkel, for å be ham om at han skulle be til Gud på deres vegne. Abo Ṭālib hadde opplevd nevøen صلى الله عليه وسلم sin som svært spesiell og tok med Hans Nåde صلى الله عليه وسلم til et åpent sted og samlet folket der. Abo Ṭālib holdt nevøen صلى الله عليه وسلم sin i armene sine, løftet ham opp mot himmelen og sa: «Herre, skjenk oss regnets gave i dette fagre barnets navn, vi legger ham til som en forbeder overfor Deg.» Han gjentok disse ordene tre ganger, og himmelen som hadde regnet hete og tørke den siste perioden, åpnet seg og lot Guds nåde regne. Det regnet i strie strømmer, og husenes avløp begynte å renne som strømmende bekker.¹

Da Bano Hāshim hadde fått husarrest i Abo Ṭālibs fjellpass av de vantro blant Qoraysh, skrev Abo Ṭālib en lidenskapelig lovtale som bekrefter denne hendelsen. Han gjorde det klart for Mekkas beboere at han aldri ville overgi dem sin elskede nevø صلى الله عليه وسلم. Han var villig til å gå i døden, men ikke en skramme skulle komme på profetens صلى الله عليه وسلم kropp. Alt Bano Hāshim eide av barn og velstand skulle bli ofret for Hans Nåde صلى الله عليه وسلم, ikke noe ville bli spart. Et av lovtalens vers lød som følger: «Han med det opplysende ansiktet,

---

¹ Ar-Raud-ol-anaf (Soheyli) 1:179.
Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:272–273.

hvis opplysende ansikt er det man ber om regn ved, han som de foreldreløses støtte er, og enkenes gråts avlaster.»

Ibn ‘Omar sa: «Jeg kom ofte på diktet til poeten (Abo Ṭālib) når jeg så Guds sendebuds ﷺ ansikt på prekestolen (bedende om regn), og før Hans Nåde ﷺ kom ned, pleide Medinas avløpskanaler å renne over.»^I

Ibn ‘Omars ord viser at mange mennesker kom til Hans Hellighet ﷺ med skuddbønn om at Hans Nåde ﷺ skulle be til Gud om regn. I beretningen finner vi hvor mye bønner pleide å veie og hvor fort og kraftig det begynte å regne. Denne beretningen har noen forskjellige ord hos andre *ḥadīth*-lærde som har inkludert den i verkene sine:

‘Abdollaḥ bin Dīnār meddelte at han hørte fra faren sin, som sa at han hørte det fra Ibn ‘Omar, som pleide å framsi Abo Ṭālibs diktvers: «Han med det opplysende ansiktet, hvis opplysende ansikt er det man ber om regn ved, han som de foreldreløses støtte er, og enkenes gråts avlaster.» Mens ‘Omar bin Hamzah sa at Sālim meddelte oss fra sin far (‘Abdollaḥ bin ‘Omar): «Jeg kom ofte på diktet til poeten (Abo Ṭālib) når jeg så profetens ﷺ ansikt på prekestolen da Hans Hellighet ﷺ ba om regn, og før Hans Nåde ﷺ kom ned, pleide alle avløpskanalene å renne over.»^{II}

Følgesvennen Anas bin Mālik berettet: «En mann kom inn i moskeen på en fredag fra porten i retningen *dār-ol-qaḍā’* (porten rett foran prekestolen), mens Guds sendebud ﷺ stod og preket. Han stilte seg

^I Sonan Ibn Mājah: *iqāmat-iṣ-ṣalāt was-sonnati fihā*, ḥadīth nr. 1272.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: *abwāb-ol-istisqā’* 1:342#963.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 2:93.

Dalā’il-on-nobowwah (Beyhaqi) 6:142–143.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 3:352.

Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:471–472.

Toḥfat-ol-ashrāf bi ma’rifat-il-aṭrāf (Yūsuf Mizzi) 5:359#6775.

‘Omdāt-ol-qāri (Badr-od-dīn ‘Ayni) 7:29–31.

Faṭḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni) 2:494.

overfor Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم*, deretter sa han: 'Kjære Guds sendebud! Døde er husdyrene og veiene er avkuttet, be til Gud om at Han skal sende regn over oss.' Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم* hevet hendene sine og ba: 'Gud, la det regne over oss! Gud, la det regne over oss! Gud, la det regne over oss!'"» Anas sa: «Ved Gud! Vi kunne ikke se en eneste sky på himmelen, ikke engang en liten flik av en sky og det var ikke noen hus eller bygning mellom oss og fjellet.» Anas fortsatte: «Så kom det fra fjellets bakside en liten sky som lignet et skjold. Den begynte å sveve på himmelen og så ble den spredt, deretter pøste den.» Anas sa videre: «Ved Gud! Vi så ikke solen på himmelen i en uke. Etter det kom en mann inn i moskeen fra samme porten på neste fredag etter den forrige (da bønner om regnet ble bedt) mens Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم* stod og preket. Han stilte seg foran Hans Nåde *صلى الله عليه وسلم* og sa: 'Kjære Guds sendebud! Døde er husdyrene og veiene er avkuttet, be til Gud at Han skal stanse regnet over oss.'» Anas sa: «Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم* hevet hendene sine og ba: 'Gud, (la det regne) rundt oss og ikke over oss. Gud, (la det regne) over åsene, haugene, i dalene og der trærne vokser.'» Anas berettet: «Himmelen ble skyfri og vi kom gående ut i solskinn.» Shorayk sa: «Jeg spurte Anas bin Mālik om det var den samme mannen (som ba om regn første gangen)? Han svarte: 'Jeg vet ikke!'"¹

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb ṣalāt-ol-istisqā' 2:612–614#897.
Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-istisqā' 1:343–346, 348 og 349#967–973 og 983.
Sonan an-Nasā'i 3:154–155, 159–160 og 161–163.
Sonan Ibn Mājah: iqāmat-iṣ-ṣalāt was-sonnati fihā 1:404#1269.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:256.
Al-Mo'attā (Imam Mālik) 1:191#3.
Mosnad Abo Ya'lā 5:416#3104.
Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Khozaymah) 3:144.
Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Ḥibbān) 3:272–273#992.
As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 3:354–355.
Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 4:412–415#1166–1167.
Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:472.
Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:265–266.

I en annen beretning beretter Anas bin Mālik følgende: «Den samme personen eller en annen enn ham stilte seg opp og sa: 'Kjære Guds sendebud! Husene har falt sammen, så be til Gud at dette (regnet) skal ta slutt.' Hans Høyhet ﷺ smilte og ba deretter: 'Rundt oss og ikke på oss!' (Anas berettet:) Jeg så at skyene rullet bort fra Medina, som om den (byen Medina) var kranset av skyene.»^I

En lik beretning til er veldig viktig å få med seg av den samme beretteren, Anas bin Mālik. Den samme hendelsen blir gjentatt, men disse unike ordene er brukt: «Guds sendebud ﷺ ba: '(La det regne) rundt oss og ikke på oss!'» Han berettet videre: «Hvilken retning Hans Hellighet ﷺ enn pekte, så sprakk skyen på det stedet, helt til jeg så Medina lik et skjold, og den uttørkede dalen Qanah sildret i en hel måned, hvem som enn kom til oss fortalte oss at det regnet rikelig.»^{II}

Gud var den som skjenket folket regnet, men når vi leser Anas bin Māliks ord, ser vi hvor stor del Hans Hellighet ﷺ hadde i å utføre den handlingen. Dette var et mirakel utført av profeten ﷺ, men uten tvil: Bak alle mirakler, og selv et lite blads bevegelse, står Herren den Allmektige.

En gang hadde landet blitt grepet av hungersnød, og en mann fra landsbyen kom til profeten ﷺ og gråt ut krisen sin på en svært poetisk måte: «Kjære Guds

---

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-jomo'ah 1:315#890, kitāb-ol-manāqib 3:1313#3389, kitāb-ol-istisqā' 1:346–347#975, kitāb-ol-adab 5:2261#5742 og kitāb-od-da'wāt 5:2335#5982.
Ṣaḥīḥ al-Moslim 2:614–615#897.
Sonan an-Nasā'i 3:165–166.
Sonan Abo Dāwōd 1:304–305#1174.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:271.
Mosnad Abo Ya'lā 6:82#3334.
Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Khozaymah) 3:145–146#1789.
As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 3:353–354, 356 og 357.
Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 4:415–416#1168.
Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:474.
^{II} Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb ṣalāt-ol-istisqā', ḥadīth nr. 2079.

sendebud! Vår elendige tilstand har tvunget oss til å søke Deres hjelp, for å spørre Dem om De vil be for oss. Unge jenter må jobbe på grunn av fattigdom og brystene deres blør av overanstrengelse. Når det gjelder tilstanden vår, har den gjort folk såpass egoistiske at selv snille og medfølende personer, slik som en mor, har blitt kald mot barnet sitt. Ungen blir liggende av svakhet og utmattelse som er påført av hungersnøden og det kommer intet ord fra munnen hans, verken bitre eller søte. Folket har intet å spise, unntatt ubrukelig viltvoksende gress eller den maten som har blitt ødelagt av lidelsen. Ikke har vi noen å løpe til unntatt Dem, og hvor skal menneskene løpe utenom til sendebudene?»

Profeten صلى الله عليه وسلم hørte på mannens klage, og klagen gjorde Hans Nåde صلى الله عليه وسلم urolig, profeten صلى الله عليه وسلم gikk til prekestolen, og Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم kappe slepte etter. Profeten صلى الله عليه وسلم stilte seg på prekestolen og hevet hendene sine i bønn: «Gud, Du er den mest Barmhjertige, den evig Nåderike! Nedsend over dem nyttig og uavbrutt pøsende regn, som kan puste liv i de døde skjelettene, fyll brystene med melk og gi landet livskraft.» Profeten صلى الله عليه وسلم strøk så vidt hendene sine over ansiktet for å ende bønningen. I det samme ble himmelen overfylt av skyer, de øste regn over landet i den grad at hele området ble mettet med vann. Landet var kledd i vårens prakt, som om den hadde blitt fullstendig vasket av regnet.

Regnet fortsatte til folk fra tilgrensende områder kom løpende til profeten صلى الله عليه وسلم og sa: «Kjære Guds sendebud! Alt er i ferd med å synke på grunn av regnet. Be om at det skal stoppe ellers så vil det skylle bort alt.» Folket som hadde vært tørstende etter vannet var nå så mettet av den velsignelsen at de nå klagde over at dalene og brønnene rant over. Dette fikk Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم til å smile, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: «Gud velsigne Abo Ṭālib. Hvis han hadde vært her, ville dette ha kjølnet øynene hans med behag. Hvem vil framsi for oss diktverset hans?» 'Ali bin Abo Ṭālib ble

overveldet av å høre dette fra profeten ﷺ og sa til Hans Nåde ﷺ: «Kanskje De vil høre dette verset: 'Han med det opplysende ansiktet, hvis opplysende ansikt er det man ber om regn ved, han som de foreldreløses støtte er, og enkenes gråts avlaster.'» Dette fikk en poet fra Kinānah-stammen til å reise seg og uttrykke sin takknemlighet med disse diktversene: «Gud, vi lovpriser Deg, og denne lovprisningen er fra Dine mennesker som er Deg takknemlige. For vi har blitt velsignet med regn ved profetens opplysende ansikt. Han ba til Herren sin og løftet øynene sine og så mot himmelen. Det gikk så vidt et øyeblikk og vi så regnets perler. Han er prikk lik de ordene onkelen hans Abo Ṭālib sa om ham, han er vakker og har et ansikt som utstråler lys og er selvlysende. Hvem som enn er Gud takknemlig, er av seg selv velsignet og hvem som enn er utakknemlig, er forbannet ved det verste.»

Guds sendebud ﷺ ble tilfreds av poetens følelsers oppriktige ytring, Hans Nåde ﷺ sa: «Hvis poetene er i stand til å si fine ting – da har du uten tvil uttrykt noe godt.»¹

Under dette punktet har vi sett hvordan folk appellerte til profeten ﷺ og brukte Hans Nåde ﷺ som en forbeder overfor Gud, enda de kunne ha bedt disse bønnene selv. Vi har lest hvor delaktig Hans Nåde ﷺ var selv etter at bønner ble godtatt. Hva som gjør profeten ﷺ til en enda større personlighet, er at da folk kom for å be om at regnet skulle stoppe, ble det ikke sagt til dem: «Nei, nå må dere leve med det dere ønsket dere!» Hans Hellighet ﷺ smilte kun og ba om at regnet skulle stoppe eller at det skulle spre seg rundt i andre områder og pekte

¹ 'Omdāt-ol-qāri (Badr-od-dīn 'Ayni) 7:31.

Faṭḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 2:495.

Dalā'il-on-nobowwah (Beyhaqi) 6:141–142.

Shifā'os-siqām fi ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 126–128.

As-Sīrat-on-nabawiyah (Ibn Hishām) 1:280–281.

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:271.

ut hvordan det skulle vandre. Vi har sett at følgesvennene henvendte seg til profeten صلى الله عليه وسلم selv om det gjaldt jordiske affærer og ikke bare religiøse affærer. For dem var Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم alt, hadde de åndelige problemer, var det Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som var deres helbreder, og hadde de fysiske problemer, var det fortsatt Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som var deres helbreder. Koranen lærte dem at hvis de hadde syndet og ønsket å rense seg, måtte de oppsøke profeten صلى الله عليه وسلم, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم måtte be for dem og de skulle bli tilgitt. Profeten صلى الله عليه وسلم lærte menneskene at hvis de hadde fysiske problemer, slik som den blinde mannen, så måtte de be til Gud om å bli helbredet ved å legge inn Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som en forbeder i skuddbønnen. Slik som det er nevnt tidligere: Koranen og profetens صلى الله عليه وسلم praksis er fundamentet og søylene som vår tro er reist på, uten dem er den verdiløs og lik en bygning som står, men et lite vindpust får den til å falle.

c) Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som forbeder etter bortgangen

Hittil har vi diskutert fenomenet *tawassol* under to punkter som er godtatt av de fleste, men nå skal vi gå inn på et mer følsomt tema. Her er det stor uenighet, men vi skal med Guds vilje prøve å få oppklart dette.

Guds gavmildhet er stor, men ved å legge til profeten صلى الله عليه وسلم som en forbeder, blir den enda større og mer omfangsrik: «Vi hjelper enhver, de som (ønsker det dennesidiges goder) og de som (ønsker det hinsidiges goder) med din Herres tildeling. Din Herres tildeling er ikke lukket!¹!»^{II}

Pronomenet som er valgt av Gud i verset er spesielt, Han kunne ha sagt: «Deres Herres tildeling», men Han valgte å knytte denne gavmildheten til profeten

---

¹ For noen som helst, men så vidåpen som den er for deg elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم, er den ikke for noen.

^{II} Koranen 17:20.

ﷺ ved å si: «Din Herres» i verset. Det er ingen tvil om at tildelingen kommer fra Gud den mest Sjenerøse. Men når pronomenet «din» blir lagt til, endrer fokuset seg, den blir ledet ved noen til Gud. Den går gjennom profeten ﷺ til Gud, den går gjennom skapningen ﷺ til Skaperen. Her har Gud hevet Hans Høyhet ﷺ over all rang. Det vil da si at hva som enn blir bedt om fra Gud, går ved Hans Hellighet ﷺ for Gud har knyttet Hans Hellighet ﷺ til Sin gavmildhet.

Verset kan deles i to: Den første delen sier at Gud hjelper alle som ber til Ham med Sin velvilje. Den andre delen er en erklæring: «Kjære elskede profet, hva enn en person mottar i denne verden og i den neste, er din Herres velvilje.» Til å begynne med var verset rettet mot flertall og deretter fikk pronomenet «din» verset til å bli rettet mot entall. Først er det snakk om alle mennesker, men når det kom til Guds tildeling, ble det rettet mot kun én person ﷺ. Men er ikke Han alles Herre og Forsørger? Sannelig er Han det, derfor sier Han at Han hjelper enhver. Men hvilken sammenheng har da «enhver» og «din»? Hvorfor først alle, så én ﷺ? Det eneste Han vil at menneskene skal forstå, er at alt det de får, er fra Ham, men velsignelsene regner over dem takket være kjærligheten Hans til Sin elskede ﷺ. Gud presiserer i dette verset at det mennesker oppnår og får tildelt, er deres Herres velvilje. Men det de oppnår, skjer ved forbederen, som er Guds elskede ﷺ.

«Om noen tror på det eller ikke, vår tro er: Gud er Giveren, men Han gir i Mohammads ﷺ navn!»

Dette er vår tro og den er basert på sannhet og visshet.

Ordet «Herren din» er et bevis på hvor unik pronomenets besitter ﷺ er: hvis Herren er Én, så er det viktig å vite at Hans elskede ﷺ også er alene om sin rang.

Det siste som blir sagt i verset krever vår fulle konsentrasjon, der har også pronomenet «din» blitt brukt.

Det blir sagt at profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم Herres tildeling ikke er lukket. Hva annet kan dette bli tolket som eller forklart som, enn at hvis denne gavmildheten er åpen, så er det på grunn av Guds elskede صلى الله عليه وسلم. Det sier oss at hvis denne gavmildheten ønskes, så kom ved profeten صلى الله عليه وسلم, og hvis den står åpen, så er det fordi profetens صلى الله عليه وسلم kjærlighet og vesen er blant dere.

Profeten Adam oppdaget dette da han for første gang så opp mot tronens søyler som befinner seg i den høyeste sfæren. At den Gud har valgt å skrive navnet til ved siden av Sitt, må være noen over alle andre. Senere brukte han den personligheten صلى الله عليه وسلم som en forbeder for å komme Gud nær igjen. Han forstod at Guds gavmildhet og velvilje står åpen, og brukte hans navn som er årsaken til at den står åpen. Gud viser i verset hvor stolt Han er av å være profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم Herre, det lærer oss at vi også bør være stolte av å være profetens صلى الله عليه وسلم tilhengere. Hvis Gud bruker en måte å forklare menneskeheten om Seg selv på ved å knytte Seg selv til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, så gjør ikke det Herren den Allmektige – som verdig all pris er – noe mindre. Hvorfor skulle da vi føle oss noe mindre verd når vi ber til Skaperen vår ved å legge til Hans elskede صلى الله عليه وسلم som Han holder mest kjær, i bønnene våre? Eller når profetene og følgesvennene kan gjøre det, så hvorfor kan ikke vi?

Gud klargjør for oss at velviljen og gavmildheten tilhører Ham, alt kommer fra Ham, men i sentrum har Han stilt Sin elskede صلى الله عليه وسلم. Med andre ord: be til Meg og Jeg skal gi, men i bønnene legg til den Jeg elsker. Det er et tydelig tegn på at å bevege seg nærmere profeten صلى الله عليه وسلم, er å komme Gud nærmere, men å bevege seg bort fra profeten صلى الله عليه وسلم er å gå bort fra Gud. Så dette båndet kan kun styrkes ved å elske profeten صلى الله عليه وسلم, ved å elske de som elsker profeten صلى الله عليه وسلم, ved igjen å elske de som er forelsket i de som elsket Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Slik fortsetter denne lenken og enhver blir en del av den og lenkens førsteledd

forblir profeten Mohammad ﷺ, som lenker oss direkte til Gud. Vit at Gud er ikke avhengig av noe som helst, men noen ting foretrekker Han framfor andre. I Koranen sier Gud flere steder «Herren din» om Seg selv og knytter båndet mellom Seg og profeten ﷺ. Det gjør at forsyningen Hans blir relatert til profeten ﷺ: «Ved Herren din! De kan ikke bli troende før de gjør deg til dommer av alle stridigheter som oppstår mellom dem, og deretter ikke kjenner noe motvilje inni seg mot det du har avgjort, og godtar som fullstendig undergitt (fysisk og åndelig).»¹

Først sverger Gud ved Seg selv, men Han sier ikke «Ved Meg», Han sier «Ved Herren din!» Dette viser bare hvor glad Gud er i profeten ﷺ. Det er viktig å vite at når vi sverger ved noe, så holder det en viss rang i våre øyne, ellers sverger vi ikke ved det. Profeten ﷺ holder en slik rang at når Gud sverger ved Seg selv, velger Han å legge til profeten ﷺ. Når vi har forstått dette, vil vi innse hemmeligheten som skjuler seg i verset, den sier til oss: «Jeg er alles Herre, men det behaget Jeg har av å være din Herre er utenom det vanlige!» Gud frasier Seg ikke kongemakten Sin over alle, Han viser bare hvor unik den Han sverger ved er.

Vi kan reflektere over følgesvennenes liv og se hvor mye de tjente på å bruke Hans Hellighet ﷺ som en forbeder. Her begynner folk å kritisere og si at nå finnes ikke profeten Mohammad ﷺ blant oss lenger, hvordan kan vi da fortsatt motta samme velsignelser ved å være tilknyttet til Hans Hellighet ﷺ? Da er det viktig å forstå at Gud er Allvitende, Han vet hva som skjuler seg i hjertets og hjernens univers, Han vet til og med om den ideen som skal forme seg i tankene våre. Han har visst hele veien at mennesket ikke klarer å la være å undre seg eller å komme på egne tanker. Derfor har Han på forhånd gitt oss et svar. I Koranen omtaler

---

¹ Koranen 4:65.

Han dem som levde tidligere og snakker til dem som levde da og dem som kom til å leve etter dem. Han sier til menneskeheten uavhengig av tid: «Vi hjelper enhver, de som (ønsker det dennesidiges goder) og de som (ønsker det hinsidiges goder) med din Herres tildeling. Din Herres tildeling er ikke lukket!»¹

Guds tildeling er ikke lukket, derfor kan ikke forbindelsen (forbederen) ha blitt avkuttet. Gud er fortsatt velvillig og Hans velviljes kilde er fortsatt profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Slik som de tidligere mottok denne velviljen og de som lever nå mottar den, på nøyaktig samme måte vil de som senere en gang skal komme, motta velviljen fra profetens صلى الله عليه وسلم Herre. Men i dag, hvis vi ønsker å lyse opp troens lys eller få igjen troens smak – noe som vi har mistet – eller igjen knytte våre bånd til Skaperen vår og oppnå velsignelsene Hans, gjelder det for oss å komme oss på veien til dem som etterlevde og etterlever profetens صلى الله عليه وسلم praksis. Det er dem Gud belønner og det er dem Gud elsker, ved dem kommer vi nær mesteren صلى الله عليه وسلم vår og knyttes sterkere til Skaperen vår. Det er ingen tvil om at Gud og profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er to forskjellige verdigheter. Gud den Allvise er Skaperen, mens profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er skapningen Hans. Men Koranen løfter denne meningen til en høyere grad og forklarer oss: Til tross for at Skaperen og skapningen صلى الله عليه وسلم er to forskjellige væren, er avstanden liten når det vedrører fordeling av sjenerøsitet. Værenen er forskjellig, men fordelings likhet er ikke forskjellig. Værenen er forskjellig, men nærheten er ikke forskjellig. Værenen er forskjellig, men lojaliteten til dem begge er ikke forskjellig.

Gud har forært profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم den høyeste graden av alle, å kunne bruke Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som forbeder under Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم fysiske tilværelse var tillatt og er tillatt etter

---

¹ Koranen 17:20.

Hans Hellighets ﷺ bortgang også. Selv om det er to forskjellige tider, har det ingenting med profeten ﷺ å gjøre når det kommer til Hans Hellighet ﷺ som vår forbeder overfor Gud. Vi mener jo at gode handlinger kan regnes som en forbeder overfor Gud, hvordan kan vi da samtidig benekte at profetens ﷺ personlighet ikke er det? Å elske og etterleve profeten ﷺ er en god handling, og det er det full enighet om. Å etterleve følgesvennene er også en god handling fordi de fulgte profetens ﷺ lære. Så hvis tilknytningen søkes ved kjærlighet, kan det ikke være en dårlig eller ulovlig handling. Men i dag blir dette erklært ugyldig. Hvis folk som lever på jorden kan bli brukt som forbedere fordi de er rettskafne, hvorfor kan ikke den personligheten ﷺ som ledet dem til å bli rettskafne, være en forbeder?

Det er avgjørende å vite at forbedern som blir lagt til, ikke blir til selve målet, som er Gud. Den man gjør til sin forbeder, forblir Guds skapning, lik alt annet Han har skapt. Det eneste som skiller denne forbederen fra de andre skapningene, er at han besitter en rang som de andre ikke har. Han står Gud nærmere takket være sine handlinger og takket være Guds velvilje. Videre når forbederne selv sier at de er Gud underdanige og Guds tjenere, hvordan kan de da være Gud selv eller Hans likestilte og Hans konkurrenter? Ingen profet eller helgen som er levende eller død, kan være Gud likestilt for Han er alene om å bønhøre eller avvise noens bønn.

Det som er viktig for oss å konstatere her, er at de ikke er Gud. Aldri kan de være det, de er kun Guds benådede mennesker og det er alt. Gud har utvalgt dem til Sine mer nærstående og ingen kan frata dem denne statusen. Forbederen som blir lagt til i bønnen, spiller selv en rolle som en ydmyk tjener av Herren og han forlater seg på Guds nåde like mye som bederen gjør. Det er absurd å påstå at forbederen hevder at Han er lik Gud. Det eneste han sitter med, er en nærmere relasjon og et sterkere bånd til Gud. Dette gjør at han er mer favorisert enn andre skapninger.

Gud er Allhørende enten Hans skapningers
bønner kommer til Ham med noen hjelpemidler imellom
eller ikke. Han kan bønnhøre
enhvers bønn, det er ikke noen vanskelig sak for Ham.

Vi har tidligere diskutert at Gud liker å høre Sine kjæres
og nærståendes navn, slik forbarmer Han Seg mer over
den som bruker denne metoden. Dette er lik våre
handlinger, noen handlinger teller mer i Guds øyne,
mens andre teller mindre. Men fortsatt er begge
handlingene gode handlinger, forskjellen er kun at den
ene er bedre enn den andre. Slik er det med bønnene
våre, alle bønner bedt til Gud, kommer til Ham, Han
evner å godta dem alle, men noen ganger blir de godtatt
og noen ganger ikke. Det er Hans avgjørelse og Han gjør
alt det beste for Sine mennesker fordi: «Herrens veier er
uransakelige!» Men den eneste årsaken til at en forbeder
er lagt til i bønner, er at den bedende skal ha et håp i seg
om at nå vil den bli godtatt takket være forbederens
mellomkomst. Forbederne blir på en måte en trøst for
den bedende, man stoler på at de skal tryggle Gud om
Hans hjelp og velsignelse for bederne. Han skal svare
kjærligere på bederens bønn ved å legge til mer enn det
bederen har bedt om, og bønnhøre ham raskere, ikke la
bederen vente så lenge at han blir fortvilet og viker unna.
Forbederne er en trøst for bederne og noen som de kan
lene seg på fordi de er Guds nærstående og elskede
skapninger. Gud sier i Koranen: «Og hvis de hadde
kommet til deg (Vår elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم) når
de hadde gjort sin sjel ondt, og bedt om tilgivelse fra
Gud og også sendebudet hadde bedt om tilgivelse for
dem, ville de visselig ha opplevd Gud som mest
benådende, evig nåderik.»¹

La oss nå se på hva de lærde mener om dette
verset og om det er tillatt å bruke profeten صلى الله عليه وسلم
som forbeder etter Hans Nådes صلى الله عليه وسلم bortgang også:

---

¹ Koranen 4:64.

Ibn Kathīr kommenterte dette verset (4:64) ved å si: «Gud rettleder synderne og illgjerningsmennene: Når de begår synder og feiltrinn, bør de komme til sendebudet ﷺ og be om tilgivelse fra Gud og be Hans Nåde ﷺ om å be om tilgivelse for dem. Hvis de gjør det, så vil Gud akseptere angeren deres og være nådig mot dem og tilgi dem.

Shaykh Abo Mansūr Şabbāgh berettet etter 'Ottbi i sin velkjente bok (*ash-Shāmil al-ḥikāyāt-ol-mashhōrah*), han sa at jeg satt ved profetens ﷺ grav og det kom en beduin og sa: 'Fred være med Dem, kjære Guds sendebud! Jeg har hørt et vers fra Koranen som sier: «Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad ﷺ) når de hadde gjort sin sjel ondt, og bedt om tilgivelse fra Gud og også sendebudet hadde bedt om tilgivelse for dem, ville de visselig ha opplevd Gud som mest benådende, evig nåderik.^I»

Jeg har kommet til Dem for å få mine synder tilgitt og tar Dem som min forbeder overfor Herren min.' Deretter framsa han disse diktversene: 'O De den beste, hvis jordiske kropp er begravd i dette landet, hvis herlige lukt fikk slettene og åsene til å dufte. Livet mitt være ofret for denne graven som Dem bor i. I den er helligheten og i den er gavmildheten og sjenerøsiteten.' Etter det gikk beduinen og jeg ble overmannet av søvnen. I drømmen så jeg profeten ﷺ, og Hans Hellighet ﷺ sa: "'Ottbi! Sant sier Beduinen, gi ham gledens nyhet at Gud har visselig tilgitt ham.'^{II}

Her gjelder det å plusse på hendelsen med verset fra Koranen, og vi vil forstå ordenes betydning: «Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad ﷺ)», det lærer oss at hvis vi har syndet, bør vi henvende oss til profeten ﷺ og be til Gud ved Hans Høyhet ﷺ. Slik at vi ber om tilgivelse fra Gud, men legger til Hans Nåde ﷺ som forbeder i bønnen vår. Videre er ordene «og også sendebudet hadde

^I Koranen 4:64.

^{II} Tafsīr-ol-Qor'ān-il-'azīm (Ibn Kathīr) 1:726–727.

bedt om tilgivelse for dem» bevis på at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم går inn som forbeder for oss i bønnene våre, når vi benytter Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم som en forbeder. Til slutt oppsummerer Gud hele verset ved å si: «Ville de visselig ha opplevd Gud som mest benådende, evig nåderik.» Det vil si: Be om tilgivelse ved å bruke sendebudet صلى الله عليه وسلم som forbeder, og når sendebudet صلى الله عليه وسلم ber om tilgivelse for dere, endres handlingen fra forbønn til mellomkomst og ved denne mellomkomsten blir tilgivelsen en selvfølge for sendebudets صلى الله عليه وسلم tilhenger.

Hendelsen som 'Ottbi berettet at han bevitnet, har blitt gjengitt av følgende lærde i deres verk:

Beyhaqi i *Sho'ab-ol-īmān* (3:495–496#4178).

Ibn Qodāmah i *al-Moghni* (3:557).

Nawawi i *al-Azkār* (s. 92–93).

Ibn Asākir i *Tārīkh Ibn Asākir* som Sobki har referert til i *Shifā'-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām* (s. 46–47).

Ibn Ḥajar Heytami i *al-Jauhar-ol-monazzam* (s. 51).

I tillegg til dette har nesten alle lærde som har skrevet om pilegrimsreisen, tatt med denne hendelsen i det kapittelet hvor de presiserer viktigheten av å besøke profetens صلى الله عليه وسلم grav.

'Ottbis hendelse er åpenbart et tegn på hvor viktig det er å reise til Medina under pilegrimsreisen. Men den beretningen som overgår alle er imam Mohammad bin Aḥmad al-Qorṭobi sin, han skriver i verket sitt: «Abo Šādiq berettet etter 'Ali bin Abo Ṭālib at tre dager etter profetens صلى الله عليه وسلم begravelse kom en beduin til oss. Han kastet seg over profetens grav og strødde gravens jord over hodet sitt og sa: 'Kjære Guds sendebud! Det De sa, det hørte vi, det De lærte oss fra Herren Deres, det lærte vi, og blant den lærdommen er dette verset: 'Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم) når de hadde gjort sin sjel ondt.' Sant er det at jeg har gjort min sjel mye ondt, derfor be De for min

tilgivelse.' Så ble det ropt til ham fra graven: 'Uten tvil, du er tilgitt!>'^I

Mohammad bin 'Alawi al-Māliki gjenga disse to hendelsene i boken sin, og etter det kommenterte han dem: «Denne hendelsen har blitt gjengitt av imam Nawawi i det sjette kapittelet av hans kjente bok *al-Īdāh*, og Abo al-Farj bin Qodāmah har gjort det i sin bok *ash-Sharḥ-ol-kabīr* og Maṣṣūr bin Yonos al-Bohōti har gjort det i sin bok *Kashshāf-ol-qinā'*, som er populær i Ḥanbali-læren.»^{II}

Shaykh Mohammad bin 'Alawi al-Māliki uttrykker i synspunktet sitt en dobbeltholdning til beretningene fordi han ikke hundre prosent kan bekrefte deres autensitet. For på ene siden legger han fram lærde som har godtatt dette, og på andre siden kommenterer han ikke med noen konkrete ord. Men hva han selv mener, der legger han ikke til sitt navn, men bare at de lærde mener det, og slik bekrefter han at det er hans mening også. Dette er de lærdes forsiktighet, selv om de sitter med full rett til å si noe, så gjør de ikke det selv, men uttaler seg ved å referere til andre. Selv om denne hendelsen mangler litt visshet, har mange av de lærde stolt på dens troverdighet. Det eneste vi kan spørre oss selv om, er om disse tungvektene i *ḥadīth*-faget og kunnskapen har gjengitt noe som fører folk til flerguderi eller gravtilbedelse. Hvis dette skulle være sannheten (måtte Gud tilgi meg for disse ordene), da er det umulig å sortere ut de sanne bøkene fra de usanne, og dette fører ikke til noe annet enn fullt kaos og forvirring.

Profeten ﷺ er vår forbeder og å bruke Hans Hellighet ﷺ som en forbeder er en tillatt handling som har vart siden profetens ﷺ sjel ble skapt, og den vil vare så lenge profetens ﷺ sjel eksisterer. Med andre ord er det en evigvarende handling.

^I Al-Jāmi'o li aḥkām-il-Qor'ān 5:265–266.

^{II} Mafāhīm yajib an toṣaḥḥah, s. 157.

Det blir berettet gjennom følgesvennen ‘Abdollah bin Mas‘od at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Livet mitt er nyttig for dere fordi dere hører beretninger og videreberetter dem, og min bortgang er også nyttig for dere. Handlingene deres vil bli vist for meg. Hvis jeg ser det gode overstige, vil jeg lovprise Gud. Hvis jeg kommer til å se det onde overstige, vil jeg be Gud om tilgivelse for dere.»^I

Imam Dārimi berettet etter Abo al-Jauza Aus bin ‘Abdollah: «Medinas beboere var blitt angrepet av en fryktelig tørke. De klagde til ‘Ā’ishah, og hun sa: 'Gå til profetens صلى الله عليه وسلم grav og lag en åpning i retning av himmelen, slik at det ikke er noe dekke mellom graven og himmelen.' Beretteren sa: 'De gjorde det, så begynte det å regne tungt, til og med grønt gress begynte å spire, og kamelene ble så fete at (det virket som om) de kom til å sprekke på grunn av fettets sitt. Det året fikk navnet: Det rikelige året.'»^{II}

---

^I Majma‘-oz-zawā‘id (Heythami) 9:24, han sa at den var blitt meddelt av Bazzār i hans *mosnad*, og alle i dens beretterkjede er av *ṣaḥīḥ ḥadīth*. *Ṭarḥ-ot-tathrib fī sharḥ-it-taqrīb* (‘Irāqi) 3:297. *Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra* (Ibn Sa‘d) 2:194. *Ash-Shifā’* (Qāḍi ‘Iyāḍ) 1:19. *Soyōṭi* i *al-Khaṣā’iṣ-ol-kobra* 2:281 og *Manāhil-oṣ-ṣifā fī takhrīj aḥādīth ash-shifā’*, s. 3. Han kommenterte at Ibn Abo Osāmah har gjengitt den ved Bakr bin ‘Abdollah Mozani i sin *mosnad*, og Bazzār i sin *mosnad*, som har stolt på dens troverdighet ved en sterk beretterkjede gjennom Ibn Mas‘od. Både Mollā ‘Ali Qāri og Khafāji har gitt sin tilslutning til den i sine utdypninger av verket *ash-Shifā’* (*Sharḥ-osh-shifā’* 1:36 og *Nasīm-or-riyāḍ* 1:102). *Al-Wafā’ bi ahwal-il-moṣṭafa* (Ibn-ol-Jauzi) 2:809–810. Han berettet den gjennom Bakr bin ‘Abdollah og Anas bin Mālik. *Shifā’-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām* (Sobki), s. 34, gjennom Bakr bin ‘Abdollah Mozani. *Aṣ-Ṣārim-ol-monki* (Ibn ‘Abd-ol-Hādi), s. 266–267. *Al-Bidāyah wan-nihāyah* (Ibn Kathīr) 4:257. Han har også referert til Bazzār. *Al-Maṭālib-ol-‘āliyah* (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni) 4:22–23#3853. *Kanz-ol-‘ommāl* (‘Alā’-od-dīn ‘Ali) 11:407#31903–31904. *Hojjatollāh ‘alal-‘ālamīn fī mo‘jazāt sayyid-il-morsalīn* (Nabhāni), s. 713.

^{II} *Sonan ad-Dārimi* 1:43#93.

Al-Wafā’ bi ahwal-il-moṣṭafa (Ibn-ol-Jauzi) 2:801. *Shifā’-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām* (Sobki), s. 128.

Se nøye på hvordan Medinas beboere gikk fram. De gikk først til de troendes mor 'Ā'ishah og søkte råd. Dette må vi ta lærdom av: å gå til dem med kunnskap og så søke råd for å knytte oss til en forbeder. For det finnes måter å gjøre ting på og det finnes folk som man kan bruke som forbedere og andre man ikke kan bruke. Slik som vi ser i vår tid, har dette nærmest blitt til en handel, og ved det lurere folk de uvitende som ikke konsulterer de kunnskapsrike.

De troendes mor 'Ā'ishah lærte muslimene hvordan de skulle gå fram. Når de henvendte seg til profetens ﷺ grav, fulgte de læren som de hadde fått fra forbønnens første ledd og så la de til hovedleddet (forbederen) og ble forløst av Gud. Det regnet tungt og Medinas sletter blomstret, folk og dyr fikk nok å spise. Men det finnes folk som kritiserer denne beretningen og nekter å akseptere den. De sier at dens beretterkjede er svak og ikke kan brukes som et argument for *tawassol*.

La oss se på beretterkjeden: Abo an-No'mān hørte det fra Sa'īd bin Zeyd, som hørte det fra 'Amr bin Mālik an-Nokri, og han hørte det fra Abo al-Jauza Aus bin 'Abdollāh, som berettet beretningen.

I neste steg fordyper vi oss litt i den og ser hvem som stod bak denne beretningen og motsigelsene:

- Abo an-No'mān 'Ārims egentlige navn var Mohammad bin al-Faḍl Sadōsi. Det er enighet om at han var en pålitelig *ḥadīth*-beretter, slik som det er bekreftet av Ḍahabi i *Mizān-ol-i'tidāl* (4:7): «Han var en av imam Bokhāris lærere, beretningers tradent og en svært sannferdig person.»

Motargumentet mot ham er at han mistet sin hukommelse på sine eldre dager. Borhān-od-dīn Ḥalabi, som hadde stor kunnskap om *ḥadīth*,

---

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:276.
Zorqāni 11:150.

kommenterte i sin bok *al-Moqadimmah* vedrørende denne beretteren og andre som hadde mistet sin hukommelse på sine eldre dager: «Bestemmelsen vedrørende disse beretterne er at det de berettet før hukommelsestapet er akseptabelt, mens de beretningene som er etter, er ikke akseptable. Men hvis vi ikke vet om beretningene ble berettet før eller etter deres hukommelsestap, bør vi ikke akseptere disse beretningene fra dem.»

Motsigerne sier her at så lenge de ikke vet om beretningen kom før eller etter hukommelsestapet, så kan de ikke akseptere den og bruke den som et bevis. Denne motsigelsen mangler ikke bare tyngde, men også troverdighet. Den er logisk sett selvmotsigende. For når de anser beretningen som svak, er den i deres øyne en overlevering av hans tapte hukommelse, og dermed overser de faktisk alle de beretningene som er den samme personens overleveringer med den samme (friske) hukommelsen.

Žahabi sa: «Imam Dāraqoṭni kommenterte: 'Da han hadde mistet sin hukommelse på slutten av livet sitt, kom han aldri med noen beretninger i den tilstanden, som kunne ha påvirket sannferdigheten hans. Derfor forblir han en sannferdig beretter.' Jeg hevder bestemt at det er en meddelelse om den tradenten av beretninger som kun imam Nasā'i kan bli målt opp mot.» Videre avviste Žahabi påstandene til Ibn Ḥibbān om at det er mange av beretningene til Abo an-No'mān som er uforenlige uttalelser etter hans hukommelsestap. Han avviser dette fordi han mener at Ibn Ḥibbān ikke har klart å komme med en eneste påvisning som bekrefter at han er en udugelig *ḥadīth*-beretter. Han mener at

sannheten er det imam Dāraqoṭni har gitt sin tilslutning til.^I

Al-‘Irāqi erklærte i *at-Taqyīd wal-īdāh* at imam Ṣahabi overbevisende har tilbakevist Ibn Ḥibbāns påstand.

Ṣahabi har også forklart dette i *al-Kāshif* (3:79), at endringen i hans sinnstilstand forekom rett før døden, og at etter forandringen i sinnstilstanden berettet han aldri noe som helst.

Ibn Ḥajar ‘Asqalāni skrev i *Taqrīb-ot-tahzīb* (2:200), at Abo an-No‘mān var en autentisk beretter og forandringen kom i siste delen av livet.

Mohammad bin ‘Alawi al-Māliki skrev: «Abo an-No‘māns psykiske svekkelse er verken skadelig for ham eller påvirker hans troverdighet som beretter. For imam Bokhāri har brukt mer enn 100 beretninger fra ham i sin *ṣaḥīḥ*, og han har ikke tatt imot fra ham en eneste beretning etter hukommelsestapet, slik som det er bekreftet av imam Dāraqoṭni.»^{II}

I tillegg til imam Bokhāri har andre *ḥadīth*-lærde også tatt imot beretninger fra Abo an-No‘mān før hans psykiske lidelse, blant dem finner vi: imam Aḥmad bin Ḥanbal, Ibn Abo Ḥātim Rāzi og Abo ‘Ali Mohammad bin Khālid Zarīqi.^{III}

Imam Dārimi er blant de anerkjente lærerne til imam Bokhāri og til andre kjente *ḥadīth*-tradenter. Derfor er det umulig at denne mannen kan ha godtatt noen som helst beretning fra Abo an-No‘mān etter at han hadde blitt rammet av hukommelsestap.

- En motsigelse står også mot Sa‘īd bin Zeyd Abo al-Ḥasan Baṣri, som var broren til Ḥammād bin

^I Mīzān-ol-i‘tidāl (Ṣahabi) 4:8.

^{II} Shifā’-ol-fo‘ād bi ziyārat khayr-il-‘ibād, s. 152.

^{III} At-Taqyīd wal-īdāh (‘Irāqi), s. 462.

Zeyd. Det blir sagt at han var blant de svake beretterne. Ibn Ḥajar ʿAsqalāni har sagt følgende om ham: «Han er svært sannferdig, men noen ganger begår han noen feil.»^I

Ḥābi skrev: «Yaḥyā bin Saʿīd har kalt ham svak, og Ṣaʿdi sier at han ikke er begrunnelsesverdig og beretningene hans er svake, mens Nasāʿi og andre er av den meningen at han ikke er en autentisk kilde.»^{II}

De som benekter *tawassols* gyldighet, er ikke bare partiske, men fordomsfulle også når de baserer seg på kun disse uttalelsene og referansene. Men argumentene deres kan ikke aksepteres fordi de er sydd fast til sine tanker og er helt lukket for å vurdere noe annet.

Vi kan se på noen motargumenter:

Den samme Ḥābi har argumentert imot, han skrev: «Det som har blitt tillagt til Saʿīd bin Zeyds personlighet, er feil fordi imam Moslim har godtatt beretninger fra ham og Ibn Maʿīn har kalt ham autentisk og pålitelig.»^{III}

Ibn Ḥajar skrev en detaljert rapport om dette i *Tahzīb-ot-tahzīb*: «Imam Bokhāri sa at Moslim bin Ibrāhīm berettet til oss at Saʿīd bin Zeyd Abo al-Ḥasan er svært sannferdig og kan beretningene ut fra sitt hjerte.»^{IV}

Dōri rapporterte fra Ibn Maʿīn at Saʿīd bin Zeyd er en pålitelig beretter.

Ibn Saʿd har også kalt ham en ordholden beretter.^V

ʿOjli kommenterte at han tilhører Basra og er en troverdig tradisjonsberetter.

---

^I Taqrīb-ot-tahzīb (Ibn Ḥajar ʿAsqalāni) 1:296.

^{II} Mīzān-ol-iʿtidāl (Ḥābi) 2:138.

^{III} Al-Kāshif (Ḥābi) 1:286.

^{IV} At-Tārīkh-ol-kabīr (imam Bokhāri) 3:472.

^V Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Saʿd) 7:287.

Abo Zor'ah sa at han hørte det fra Soleyman bin Ḥarb at Sa'īd bin Zeyd er pålitelig.

Abo Ja'far Dārimi sa: 'Ḥibbān bin Ḥilāl underrettet oss om at Sa'īd bin Zeyd har berettet til oss den beretningen, og han er sannferdig og bevarer tradisjoner godt.'

Ibn 'Adi erklærte i *al-Kāmil* (3:1212–1215) at Sa'īd bin Zeyd er sannferdig og kjenner til tradisjonene ved hjertet. Han har ikke berettet noen uautentisk beretning unntatt hvis noen andre beretter den, og i mine øyne er han blant (de sanne) briterne.»^I

Den kjente *ḥadīth*-samleren og -fortolkeren 'Abdullāh bin Mohammad bin Ṣiddīq al-Ghomāri fra Marokko skriver i boken *Irgḥām-ol-mobtadī al-ghabī bi jawāz-it-tawassol bi an-nabī*: «Imam Aḥmad bin Ḥanbal har referert til Sa'īd bin Zeyd, så ingen motsigelse kan reises mot ham, og han er absolutt sannferdig.»^{II} Imam Aḥmads uttrykk er identisk med pålitelighet, noe som er ansett som den høyeste graden for alle rettskafne *ḥadīth*-berettere.»

Ibn Ma'in har også identifisert begrepet brukt av imam Aḥmad som pålitelighet.^{III}

Uttrykket har blitt tolket som sannferdighet av Ibn-oṣ-Ṣalāḥ i *al-Moqaddimah* og av Sakhāwi i *Faḥ-ol-moghīth* og av Ibn Ḥajar 'Asqalāni i *Ḥady-os-sāri moqaddimah fath-ol-bāri* og av Nawawi i *at-Taqrīb wat-taysīr*. I tillegg er det også andre, som: Ibn Madini, Abo Zor'ah, Ibn Abo Ḥātim Rāzi og Ya'qōb bin Ṣofyān Fasāwi.

- Ibn Ḥibbān har kalt 'Amr bin Mālik an-Nokri sannferdig, som Ibn Ḥajar 'Asqalāni skriver i

^I Tahzīb-ot-tahzīb 4:32–33.

^{II} Ḥābi har gjengitt disse ordene til imam Aḥmad i *Mizān-ol-i'tidal* 2:138 og Ibn Ḥajar 'Asqalāni i *Tahzīb-ot-tahzīb* 4:32.

^{III} Lisān-ol-mizān (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 1:13.

Tahzīb-ot-tahzīb (8:96): «Ibn Hibban har nevnt ham i boken *Kitāb-oth-thiqāt*, derfor er Ibn Ḥibbāns anseelse av hans troverdighet basert på sannheten.»

Det er ingen tvil om at Ibn Ḥajar ʿAsqalāni har kalt ʿAmr bin Mālik an-Nokri følgende basert på autentisiteten hans i verket sitt *Taqrīb-ot-tahzīb* (2:77): «Han er sannferdig, men det finnes tvil om ham.»

Det at Ibn Ḥajar har kalt ham sannferdig, bekrefter ʿAmr bin Mālik an-Nokris sannferdighet og han har gitt det fortrinn framfor andre.

Maḥmūd Saʿīd Mamdōḥ refererer til det i boken *Rafʿ-ol-minārah* (s. 258), at ʿAbdollaḥ bin Aḥmad har referert til sin far og kommentert: «Som om han svekket ham.»

Ordet «som om» uttrykker tvil og mistenksomhet, det kan ikke tjene som en avklaring.

ʿAbdollaḥ bin ʿAli bin Madini refererte til Ḥasan bin Mōsā Ashyab, som «som om han svekket ham.» Ibn Ḥajar ʿAsqalāni godkjente ham ved å si: «Dette er mistenksomhet, derfor kan det ikke tjene som avklaring.»¹

Denne uttalelsen gjør ʿAmr bin Mālik an-Nokris sannferdighet utvilsom. Ḥababi har forklart dette videre i *Mizān-ol-iʿtidal* (3:286) og *al-Moghni* (2:488).

Maḥmūd Saʿīd Mamdōḥ skriver: «Ibn ʿAdi har satt ʿAmr bin Mālik an-Nokri med ʿAmr bin Mālik Rāsibi i parentes i *al-Kāmil* (5:1799) og kalt ham 'En beretter som gir avkall på beretningene sine'.

Ḥababi har fordypet seg i dette og forklart det i *Mizān-ol-iʿtidal* (3:285) og i *al-Moghni* (2:488), mens Ibn Ḥajar ʿAsqalāni har

---

¹ Hady-os-sāri moqaddimah fath-ol-bāri (Ibn Ḥajar ʿAsqalāni), s. 397.

kommentert det i *Tahzīb-ot-tahzīb* (8:95). Begge disse lærde har løst 'Amr bin Mālik an-Nokri fra 'Amr bin Mālik Rāsibi og motbevist det som er beskyldt av Ibn 'Adi, fordi takket være Ibn 'Adi har noen *ḥadīth*-berettere stemplet 'Amr bin Mālik an-Nokri som upålitelig. Man kan ikke klandre dem, for de har basert seg på Ibn 'Adis mening og det han har konkludert med, uten å ha prøvd å se på saken fra en annen side, slik som Ibn-ol-Jauzi i *Kitāb-ol-mauḍū'āt* (2:145) og Ibn Teymiyyah i *Qā'idah jalīlah fit-tawassol wal-wasīlah.*^I

Albāni skrev i *Ta'līq 'alā faḍl-iṣ-ṣalāt 'alā an-nabī* (s. 88): «'Amr bin Mālik an-Nokri er en pålitelig beretter, noe Ṣahabi har gitt sin tilslutning til.»

Albāni har også bekreftet dette synspunktet i en annen bok: *Silsilat-ol-aḥādīth-iṣ-Ṣaḥīḥah* (5:608).

- Et stort antall lærde har berettet gjennom Abo al-Jauza Aus bin 'Abdollaḥ grunnlagt på hans troverdighet, og den direkte overføringen av denne beretningen fra de troendes mor 'Ā'ishah har også fått anerkjennelse. For å klargjøre denne stridigheten er det tilstrekkelig å si at imam Moslim har kopiert Abo al-Jauza Aus' beretning gjennom 'Ā'ishah.

Imam Bokhāri sa: «Mosaddad berettet til oss og han hørte det fra Ja'far bin Soleyman, som hørte det fra 'Amr bin Mālik an-Nokri som rapporterte det fra Abo al-Jauza. Han sa: 'Jeg tilbrakte tolv år med Ibn 'Abbās og 'Ā'ishah og det var ikke et eneste vers fra Koranen som jeg ikke spurte dem om.'»^{II}

Ibn Sa'd har gjengitt en annen beretning vedrørende dette: «Abo al-Jauza berettet: 'Jeg

^I Raf' -ol-minārah (Maḥmūd Sa'īd Mamdōḥ), s. 259–260.

^{II} At-Tāriḫ-ol-kabīr (imam Bokhāri) 2:16–17.

levde som Ibn 'Abbās' nabo i tolv år og det var ikke et eneste vers fra Koranen som jeg ikke spurte ham om.'^I

Abo No'aym har med disse ordene i sin gjengivelse: «Budet mitt besøkte de troendes mor ('Ā'ishah) hver eneste morgen og kveld. Så jeg hørte ikke fra noe annet hold (unntatt det jeg hørte fra henne), og ikke hørte jeg fra noen annen kilde (enn henne) om det som Gud har sagt om synd: 'Jeg skal visselig tilgi ham (synderen), men ikke hvis noen likestiller noe med Ham (Gud).'^{II} Ifølge Ibn Ḥajar 'Asqalāni betyr dette på ingen måte at han aldri møtte de troendes mor 'Ā'ishah etter dette.

Konklusjonen imam Moslim har kommet fram til av besøkenes hyppighet, er at det selvsagt viser til at han hadde et ansikt til ansikt-møte med henne. Så når møtet hans med de troendes mor 'Ā'ishah har blitt bekreftet med en sann og endelig karakter, forsvinner den delen som består av tvil og upålitelighet i Abo al-Jauzas utsagn og dermed blir beretningen hans autentisk. Å kalle ham løgner eller oppdikter er faktisk å håne hans oppriktighet som beretter, og for å være rettferdige mot ham må vi akseptere at beretningen hans er basert på en autentisk kilde. Det er ikke bare imam Moslim som har godkjent dette, men det er også andre som deler hans syn. Abo No'aym har bekreftet autenticiteten til flere av Abo al-Jauzas beretninger med ordene: «Fra 'Ā'ishah» i *Ḥilyat-ol-aulyā' wa ṭabaqāt-ol-aṣfiyā'*, noe som viser til at Abo al-Jauza har hørt det fra de troendes mor 'Ā'ishah.

---

^I At-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Sa'd) 7:224.

^{II} Ḥilyat-ol-aulyā' wa ṭabaqāt-ol-aṣfiyā' (Abo No'aym) 3:79.

Ibn-ol-Qaysarani har også rapportert en beretning fra Abo al-Jauza der han har brukt ordene: «Han hørte det fra ‘Ā’ishah.»^I

Denne diskusjonen viser at beretningen ikke er basert på noe oppdiktet eller på skrøner, derimot er dette et sterkt bevis på at beretningens beretterkjede er enten *ṣaḥīḥ* (autentisk) eller *ḥasan* (god).

Mohammad bin ‘Alawi al-Māliki sa:
«Denne beretningen har en god beretterkjede, men i mine øyne er den autentisk. De lærde har også innrømmet dens pålitelighet og konstatert dens autenticitet basert på nesten samme nivå som troverdig bevis.»^{II}

Beretningen kan anses som et godt nok argument, for ifølge imam Nasā’is påstand kan en beretter kun bli avvist når alle *ḥadīth*-beretterne samler seg og i full enighet fornekte ham eller henne som beretter.^{III}

De som benekter *tawassols* innflytelse, protesterer mot beretningen som en ikke pålitelig beretning fordi dens henvisning stopper ved følgesvennene og ikke går helt opp til profeten ﷺ. Ifølge dem er det kun en uttalelse som tilhører de troendes mor ‘Ā’ishah og ingen ordre som skal følges. De føyer til: «Selv om den bærer hennes bekreftelses stempel, så kan den ikke tjene som et overbevisende argument, for den er bygd opp på en personlig mening, noe som normalt sett er betegnet av ustødighet. Noen ganger kan en følgesvenns mening vise seg å være rett og andre ganger er ikke den det. Derfor er ikke dens gyldighet bindende for de troende.»

---

^I Al-Jam’ beyn aṣ-Ṣaḥīḥeyn (Ibn-ol-Qaysarāni) 1:46.

^{II} Shifā’-ol-foād bi ziyārat khayr-il-‘ibād, s. 153.

^{III} Nozhat-on-naẓr bi sharḥ nokhbat-ol-fikr fī moṣṭalaḥ ḥadīth ahl-ol-athr (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni), s. 89.

Et enkelt svar på denne grunnløse motsigelsen er: Beretningen er bekreftet på en god måte, og ingen følgesvenn har noen gang reist noen motsigelse mot de troendes mor 'Ā'ishahs handling, faktisk har aldri en slik motsigelse blitt rapportert. Slik har heller ikke noen protest blitt stilt mot Mālik ad-Dār, som ba om regn på profetens صلى الله عليه وسلم grav¹. Disse beretningene henviser til følgesvennenes samstemmige mening og slik enighet er gyldig. En handling som innebærer alle følgesvennenes stilltiende samtykke, kan ikke avvises som en ugyldig handling eller bli kalt noe så nedverdiggende som innovasjon eller kjetteri. Det er uten tvil en nødvendig del av troen vår å følge profetens صلى الله عليه وسلم følgesvenner.

I denne sammenhengen har imam Shāfi'i sagt: «For oss er deres (følgesvennernes) mening om oss langt mer autentisk enn vår egen mening.»^{II}

Den siste beretningen som vi har diskutert, slår svært overbevisende fast at de troendes mor 'Ā'ishah beordret Medinas beboere til å lite på Hans Nåde صلى الله عليه وسلم i den hellige graven som en forbeder og et mellomledd til guddommelig velsignelse.

Ibn Teymiyyah har forkastet denne beretningen og kalt det for ren oppdiktning. Ifølge ham var det ingen slik hull i taket over profetens صلى الله عليه وسلم grav under hele livet til de troendes mor 'Ā'ishah. Men denne motsigelsen er svak i seg selv fordi imam Dārimi og andre religiøse lærde var mer vitende og klar over disse detaljene. Slik som en *ḥadīth*-beretter og en historiker fra Medina, 'Alī bin Aḥmad Samhōdi, har avkreftet Ibn Teymiyyahs mening og gitt sin

---

^I Noe som vil bli diskutert seinere.

^{II} A 'lam-ol-mowaqqi' in 'an rabb-il-'ālamīn (Ibn-ol-Qayyim) 2:186.

støtte til imam Dārimis påstand. Ifølge ham skal Zeyn-ol-mirāghi ha sagt: «Det skal være visst at det er Medina-folkets praksis. For å datere det, under en tørkeperiode åpnet de en luke under taket over profetens صلى الله عليه وسلم grav i bønneplassens retning og taket befinner seg mellom graven og himmelen. Jeg sier at i vår tid skjer også dette – en av portene som heter *al-Mawājahah* i grenseveggen som dekker graven – det er porten som åpner i profetens صلى الله عليه وسلم ansikts retning, som står åpen og folk samler seg der (for å be til Gud).»¹

De osmanske tyrkerne etterlevde praksisen av å be bønnen ved å bruke profetens صلى الله عليه وسلم grav som et mellomledd. Denne praksisen forble værende fram til de tidligere årene av det tyvende århundre. Når det var tørke og hungersnød, pleide beboerne av Medina å få et barn på seks eller syv år til å klatre på taket over graven – det var viktig at barnet hadde utført muslimsk rituell renselse før han klatret. Barnet pleide å rykke i repet som hang ned fra taket for å tette luken slik at det ikke ble igjen noe dekke mellom himmelen og graven, slik som de troendes mor 'Ā'ishah hadde lært de henfarne. Når det ikke var noe dekke mellom himmelen og graven, begynte det å regne.

Under 'Omar bin al-Khaṭṭābs kalifperiode var det også en praksis å bruke Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم grav som et mellomledd. Mālik ad-Dār berettet: «Folket var grepet av tørke under 'Omars kalifperiode, så en mann (følgesvenn) gikk til profetens صلى الله عليه وسلم grav og sa: 'Kjære Guds sendebud! Be om regn fra Gud for tilhengerne Deres som visselig er i ferd med å bli tilintetgjort.' Den mannen (følgesvennen) så profeten صلى الله عليه وسلم i drømmen sin, Hans Nåde

---

¹ Wafā'-ol-wafā' (Samhōdi) 2:560.

صلى الله عليه وسلم sa til ham: 'Gå til 'Omar, gi ham min fredelige hilsen og fortell ham at regnet vil komme til dere. Si også til ham at han bør være på tærne, han bør være på tærne (være på vakt).' Han gikk til 'Omar for å underrette ham, 'Omar hørte dette, derpå utbrøt han gråtende: 'Herren min! Ikke skal jeg hvile før jeg er helt maktesløs fra det (å streve for Deg).'»¹

Ibn Teymiyyah har gitt sin tilslutning til dens autenticitet i boken *Iqtida-oş-şirāt-il-mostaqīm bi mokhalifat aşhāb-il-jaḥīm* (s. 373).

Ibn Kathīr har bekreftet beretningens pålitelighet i *al-Bidāyah wan-nihāyah* (5:167).

Ibn Abo Khaythamah berettet den med beretterkjede som ble sitert av Ibn Ḥajar 'Asqalāni i *al-Işābah fī tamyīz-iş-şahābah* (3:484), mens den sistnevnte sa i *Faṭḥ-ol-bāri* (2:495–496): «Ibn Abo Sheybah berettet den med en autentisk beretterkjede og Seyf bin 'Omar Tamīmi har skrevet den i *al-Fotōḥ-ol-kabīr* og drømmeren i beretningen var en følgesvenn ved navnet Bilāl bin Ḥārith Mozani.»

Qaṣṭallāni har bemerket i *al-Mawāhib-ol-ladoniyyah* (4:276) at Ibn Abo Sheybah har berettet den med en autentisk beretterkjede. Zorqāni har gitt sin støtte til Qaṣṭallānis mening i sin fortolkning av boken (11:150–151).

Det er svært overraskende at folk har prøvd å nedverdige denne beretningen ved å stemple den

---

¹ Al-Moşannaf (Ibn Abo Sheybah) 12:31–32#12051.
Dalā'il-on-nobowwah (Beyhaqi) 7:47.
Al-Istī'āb fī ma'rifat-il-aşhāb (Ibn 'Abd-ol-Barr) 2:464.
Shifā'-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 130.
Kanz-ol-'ommāl ('Alā'-od-dīn 'Ali) 8:431#23535.
Kitāb-ol-irshād fī ma'rifati 'olamā'-il-ḥadīth (Ibn 'Abdollāh Khalīli Qazwīni) 1:313–314.

som svak. De kommer med disse motargumentene:

1. «En av dens berettere er A'mash, som er en *modallis*^I.»
Selv om A'mash skulle være en bedrager, så er beretningen hans populær av to grunner – om dens sannhet er bevist eller ikke:

*A'mash er en andreklasses bedrager, og dette er en klasse av bedragere som våre lærde har godtatt og skrevet av beretninger fra i sine autentiske bøker. Dermed er det bevist at denne beretningen berettet av A'mash er godtatt.

*Hvis vi godtar denne beretningen kun basert på at den er viderebrakt av A'mash, noe som er praksis i saken av tredjeklasses eller enda lavere klasses bedragere, vil fortsatt beretningen fra A'mash beholde sin popularitet fordi han har tatt den fra Abo Šāliḥ Žakawan Sammān.

Imam Žahabi sa følgende: «Når A'mash begynner en beretning med ordet '*'an* (fra)', er det en mulighet for bedrageri og falskhet. Men hvis han beretter det fra sine eldre, slik som: Ibrāhīm, Ibn Abo Wā'il eller Abo Šāliḥ Sammān, da er det en sannsynlighet for at den besitter en autentisk kontinuitet (*ittisāl*).»^{II}

I tillegg til dette har imam Žahabi også beskrevet ham som troverdig (*thiqah*).

---

^I *Modallis*: er en person som gjerne legger på litt i sin beretning og utgir seg for å ha møtt noen han ikke har møtt, og beretter også fra vedkommende, altså en bedrager.

^{II} *Mīzān-ol-i'tidāl* (Žahabi) 2:224.

2. Albāni har skrevet i boken *at-Tawassol aḥkāmoho wa anwa'oho*: «Jeg anser den ikke som autentisk fordi Mālik ad-Dārs troverdighet og hukommelse er ikke kjent og disse to er de grunnleggende kriteriene for enhver autentisk *ḥadīth*-beretter.

Ibn Abo Ḥātim Rāzi i *Kitāb-ol-jarh wat-ta'dīl* (4/1/213 [8:213]) diskuterer Mālik ad-Dār, han nevner ingen beretter unntatt Abo Ṣāliḥ som har godtatt noen som helst beretning fra ham. Noe som viser at han er ukjent. Det er også forsterket ved det faktum at Ibn Abo Ḥātim Rāzi ikke har nevnt noen av dem som har kalt Mālik ad-Dār for troverdig (*thiqah*), og Ibn Abo Ḥātim Rāzi er selv en ledende figur i islam og en *ḥadīth*-trudent. På samme måte har Monziri bemerket at han ikke kjenner til ham, mens Heythami i sin *Majma'-oz-zawā'id* har støttet hans bemerkning ...»

*Denne motsigelsen er motbevist av biografiske detaljer som Ibn Sa'd har brakt på banen mens han diskuterte Mālik ad-Dār blant *tābi'in*¹: «Mālik ad-Dār var en slave som ble befridd av 'Omar bin al-Khaṭṭāb. Han meddelte beretninger fra Abo Bakr aṣ-Ṣiddīq og 'Omar, mens Abo Ṣāliḥ Sammān berettet videre fra ham igjen. Han var kjent (som en beretter).»^{II}

*Denne motsigelsen er også avvist av Khalīlis klargjøring vedrørende Mālik ad-Dār: «Mālik ad-Dārs pålitelighet er

---

¹ *Tābi'in* er den gruppen som levde samtidig som profetens صلى الله عليه وسلم følgesvenner og opplevde dem og var deres elever.

^{II} *Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra* (Ibn Sa'd) 5:12.

generelt godtatt, og *tābi 'īn* har hyllet ham.»¹

*Ibn Hajar 'Asqalānis biografiske innsats motarbeider også denne protesten: «Mālik bin 'Iyād, en slave som var befridd av 'Omar bin al-Khaṭṭāb, var kjent som Mālik ad-Dār. Han hadde sett profeten ﷺ og hørt beretninger fra Abo Bakr. Han har videreført beretninger fra Abo Bakr aṣ-Ṣiddīq, 'Omar Farōq, Mo'āz og Abo 'Obeydah, mens Abo Sammān og to sønner av ham (Mālik ad-Dār), 'Aun og 'Abdollaḥ, har viderebrakt beretninger fra ham.

Imam Bokhāri har i *Tārīkh-ol-kabīr* (7:304–305) gjennom å referere til Abo Ṣāliḥ, godkjent en beretning fra ham om at 'Omar skal ha sagt under en nødsperiode: 'Jeg løper ikke fra ansvaret, men jeg kunne ha blitt gjort mer ydmyk.'

Ibn Abo Khaythamah har gjengitt en lengre beretning med disse ordene: 'Jeg har skrevet av en beretning berettet av 'Abd-or-Raḥmān bin Sa'īd bin Yarbō' Makhzōmi, som er referert til Mālik ad-Dār i *Fawā'id Dāwōd bin 'Omar* og *ad-Dabi* kompilert av Baghawi. Han sa at en dag ba 'Omar meg om å komme. Han hadde en gullpung i hånden, og det var fire hundre dinarer i den. Han beordret meg til å ta dem med til Abo 'Obeydah', og så berettet han den resterende delen av hendelsen.

---

¹ Kitāb-ol-irshad fī ma'rifati 'olamā'-il-ḥadīth (Ibn 'Abdollaḥ Khalīli Qazwini); Irghām-ol-mobtaḍī al-ghābi bi jawāz-it-tawassol bi an-Nabī (Ibn Ṣiddīq al-Ghomāri), s. 9.

Ibn Sa'd har nevnt Mālik ad-Dār blant *tābi'in* som ble boende i Medina, og han har forsikret om at han har videreført beretninger fra Abo Bakr og 'Omar, og at han var kjent.

Abo 'Obeydah har til og med hevdet at 'Omar hadde utpekt ham som livvakt for sin familie.

Da 'Osmān kom til makten som kalif, ansatte han Mālik ad-Dār som sin finansminister, og det var slik han ble kjent som Mālik ad-Dār («Husets herre»).

Ismā'īl Qādi berettet etter 'Ali bin Madini at Mālik ad-Dār var 'Omars finansrådmann.»^I

Ibn Hibbān har bekreftet Mālik ad-Dārs pålitelighet og troverdighet i *Kitāb-oth-thiqāt* (5:384).^{II}

Det er nærmest sjokkerende å se at Albāni gir sitt medhold til dem som ikke kjenner Mālik ad-Dār, og gir dem fortrinn framfor dem som kjenner ham. Albāni har forkastet Mālik bin 'Iyāḍ's beretninger som er kjent ved tittelen Mālik ad-Dār. Men selv de store følgesvennene har utvalgt ham som sin finansrådmann fordi de stolte på hans troverdighet. Han fikk et ansvar som krever ærlighet og en stor porsjon forpliktelse. Men Albāni har i motsetning til dette heller trodd på beretningene til dem som er mindre kjent enn Mālik ad-Dār. Slik som: Han har kalt Yaḥyā bin 'Oryān Harawi for *ḥasan* (god beretter) i *Silsilat-ol-aḥādīth-iṣ-Ṣaḥīḥah*

---

^I Al-Iṣābah fī tamyīz-iṣ-ṣaḥābah (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 3:484–485.

^{II} Raf' -ol-minārah (Maḥmūd Sa'id Mamdōḥ), s. 266.

Tahzīb-ot-tahzīb (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 7:226 og 8:217.

(1:49). Argumentet hans beror på Khaṭīb Baghdadis erklæring i *Tārīkh Baghdād* (14:161) hvor han erklærer Yaḥyā bin ‘Oryān Harawi som en *ḥadīth*-beretter fra Bagdad.

Denne erklæringen er nokså mager, for Khaṭīb Baghdādi har verken argumentert for eller mot Yaḥyā bin ‘Oryān Harawi. Hans holdning er nøytral, for han har ikke prøvd å befeste hans beretningers oppbygning. Han har ikke stemplet dem som autentiske eller ikke-autentiske. Til tross for denne nøytraliteten har Albāni tatt seg den frihet å kalle ham for *ḥasan* (god beretter), og det er svært overraskende.

Han har også kalt Abo Sa‘īd Ghifāri for *ḥasan* (god beretter) i verket *Silsilat-ol-aḥādīth-iṣ-Ṣaḥīḥah* (2:298). Det har han gjort etter å ha erklært at to berettere har godkjent beretningene fra ham, dermed er han ikke lenger blant de ukjente. Han skriver: «Han er blant *tābi ‘īn*. En gruppe av dem som har memorert beretningene, har bekreftet hans beretningers autenticitet. Derfor har ‘Irāqi erklært beretningene gjennom ham som autentiske, og det er ingen fare ved det. Dette ga meg inntrykk av tilfredshet og jeg følte et dypt behag.»

Spørsmålet er: Hvorfor har han prøvd å gjøre skille mellom Abo Sa‘īd Ghifāri og Mālik ad-Dār?

Ṣāliḥ bin Khawwāt har også blitt kunngjort som troverdig i *Silsilat-ol-aḥādīth-iṣ-Ṣaḥīḥah* (2:436) fordi en gruppe folk har stolt på beretningene hans og Ibn Ḥibbān har nevnt ham i *Kitāb-oth-*

thiqāt. Enda Ibn Ḥajar ‘Asqalāni har beskrevet ham som en god beretter i verket sitt *Taqrīb-ot-tahzīb* (1:359), har han også sagt at Ṣāliḥ bin Khawwāt tilhørte den åttende kategorien av etterfølgerne. Hvis en beretter fra den åttende kategorien kan bli ansett som troverdig, med hvilken rett kan man fornekte troverdigheten til en som er av etterfølgerne fra den første kategorien? Dette virker urimelig og er mer en tvangstanke enn en ordentlig grunn til å avslå noens beretninger. Derfor kan ikke Ibn Abo Ḥātim Rāzis taushet bli regnet som et argument mot Mālik ad-Dārs ukjentheth fordi tausheten hans er grunnlagt på informasjonsmangel om beretteren. Vi må vite at hvis man mangler informasjon om en beretter, så gjør ikke det en beretter til ukjent, for det finnes bevis der, men kritikeren må grave mer før han stiller noen i et slikt lys. Men her har Ibn Abo Ḥātim Rāzi valgt å være taus, og tausheten hans peker verken mot eller for beretteren. Derimot er stillheten et argument som gjør det mulig å tilbakevise påstander om beretterens ukjentheth og upålitelighet. Det er en del berettere som Ibn Abo Ḥātim Rāzi har valgt å tie om og mange lærde har godtatt disse beretterne og brukt dem som kilder og sortert dem ved å fordype seg grundig nok.

3. «Det er en mistanke om opphør av videreføring mellom Abo Ṣāliḥ Żakawān Sammān og Mālik ad-Dār.»

Denne mistanken er en feilslutning, som det ikke finnes noen

virkelige bevis på. Det er tilstrekkelig nok å si i forsvar for dette: Abo Šālih i likhet med Mālik ad-Dār, var også en beboer av Medina og berettet beretninger direkte fra profetens صلى الله عليه وسلم følgesvenner. Derfor er han ingen bedrager eller fusker. Det kan også noteres at det er kun samme leveperiode som er en fullgod garanti for videreføringsforbindelse av beretninger, som imam Moslim har nevnt om de lærdes enighet i introduksjonen til sin *ḥadīth*-samling.

4. «Det finnes ingen rettfærdiggjørende bevis på denne beretningen, på grunn av at den avhenger av en persons navn, hvis navn ikke har blitt oppgitt i beretningen. Kun i Seyf bin ‘Omar Tamīmīs beretning har navnet hans blitt nevnt, Bilāl. Seyf har erklært ham som en svak beretter.» Denne motsigelsen står ikke på stødige føtter fordi rettfærdiggjørelsen ikke avhenger av Bilāl, men av ‘Omar bin al-Khaṭṭābs handling. Han hindret ikke Bilāl i å gjøre handlingen hans, tvert imot godkjente han den. Han utbrøt heller av ydmykhet: «Jeg løper ikke fra ansvaret, men jeg kunne ha blitt gjort mer ydmyk!» Med dette for øye må vi forstå at det spiller ingen verdens rolle om gravens oppsøker var en følgesvenn eller en *tābi*, og det påvirker heller ikke beretningens sannhet.

Konklusjonen blir da at beretningen berettet av Mālik ad-Dār er autentisk og fullt pålitelig.

Mohammad bin ‘Alawi al-Māliki skrev: «Alle de som har referert til den – berettet beretningen eller gjengitt den i

bøkene sine – har aldri stemplet den som vantro. De har aldri satt spørsmålstegn ved innholdet i beretningen, og den har blitt nevnt av en stor lærd i høy klasse som Ibn Ḥajar ‘Asqalāni. Han har bekræftet den som en autentisk viderebrakt beretning. Bekreftelsen hans trenger ingen granskning på grunn av hans høye rang blant de *ḥadīth*-lærde.»¹

Mālik ad-Dārs tradisjon befester følgende prinsippers tillatelse og gir oss lærdom om andre ting også:

- Å besøke graver med intensjon om forbønn og tilknytning til Gud.
- Det er tillatelig å oppsøke en rettskaffen persons grav når man har behov for hjelp, for hadde ikke dette vært tillatt, så hadde nok ‘Omar bin al-Khaṭṭāb strengt forbudt det.
- Å søke hjelp fra en som har gått bort og en som ikke er Gud, men det er viktig å vite at den personen – levende eller død – er en forbeder og ikke Gud. For Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم viste seg for den bedende i drømmen hans og ga ham det gledelige budskapet om lettelsen. Hadde dette vært forbudt, ville Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم ha klargjort for vedkommende om aldri å gjøre dette igjen. Men det ble ikke gjort, dermed taler dette for tillatelse.
- Å anrope Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ved å si: «Kjære Guds

---

¹ Mafāhīm yajib an toṣaḥḥah, s. 151.

sendebud (*yā rasōl-Allah!*)», er tillatt selv etter Hans Høyhets bortgang.

- Å søke om hjelp og benytte seg av forbønn er de tidligeres handling i troen og ikke noen ny og oppdiktet.
- Hans Hellighet ﷺ er fortsatt den som rettleder oss selv etter bortgangen.
- Den bedende mannen som oppsøkte Hans Høyhets ﷺ grav, ba profeten ﷺ om å be til Gud om regn fordi Hans Hellighets ﷺ tilhengere hadde det vondt. Bønnen ble godtatt og Hans Nåde ﷺ gikk i forbønn for ham, det viser hvor høyt Hans Nåde ﷺ elsker sine tilhengere.
- Å henvise til profetens ﷺ tilhengere når man bruker Guds sendebud ﷺ som en forbeder, er en svært følsom og sikker måte å be på.
- Å bruke ikke-profeter som forbedere overfor profeten ﷺ er tillatt.
- Å styrke sin relasjon til profeten ﷺ ved å bruke Hans Hellighet ﷺ som forbeder og bli velsignet av et herlig syn av Hans Nåde ﷺ.
- Profeten ﷺ overvåker sine tilhengere selv etter sin bortgang og bryr seg om dem, derfor gikk Hans Nåde ﷺ i forbønn for tilhengerne, og i tillegg ble det

- gitt ordre til følgesvennen 'Omar at han måtte være på vakt.
- Å søke rettledning fra Guds prefererte tjenere.
  - Å følge profetens صلى الله عليه وسلم ordre selv etter Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم bortgang var et tydelig tegn på at 'Omar anså drømmen som sann og rett. Rettledning kan komme til Guds rettskafne folk ved drømmer.
  - Når forbønnen ble diskutert foran 'Omar og han fikk høre om drømmen, begynte han ikke å skrike og rope som en gal mot hele hendelsen, men han tok den til seg og svarte på den med å si at han skulle satse alt han maktet. Verdt er også å legge merke til at det var profeten صلى الله عليه وسلم som ga Bilāl bin Hārith Mozani beskjeden som han skulle overbringe til 'Omar, men 'Omar ba til Gud når han sa at han skulle satse alt. Det vil si: Det var Guds ordre som kom gjennom profeten صلى الله عليه وسلم fra Gud, nøyaktig som det var Bilāls bønn som gikk gjennom Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم til Gud.
  - 'Omar bin al-Khaṭṭābs kjærlighet til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم, når han enn hørte om Hans Nåde صلى الله عليه وسلم, pleide han å begynne å gråte.

Ens behovs oppfyllelse gjennom profetens صلى الله عليه وسلم mellomkomst er en stor del av *tawassol*. Vi skal nå se på en hendelse: En mann pleide å besøke 'Osmān bin 'Affān i et personlig ærend, men 'Osmān viste ikke stor

interesse for å oppfylle ønsket hans. Denne mannen traff på 'Osmān bin Ḥoneyf og fortalte om problemet sitt og klagen sin. 'Osmān bin Ḥoneyf sa til ham: «Bring en kanne av leire for renselse, gå deretter til moskeen og be to enheter av bønnen, derpå be denne skuddbønnen: 'Gud! Jeg ber fra Deg og henvender meg til Deg ved Mohammad, nådens profet. Kjære Mohammad, jeg henvender meg ved Dem til Herren min om å få behovet mitt oppfylt.' Etter det nevnt behovet ditt.» Mannen gjorde som han ble fortalt. Noe senere kom han til 'Osmān bin 'Affāns dør, portvakten tok ham ved hånden og førte ham til 'Osmān. 'Osmān ba ham sitte ved siden av seg på matten og så spurte han: «Hva er behovet ditt?» Han fortalte om sitt behov, og kalifen 'Osmān oppfylte behovet. Så ble det spurt: «Hvorfor har du aldri nevnt behovet før nå? Husk å komme til meg når du noen gang igjen har et problem.» Mannen stod opp og gikk derfra. På veien traff han 'Osmān bin Ḥoneyf og sa til ham: «Gud velsigne deg, han ('Osmān bin 'Affān) viste aldri noen interesse for behovet mitt og aldri ga han det noen oppmerksomhet før enn du anbefalte meg til ham.» Ibn Ḥoneyf svarte: «Ved Gud! Jeg har ikke sagt noe til ham, men jeg var til stede i Guds sendebuds ﷺ selskap da en blind mann kom for å møte Hans Nåde ﷺ og klagde over sitt tapte syn. Profeten ﷺ sa til ham: 'Vær tålmodig!' Men han sa: 'Kjære Guds sendebud! Jeg har ingen til å føre meg og uten tvil er jeg i stor vansker.' Profeten ﷺ sa: 'Kom med en kanne av leire for renselse, be deretter to enheter av (supplerende) bønn.' ('Osmān bin Ḥoneyf fortsatte:) 'Ved Gud, vi hadde verken forlatt stedet eller hatt en lang samtale, før mannen kom inn (igjen) og det virket som om han aldri hadde vært blind før.'»¹

¹ Al-Mo'jam-ol-kabīr (Ṭabarāni) 9:31#8311.

Al-Mo'jam-oṣ-ṣaghīr (Ṭabarāni) 1:183–184.

Dalā'il-on-nobowwah (Beyhaqi) 6:167–168.

At-Targhīb wat-tarhīb (Monziri) 1:474–476, Monziri har gradert den som *ṣaḥīḥ*.

Shifā'-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 125.

‘Osmān bin Ḥoneyf lærte denne måten til den mannen som ble brukt som en kilde for å oppnå profetens صلى الله عليه وسلم hjelp etter Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم bortgang. Mannen trodde at Ibn Ḥoneyf hadde anbefalt ham til Ibn ‘Affān for at kalifen Ibn ‘Affān skulle ordne opp i affæren hans. Men Ibn Ḥoneyf forklarte ham at han ikke hadde noe med dette å gjøre, han hadde kun lært ham den måten profeten صلى الله عليه وسلم lærte til en blind mann. Alt dette viser at det hadde skjedd ved profetens صلى الله عليه وسلم velsignelse og ingen anbefaling fra Ibn Ḥoneyf.

Ibn Teymiyyah har berettet en interessant historie, som kan være nyttig å få med seg: «Ibn Abo Donyā har berettet en beretning i sin bok *Mojābī ad-Do‘ā‘*: En mann kom for å besøke ‘Abd-ol-Mālik bin Sa‘īd bin Abjar. ‘Abd-ol-Mālik presset magen hans og sa til ham at han led av en fryktelig sykdom som var uhelbredelig. Mannen ble fortvilet og spurte hva det var, ‘Abd-ol-Mālik forklarte at det var en type byll som vokste inni magen, som ville ta livet av ham. Det er blitt sagt at pasienten snudde seg og sa: 'Gud! Gud! Gud, Herren min! Jeg likestiller ikke noe som helst med Deg! Gud, jeg henvender meg til Deg og underkaster meg Deg fullstendig ved profeten Din Mohammad, nådens profet. Kjære Mohammad, jeg henvender meg ved Dem til Herren Deres, og Herren min vis meg nåde mot den tilstanden jeg er i!' Det blir fortalt videre at ‘Abd-ol-Mālik presset magen hans igjen og sa: 'Du har blitt helbredet, du lider av ingen sykdom!''»

Ibn Teymiyyah kommenterer dette etter å ha skrevet av hele hendelsen i boken sin: «Jeg sier: 'Denne type bønn og andre slike bønner er blitt viderebrakt av våre henfarne rettskafne.'»¹

Majma‘-oz-zawā‘id (Heythami) 2:279.

Khaṣā‘iṣ-ol-kobra (Soyōṭi) 2:201–202.

¹ Qā‘idah jalīlah fit-tawassol wal-wasīlah, s. 91.

Ibn Teymiyyah har ikke bare gjort denne handlingen gyldig og tillatelig ved sin tilslutning, men han har også godtatt at dette er våre tidligere rettskafnes handling. Hvordan kan man fortsatt fornekte og si at *tawassol* ikke er en del av islam? Beretningen viser også at å benytte seg av metoden til de rettskafne er tillatelig og gyldig, fordi Guds sendebud ﷺ ba aldri 'Osmān bin Ḥoneyf om å videreføre denne tradisjonen, men han lærte den videre, og folk benyttet seg av den. Ingen av følgesvennene nektet ham å lære den metoden til andre. Ibn Teymiyyahs ord viser at dette er de tidligere rettskafnes handling, og de handlingene som er blitt utført av de rettskafne, er tillatt å slutte seg til.

Men denne nådige frelserens ﷺ nåde vil ikke ta slutt i det dennesidige, for i det hinsidige vil Hans Hellighet ﷺ være den største forbederen av alle for de troende. Koranen sier: «Vår Herre! Tildel oss det Du har lovet oss ved sendebudene Dine og vanær oss ikke på oppstandelsens dag. I sannhet, Du går ikke imot Ditt løfte!»¹

I dette versets belysning blir det ordet som er gitt til alle sendebudene, en kilde for forbønn. Alle de belønningene som de tidligere profetene ble tildelt, blir til en spesiell gave for Hans Hellighets ﷺ tilhengere fordi de nevnes som et mellomledd i Koranen. Dommens dag vil ikke være en lett dag og menneskeheten vil være svett opp til ørene, hjertene vil banke etter fred og tungene trygle om nåde. En beretning som det er ikke er noen tvil om, blir nå berettet for leserne: Hans Eksellense ﷺ sa:
«På oppstandelsens dag vil menneskene komme til å si til hverandre i angst: 'Ser dere ikke hvilken smerte dere er i, kan dere ikke lete etter en forbeder som kan gå i forbønn for dere hos Herren deres?' De vil si til hverandre: 'La oss gå til Adam!' Så vil de henvende seg til Adam og si: 'Du er menneskehetens far, Gud har skapt deg med Sin

---

¹ Koranen 3:194.

hånd og blåst i deg fra sjelen Sin og derpå bafalt til englene at de skulle falle på kne med ansiktet ned for deg i respekt. Gå i forbønn for oss hos Herren din. Ser du ikke hvilke vansker vi er i? Ser du ikke hva vi har gjennomgått til nå?' Adam vil si til dem: 'Sannelig, i dag har Herren min vist slik vrede som Han aldri har vist før og ikke vil Han vise lignende vrede etter dette. Uten tvil, Han forbød meg (å gå nær) treet, men jeg klarte å feile (ble lurt av Satan). (Så i dag er jeg kun opptatt av å berge) meg selv, meg selv, meg selv! Kom dere videre til noen andre enn meg, gå dere til Noah!' De kommer til å henvende seg til Noah og si: 'Noah, du er det første sendebudet til jordens beboere. Uten tvil, Gud har gitt deg navnet: Den takknemlige tjeneren. Gå i forbønn for oss hos Herren din. Ser du ikke hvilke vansker vi er i? Ser du ikke hva vi har gjennomgått til nå?' Noah vil si til dem: 'Sannelig, i dag har Herren min vist slik vrede som Han aldri har vist før og ikke vil Han vise lignende vrede etter dette. Uten tvil, jeg fikk en bønn, den bønnen brukte jeg mot folket mitt! (Så i dag er jeg kun opptatt av å berge) meg selv, meg selv, meg selv! Kom dere videre til noen andre enn meg, gå dere til Abraham!' De kommer til å henvende seg til Abraham og si: 'Abraham, du er Guds profet og blant jordens beboere er du hjertevennen hans. Gå i forbønn for oss hos Herren din. Ser du ikke hvilke vansker vi er i?' Abraham vil si: 'Sannelig, i dag har Herren min vist slik vrede som Han aldri har vist før og ikke vil Han vise lignende vrede etter dette. Jeg sa imot virkeligheten tre ganger.¹ (Så i dag er jeg kun opptatt av å berge) meg selv, meg selv, meg selv! Kom dere videre til noen andre enn meg, gå dere til Moses!' De vil henvende seg til Moses og si: 'Moses, du er Guds sendebud, du fikk forrang blant Guds folk ved sendebudskapet og tale med Ham. Gå i forbønn for oss hos Herren din. Ser du ikke hvilke vansker vi er i?' Moses vil si: 'Sannelig, i dag har Herren min vist slik vrede som Han aldri har vist før og ikke vil Han vise

---

¹ I selvforsvar, noe som islam tillater.

lignende vrede etter dette. Uten tvil, jeg drepte et liv, men jeg hadde ikke fått noen befaling om å drepe det livet. (Så i dag er jeg kun opptatt av å berge) meg selv, meg selv, meg selv! Kom dere videre til noen andre enn meg, gå dere til Jesus!' De kommer til å henvende seg til Jesus og si: 'Jesus, du er Guds sendebud og ordet Hans, som Han la i Maria, og du er en ånd fra Ham og du talte til folket fra vuggen. Gå i forbønn for oss hos Herren din. Ser du ikke hvilke vansker vi er i?' Jesus vil si: 'Sannelig, i dag har Herren min vist slik vrede som Han aldri har vist før og ikke vil Han vise lignende vrede etter dette.' Men han vil ikke nevne noen feiltrinn. (Videre vil han si:) '(Så i dag er jeg kun opptatt av å berge) meg selv, meg selv, meg selv! Kom dere videre til noen andre enn meg, gå dere til Mohammad ﷺ!' De vil henvende seg til Hans Nåde Mohammad ﷺ og si: 'Kjære Mohammad! De er Guds sendebud og den siste av alle profetene, Gud tilga Dem for tidligere synder (som aldri ble gjort) og kommende (som aldri skulle gjøres). Gå i forbønn for oss hos Herren Deres. Ser De ikke hvilke vansker vi er i?' (Profeten Mohammads ﷺ ord er gjengitt videre i beretningen:) 'Jeg vil reise meg og gå under tronen, så vil jeg falle på kne med ansiktet ned for Herren min. Gud vil åpne for meg Sin lovprisnings og Sin vakre hyllests (port), noe som Han aldri har åpnet for noen før meg.' Nå vil Gud si: 'Kjære Mohammad! Løft hodet ditt, be og det vil bli deg tildelt, gå i forbønn og din forbønn vil bli godtatt.' (Profeten ﷺ sa:) 'Jeg vil løfte hodet mitt og si: Herren min, (tilgi) mine tilhengere! Herren min, (tilgi) mine tilhengere! Herren min, (tilgi) mine tilhengere!' Gud vil si: 'Kjære Mohammad! Før inn gjennom den høyre porten blant paradisetts porter dine tilhengere, som ikke har blitt avkrevd regnskap. Disse vil også bli med gjennom andre porter enn dette.'»¹

Beretningen fortsetter med noen andre ord som er inkludert av flere *ḥadīth*-lærde: «Det vil bli sagt: 'Kjære

¹ Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi): abwāb ṣifat-il-qiyāmah, ḥadīth nr. 326.

Mohammad! Løft hodet ditt, si og du vil bli hørt, be og det vil bli deg tildelt, gå i forbønn og din forbønn vil bli godtatt.' Jeg vil si: 'Herren min! Mine tilhengere, mine tilhengere.' Gud vil si: 'Gå og ta dem ut fra helvete, de av dem som har like mye tro som et hvetekorn i hjertet sitt!' Jeg vil gå og gjøre det. Etter det vil jeg vende tilbake og lovprise Ham med de samme lovordene, så vil jeg falle på kne med ansiktet ned for Ham. Det vil bli sagt: 'Kjære Mohammad! Løft hodet ditt, si og du vil bli hørt, be og det vil bli deg tildelt, gå i forbønn og din forbønn vil bli godtatt.' Jeg vil si: 'Herren min! Mine tilhengere, mine tilhengere.' Gud vil si: 'Gå og ta dem ut fra helvete, de av dem som har like mye tro som et rugkorn i hjertet sitt!' Jeg vil gå og gjøre det. Etter det vil jeg vende tilbake og lovprise Ham med de samme lovordene, så vil jeg falle på kne med ansiktet ned for Ham. Det vil bli sagt: 'Kjære Mohammad! Løft hodet ditt, si og du vil bli hørt, be og det vil bli deg tildelt, gå i forbønn og din forbønn vil bli godtatt.' Jeg vil si: 'Herren min! Mine tilhengere, mine tilhengere.' Gud vil si: 'Gå og ta dem ut fra ilden, de av dem som har i hjertet sitt mindre enn, mindre enn, mindre enn et rugkorn av tro!' Jeg vil gå og gjøre det. Etter det vil jeg vende tilbake en fjerde gang og lovprise Ham med de samme lovordene, så vil jeg falle på kne med ansiktet ned for Ham. Det vil bli sagt: 'Kjære Mohammad! Løft hodet ditt, si og du vil bli hørt, be og det vil bli deg tildelt, gå i forbønn og din forbønn vil bli godtatt.' Jeg vil si: 'Herren min! Tillat meg å ta ut fra helvete den som har framsagt: Ingen er tilbedelsesverdige unntatt Gud (selv kun én gang i livet fra hjertets dypeste bunn)!' Gud vil si: 'Ved Min ære, Min prakt, Min storhet og Min suverenitet! Jeg skal frigjøre enhver fra ilden som noen gang har sagt: Ingen er tilbedelsesverdige unntatt Gud!''¹

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ot-tauḥīd 6:2727–2728#7072, 6:2695–2696#6975, 6:2708–2709#7002 og 6:2730#7078, kitāb-ol-īmān 1:24–25#44, kitāb-ol-ambiyā' 3:1215–1216#3162 og 1226#3182, kitāb-ot-tafsīr 4:1624–1625#4206 og 1745–1747#4435 og kitāb-or-riqāq 5:2401#6197.

Mange *ḥadīth*-samlinger inneholder den sistnevnte beretningen, men det er med forskjellige ord.

Til slutt vil dette være synet: «Etter å ha tatt ut folk fra helvete tredje eller fjerde gangen (mer bestemt fjerde gangen) og ført dem inn i paradiset, vil Hans Høyhet ﷺ si: 'Herren min, nå er det kun igjen i ilden dem som Koranen har fastsatt evig pine for!'»^I

Hvor avslørende imam Sharaf-od-dīn al-Bōṣīri har sagt det: «O den mest sjenerøse av skapelsen, ikke har jeg noen å søke tilfukt hos unntatt deg når den voldsomme omveltningen inntreffer.»^{II}

Denne beretningen er et soleklart bevis på at enhver vil være avhengig av Hans Hellighets ﷺ frelse på dommens dag. Den frelsen vil bli oppnådd ved lovprisning og lovsang for Gud, og Hans Nådes benåderen, og sendebudet ﷺ Hans vil være forbederen, som vil gå inn i helvete og håndplukke med seg de troende ut. Guds sendebuds ﷺ tilhengere vil også få regnskapet sitt oppgjort før alle andre samfunn, til tross for at profetens ﷺ tilhengere er det siste samfunnet når det kommer til ankomst på jorden. Gud gir et løfte i Koranen ved å si: «På den dagen vil ikke Gud fornedre profeten og dem som trodde

---

Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-īmān, ḥadīth nr. 475.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 1:4–5 og 281–282, 2:435–436, 3:116, 244, 247–248, dette er berettet i seks forskjellige sammenhenger gjennom forskjellige berettere og alle disse er viderebrakt med autentiske beretterkjeder.

Sonan ad-Dārimi 2:234–235#2807.

Mosnad Abo Dāwōd Tayālisi, s. 268–269#2010.

Mosnad Abo 'Awānah 1:171–174 og 183–184.

Al-Moṣannaf (Ibn Abo Sheybah) 11:444–451#11720–11721 og 11723.

Mosnad Abo Ya'lā (1:56–59#59).

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Ḥibbān) 14:377–379#6464 og 393–397#6467.

Sho'ab-ol-īmān (Beyhaqi) 1:285–286#308–309.

Sarḥ-os-sonnah (Baghawi) 15:157–60#4333.

Heythami i *Mawārid-oz-zamān*, s. 642–643#2589 og i *Majma'-oz-zawā'id* 10:373–374.

^I Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-īmān, ḥadīth nr. 475.

^{II} Kappens dikt, del 10, v. 1.

sammen med ham. Deres (tros) lys vil springe foran dem og til høyre for dem.»¹

Verset innledes med at profeten صلى الله عليه وسلم ikke vil bli såret på noen måte den dagen. Ordene videre gjelder dem som antar troen på Guds siste sendebud صلى الله عليه وسلم. Men troen blir knyttet til profeten صلى الله عليه وسلم og dermed blir Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم til en forbeder for de troende, og ved dette vil de oppnå lys som vil skinne foran dem og til høyre for dem. Gud vil la de troende tre inn i paradiset så lenge de er knyttet til Hans elskede sendebud صلى الله عليه وسلم.

Alt vi har diskutert i dette kapittelet, lærer oss at å søke profetens صلى الله عليه وسلم forbønn etter Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم bortgang, er en tillatt handling og en gyldig affære. Det er ikke forbudt eller noe selvoppdiktet. Profeten صلى الله عليه وسلم er og vil være en forbeder uansett tid og sted fordi vi har drøftet fortid, før fødselen, nåtid, under den fysiske tilværelsen, og framtiden etter bortgangen, som inkluderer all tid som skal komme.

Alle tidsperiodene har vist seg å stå med åpne armer for profeten صلى الله عليه وسلم som en forbeder. Til tross for slike tydelige bevis finnes det folk som prøver å fornekte relasjonen mellom de troende og profeten صلى الله عليه وسلم deres. Målet deres er å gjøre dette forholdet såpass dødt at man begynner å tro at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم verken kan høre oss eller gå i forbønn for oss. Dette er ikke noe annet enn et forsøk på å fornedre og nedverdige profetens صلى الله عليه وسلم opphøyde rang i Guds øyne. Vår tro er at en død person kan høre en, de besitter våkenhet og de drar nytte av de levendes gode handlinger og blir forstyrret av deres onde handlinger. Autentiske beretninger tilsier med klare ord at Hans Nåde صلى الله عليه وسلم lever etter sin bortgang. Dette er en selvmotsigelse for deres ører som velger å fornedre profetens صلى الله عليه وسلم rang, men vi vet at dette er sannheten lik lyset til en sol som stråler og får mørket til å forsvinne. Hans Hellighet

---

¹ Koranen 66:8.

ﷺ hører våre fredelige hilsener og mottar de velsignelsene som vi sender over Hans Høyhet ﷺ. Faktum er at de ikke bare blir hørt, men også besvart.

Profeten ﷺ hadde en handling som ble tatt svært alvorlig og ble utført uavbrutt, det var å be om tilgivelse for sine tilhengere. Tilhengerne skal vite at denne relasjonen har ingen ende og den handlingen blir fortsatt forrettet. La oss se på et par beretninger:

Dāwōd bin Abo Ṣāliḥ berettet: «En dag kom Marwān (til profetens ﷺ moské) og så en mann ligge nede med ansiktet inntil (profetens ﷺ) grav. Marwān sa til ham: 'Vet du hva du driver med?' Da Marwān gikk nærmere, oppdaget han at det var Abo Ayyōb al-Anṣāri, han svarte: 'Ja! Jeg har kommet til Guds sendebud ﷺ og ikke en stein (noe dødt)! Jeg hørte fra Guds sendebud ﷺ at Hans Nåde ﷺ sa: Ikke gråt over levemåten når dens velynder er fortsatt tjenlig, men gråt over den når dens velynder ikke er tjenlig.'»¹

Imam Ḥākim har erklært den for *ṣaḥīḥ* og bekreftet at beretningen oppfyller alle kravene som imam Bokhāri og imam Moslim har stilt når det gjelder en *ṣaḥīḥ*-beretning. Imam Ṣāḥibī har også erklært den for *ṣaḥīḥ*.

Ordet «tjenlig» er svært spesielt i beretningen, det viser at hvis levemåtens mester ﷺ fortsatt er kapabel og kompetent nok, er det ingen vits i å gråte over den levemåten fordi den har noen som ser til dens trygghet.

Abo ad-Dardā' berettet: «Guds sendebud

---

¹ Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 5:422.

Al-Mostadrak (Ḥākim) 4:515.

Ṭabarāni i *al-Mo'jam-ol-kabīr* 4:158#3999 og i *al-Mo'jam-ol-ausat* 1:199–200#286 og 10:169#9362.

Shifā'-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 113.

Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 5:245.

Kanz-ol-'ommāl ('Alā'-od-dīn 'Ali) 6:88#14967.

صلى الله عليه وسلم sa: 'Send rikelig monn av velsignelser over meg på fredagen. Fordi den dagen er englene til stede, og hvem som enn sender velsignelser over meg, så bringer englene den personens velsignelser til meg, helt til han er ferdig med å sende velsignelsene.' Jeg (Abo ad-Dardā') spurte: 'Selv etter Deres bortgang?' Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم svarte: 'Selv etter min bortgang. Sannelig, Gud har forbudt jorden å spise profetenes kropp, så vit at Guds profet er levende og blir forsynt.'»¹

Disse ordene til Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم er troen vår.

Vi oppsummerer og konkluderer hele punkt c) med at det er nytteløst å krenke beretningene ved å kalle dem svake eller upålitelige, når det er tydelig at de er pålitelige og autentiske. Strategien til folk som prøver å nedverdige profetens صلى الله عليه وسلم utsagn, bør ta slutt med det samme. Vi kan ta dommens dag som et eksempel: Koranen har omtalt den og fortalt oss mye om den, vi har lært mye om den fra *ḥadīth* også. Vi leste en lang beretning i dette punktet og så hvordan menneskene vil lete etter en forbeder. Spørsmålet er: Hvorfor går de ikke direkte til Herren som sitter på tronen sin den dagen? Hvorfor vil de ikke bare si at vi er Dine tjenere og har det vondt, se og tilgi oss? Men nei, de vil vandre fra Adam til Jesus og få instruksjoner av Jesus om at i dag finnes det kun én som kan berge dere fra denne vansken. Folket vil gå til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم vil ta dem under sin nådes vinge og gå i forbønn for dem. Dette får oss til å forstå at *tawassol* er en uavbrutt handling og Guds foretrukne måte. Profeten Adam og følgesvennene brukte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som en forbeder, og de troende vil bruke Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som en forbeder på dommens dag. Denne mellomkomsten gjaldt før, den gjelder nå og vil gjelde for evig og alltid.

---

¹ Sonan Ibn Mājah: kitāb-ol-janā'iz, ḥadīth nr. 1637.

d) Profeten Mohammads ﷺ levninger (etterlatenskaper) som mellomledd

Objekter som tilhører de rettskafne, er også mellomledd som kan brukes for å komme Gud nærmere. Dette er årsaken til at følgesvennene pleide å samle på det som tilhørte profeten ﷺ og bruke det som mellomledd etter det.

Koranen nevner en hendelse om Israels barn: «Og profeten deres sa til dem: 'Sannelig, tegn på lederskapet hans er at der vil komme til dere en kiste, i den vil det være fullkommen ro fra Herren deres og gjenværende ting som ble etterlatt av Moses' avkom og Arons avkom, kisten vil bli båret av engler. Sannelig, i dette er det et stort tegn for dere, hvis dere er troende!'»^I

Et annet vers i Koranen taler om da profeten Jakob ble helbredet ved profeten Josefs skjorte: «(Profeten Josef sa): 'Kom dere av sted med denne skjorten min, og legg den over min fars ansikt; synet hans vil komme tilbake. Bring så til meg familien deres, alle av dem.' Da karavanen gikk av sted (fra Egypt), sa faren deres^{II}: 'Sannelig, jeg føler Josefs lukt, hvis ikke dere anser meg som alderdomssløv.' De sa: 'Ved Gud! Sannelig, du er betatt i din gamle kjærlighet!' Da gladmeldingens bebuder ankom, la han skjorten på ansiktet hans, og i det samme øyeblikket kom synet hans tilbake. Jakob sa: 'Sa ikke jeg til dere at jeg i sannhet vet fra Gud hva dere ikke vet!'»^{III}

Når vi studerer tradisjonene, oppdager vi at følgesvennene ikke bare brukte profetens ﷺ bønn som en forbønn for seg, men de brukte også Hans Hellighets ﷺ levninger eller alt som hadde en relasjon til profeten ﷺ. Slik som: De fikk profeten ﷺ til å stryke over seg der de hadde en lidelse. De rørte selv profetens ﷺ kropp som en velsignelse. Vannet som Hans Hellighet ﷺ

^I Koranen 2:248.

^{II} Mens han var i hjembyen Kanaan og sønnene ennå var på vei.

^{III} Koranen 12:93–96.

brukte under *wuḍūʿ* (rituell renselse), kappløp følgesvennene om å få, profetens صلى الله عليه وسلم velsignede saliva samlet de, Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم hår som ble klippet, lot de ikke falle ned, neglene, klærne, ringen, sengen, bønneteppet, kappen – de brukte alt som tilhørte profeten صلى الله عليه وسلم som mellomledd. Dette ble gjort under Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم fysiske tilstedeværelse og etter profetens صلى الله عليه وسلم bortgang, i mange generasjoner har dette pågått og det vil med Guds vilje fortsette. Vi er heldige som har slike velsignende gjenstander blant oss som tilhørte Guds mest kjære personlighet صلى الله عليه وسلم, vi bør takke Ham for dem og søke Hans velsignelser gjennom dem. Det er ren utakknemlighet å ikke bruke disse mellomleddene, og det er viktig å vite at Gud misliker de utakknemlige.

La oss se på følgesvennenes kjærlighet til disse velsignelsesrike gjenstandene:

- ‘Omar bin al-Khaṭṭāb hadde et sterkt ønske om å bli begravd ved siden av profeten صلى الله عليه وسلم, så da han lå for døden, sendte han sønnen sin for å be de troendes mor ‘Ā’ishah om tillatelse, for hun hadde egentlig holdt av den plassen til seg selv. Hun svarte på spørsmålet ved å si: «Jeg ville ha likt å beholde denne plassen, men jeg gir fortrinn til ‘Omars ønske framfor mitt.»

‘Abdollah bin ‘Omar vendte hjem igjen og ga faren den gledelige nyheten, ‘Omar sa: «All lovprisning er for Gud alene! Dette var den mest nødvendige affæren for meg.»

Beretningen er som følger: Hoṣayn bin ‘Abd-or-Raḥmān berettet etter ‘Amro bin Meymōn al-Audi, at han sa: «Jeg så ‘Omar bin al-Khaṭṭāb, han sa: ‘Abdollah bin ‘Omar! Gå til de troendes mor ‘Ā’ishah og si: ‘Omar bin al-Khaṭṭāb sender deg sine hilsener. Etter det spør henne om jeg kan bli begravd ved siden av mine følgesvenner.’ ‘Ā’ishah svarte: ‘Jeg hadde bestemt det stedet for meg selv, men i dag foretrekker jeg

‘Omars ønske framfor meg selv.’ Da han (‘Omars sønn) kom tilbake, sa faren til ham: 'Hva har du brakt med deg?' Han sa: 'Hun har gitt deg tillatelsen, de troendes leder!' ‘Omar sa: 'I dag er meg ingenting viktigere enn dette hvilestedet. Når jeg går bort, bær meg til det stedet og si min hilsen, deretter si: ‘Omar bin al-Khaṭṭāb ber om tillatelse. Hvis hun tillater det, så begrav meg der, hvis ikke, så begrav meg i en vanlig gravlund for muslimer.’^I

Beretningen beviser at den eneste intensjonen både ‘Omar bin al-Khaṭṭāb og de troendes mor ‘Ā’ishah hadde, var å bli begravd ved siden av profeten ﷺ. Dette var en mellomkomst for deres del, slik at de skulle bli beskyttet fra Guds vrede i sin grav.

Hvorfor blir da en person kritisert i vår tid når vedkommende har et brennende ønske i hjertet om å bli begravd i Medina, i den byen som tilhører mesteren ﷺ hans? Slik ligger han i nærheten av profeten ﷺ, og det berger ham fra Guds vrede.

- Vanntasken av lær: ‘Abd-or-Raḥmān bin Abo ‘Amrah har gjengitt sin bestemors beretning, som igjen har berettet etter Kabshah Anṣāriyyah: «Guds sendebud ﷺ kom for å besøke henne og det hang en vanntaske av lær hos henne. Hans Nåde ﷺ drakk vann fra den stående. Hun skar av taskens munn for velsignelser fordi Guds sendebuds ﷺ munn hadde rørt den.»^{II}

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-janā’iz 1:469#1328 og faḍā’il-oṣ-ṣaḥābah 3:1355#3497.

^{II} Sonan Ibn Mājah 2:1132#3423.

Tirmizi i *al-Jāmi-’oṣ-ṣaḥīḥ* 4:306#1892 og i *ash-Shamā’il-ol-moḥammadiyyah*, s. 178.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 6:434.

Mosnad Ḥomeydi 1:172#354.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Ḥibbān) 12:138–139#5318.

Omm Solaym skar også av sin taskes munn, Anas bin Mālik berettet: «Profeten صلى الله عليه وسلم kom for å besøke Omm Solaym og det hang en vanntaske av lær i huset. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم drakk fra den mens Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم stod.» Han (Anas bin Mālik) sa: «Omm Solaym skar av vanntaskens munn og den er fortsatt hos oss.»^I

- En slave som ble frigjort av Asmā' bint Abo Bakr, het 'Abdollāh, og en svært interessant beretning er berettet av ham: «Hun (Asmā' bint Abo Bakr) tok ut kappen som var fra Kasrawani Tayalisan, dens krage og dens hals hadde silkemønster. Hun sa: 'Denne var hos 'Ā'ishah helt til hun døde, og da hun døde tok jeg den. Profeten صلى الله عليه وسلم pleide å ha den på seg. Vi vasker den for de syke (skviser ut vannet fra den) og vi ber om at de skal bli helbredet ved (å drikke vannet fra) den.»^{II}

Imam Nawawi kommenterte dette ved å si: «I denne beretningen finner vi bevis på at å søke velsignelser gjennom de rettskafnes levninger og klær er likt.»^{III}

- 'Abdollāh bin 'Omar berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم fikk laget en sølvring for seg, den var i Hans Nådes صلى الله عليه وسلم hånd. Etter det var den i

---

Al-Mo'jam-ol-kabīr (Ṭabarāni) 25:15#8.

Sharḥ-os-sonnah (Baghawī) 11:379#3042.

^I Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:119 og 6:431.

Ash-Shamā'il-ol-moḥammadiyyah (Tirmizī), s. 179#205.

Mosnad Abo Dāwūd Ṭayālīsī, s. 229#1650.

Ṭabarāni i *al-Mo'jam-ol-kabīr* 25:127#307 og *al-Mo'jam-ol-aswat* 1:379#658.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-libās waz-zīnah, ḥadīth nr. 5409.

Sonan Abo Dāwūd 4:49#4054.

Sonan Ibn Mājah 2:1188–1189#3594.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 6:347–348.

Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Sa'd) 1:454.

^{III} Sharḥ Ṣaḥīḥ Moslim (Nawawī) 14:44.

Abo Bakrs hånd, så i 'Omars hånd og deretter i 'Osmāns hånd helt til den falt i brønnen Arīs. Det var inngravert på den: Mohammad, Guds sendebud.»^I

Abo Bakr, 'Omar og 'Osmān arvet ikke denne ringen for pynt og pryd – det var en mening bak det hele og det var å oppnå velsignelser ved den ringen og bruke den som et mellomledd.

- De troendes mor 'Ā'ishah hadde et teppe som hun tok vare på, i det teppet hadde profeten ﷺ gått bort. Abo Horayrah berettet at de troendes mor 'Ā'ishah tok fram et tykt teppe og sa: «I denne ble profetens ﷺ sjel innhentet.»^{II}

- Sandalene:

Anas bin Mālik hadde tatt vare på et par sko som tilhørte profeten ﷺ og en kopp som Hans Hellighet ﷺ pleide å drikke av. Bokhāri kommenterte om skoene:

«'Īsā bin Ṭahmān berettet at Anas tok ut et par gamle sandaler og viste dem til oss. Begge sandalene hadde to lisser hver. Thābit al-Bonāni berettet til meg i etterkant, etter Anas: 'Begge sandalene tilhørte profeten ﷺ.'»^{III}

Qasṭallāni skrev i boken *al-Mawāhib-ol-ladoniyyah* (2:118–119): «'Abdollāh bin Mas'ūd pleide å stille seg til tjeneste for profeten ﷺ, en gang kom han med en pute, en *siwak*^{IV}, et par sko og vann til *woḍō*' for Hans

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-libās 5:2204#5535.

Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-libās waz-zīnah 3:1656#2091.

Sonan Abo Dāwōd 4:88#4215.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-khomos 3:1131#2941.

^{III} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-khomos 3:1131#2940 og kitāb-ol-libās 5:2200#5519.

Ash-Shamā'il-ol-moḥammadiyyah (Tirmizi), s. 83#73.

^{IV} En liten ørkenplantegren som blir brukt som tannbørste.

Hellighet صلى الله عليه وسلم. Da profeten صلى الله عليه وسلم reiste seg, hjalp Ibn Mas'ūd Hans Nåde صلى الله عليه وسلم med å ta på seg sandalene og da Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم satte seg ned, plukket Ibn Mas'ūd opp sandalene og tok dem under armen sin.»

Qaṣṭallāni fortsatte: «En nytte og velsignelsene av profetens صلى الله عليه وسلم sandaler har blitt påpekt av shaykh Abo Ja'far bin 'Abd-ol-Mājid. Han sier: 'Jeg ga et par sko til en av mine elever. En dag kom han til meg og sa: I går oppdaget jeg en merkelig velsignelse ved sandalene. Hustruen min var i ferd med å dø av voldsom smerte. Så plasserte jeg sandalene på det stedet som verket og ba: Gud! Vis meg et mirakel av disse sandalenes eier. Gud viste nåde og hustruen min ble frisk med det samme.'»^I

Abo Bakr Aḥmad bin Mohammad 'Abdollāh bin Hoseyn Qorṭobi uttrykte sine følelser om sandalene med disse ordene: «I virkeligheten er de kronen (for en konges hode), selv om de viser seg å være sandaler.»^{II}

Selv lærde som Maulānā Ashraf 'Ali Thānwi har skrevet om Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم sandaler, han skrev sin tilslutning til disse sandalenes rikhet på velsignelse i *Neyl-osh-shifā' bi niāl-il-moṣṭafa*, som er en del av boken hans *Zād-os-sa'īd*.

Mohammad Zakariyya Kandhalwi skrev: «Profetens صلى الله عليه وسلم sandalers høye rang og velsignelsene kan man lese om i *Zād-os-sa'īd*, som er skrevet av Maulānā Ashraf 'Ali Thānwi. Hvem som enn ønsker detaljer, vil jeg henvise til boken. Med andre ord, dens velsignelser er uendelige. De lærde har brukt mange forskjellige

---

^I Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah 2:466–467.

^{II} Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah 2:470.

eksperimenter. Hvis du har dem i din besittelse, kan du blant annet oppleve å se profeten ﷺ, bli forløst fra dine problemer og oppnå tilgang til det meste. Kort og godt, å forlate seg på dem som et mellomledd er en garanti for framgang. Metoden av å bruke dem som mellomledd er også forklart i boken.»^I

Som troende er det vår plikt å elske alt som tilhører profeten ﷺ, og det er viktig for oss å vite at vi kan komme Gud nærmere ved å vise det som tilhørte Hans Hellighet ﷺ respekt.

Imam Aḥmad Raza Khan al-Barelwi erklærte sin kjærlighet til sandalene ved å si: «Hvis jeg hadde fått bære de hellige sandalene på hodet mitt, Deres Høyhet, ville jeg ha sagt: 'I sannhet, konger er vi også!'»

- Begeret:

Abo Bordah berettet: «'Abdullāh bin Salām sa til meg: 'Skal jeg ikke skjenke deg å drikke fra begeret som profeten ﷺ har drukket av?'»^{II}

Abo Ḥāzim berettet etter Sahl bin Sa'd at Sahl berettet: «En dag var følgesvennene i profetens ﷺ selskap på Saqīfah Bani Sā'idah. Hans Høyhet ﷺ sa til Sahl: 'Bring ut vann!' Han (Sahl) sa: 'Da tok jeg ut dette begeret for dem og serverte dem i det.' Abo Ḥāzim sa: 'Sahl tok ut det begeret for oss og vi drakk også av det. Etter det ba 'Omar bin 'Abd-ol-'Azīz om å få begeret og han ga det til ham.'»^{III}

---

^I Khasāil-on-nabawi (Kandhalwis kommentering av *ash-Shamā'il Tirmizī*), s. 77.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-ashribah 5:2134.

^{III} Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ashribah 3:1591#2007.

Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-ashribah 5:2134#5314.

En autentisk beretning berettet av Ḥajjāj bin Ḥasan: «Vi var med Anas bin Mālīk da han ba om en skål med tre hunnøgler av jern og en jernsirkel. Han tok den ut fra et svart deksel som var av middels størrelse og mer enn en åttendedel og med Anas' ordre ble det brakt oss vann i det. Vi fikk det og drakk og helte noe av det over vårt hode og ansikt og så sendte vi velsignelser over profeten صلى الله عليه وسلم.»^I

Uheldigvis ble det en sprekke i begeret som følgesvennen Anas hadde. Det var svært smertefullt for ham å se det verdifulle begeret bli ødelagt. Det viser bare hvor høyt følgesvennene elsket sin mester صلى الله عليه وسلم og deres kjærlighet til Hans Nådes صلى الله عليه وسلم levninger. Imam Bokhāri har med en beretning i *ḥadīth*-samlingen sin som forteller om sprekken i begeret: «Da profetens صلى الله عليه وسلم beger sprakk, reparerte Anas det med en sølvkjede heller enn å reparere det med noe vanlig. 'Āṣim sa: 'Jeg har sett det begeret og drukket av det.'»^{II}

- Profeten صلى الله عليه وسلم lærte sine tilhengere å ikke la en eneste sjanse gå forbi når det kom til å oppnå velsignelser ved Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم.

Anas bin Mālīk berettet at etter å ha ofret offerdyrene ifølge pilegrimsreisens ritual, barberte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sitt hode: «Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم holdt sitt hodes høyre side foran frisøren, så han barberte av håret. Da ropte Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم på Abo Ṭalḥah al-Anṣārī og ga ham det håret. Så holdt Hans Nåde صلى الله عليه وسلم venstre siden foran frisøren og han barberte av det håret. Abo Ṭalḥah fikk disse

---

^I Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:187.

Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:370.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-khomos 3:1132#2942.

Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:369.

hårene også, Hans Hellighet ﷺ sa: 'Del dem ut blant folket!'^I

Ibn Sīrīn berettet etter Anas bin Mālik: «Da Guds sendebud ﷺ fikk hodet sitt barbert, var Abo Ṭalḥah den første personen til å få Hans Nådes ﷺ hår.»^{II}

Anas bin Mālik berettet: «Sannelig, jeg så en frisør barbere Guds sendebuds ﷺ hår, følgesvennene hadde omkranset Hans Hellighet ﷺ. De ønsket at ethvert hårstrå som ble klippet, skulle komme i deres hånd (enn at det skulle falle ned på bakken).»^{III}

Ibn Sīrīn berettet: «Jeg sa til 'Abīdah: 'Vi har noe av profetens ﷺ hår som jeg fikk tak i ved Anas eller Anas' familie.' 'Abīdah sa: 'Hvis jeg hadde hatt noe av det (velsignede) håret, ville jeg ha holdt det mer kjærte enn hele verden og alt som er i den!'^{IV}

Ibn Ḥajar 'Asqalāni sa: «Denne beretningen gir oss klart bevis på at det er gyldig å søke guddommelige velsignelser gjennom profetens ﷺ hår og den bekrefter dets ervervelses tillatelse.»^V

---

^I Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥajj 2:948#1305.
Sonan Abo Dāwūd 2:203#1981.
Al-Jāmi-ʿoṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizī) 3:255#912.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:111, 208 og 214.
Mosnad Ḥomeydi 2:512#1220.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Khozaymah) 4:299#2928.
As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 5:134.
Sharḥ-os-sonnah (Baghawī) 7:206#1962.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍʿ 1:75#169.

^{III} Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-faḍā'il 4:1812#2324.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:133 og 137.

Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Sa'd) 1:431.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 7:68.

Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:140.

^{IV} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍʿ 1:75#168.

^V Faṭḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 1:274.

Thābit bin al-Bonāni berettet at Anas bin Mālik sa til ham: «Dette er et hårstrå fra Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم hår, så legg det under tungen min.» Han berettet videre: «Det ble lagt under tungen hans, og da han ble begravd, var det fortsatt under tungen hans.»^I

Dette var en ordre gitt av Anas bin Mālik til sine ledsagere, at når jeg dør så legg profetens صلى الله عليه وسلم velsignede hårstrå under tungen min, slik at graven skal bli et lettere sted for meg og det hinsidige. Var ikke dette en form for *tawassol*? Eller var dette å likestille noen ved Guds side? Nei, kanskje var dette kjetteri fordi profeten صلى الله عليه وسلم fikk aldri lagt noen hårstrå under tungen sin?

Mange av dem som er imot *tawassol*, sier at det var for å få velsignelse (*tabarrok*). Jeg skal ikke si at det ikke var for å oppnå velsignelse, men var ikke det velsignede hårstrået en form for forbønn? Altså, noe som skulle hjelpe Anas bin Mālik å komme nær Gud, slik at vreden skulle gå sin vei og tilfredsheten skulle gi ham ly? Målet var å søke Guds nærhet ved det velsignede hårstrået. La oss en gang til se på ordet *tawassol*: «Det betyr å komme seg nær noe/noen ved kjærlighet. Det betyr også: alle de midlene som man oppnår andres nærhet ved.»^{II}

Når *tawassols* fornektene sier at dette bare er *tabarrok* (velsignelse), motsier de faktisk seg selv fordi de ikke ser utenfor trangsyntheten sin. Målet var å bli velsignet, men det var et mellomledd og et mål med i bildet. Håret som var velsignelse og mellomledd, førte Anas bin Mālik til målet hans, som var å komme Gud nær.

‘Osmān bin ‘Abdollāh bin Mauhab berettet: «Familien min sendte meg til Omm

---

^I Al-Iṣābah fī tamyīz-iṣ-ṣaḥābah (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni) 1:71.

^{II} Loghāt-ol-Qor’ān (‘Allāmah Parvez), s. 1711.

Salamah med en vannskål. Isrā'īl satte tre av sine fingrer sammen slik at det lignet begeret som inneholdt profetens ﷺ hår. Så når noen enn var under påvirkningen av et ondt øye (sort magi) eller led av noe, pleide vedkommende å sende med en skål (fylt av vann) til Omm Salamah (for at hun skulle dyppe håret i vannet). Da jeg ('Osmān) så (i skålen), var det noen røde hår.»^I

Badr-od-dīn 'Ayni sa: «Omm Salamah bevarte profetens ﷺ hår i en sølvflaske. Når folk ble syke, pleide de å erverve velsignelser ved de hårene og ble helbredet takket være de velsignelsene. Hvis noen var under et ondt øyes (sort magis) forbannelse eller ble syk, pleide vedkommende å sende sin kone med en vannskål til Omm Salamah. Hun pleide da å dyppe håret i vannet og røre det, pasienten ble frisk av å drikke vannet. Etter det ble håret lagt i flasken og satt til side, godt bevart.»^{II}

Qāḍi 'Iyāḍ skrev: «I Khālid bin Walīd lue var det noen hår av Hans Hellighets ﷺ hår. Da luen en gang falt av under en krig, skyndte han seg for å plukke den opp. En stor gruppe av følgesvennene mistet livet sitt under denne krigen og folk ga Khālid bin Walīd skylden for det. Men han svarte: 'Jeg anstrengte meg ikke kun for luen! Tvert imot, den hadde i seg profetens ﷺ hår (det var derfor jeg gjorde det). Jeg følte at jeg skulle bli fratatt hårenes velsignelser hvis de hadde kommet i flergudsdyrkernes hånd.»^{III}

- Sahl bin Sa'd berettet: «En kvinne kom med en *bordah* til profeten ﷺ. Sahl spurte folket:

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-libās, ḥadīth nr. 840.

Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:390.

^{II} 'Omdāt-ol-qāri (Badr-od-dīn 'Ayni) 22:49.

^{III} Ash-Shifā' 2:619.

'Vet dere hva *bordah* er?' Folket svarte: 'Det er et stort laken.' Sahl la til: 'Det er et laken som har striper i seg (*bordah*: kappe).' (Sahl fortsatte,) kvinnen sa: 'Kjære Guds sendebud! Jeg tilbyr Dem denne kappen.' Profeten صلى الله عليه وسلم tok imot den fordi Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم trengte den da og tok den på seg. En mann blant følgesvennene hadde fått øye på den og sa: 'Kjære Guds sendebud! Hvor vakker den var, vennligst gi meg den.' Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: 'Vær så god!' Da profeten صلى الله عليه وسلم stod opp og gikk, fikk mannen høre av følgesvennene, som sa: 'Det var ikke bra gjort av deg, når du så at profeten tok imot den og trengte den og du vet godt at når noen enn spør Hans Nåde om noe, blir han ikke avvist.' Mannen svarte: 'Når profeten hadde brukt den, ville jeg ha velsignelsene dens fordi jeg skal begraves i den.'¹

Den mannen fikk sitt ønske oppfylt, da han ble begravd, var kappen hans liksvøp.

- Salivaet:

'Orwah bin Mas'ūd representerte de vantro fra Mekka da muslimene ble hindret fra pilegrimsreisen i det sjette året av *hijrah*. Han så de troendes oppførsel rundt profeten صلى الله عليه وسلم og ble veldig overrasket. Da han vendte tilbake til sine, var dette hans ord: «Folket mitt! Ved Gud! Jeg har vært til stede i kongers saler. Jeg har vært i Keiserens, Kesras og Negus' sal. Ved Gud! Jeg har aldri sett en konge som er så høyaktet av sine følgesvenner som Mohammad. Ved Gud, når han enn spytter ut sitt

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-adab 5:2245#5689, kitāb-ol-janā'iz 1:429#1218, kitāb-ol-boyō' 2:737#1987 og kitāb-ol-libās 5:2189#5473.
Sonan Ibn Mājah 2:1177#3555.
Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 5:333–334.
Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Sa'd) 1:454.

saliva, lander det ikke på bakken, men i en følgesvenns hender blant dem, og følgesvennen smører det på ansiktet sitt eller på kroppen sin. Når han enn beordrer noe, blir det fullført med det samme. Når han renser seg (*wodō*'), virker det som om folk er klare til å drepe hverandre for det resterende vannet. Når han taler, holder de sine stemmer lave overfor ham og av respekt våger de ikke å se et fullt glimt av ham. Sannelig, han har henvendt seg med et godt forslag til dere, så godta det.»^I

De troendes mor 'Ā'ishah berettet at Hans Eksellense ﷺ pleide å si vedrørende pasienter: «I Guds navn, med hjelp av vårt lands jord og salivaet til noen av oss, vil våre syke bli helbredet med vår Herres tillatelse.»^{II}

Ibn Hajar 'Asqalāni kommenterte beretningen: Profetens ﷺ ord: 'Salivaet til noen av oss', beviser at Hans Hellighet ﷺ pleide å bruke salivaet sitt når Hans Nåde ﷺ brukte en kurerende formel på noen.»

Nawawi sa: «Beretningen betyr at profeten ﷺ pleide å ta salivaet sitt på sin fingertupp og gni det mot jorden, så stivnet Hans Hellighet ﷺ salivaet og førte det på pasienten eller på såret. Mens Hans Høyhet ﷺ førte det på pasienten ble beretningens ord framsagt.»

Qortobi sa: «Denne beretningen viser oss at det er tillatt å bruke kurerende bønneformel som medisin mot sykdom, det blir også klargjort

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-osh-shorōṭ, ḥadīth nr. 4. Dalā'il-on-nobowwah (Beyhaqi) 4:104.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-oṭ-ṭibb 5:2168#5413. Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-os-salām 4:1724#2194. Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 6:93. Al-Mostadrak (Ḥākim) 4:412. Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 5:224–225#1414.

for oss at det var en vanlig og populær behandlingsmetode på den tiden.» Han er også av den mening at når profeten صلى الله عليه وسلم plasserte sin fingertupp på jorden og gned den mot den, viser det salivaets innflytelse fordi jorden ble blåst eller smurt på pasienten ved det.^I

En annen tradisjon som muslimene var knyttet til på den tiden, var at når et barn ble født, så ble det brakt til profeten صلى الله عليه وسلم. Slik skulle barnet få et navn, og det første som skulle inn i barnets mage, var profetens صلى الله عليه وسلم velsignede saliva.

Asmā' bint Abo Bakr berettet: «Jeg var gravid med 'Abdollah bin Zobeyr (mens jeg var i Mekka).» Hun sa videre: «Jeg satte kursen mot Medina og var i ferd med å bli ferdig med terminen. Jeg gikk av i Qobā' og fødte sønnen min ('Abdollah bin Zobeyr) i Qobā'. Så tok jeg han med meg til profeten صلى الله عليه وسلم og la ham i Hans Nådes صلى الله عليه وسلم fang. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ba om en daddel og tygde på den og puttet salivaet sitt i barnets munn, slik var det første som gikk inn i barnets mage, Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم saliva. Så smurte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم daddelen mot ganen hans, ba for ham og gratulerte.»^{II}

- Thomāmah berettet: «Anas sa: 'Omm Solaym pleide å bre ut en lærmadrass for profeten صلى الله عليه وسلم, her pleide Guds sendebud صلى الله عليه وسلم å ta sin middagslur.' Anas sa videre: 'Når profeten صلى الله عليه وسلم sovnet, pleide jeg å samle Hans Nådes صلى الله عليه وسلم svette og hår, jeg samlet det i en glassflaske og blandet det med parfyme.'» Thomāmah sa: «Da Anas bin Māliks tid var inne,

---

^I Fath-ol-bāri (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 10:208.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-'aḳīqah, ḥadīth nr. 432.

Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-adab 3:1691#2146.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 6:93.

var hans siste ønske at den parfymen skulle bli påført hans liksvøp.» Thomāmah bekreftet: «Den parfymen ble påført hans liksvøp.»^I

- Abo Mōsā berettet: «Guds sendebud ﷺ ba om en skål med vann, Hans Hellighet ﷺ vasket hendene sine og ansiktet sitt og skylte munnen i den. Deretter sa Hans Hellighet ﷺ: 'Drikk fra den dere begge (Bilāl og Abo Mōsā) og hell den over ansiktene deres og brystet deres og vær glade.' De gjorde som de ble beordret av Guds sendebud ﷺ. Så ropte Omm Salamah til dem begge bak fra et forheng: 'La det også være noe igjen til deres mor fra skålene deres.' Så ga de til henne det som var igjen av det.»^{II}
- Mohammad bin 'Abdollāh bin Zeyd meddelte etter sin far: «Guds sendebud ﷺ fikk håret sitt klippet og la det i en liten fille og ga den til ham. Han delte ut noen av dem til folket, og Hans Hellighet ﷺ klipte neglene sine og ga dem til følgesvennen sin (beretteren).»^{III}
- Vi kjenner til en misjon som følgesvennen 'Abdollāh bin Oneys ble sendt ut på. Etter å ha fullført misjonen vendte han hjem igjen og fortalte profeten ﷺ at oppdraget var vel utført. Hans Hellighet ﷺ gikk inn i huset sitt og hadde med seg en belønning til Ibn Oneys, han berettet selv om denne hendelsen: «Hans Nåde ﷺ sa: 'Behold denne (staven) hos deg, 'Abdollāh bin Oneys!'» Han berettet videre: «Da jeg gikk ut med staven til folket, spurte de: 'Hva er denne staven for noe?'» Ibn Oneys sa: «Jeg svarte: 'Den har jeg fått av Guds sendebud, og Hans Hellighet har beordret meg å beholde den.' De spurte: 'Skal du ikke levere den tilbake

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-isti'zān, ḥadīth nr. 1211.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb faḍā'il-oṣ-ṣaḥābah, ḥadīth nr. 6405.

^{III} Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 4:42.

til Guds sendebud? Spør Hans Hellighet om det!» Ibn Oneys fortsatte: «Så jeg henvendte meg til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم, jeg sa: 'Kjære Guds sendebud! Hvorfor har De gitt meg denne staven?' Hans Nåde صلى الله عليه وسلم svarte: 'Den vil være et tegn mellom meg og deg på oppstandelsens dag, på den dagen da få folk vil samarbeide med hverandre.'» 'Abdollah bin Oneys bandt staven til sverdet sitt og hadde den hos seg hele tiden, helt til han døde. Hans siste ønske var at den skulle bli lagt i liksvøpet hans, (han som berettet hendelsen etter ham, berettet): «Vi begravde dem (Ibn Oneys og staven) sammen.»^I

Anas bin Mālik bekreftet dette: «Han hadde en kort stav hos seg som han hadde fått av Guds sendebud صلى الله عليه وسلم. Da han døde, ble den begravd med ham mellom siden hans og liksvøpet.»^{II}

Qāḍi 'Iyāḍ skriver om en hendelse som lærer oss om dem som ikke respekterer profetens صلى الله عليه وسلم levninger: «Jahjāh al-Ghifāri dro profetens صلى الله عليه وسلم stav fra 'Osmāns hånd og la den på kneet sitt og prøvde å knekke den. Folk protesterte, og så ble han grepet av en byll på kneet (som ble til et rennende sår) og måtte amputere beinet, men han døde det samme året.»^{III}

- I Qāḍi 'Iyāḍs verk finner vi en handling av Ibn 'Omar: «Ibn 'Omar ble ofte sett når han tok på med hånden sin på det stedet av profetens صلى الله عليه وسلم prekestol der Hans Hellighet

---

^I Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:496.

Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Sa'd) 2:50–51.

^{II} Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:368.

^{III} Ash-Shifā' 2:621.

ﷺ pleide å sitte, deretter strøk han hånden sin over ansiktet sitt.»^I

- Hendene:

Anas bin Mālik berettet: «Etter morgenbønnene pleide Medinas tjenere å bringe sine vannskåler til Guds sendebud ﷺ. Hans Hellighet ﷺ dyppet fingeren sin i alle skålene. Ofte hendte dette på kalde morgener og Hans Hellighet ﷺ pleide å dyppe hånden sin i vannskålene.»^{II}

En gang under et slag flyktet noen troende fra slagmarken, de angret og bestemte seg for å komme tilbake til Medina. De ble enige om at hvis deres anger ble godtatt, skulle de være med og kjempe i det neste slaget og hvis ikke, skulle de gå og bosette seg i et annet land og dø der i sorg. De dro til Medina for å møte profeten ﷺ, 'Abdollāh bin 'Omar berettet: «Så vi ropte på profeten ﷺ og sa: 'Kjære Guds sendebud, vi er flyktningene!' Hans Hellighet ﷺ vendte seg mot oss og sa: 'Tvert imot! Dere vil delta i kampene igjen!'» Ibn 'Omar sa: «Vi gikk nærmere Hans Hellighet og kysset Hans Hellighets hender. Da sa Hans Nåde: 'Jeg er muslimesenes tilfluktssted (hvor skal de henvende seg unntatt til meg om de er på feil eller rett vei?)'»^{III}

---

^I Ash-Shifā' 2:620.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-faḍā'il 4:1812#2324.

^{III} Sonan Abo Dāwōd 3:46#2647 og 4:356#5223.

Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizī): abwāb-ol-jihād 4:215#1716.

Sonan Ibn Mājah 2:1221#3704.

Al-Adab-ol-mofrad (Bokhāri), s. 338#972.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 2:70 og 100.

Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Sa'd) 4:145.

Al-Moṣannaf (Ibn Abo Sheybah) 8:561–562#5256–5257.

Sonan Sa'īd bin Maṣṣūr 2:209–210#2539.

Beyhaqī i *as-Sonan-ol-kobra* 9:76–77 og i *Sho'ab-ol-īmān* 4:50–51#4311.

Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 11:68–69#2708.

Oppsummering

Vi har diskutert mange autentiske og sikre beretninger som viser oss følgesvennenes væremåte. Vi har sett på noe av *tawassols* kjede gjennom tidene og hvilket forhold følgesvennene hadde til sin mester صلى الله عليه وسلم under den fysiske tilstedeværelsen og etter bortgangen. Det er en stor og lærerik lekse som ligger i dette for oss, og å overse dette er absolutt å vike unna følgesvennenes levemåte.

Kapittel 6: *Tawassol* ved personer utenom profeter

Noen folk har dannet seg denne forestillingen: Å søke tilknytning ved noen mens de lever er tillatelig og en gyldig affære, men etter døden er det ikke mulig å gjøre det, for vedkommende eier ingen makt over sin kropp da og kan ikke stoles på som en forbeder. Siden han ikke kan være en forbeder lenger, blir dette en form for flerguderi.

Slik tankegang må belyses og vi må se grundig på begge sider av historien!

Først og fremst er enhver troendes tro grunnlagt på at all makt tilhører Gud og ingen andre. Det vil da si at personen som er en forbeder, ikke har makt over seg selv verken i livet eller etter døden. Den makten som mennesket har til å kunne styre seg selv eller handle i det hele tatt, er en velsignelse fra Gud. Hvis Gud vil, kan Han frata oss den uten at vi kan si noe imot, og evnen forsvinner som om den aldri var der før. Det vil si at mennesket maktet å gjøre noe før, men er nå ikke kapabel til noe som helst. Med andre ord, det er Gud som står bak det hele om mennesket skal klare å evne noe eller ikke. Så hvis noen skulle henvende seg til det mennesket og be om hjelp, er da den som har bedt om hjelp, flergudsdyrker? Slik er det også med den døde, alt han evner og ikke evner, er det Guds makt som råder over, så hvis noen skulle komme til ham og be om støtte ved å legge ham som en forbeder i sin bønn, vil det da gjøre den som ber om hjelp, til en flergudsdyrker? Slik som det er å vise vantro å anse noen andre enn Gud som den virkelige Giveren eller den som virkelig forsørger under livet, er det også å vise vantro å tro at noen andre enn Gud gir etter døden. Men det var tillatt å lite på vedkommende som en kilde til støtte og hjelp i livet, man kunne be vedkommende om hjelp og han eller hun kunne bidra, slik er også det tillatt å bruke vedkommende som en kilde til støtte og hjelp etter døden. Islam tror ikke på dobbelmoralistiske handlinger, at det som er tillatt i en moské ikke er tillatt utenfor moskeen.

Hvis vi henvender oss til en lege og anser ham som den sanne hjelperen og glemmer at det er Gud som gir helse og velvære, så er det en form for å vise vantro. Hvis vi henvender oss til en helgen og ber ham om hjelp, så er det som å gå til legen, og islam forbyr ikke det, men man må ha i tankene at det er Gud som tildeler alt.

Det en troende strever for hele livet, er å komme Gud nær og være av Hans likte og kjære mennesker. Derfor henvender mennesker seg til de rettskafne for å komme Gud nær fordi de har klart å skape et bånd mellom seg og Gud. Denne metoden gjelder for alt i livet: For kunnskap må man henvende seg til en lærer, uten en lærer er ikke kunnskap mulig. For barn er det ubetinget viktig å ha foreldre som de kan lære av. Man kan lese mange teoribøker og vite hvordan det er å kjøre, men man kan aldri lære å kjøre hvis ikke en kjørelærer lærer opp eleven sin. Alle disse mellomleddene har en tilknytning til målet. Den som tørster etter kunnskap, har ett mål og det er kunnskap, men bindeleddet hans mellom kunnskap og ham selv er læreren hans, og uten det bindeleddet er det umulig for ham å oppnå målet sitt.

Den som ønsker å lære seg å kjøre: målet hans er å kunne kjøre bil, men han er også like avhengig av bindeleddet sitt som sistnevnte.

Den som søker Gud og Hans velbehag, er også like avhengig av mellomleddet sitt, og den som tilknytter Gudssøkeren til Gud, er den rettskafne som står imellom.

Historien lærer oss at selv profeter ba om slike lenker, vi finner profeten Abraham be om dette, han gjorde det for at tilhengerne hans skulle følge den samme levemåten og lage dette til målet sitt: «Herren min, tildel meg fullkommenhet i visdom (viten og handling) og knytt meg til de rettskafne.»¹

Ordet *hokmann* som forekommer i verset, betyr: å nå det mest fullkomne av et menneskes kapasitet for viten og handlemåte.

Qāḍi Thanā-'ollah Pānīpatti tolket dette slik: «Det er å bringe sin viten og handlemåte til en slik høy grad at man utvikler en fullkommen evne til å representere den

---

¹ Koranen 26:83.

guddommelige høyheten (Gud) og politisk lederskap for skapelsen.»^I

Imam Rāzi skrev: «Denne vitenen beviser at den guddommelige vitenen eller bevisstheten utvikler seg i en skapnings hjerte, med Guds vilje, og Abrahams bønn: 'Knytt meg til de rettskafne.' Det viser til det faktum at hvis en skapning blir blant Guds helgener, er det kun utfallet av Guds vilje.»^{II}

Dette verset og tokningen av det lærer oss at den guddommelige kunnskapens ervervelse er gjort mulig ved tilknytningen til de rettskafne og fromme menneskene. Å knytte seg til dem og erverve seg visdom ved dem, har vært profetenes lære. Derfor er det å be til Gud ved å legge dem til en måte å vise sin tilslutning på og vise sin samhörighet med dem. Etter å ha sluttet seg til helgenene oppnår man graden av erkjennelse, Gud sier: «Og sannelig, han vil i det hinsidige være blant de rettskafne.»^{III}

Gud lærer også menneskene Sine å være forent med helgenene Hans: «Dere som tror! Frykt alltid Gud og hold dere sammen med de sannferdige.»^{IV}

Gud sier til de troende at de må frykte Hans makt, og på den andre siden lærer Han de troende at de skal holde seg sammen med de sannferdige fordi de allerede har oppnådd den graden av troen hvor man frykter og blir bevisst Guds makt. Verset er et bindende vers som binder gudfryktighet til Guds sannferdige helgener. Med andre ord: Vil dere lære å være gudfryktige, så fortsett å være med de sannferdige. Deres sannferdighet består av gudfryktighet, forsvinner frykten for Gud, så forsvinner sannferdigheten også. Vi finner en bønn i Koranen bedt av profeten Josef: «La meg dø som (Deg) underkastet, og foren meg med de rettskafne.»^V

---

^I Tafsīr-ol-maẓhari (Qāḍi Thanā-'ollāh Pānīpatti) 7:72.

^{II} At-Tafsīr-ol-kabīr (imam Rāzi) 24:148.

^{III} Koranen 2:130.

^{IV} Koranen 9:119.

^V Koranen 12:101.

Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم pleide også å be på samme måte. Mange velger å kritisere og si at denne beretningen er svak og ikke har sterk nok beretterkjede, men den har blitt godkjent av Aḥmad bin Ḥanbal (*Mosnad* 5:191), Ḥākim (*al-Mostadrak* 1:516), Ṭabarāni (*al-Mo'jam-ol-kabīr* 5:119#4803) og Heythami (*Majma'-'oz-zawā'id* 10:113).

Bønnen er i alle fall sterk nok, for den har kommet i Koranen, som ikke har behov for å bli godkjent av noen. Koranens beretterkjede består av tre, og det er Gud den Allmektige, engelen Gabriel og profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم hjerte og tunge. Hvorfor det kommer slike bønner i Koranen, er vel for at vi skal lære av den måten profetene pleide å be på, og ikke bare lese dem, men mene dem også.

Ibn-ol-Fīrāsi berettet at han sa til profeten صلى الله عليه وسلم: «Kjære Guds sendebud! Kan jeg spørre Dem om noe?» Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم svarte: «Nei, men hvis du ikke klarer å la være å spørre, så spør alltid de rettskafne (om hjelp)!»¹ Noen folk er av den formening at de rettskafnes bønn bare er godtatt under deres levetid, mens etter levetiden er de til ingen nytte fordi de selv er døde og hjelpeløse. De er enige om at de rettskafne kan være til nytte, men kun i livet deres, etter det vil det å lite på dem være å likestille dem med Gud og vise vantro. De som støtter denne tankegangen, er faktisk ofre for en stor misforståelse fordi sannheten er det stikk motsatte.

Det er ingen tvil om at slik som våren kommer før sommeren, så er Gud den eneste kilden til velsignelser, og ingen skapning kan kalle seg dens eier eller rette den kilden mot seg selv. Men å tenke at Gud elsker noen i hans liv og at Han så vender Seg bort fra ham etter døden hans, er vel en selvmotsigelse, og slik er det å nedverdige en helgen fra å være en kilde til tilknytning til Gud. Faktum er at det er Gud alene som har evnen til å oppfylle Sine menneskers ønsker og behov

---

¹ Sonan Abo Dāwōd: kitāb-oz-zakāh 2:122#1646.

Sonan an-Nasā'i: kitāb-oz-zakāh 5:95.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 4:334.

At-Tārīkh-ol-kabīr (Bokhāri) 7:138.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 4:197.

At-Tamhīd (Ibn 'Abd-ol-Barr) 4:107.

Kanz-ol-'ommāl ('Alā'-od-dīn 'Ali) 6:502#16721.

gjennom Sine helgeners forbønn enten de helgenene er døde eller levende. Det som motsigerne ikke vil forstå, er at det er Guds velsignelser som kommer ved Hans kjære, Han tildeler dem fordi menneskene Hans har gjort Ham fornøyd ved å elske noen Han elsker. Velsignelsene Hans og kjærligheten Hans er ikke avhengig av helgenenes liv eller død.

Vi skal nå tre inn i en slik bane hvor det vil bli framlagt bevis for denne praksisen og dens gyldighet.

Ibn Teymiyyah oppsummerer stridsspørsmålet i sitt verk *al-'Aqīdat-ol-wāsiṭiyyah*: «De som etterlever profetens صلى الله عليه وسلم praksis, er rettet mot islam og beskytter seg selv mot alle former for lærer. Dette inkluderer de sannferdige, martyrene og de rettskafne. Det inkluderer også folket som er rettledningens kilde og lysets søyler. Det er de som har oppnådd høy anseelse på grunn av at de har gjennomført å leve på en svært rettskaffen måte. Levemåtenes stedfortredere og imamer tilhører også denne klassen, som samler muslimene til rettledning. Disse er gruppen som mottok støtte for å forbli (sannferdige), og det var om denne gruppen profeten صلى الله عليه وسلم sa: 'En gruppe av mine tilhengere som har blitt støttet til å holde seg til sannheten, som er mot dem, vil ikke klare å skade dem og heller ikke gjøre dem hjelpeløse, helt til timen står.'»¹

Punkt nr. to i uttalelsen handler om protest mot de døde som forbedere. Denne konklusjonen er å fremme sin personlige mening fordi Koranen har nevnt et høyerestående liv når det gjelder for eksempel martyrene. Alle lærene innenfor islam er enige om martyrenes unike liv etter deres død på slagmarken. Hvis en tjener kan oppnå denne rangen ved å falle på slagmarken, hva med mesteren صلى الله عليه وسلم hvis liv var slagmarken mellom det onde og gode, som kjempet for Guds sak hele livet, kun for andres beste og ingen personlig interesse? Hvilken rang besitter denne profeten صلى الله عليه وسلم etter livet sitt hvis en martyr fortsetter å leve? Eller står martyren høyere enn profeten صلى الله عليه وسلم? Aldri! Profetens صلى الله عليه وسلم rang stiger for hver dag som går, for det er flere og flere tilhengere som sender velsignelser over profeten صلى الله عليه وسلم. Enhver god handling som

---

¹ Sharḥ al-'Aqīdat-ol-wāsiṭiyyah (Moḥammad Khalīl Harās), s. 153.

blir begått, har profeten صلى الله عليه وسلم del i fordi det var Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم som sådde den handlingens frø, det er Hans Nådes صلى الله عليه وسلم praksis vi følger, og hvis vi tjener på den handlingen, så vit at profeten صلى الله عليه وسلم tjener også på den handlingen. Dette fører til at Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم rang øker for hver dag som passerer. Hadde det å lage profeten صلى الله عليه وسلم til sin forbeder vært ulovlig og å likestille noen med Gud, ville det ha blitt gjort tydelig av Gud om ikke å søke om disse forbønnene før, under og etter profetens صلى الله عليه وسلم bortgang. For når en handling er forbudt, så er den forbudt uansett tidspunkt, ikke bare når man selv vil kalle det forbudt. Vi har lest beretninger som har vist oss at følgesvennene og profeten Adam og andre troende brukte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم som forbeder, og vi lærte også at det var tre tidspunkter: før, nå og etter, vi inkluderer oppholdet i graven i nåtiden. Beretningene vi har diskutert sammen, lærer oss at alle tidspunktene er tillatelige å bruke.

Et vers i Koranen viser tydelig at selv om kroppen ikke eksisterer eller om den er begravd langt nede i en grav, så er det et fenomen som holder mennesket levende, og det er sjelen hans. Dette verset gjør mennesket like levende i alle stadier av livet hans: «Hvordan kan dere fornekte Gud, enda dere var livløse, og Han ga dere liv, så vil Han få dere til å dø og vil igjen bringe dere tilbake til livet, og så vil dere bli brakt tilbake til Ham?»¹

Verset nevner to liv og to døder og til slutt en siste tilbakevendning. Tiden da menneskets kropp ikke eksisterer, bare sjelen, blir kalt uten liv eller død. Det neste stadiet er livet som ble innledet på jorden etter å ha blitt til i sin mors liv. Så kommer døden, den vanlige uunngåelige døden som vi kjenner til fra livet vårt. Livet etter det er livet i graven, som vi også kjenner som *ḥayat-ol-barzakh*, her vil mennesket oppleve Guds godhet eller vrede. Det siste som blir nevnt i verset, er den tilbakevendingen som menneske må foreta, og da vil han avgi regnskapet sitt. Dette verset er alminnelig og gjelder alle mennesker uansett tro og død, men la oss se på den som oppnår martyrdom i Guds vei: «Ikke si om de som blir drept for Guds

---

¹ Koranen 2:28.

sak at de er døde. Tvert imot, de lever, men dere evner ikke å forstå det.»^I

Det samme er klargjort av Gud i et annet vers: «Aldri ha i tankene at de som ble drept for Guds sak, er døde. Tvert imot, de lever hos Herren sin og blir vel forsynt.»^{II}

Det er ikke bare Koranen som bekrefter martyrenes liv etter døden, men mange *aḥādīth* gjør også det. De leder oss også mot at det finnes et liv etter døden selv for de vantro, og de blir gitt kraften til å svare på de levendes ord. Slik som etter Badrslaget da Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم gikk bort til brønnen der de vantros lederes lik ble kastet og ropte på dem alle med deres navn og sa: «Sannelig, vi har opplevd vår Herres løfte sant! Opplevde dere deres herres løfte sant?» Da 'Omar så dette, sa han: «Kjære Guds sendebud! De roper til kropper som ikke har noen sjel i seg.» For å gjøre det klart for følgesvennene sa Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم: «Ved Han som har Mohammads liv i Sin hånd! De ordene som jeg sier til disse, har de hørt bedre enn dere!»^{III}

Dette er en beretning som mange har sagt seg enig i, og den beviser at de døde kan høre. Profeten صلى الله عليه وسلم hadde en vane, når Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم gikk forbi en gravlund, sa Hans Nåde صلى الله عليه وسلم til gravlundens beboere: «Fred være med dere gravlundens beboere!» Denne frasen inneholder interjeksjonen: *yā*.

Når de døde vantro kan høre etter sin død, og hvis vanlige døde mennesker kan bli anropt som vanlige levende mennesker, hvorfor kan da ikke Guds nærstående helgener høre dem som kommer til dem for å få sine bønner oppfylt gjennom dem av Gud?

---

^I Koranen 2:154.

^{II} Koranen 3:169.

^{III} *Ṣaḥīḥ al-Bokhāri*: kitāb-ol-maghāzi 4:1461#3757.

Ṣaḥīḥ al-Moslim 4:2203#2874.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 3:145 og 4:29.

Al-Mo'jam-ol-kabīr (Ṭabarāni) 5:96#4701.

Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 13:384#3779.

Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 1:210.

Fatḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar 'Asqalāni) 7:301.

Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 6:90–91.

Vi må se på alle faktaene som blir framlagt, og ikke bare tolke for å få fram vår egen mening. Hvis profeten صلى الله عليه وسلم har sagt følgende, må det være en mening bak det: «Sannelig, Gud har forbudt jorden å spise profetenes kropp, så (vit) Guds profet er levende og blir forsynt.»^I

Denne beretningen argumenterer for at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم lever og eksisterer. Dette er et liv som innebærer et åndelig slør som noen har foran seg, mens for andre er alt åpenbart. Vi kan kalle det åndelig tilstedeværelse i all evighet.

Imam Aḥmad Raza Khan al-Barelwi sa: «Ved Gud, De lever! Ved Gud, De lever! De som for mine øynes verden skjult er.»

En beretning sier: «Livet mitt er nyttig for dere fordi dere hører beretninger og videreberetter dem, og min bortgang er også nyttig for dere. Handlingene deres vil bli vist for meg. Hvis jeg ser det gode overstige, vil jeg lovprise Gud. Hvis jeg kommer til å se det onde overstige, vil jeg be Gud om tilgivelse for dere.»^{II}

---

^I Sonan Ibn Mājah: kitāb-ol-janā'iz, ḥadīth nr. 1637.

Sonan Abo Dāwōd: kitāb-oṣ-ṣalāt 1:275#1047.

Sonan an-Nasā'i 3:3:92.

Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 4:8.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Ḥibbān) 3:191#910.

Sonan ad-Dārimi 1:307#1580.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Khozeymah) 3:118#1733.

Al-Moṣannaf (Ibn Abo Sheybah) 2:516.

Al-Mostadrak (Ḥākim) 1:278.

Al-Mo'jam-ol-kabīr (Ṭabarāni) 1:217#589.

As-Sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 3:249.

^{II} Majma' -oz-zawā'id (Heythami) 9:24, Heythami sa at den var blitt meddelt av Bazzār i hans *mosnad*, og alle i dens beretterkjede er av *ṣaḥīḥ ḥadīth*.

Ṭarḥ-ot-tathrīb fī sharḥ-it-taqrīb (al-'Irāqi) 3:297.

Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra (Ibn Sa'd) 2:194.

Ash-Shifā' (Qāḍi 'Iyāḍ) 1:19.

Soyōṭi i *al-Khaṣā'is-ol-kobra* 2:281 og *Manāhil-oṣ-ṣifā fī takhrīj aḥādīth*

ash-shifā', s. 3, han kommenterte at Ibn Abo Osāmah i sin *mosnad* har gjengitt den ved Bakr bin 'Abdollāh Mozani og Bazzār i sin *mosnad*, som har stolt på dens troverdighet ved en sterk beretterkjede gjennom Ibn Mas'ūd.

Både Mollā 'Ali Qāri og Khafāji har gitt sin tilslutning til den i sine utdypninger av verket *ash-Shifā'*: *Sharḥ-osh-shifā'* 1:36 og *Nasīm-or-riyāḍ* 1:102.

Gud som evner å gi liv og forsørge alle som eksisterer og fortsette med det når de dør, hva er det som hindrer evnen Hans i å kunne holde profetene i live?

Islams teori er at det er et liv i graven og alle opplever det, og det inkluderer profeter, martyrer, helgener, vanlig troende og de vantro. Så de som behandler forbønn som tillatelige kun i levende form og ikke etter forbederens død, bør ha i tankene at døden er en smak som tilhører et spesielt øyeblikk og deretter forsvinner den. Døden er ikke evigvarende, når vers 2:28 omtaler en leveperiode som død, forteller det oss at selv om et menneske ikke er synlig, betyr det ikke at vedkommende ikke eksisterer. Det andre som verset diskuterer, er selve livet som mennesker ser og oppfatter, det tredje er døden, igjen er det noe menneskene ikke fatter. Det eneste de kjenner til ved døden, er at mennesket ikke befinner seg synlig blant dem, men sjelen som har vandret i all evighet, tar ikke slutt. Sjelen fortsetter å vandre og den lever fordi den ikke dør. Mange mener at mennesket stopper helt opp, men den teorien er feil, vi som er troende tror på et liv etter døden også. Menneskene vil bli vekket og lagt i søvn flere ganger, derfor vil livets første del som vi vil oppleve etter døden, være livet i graven. Iqbāl al-Lahori beskriver døden med følgende ord: «Et budskap om å våkne bak et røykteppe av drøm.»

Livet i graven er et stoppested mellom livet på jorden og det evige livet i det hinsidige. Livet i graven er en del av menneskets gang, han var Gud kjær før han ble pustet inn i en kropp og var Gud kjær mens han levde livet sitt ifølge Guds ordre, og var Gud kjær når han ofret livet sitt for den han levde for. Nå som han er død, vil han da plutselig ikke være Gud kjær

---

Al-Wafā' bi ahwāl-il-moṣṭafa (Ibn-ol-Jauzi) 2:809–810, han berettet den gjennom Bakr bin 'Abdollāh og Anas bin Mālik.
Shifā'-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 34, gjennom Bakr bin 'Abdollāh Mozani.
Aṣ-Ṣārim-ol-monki (Ibn 'Abd-ol-Hādi), s. 266–267.
Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 4:257 – han har også referert til Bazzār.
Al-Maṭālib-ol-'āliyah (Ibn Hajar 'Asqalāni) 4:22–23#3853.
Kanz-ol-'ommāl ('Alā'-od-dīn 'Ali) 11:407#31903–31904.
Ḥojjatollāh 'alal-'ālamīn fī mo'jazāt sayyid-il-morsalīn (Nabhāni), s. 713.

lenger? Vil Gud bare vende kjærligheten Sin bort fra ham? Alt det den personen strevde for og den relasjonen som han bygde, er den nå intet verdt? Herren som lover vennskap, som sier bli Min og Jeg skal bli deres, kan Han være så urettferdig? Aldri! Den personen er Gud like dyrebar som før og er elsket av ham like mye, derfor var den personen en forbeder før og vil forbli det så lenge Gud elsker ham. Det spiller ingen rolle om den personen er i fasen av livet på jorden, graven eller i det hinsidige. Er han en gang elsket av Gud, så er han alltid elsket av Gud.

Sjelens liv og kapasitet er noe vi må fundere over. Når vi søker hjelp fra et levende menneske, er det sjelen hans vi søker hjelp fra. Kroppen er kun en kledning som dekker sjelen, som er personens virkelige jeg. Etter døden, når sjelen befris fra kroppens fangenskap, skittenhet, mangler, dødelighet, svakhet og trang for alt, vil den være i stand til å utføre mirakler som selv ikke engler kan. Kroppen er bundet til den jordiske verdens lover, den må handle ifølge det som er mulig ved jorden og det som finnes i den, mens sjelen ikke er bundet til noen jordiske lover, den er fri, den har ingen grenser og gjør som Herren dens tillater. Den har ingen tyngdekraft som den må respektere og har ingen dag eller natt som veksler og bestemmer om den er trøtt eller livlig. Fenomenet sjel blir omtalt i Koranen slik: «De spør deg om sjelen. Si: 'Sjelen er fra min Herres befaling, og dere er blitt gitt svært lite kunnskap!»¹

Sjelen er ikke lenger fanget i kroppens bur, den er ute og er igjen fri. Kroppen hindret den i å vise hva den virkelig stod for, så nå, under livet i graven, er den faktisk sterkere fordi kroppen ikke lenger legger hindringer i dens vei. Den lever i befalingens verden og tillatelse, slik kan den enklere være til hjelp for dem som søker dens bistand. Det er hele tiden viktig å få med seg at profetene og helgenene går i forbønn for bederen og får vedkommendes bønn innvilget. Dette blir gjentatt for at man skal vite at det er Gud som oppfyller ønsket. Det er ikke lett for dem som forneker dette å forstå at disse personene i gravene hører dem og gjenkjenner sine besøkende. Sjelens våkenhet og

---

¹ Koranen 17:85.

viten vokser etter at den er blitt atskilt fra kroppens fengsel, slik blir den mektigere.

Tawassol viser om seg selv at den er bygd på kjærlighet, den setter tro og håp i fokus og belønner med frelse. Mennesket sier tydelig til Gud at jeg ber fra Deg om tilgivelse i deres navn som står Deg nær, jeg elsker dem fordi Du elsker dem, og de elsker Deg. Ser man på disse ordene, vil man forstå at bønner er rettet til Gud, og grunnen til at det blir lagt forbedere imellom, er at de er elsket av Gud og at de elsker Ham. Det vil da si at alt er knyttet til Gud, og det er Gud man ber og søker fra, kjærligheten som er lagt til er for å gjøre bønner sterkere og mer tungtveiende.

De som forneker *tawassol*, fortsetter å komme med argumenter som er respektløse, men fortsatt er det viktig å bringe dem fram. De spør om hvordan en død person kan være til hjelp for en levende når den døde ikke engang kan fjerne en flue som sitter på kroppen hans etter at han er død. Hvis den døde er så svak, hvordan kan den levende henvende seg til ham for hjelp? La oss se på en sammenligning for å forstå dette bedre: Et rom inneholder to lysrør, det ene er hvitt og det andre er blått. Først lyser det hvite, mens det blå er slått av. Men plutselig trykker vi på av-knappen til det hvite samtidig som vi slår på det blå. Hvilken forandring innebar dette? Rommet lyser blått nå, men det er fortsatt det samme, dets dør, vegger, vindu, gardiner. Det er ingen forandring i utgangspunktet, den eneste lille forskjellen er oppfattelsen vår. Alt i rommet er det samme, men vi ser et lite glimt av blåhet i alt. Har dette gjort at alt som var i rommet er blitt forandret til nye ting? Svaret er nei. Alt er som det var, det er bare vi som oppfatter det annerledes. Det samme gjelder de døde: Når livets lys forsvinner, tror vi at alt er over, men i virkeligheten blir bare den ene av-knappen trykket på og en annen på-knapp trykket på. Livets av-knapp blir trykket på og gravens livs på-knapp blir trykket på. De døde står til samme tjeneste som de gjorde før, de kan gå i forbønn for oss og lede oss og hjelpe til med å oppfylle ønskene våre, men det er Gud som skjenker alt.

Dette gir oss ingen grunn til å slutte å elske dem, og det gir oss heller ikke noen grunn til å kutte våre relasjoner til dem.

Imam Soyōṭī samlet sammen femten beretninger som bevis for livet i graven, og noterte det i sitt verk *Sharḥ-oṣ-ṣodōr bi sharḥ ḥāl-il-mautā wal-qobōr* (s. 257–259). Samtidig har han lagt vekt på at de døde kan være til hjelp for de levende.

Ibn-ol-Qayyim har skrevet en enestående bok vedrørende sjelen, som blir ansett som den mest autentiske om dette temaet. På et sted har han referert til 'Abdollāh bin Mobārak, som berettet at Abo Ayyōb al-Anṣāri sa: «De levendes handlinger blir vist for de døde. Hvis de er gode, blir de glade og fornøyde. Men hvis de ser handlinger (som er dårlige), sier de: 'Gud, vend dem bort!'»^I

Han gjengir en beretning til: «'Ibād bin 'Ibād besøkte Ibrāhīm bin Ṣāliḥ, og på den tiden var Ibrāhīm bin Ṣāliḥ Palestinas hersker. 'Ibād bin 'Ibād sa til ham: 'Gi meg noen råd.' Ibrāhīm bin Ṣāliḥ sa: 'Hva skal jeg råde deg til? Måtte Gud gjøre deg til en rettskaffen mann. Det har nådd meg at de levendes handlinger blir vist for deres slektninger som er døde. Derfor, reflekter over handlingene dine, de blir vist til Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم*. Etter å ha sagt dette begynte Ibrāhīm bin Ṣāliḥ å gråte så hardt at skjegget hans ble vått.»^{II}

Folk som fornekker *tawassol* bør studere det dypere før de danner seg meninger, for meningene deres er som en kameleon som kler seg i flere farger og villeder sine følgere. De som nekter å se på historien fra begge sider og lager egne eller andres meninger til den eneste kilden av lyset, har faktisk satt sin lit til noe som fører til mørket.

Iqbāl al-Lahori sa: «Kom deg videre enn hjernens tenkeevne fordi dette lyset er kun et levende lys på veien, det er ikke målet ditt!»

---

^I Kitāb-or-rōḥ (Ibn-ol-Qayyim), s. 13.

^{II} Kitāb-or-rōḥ (Ibn-ol-Qayyim), s. 13.

Tawassol ved de rettskafne

Vi har sett mange eksempler på *tawassol*, i denne delen skal vi se på *tawassol* gjennom de rettskafne som ikke er profeter. Det første vi skal se på, er rettskafne foreldres mellomkomst: «Og faren deres var en rettskaffen (mann).»^I

Dette verset er fra historien om Khaḍir og profeten Moses da de var i en by. Folket i byen var ikke gjestfrie mot dem og var ingen gode verter. De gikk videre og kom over en vegg og under den lå det noen begravde skatter. Veggene tilhørte to foreldreløse brødre og var i ferd med å falle ned. Khaḍir reiste den og krevde ingen lønn for det.

Maḥmūd Ālōsi kommenterte denne historien og sa at Khaḍir gjorde dette fordi de to foreldreløse guttenes far var en rettskaffen mann. Det som er krystallklart, er at veggene deres ble reddet takket være deres rettskafne far. Vi lærer av denne hendelsen at å respektere de rettskafnes barn er Guds nærstående personers måte. Det blir ikke sett på hvilke handlinger de selv utfører, men de rettskafne foreldrene blir lagt vekt på. Selvfølgelig betyr ikke respekt at man skal knytte seg til barna uansett hva de gjør, slik det gjerne er blitt i våre dager, men målet er å forklare at de fortjener respekt på grunn av sine foreldre. Det er slektstreet deres som skiller dem fra andre, det blodet som løper i årene deres er unikt, men det er en selvfølge at de tar vare på den gaven de har fått av Gud.

Profetens *صلى الله عليه وسلم* onkel som het 'Abbās, ble i sin tid brukt som en forbeder. Tørke og nød har ofte rammet Arabia, Medina-folket opplevde det atter en gang, og kveget deres var i ferd med å dø. Folket ba da om regn og bønner ble ledet av 'Abbās. 'Omar bin al-Khaṭṭāb pleide å bruke 'Abbās som forbeder. Anas bin Mālik berettet at 'Omar ba på følgende måte: «Gud, vi pleide å legge profeten vår som mellommann (i vår bønn) til Deg, så Du ga oss regn og nå legger vi til vår profets onkel som mellommann (i bønneren vår) til Deg, så gi oss regn.» Anas berettet videre: «Det pleide å begynne å regne.»^{II}

---

^I Koranen 18:82.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-manāqib, ḥadīth nr. 907 og kitāb-ol-istisqā' 1:342–343#964.
Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Ḥibbān) 7:110–111#2861.

‘Abdollāh bin ‘Omar berettet at ‘Omar bin al-Khaṭṭāb brukte ‘Abbās som forbeder i bønnene sine når han ba om regn. Han sa til Medinas folk: «Dere folk! Sannelig, Guds sendebud صلى الله عليه وسلم anså ‘Abbās som en guttunge anser sin far. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم respekterte ham og æret ham og oppfylte løftene gitt av ham. Dere folk! Følg Guds sendebud صلى الله عليه وسلم når det gjelder ‘Abbās og lag ham til deres forbeder overfor Gud den Allmektige og den Herlige, slik at Han skal nedsende regn over dere.»^I

Da ‘Abbās ble stilt som en forbeder for de andre, valgte han å bruke disse ordene: «Gud! På grunn av synd kommer vansken, vansken kan kun bli fjernet med anger. Uten tvil, folket er rettet ved meg til Deg for min relasjon til Din profet og disse hendene våre hevet mot Deg som er skitnet til av synd og pannen vår er lagt i anger for Deg, så gi oss regn!»^{II}

Selv om onkelen ‘Abbās ble brukt som en forbeder her, så legger han fram en forbeder til i bønningen sin. Han legger til relasjonen han har til profeten صلى الله عليه وسلم og bruker det som et mellomledd. Det bare viser at *tawassols* gang alltid kommer til profeten صلى الله عليه وسلم før den går videre til Gud, fordi ingen kan nå Guds behag uten å ha oppnådd sendebudet صلى الله عليه وسلم Hans. Dette lærer oss at man er rettskaffen når man er knyttet til profeten صلى الله عليه وسلم, hvis ikke, er alt man gjør forgjeves.

Aṣ-Ṣaḥīḥ (Ibn Khozeymah) 2:337–338#1421.

Al-Istī‘āb fī ma‘rifat-il-aṣḥāb (Ibn ‘Abd-ol-Barr) 3:97.

Beyhaqi i *as-Sonan-ol-kobra* 3:352 og i *Dalā’il-on-nobowwah* 6:147.

Sharḥ-os-sonnah (Baghawi) 4:409#1165.

Shifā’-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 128.

Faṭḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni) 2:494.

Zorqāni 11:152.

^I Al-Mostadrak (Ḥākim) 3:334.

Faṭḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni) 2:497.

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:277.

Zorqāni 11:152.

^{II} Faṭḥ-ol-bāri (Ibn Ḥajar ‘Asqalāni) 2:497.

Shifā’-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 128.

Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qaṣṭallāni) 4:277.

Zorqāni 11:152.

Det begynte å regne etter 'Abbās' bønn, folk begynte å ta på ham for å vise sin respekt for ham. De sa til ham: «Du som er de to helligdommene Mekkas og Medinas elskede, vi gratulerer deg.»

'Omar bin Al-Khattāb la til: «Ved Gud! Dette er hva forbønn betyr for Gud den Allmektige og den Herlige og dette er hva den høye rangen betyr for Ham.»^I

Sobki kommenterte: «Slike hendelser som dette rensker handlingen av forbindelse ved de rettskafne. Dette er en handling som muslimer aldri har fornektet, bare én sekt har gjort det.»^{II}

Ibn Hajar skrev i forbindelse med teksten: «Hendelsen som involverte 'Abbās, gjør det klart at å søke forbønn gjennom de bedre, de rettskafne og profetens *صلى الله عليه وسلم* familie er en elskverdig handling (i Guds øyne). Den beviser også 'Abbās' forrang og 'Omars respekt for 'Abbās og hans rangs anerkjennelse.»^{III}

Noen prøver å lage dette til bevis for at 'Abbās var levende og profeten *صلى الله عليه وسلم* hadde gått bort, og derfor ble 'Abbās holdt som forbeder i bønnen. Det er blitt framlagt et punkt tidligere om at 'Abbās ba om regn i denne bønnen ved relasjonen han hadde til profeten *صلى الله عليه وسلم*. Men fortsatt er det mer feil i denne tankegangen deres, nemlig at da 'Abbās ble bedt om å gå som forbeder for folkets sak, var det tid for tidebønnen. 'Omar valgte å la 'Abbās lede tidebønnen istedenfor ham selv, til tross for at det var han som var kalifen. 'Omar valgte å benytte seg av 'Abbās som forbeder fordi han var profetens *صلى الله عليه وسلم* onkel, derfor ga han ham fortrinn framfor seg. Profeten *صلى الله عليه وسلم* var ikke fysisk til stede under tidebønnen, derfor ble onkelen valgt, men det er verdt å legge merke til at 'Abbās ba ved profetens *صلى الله عليه وسلم* rang. Så den som viser til følgesvennenes handling her med at de oppsøkte 'Abbās, er det viktig å vite at 'Abbās oppsøkte Gud ved Hans

---

^I Al-Istī'āb fī ma'rifat-il-aṣḥāb (Ibn 'Abd-ol-Barr) 3:98.

^{II} Shifā'os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām (Sobki), s. 128.

^{III} Faḥ-ol-bāri (Ibn Hajar 'Asqalāni) 2:497.

Zorqāni 11:152.

elskede sendebud صلى الله عليه وسلم. Slik blir fornekternes protest mot *tawassol* tilintetgjort.

Oweys bin 'Āmir al-Qarani

Tawassol er et vidt felt som Gud og sendebudet صلى الله عليه وسلم Hans har åpnet på mange måter. Vi har tidligere lest at Marias bønnested ble Sakarias' mellomledd. Slik har en mann ved navnet Oweys al-Qarani fått en spesiell status i historien.

Før vi diskuterer Oweys al-Qarani, er det viktig å vite at hvis Oweys hadde oppnådd en høy rang i Herrens øyne, var det takket være kjærligheten til profeten صلى الله عليه وسلم.

Oweys var fra Jemen og fikk aldri møtt profeten صلى الله عليه وسلم fordi han hadde en gammel mor han måtte ta seg av. Profeten صلى الله عليه وسلم likte denne lydigheten hans overfor moren.

Oseyr bin Jābir berettet: «Kufas folk kom til 'Omar som en delegasjon. En av dem var en mann som pleide å latterliggjøre Oweys. 'Omar spurte: 'Er det noen av dere som er fra Qaran?' En mann stod fram. 'Omar sa: 'Uten tvil, Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Sannelig, en mann fra Jemen vil komme til dere, som vil hete Oweys. Han vil ikke forlate Jemen uten moren sin, han led av spedalskhet, så han ba til Gud og Gud fjernet fra ham alle flekkene hans utenom en som var på størrelsen av en dinar eller en dirham. Hvis noen av dere skulle treffe på ham, så be ham om å be om tilgivelse for dere.»¹

Imam Moslim har inkludert en beretning til om Oweys al-Qarani i sin *ḥadīth*-samling, Oseyr bin Jābir berettet: «Uansett når en gruppe fra Jemen kom til 'Omar bin al-Khaṭṭāb, pleide han å spørre dem: 'Er noen av dere Oweys bin 'Āmir?' (Dette gjorde han) helt til en dag da Oweys dukket opp, han spurte: 'Er du Oweys bin 'Āmir?' Han svarte: 'Ja!', 'Omar spurte videre: 'Er du fra stammen Morad og fra Qaran?' Oweys svarte: 'Ja!', 'Omar spurte: 'Led du av spedalskhet, som du er blitt frisk fra unntatt et merke like stort som en dirham?' Oweys svarte: 'Ja!', 'Omar spurte: 'Du har en mor (som du tar deg av)?' Oweys svarte: 'Ja!',

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb faḍā'il-oṣ-ṣaḥābah, ḥadīth nr.6490.

Al-Mostadrak (Ḥākim) 3:403.

Ḥilyat-ol-aulyā' wa ṭabaqāt-ol-aṣfiyā' (Abo No'aym) 2:79–80.

Tārīkh Ibn Asākir 3:163.

‘Omar sa: 'Jeg hørte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم si: «Der vil komme til dere en Oweys bin ‘Āmir med en gruppe fra Jemen som vil være av stammen Morad og området Qaran, han vil lide av spedalskhet, så vil han bli frisk fra det unntatt et merke like stort som en dirham. Han har en mor og vil være sin mor lydig, hvis han sverger på Gud, så fullbyrder Gud det han sverger på. Hvis det er mulig for dere, så be ham om å be om tilgivelse for dere.» Derfor be nå om tilgivelse for meg!' Oweys ba om tilgivelse for ham. Så sa ‘Omar til ham: 'Hvor har du tenkt deg nå?' Oweys svarte: 'Kufa!' ‘Omar sa: 'Skal jeg skrive til lederne der (at du er på vei og de skal ta seg av deg)?' Oweys svarte: 'Jeg liker mer å være blant det fattige folket.'»¹

Av Oweys al-Qaranis og ‘Omar bin al-Khaṭṭābs hendelse, lærer vi at profeten صلى الله عليه وسلم opplærte følgesvennene sine til å gå til rettskafne personer og be dem om å gå i forbønn for følgesvennene. Dette er en slik lære som gjør at man kan benytte hverandre som forbedere, og de gudhengivne har aldri latt sin høyere rang enn andres være noen hindring.

‘Omar kunne ha reagert på at han var av følgesvennene eller at han var kalifen på den tiden. Men han valgte å gi sin mesters صلى الله عليه وسلم ord fortrinn, han la til side sin stolthet og gjorde som mesteren صلى الله عليه وسلم hans hadde anbefalt ham. Det som virkelig får ens tanker til å våkne, er at anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم sitter selv og ber sin følgesvenn ‘Omar om at han skal be Oweys om å be om tilgivelse for ham. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sier ikke be direkte til Gud, men Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم lærer ‘Omar å be Oweys om å be om tilgivelse for ham. Denne hendelsen er et stort bevis på at det er tillatt å be de rettskafne om å be om tilgivelse for oss.

Seier gjennom følgesvennene og *tābi‘īn* er også en gren av *tawassol*. Abo Sa‘īd al-Khodri berettet: «Der vil komme en tid da folk vil kjempe et slag. Det vil bli sagt: 'Er noen blant dere av profetens صلى الله عليه وسلم følgesvenner?' Det vil bli sagt: 'Ja!', så vil de seire over fienden. Deretter vil det komme en tid og det vil bli sagt: 'Er noen blant dere av dem som var i følget til profetens صلى الله عليه وسلم følgesvenner?' Det vil bli sagt: 'Ja!', så vil

---

¹ Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb faḍā‘il-oṣ-ṣaḥābah, ḥadīth nr. 6492.

de seire. Etter det vil det komme en tid og det vil bli sagt: 'Er noen blant dere av dem som var i følget til dem som var profetens صلى الله عليه وسلم følgesvenners følge?' Det vil bli sagt: 'Ja!', så vil de seire.»^I

Beretningens ord er ikke tydelige, derfor må vi tolke dem riktig. Det blir spurt etter følgesvennene, hvorfor? Så blir det spurt etter dem som opplevde dem, hvorfor? Til slutt blir det spurt etter dem som opplevde dem som opplevde følgesvennene, hvorfor? Det er en rød tråd som leder oss hele veien her og lenker oss til profeten صلى الله عليه وسلم. Den eneste grunnen til at disse blir spurt etter, er at de skal bli lagt til som forbedere i skuddbønnen om seier fra Gud mot fienden. Deres tilknytning til profeten صلى الله عليه وسلم er tegn på deres rettskaffenhet igjen er en beretning servert som tillater forbønn ved de rettskafne.

Shorayḥ bin 'Obeyd berettet: «Levantens folk ble nevnt for 'Ali bin Abo Ṭālib og på den tiden var han i Irak. Folk sa: 'De troendes leder, send din forbannelse over dem (Levantens folk!' 'Ali sa: 'Nei! Jeg hørte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم si: «Det vil alltid være førti religiøse personer i Levanten, når en av dem dør vil alltid Gud erstatte ham med en annen religiøs person. Gjennom dem vil Levantens folk bli tildelt regn og gjennom dem vil de seire over sine fiender. Ved disse religiøse kommer Levantens folk til å bli avlastet fra pinen.»»^{II}

Heythami sa at alle i dens beretningskjede er autentiske (*ṣaḥīḥ*) berettere, utenom Shorayḥ bin 'Obeyd, han er troverdig (*thiqah*).

'Abdollaḥ bin 'Omar berettet at profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Sannelig, noen av Guds skapninger er skapt for å oppfylle folks behov, når folk er forskrekket, går de til dem med sine behov. Disse er de som er trygget fra Guds pine.»^{III}

Disse beretningene klargjør at det er tillatt i islam å søke Guds godhet og velbehag ved de rettskafne. De er Guds gave til

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-jihād 3:1061#2740 og kitāb-ol-manāqib 3:1316#3399.

Mosnad Abo Ya'lā 4:132#2182.

Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 10:18.

^{II} Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 1:112.

Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 10:62.

^{III} Majma'-oz-zawā'id (Heythami) 8:92.

oss, så heller enn å kritisere dem bør vi være Gud takknemlige og benytte oss av deres nærvær.

Tawassol ved de rettskafnes levninger (etterlatenskaper)

Det er tillatt å bruke dem som er Gud nær og kjær som forbedere. Deres rang og grad blir så høy at det som er forbundet med dem, også blir Gud kjær. Slik som Koranen sier: «Lag det stedet der Abraham stod, til et bønnested!»^I

All tilbedelse tilhører Gud, uansett hvor og når det blir gjort. Man kan ikke være troende hvis man tilber noen andre enn Gud. I det sistnevnte verset blir det sagt til de troende at de skal lage det stedet der profeten Abraham stod, til et bønnested. Stedet er den steinen som profeten Abraham stod på da han bygde det hellige huset Kaba. Profeten Abraham ba en spesiell bønn mens han stod på steinen, og den ble myk av profeten Abrahams ord og fikk merket av profeten Abrahams fotavtrykk på seg. Denne steinen finnes fortsatt i Mekka, den står noen meter fra Kabas dør. Når man ser på den, er det kun en stein og ikke noe mer, men Gud har helliggjort den steinen. Han har hevet den over andre vanlige steiner, kun fordi en profets fotavtrykk er på den. Dette beviser at det som har en forbindelse til en som er Gud kjær, blir mer favorisert i Guds øyne.

Engelen Gabriel kom en gang sittende på en hest for å besøke profeten Moses i Sinaifjelllets ørkenområde. Hvor enn hestens hover var nær bakken, grodde det fram gress. Sāmiri så dette og fikk en idé. Han tok litt av den sanden som hestens hover hadde vært nær og puttet den i gullkalvens munn, som han fikk Israels barn til å lage i profeten Moses' fravær. Kalven begynte å raute som om den skulle være levende. Koranen omtaler denne hendelsen: «Moses sa: 'Hva er saken din, Sāmiri?' Sāmiri svarte: 'Jeg så det de ikke så, så jeg plukket en håndfull støv fra den utsendtes befordrings fotspor og puttet det (støvet) i den (gullkalven)'»^{II}

---

^I Koranen 2:125.

^{II} Koranen 20:95–96.

Sanden var ikke den som hadde tilknytning til Gud og heller ikke hadde hesten det. Det var engelen Gabriel som hadde det og det viser hvordan *tawassol*-kjeden framtrer. Engelen var den som var Gud kjær, hesten ble spesiell fordi en engel satt på den, så ble sanden spesiell fordi engelens hests hover var nær den. Det andre som er relevant å vite, er at Sāmiri brukte dette på en dårlig sak, han ga liv til en statue. Med dette kan man ikke kritisere *tawassol* og si at det maner til flergudsdyrking fordi det var opp til Sāmiri å gjøre det han ville. Han oppdaget noe som var unikt, men han valgte å villedde folk med denne makeløse sanden som han fikk tak i. Dette viser faktisk at Guds kjæres levninger kan vekke liv i de døde om det så blir ønsket.

Koranen gir medhold til at å erverve velsignelser gjennom de rettskafnes levninger er en virkelighet, idet den sier: «Og profeten deres sa til dem: 'Sannelig, tegn på hans kongedømme er at der vil komme til dere en kiste båret av engler, i den vil det være sjelero fra Herren deres og levninger (*tabarrokat*: velsignelser) etterlatt av Moses' avkom og Arons avkom. Sannelig, i dette er det et stort tegn for dere hvis dere er troende!»¹

Ordet *tabarrokat*, som er nevnt i parentes, er ikke bare Shāh Walī-Allah moḥaddith ad-Dihlawis tolkning, men en tolkning som vi finner i flere verk: *Ma'ālim-ot-tanzīl*, *Tafsīr-ol-jalāleyn*, *at-Tafsīr-ol-kabīr*, *al-Jāmi'o li-aḥkām-il-Qor'ān*, *Rōḥ-ol-bayān*, *Rōḥ-ol-ma'āni*, *Lobāb-ot-ta'wīl fī ma'āni at-tanzīl*, *al-Madārik*, *at-Tafsīr-ol-mazhari*.

Vi skal se på tre verk for å få fram poenget best mulig:

a) Khazā'in-ol-'irfān fī tafsīr-il-Qor'ān

Maulānā Na'im-od-dīn Morādābādi har gitt en veldig omfattende beskrivelse av kisten. Denne kisten er kjent som «paktens ark» i Bibelen. Maulānā Morādābādi skriver: «Denne kisten var laget av tre og rammet i gull og var tre hender (30,48 cm) lang og to hender (20,32 cm) bred. Gud nedsendte den til profeten Adam, det var bilder av alle profetene og husene og bostedene deres i den og til slutt var det et bilde av Hans Hellighet

---

¹ Koranen 2:248.

صلى الله عليه وسلم, anføreren av alle profetene صلى الله عليه وسلم og Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم hus i en rød rubin, mens Hans Nåde صلى الله عليه وسلم står i bønn, og rundt står alle følgesvennene. Profeten Adam så alle bildene i den, denne kisten gikk i arv og kom fram til profeten Moses. Han pleide å legge toraen i den og sine spesielle eiendeler. I den kisten var det deler av toraens tavler og profeten Moses' stav, klær og sandaler. Den inneholdt også profeten Arons turban og stav, samt noe av det (manna) som ble nedsendt til Israels barn. Når det var krig, pleide profeten Moses å legge denne kisten foran, og det gjorde at Israels barns hjerte fikk ro. Etter profeten Moses gikk denne kisten i arv blant Israels barn, og når de enn møtte på problemer, la de kisten foran seg og ba (til Gud), slik var de framgangsrike mot fiendene under kamp, og ved kistens velsignelser seiret de. Men da Israels barn ble ugudelige og syndene deres gikk over sine bredder og Amaliqah ble satt over dem, så fratok de dem kisten og oppbevarte den på et skittent sted og var respektløse mot den. På grunn av uforskammetheten sin fikk de mange forskjellige sykdommer og vansker. Fem av landsbyene deres gikk under, og da innså de at frekkheten mot kisten var deres undergangs årsak. De la den i en vogn festet til to okser og slapp oksene løs, englene førte den til Israels barn foran Saul. Dens ankomst hos Israels barn var tegnet på at Saul var verdig til å bli utnevnt til konge. Israels barn så dette og godtok ham som konge og ble klare for kamp uten noen nøling fordi de visste at etter å ha fått kisten ville de seire.»¹

Israels barn hadde en sterk tiltro til sine henfarnes levninger, så lenge de viste dem respekt, opplevde de godhet, mens respektløshet brakte med seg usselhet. Denne kisten kom fra oven, direkte fra Gud til profeten Adam, og bildene i den var skapt av Gud og ingen andre.

---

¹ Khazā'in-ol-'irfān fī tafsīr-il-Qor'ān, s. 73; Jalāleyn, al-Madārik og Khāzin.

b) Tafsīr Mājidi

Maulānā ‘Abd-ol-Mājīd Daryābādi skrev i fordypningen sin: «Kistens faglige navn er *Tābōt as-sakīnah*. Dette var Israels barns viktigste kultur- og nasjonal arv. Den inneholdt den originale skriften av toraen og profetenes levninger, uskadd. Israelerne anså den som uendelige velsignelsers og hellighets kilde og behandlet den med stor ære. De hadde den hos seg om det var fred eller krig, under reise eller hvile og beskyttet den med livet. Den var ikke så stor, ifølge dagens jødiske lærde var målene 2 ½ fot i lengde (ca. 76 cm), 1 ½ fot i bredde (ca. 46 cm) og 1 ½ fot i høyde (ca. 46 cm). Israels barn hadde knyttet sin skjebne til den. For lenge siden hadde palestinerne tatt den fra dem. Israels barn anså det som svært illevarslende og var ivrige etter å få den tilbake. Ifølge historien hadde den vært hos Israels barn helt siden dens tilbakevending til Saul og under herredømmet til Salomo. Salomo plasserte den i Salomos tempel etter at det hadde blitt bygd. Siden har den vært umulig å finne. Jødene tror at den fortsatt er begravd i Salomos tempels grunnmur.

Noen følgere av den rette veien mener at respekten gitt til toraens tavler, Moses' og Arons levninger og til avkommet deres og også til helgenene, blir bevist og forsvart ved kistens historie, og dette var profetenes og de rettskafnes praksis.»¹

c) Bayān-ol-Qor’ān

Maulānā Ashraf ‘Ali Thānwi skrev i sin fortolkning: «Israels barn sa til profeten sin (profeten Samuel) at de ville bli tilfredse hvis de fikk se et synlig tegn på at han (Saul) hadde blitt sendt til dem som en konge fra Gud. Da sa profeten deres (profeten Samuel) at tegnet på lederskapet hans ville være den kisten som ville komme til dem uten noen anstrengelse fra dem. Den ville inneholde sjelero og velsignelser fra Herren deres, det

---

¹ Tafsīr Mājidi 2:248.

ville være: toraens tavler som i visshet er fra Gud, og noen levninger av Moses og Aron, klærne deres og lignende. Englene ville bringe denne kisten, og dens ankomst skulle være et fullkomment tegn for dem hvis de var troende.

Kisten inneholdt levningene, og ifølge verset inneholdt den en original oppskrift for ervervelse av velsignelser fra de rettskafne.»¹

Slike tolkninger av de lærde bør gjøre vår relasjon til våre tidligere rettskafne sterkere og spesielt relasjonen vår til mesteren *صلى الله عليه وسلم* vår. Men uheldigvis finnes det slike blant oss som stempler dette som overtro og selvoppdiktede historier. Denne historien er ikke bare stadfestet av Koranen, men også av de andre hellige skriftene. Å vise respekt for de rettskafnes levninger og bruke dem som mellomledd er en tradisjon som har levd siden tidenes morgen, hvorfor skal vi endre på det nå og kalle det flerguder?

Før vi avslutter dette kapittelet, vil vi se på en svært omdiskutert og kritisert affære. I dag blir det kastet veldig mye skitt på dem som bygger moskeer ved helgeners grav. Før vi går inn i diskusjonen, må en ting bli klart for alle: Moskeen bygges for at Gud skal tilbes der, slik som profetens *صلى الله عليه وسلم* moské ble bygd og den ble stående selv om profeten Mohammad *صلى الله عليه وسلم* ble begravd i de troendes mor 'Ā'ishahs værelse. Ingen avsa en domsavsigelse mot moskeen, verken følgesvennene, *tābi'īn* eller deres elever.

Vi skal nå se litt på *Aṣḥāb-ol-kahfs* historie, og deres bibelske navn er «De hellige syv soverer av Efesos». Koranen sier: «Men for det gjorde Vi dem^{II} kjent med dem (i hulen), slik at de skulle få vite at Guds løfte er i sannhet sant, og i sannhet at timens komme er det ikke noen tvil om. Da de (folket i byen) kranglet seg imellom om saken deres, sa de: 'Bygg en bygning (minnested) over dem! Herren deres kjenner godt til dem.' De

---

^I Bayān-ol-Qor'ān 2:248.

^{II} Folket i keiser Theodosios den 2. sin tid.

(troende) som hadde overtaket i saken sin, sa: 'Visselig, vi skal bygge et bedested over dem!'»^I

De hellige syv soverer våknet opp etter 309 år, og etter det døde de en naturlig død. Da oppstod det en uenighet blant folket. Noen mente at hulens inngang burde bli stengt og en vegg burde reises der. Andre mente at det skulle bli bygd et bedested i nærheten, slik at de troende kunne komme der og tilbe Gud og oppnå Guds nærhet ved disse helgenene. Dette ville også holde minnet om de hellige syv soverer varmt.

Qāḍi Thānā-'ollāh Pānīpatti skrev i sin fortolkning: «Dette verset gir bevis på at å lage moskeer i nærheten av Guds nærstående venners graver for å oppnå velsignelser, er tillatt.»^{III}

Etter det skriver Qāḍi Thānā-'ollāh: «Betydningen av: 'De gjorde profetenes graver om til moskeer!', er at de hadde begynt å tilbe disse gravene slik som Abo Marthad al-Ghanawis beretning grunnlegger, han sa: 'Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Ikke sitt på gravene og ikke still dere mot dem når dere ber (utfører *ṣalāt*)!»»^{IV}

Profetens صلى الله عليه وسلم ord forbyr bare å tilbe disse gravene, videre kan man vri og vrenge så mye man vil på ordene. At man ikke skal stille seg mot dem når man ber, betyr at under den obligatoriske tidebønnen eller den supplerende bønnen (begge er kjent ved navnet *ṣalāt*) følger vi spesielle bevegelser som uttrykker vår underkastelse for Herren vår, Gud den ene Tilbedelsesverdige, derfor skal ikke gravene være foran oss. Utenom å tilbe dem ved å knele med ansiktet ned for dem, så har vi gjennom hele boken diskutert hvordan man skal bruke *tawassol*. Bruker man de hellige rettskafne som ligger i gravene som forbedere overfor Gud, er det ingen fare, så lenge bevisstheten vår er rettet mot at Gud er den som står bak alt.

Vi mennesker lurer ofte på hvem som kan dra nytte av disse helgenene. Kan bare vi troende bruke dem som forbedere eller kan folk med annen tro også gjøre det? Guds Vesen har

---

^I Et bedested ved siden av dem for at folk skal be kun til Gud der og oppnå Guds nærhet ved disse helgenene og huske deres hendelse ved det bedestedet.

^{II} Koranen 18:21.

^{III} At-Tafsīr-ol-maḥhari 6:23.

^{IV} At-Tafsīr-ol-maḥhari 6:24; Ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-janā'iz 2:668#972.

ikke noen grenser, det omfatter alt, slik er også Hans nærstående, de er for alle. Gud har gjort dem til Sin nådes prøve; hvem velger å tro på dem og hvem velger å fornekte dem? Men beklagelig er det for den som opplever gagn ved dem, men fortsatt nekter å anta troen på det helgenen egentlig står for, nemlig troen på én Gud.

Det er ikke bare mennesker som oppnår fordel gjennom helgenene, selv dyr gjør det. Det er derfor De hellige syv soveres hund oppnådde gunst ved dem. Koranen sier: «Og hunden deres sitter med begge forbeinene strake ved inngangen.»¹

Visdommen bak å holde De hellige syv sovere levende gjennom deres 309 års lange søvn, var å gjøre dem til et jærtegn for de kommende generasjonene. Det som er mer mirakuløst ved hele hendelsen, er at hunden deres som het Qitmir, satt levende foran inngangen uten å spise eller drikke noe. Hunden Qitmir trengte ikke mat og drikke, den levde på trofastheten mot sine herrer, slik som herrene dens levde på trofasthet mot sin Herre. Hunden hadde ikke mat eller klær, men den ba ikke om noe, den satt heller og vaktet, den levde på kjærlighet til sine herrer. Hadde den tilhørt noen andre enn disse helgenene, ville den ha dødd etter en stund på grunn av sult eller løpt sin vei, men den viste tålmod og ble. Det som er mer merkelig, er at dens opprinnelige eier var bakeren deres, men da De hellige syv sovere dro av sted, fulgte hunden etter dem og viet seg til disse rettskafne mennene. Hunden Qitmir oppnådde en slik rang at Gud har nevnt den i Koranen sammen med Sine syv rettskafne mennesker. Hadde hunden fortsatt å være i noen andres eie, ville ikke Koranen ha omtalt den, men den valgte det rette følget og blir derfor nevnt i Koranen: «Nå vil noen si: '(De i hulen) var tre, og den fjerde av dem var hunden deres.' Mens noen vil si: '(De i hulen) var fem, og den sjette av dem var hunden deres.' Dette er gjetninger om det skjulte. Andre vil si: 'De var syv'^{II}, og

---

¹ Koranen 18:18.

^{II} De hellige sovere i hulen: Antoninos, Dionysios, Konstantin, Jamblikos, Johannes, Martinian og Maximilian (ortodoks tradisjon). Moksalmīna, Tamlikha, Martonīs, Sanonīs, Sarinonis, Žō Niwās og Ka'astityōnis (arabisk tradisjon).

den åttende av dem var hunden deres (Qitmir).!»¹

De syv hellige sover lå i dyp søvn i 309 år og døden er heller ikke noe mer enn en søvn. Mennesket vil ligge i graven og sove til hans tid vil komme, og deretter bli gjenoppvekket i sin kropp. Slik som mennesket ser ting i drømme og opplever mye, slik vil mennesket også se og oppleve ting i graven. Dette var et fysisk bevis på livet i graven: Selv om kroppen er fraværende, er ikke sjelen det. De syv hellige soveres sjel var knyttet til Gud, og hunden deres var igjen knyttet til dem. Det holdt hunden levende, og hvis dette kan holde liv i en hund og en hund kan være så standhaftig, hvorfor kan ikke de troende klare å erverve seg velsignelser fra de rettskafne?

---

¹ Koranen 18:22.

Kapittel 7: Religiøse ledere som tror på *tawassol*

I bokens siste kapittel skal vi diskutere religiøse ledere som tror på *tawassol*, og deres erfaringer med den. Det har alltid vært de religiøse ledernes måte å lage de rettskafne til sine forbedere til Gud. De har oppsøkt dem i live og deres grav i etterkant. Dit har de gått for å få Guds velsignelser regnet over seg og for å få Hans frelse og tilfredshet. Deres lære var ikke noe nytt som ble laget til en del av levemåten, det er blitt bevist med autentiske kilder i denne boken. Det er ikke meninger som blir framlagt for å fremme sin egen sak, men blir gjort for å vise at det er en del av troen vår, og vi må på ingen måte bare skyve det bort fra oss.

De lærde har beskrevet helgenenes graver som fontener som det strømmer lys og velsignelser ut fra. Det er her våre skuddbønner går i oppfyllelse og får den herlige duften de trenger, eller så er de levende roser, men uten lukt. De religiøse lederne har talt ut fra erfaringer som de har opplevd gjennom *tawassol*, det er en stor grunn til at vi ikke kan overse det.

Det finnes to typer mennesker på jorden, den ene gruppen er den som er rebelsk og oppsetsig, som gjør alt for å ødelegge for seg selv og for andre, som bryter loven og anstrenger seg for å gjøre det ille for andre mennesker. Den andre gruppen er den som er roligere, fredeligere og vennligere, som satser alt for å gjøre det enklere for andre mennesker. Å tjene menneskeheten er deres mål, og at samfunnet deres skal ha det godt, er deres havn. De svømmer og anstrenger seg, men havnen har de først nådd når andre har det godt. Begge disse gruppene har alltid eksistert i menneskenes historie. Men det er de rettskafne som blir husket av folket, mens de onde også blir husket, men som et mareritt.

De rettskafne lever i utkanten selv om de lever blant folk, de er der, men har ikke så mye med jordiske affærer å gjøre fordi de vier livet sitt til Guds tilfredshet. De er menneskehetens hjelpere under og etter livet sitt og er like mye bistående i begge rollene. De er det håpet som mennesker trenger for å komme

gjennom hverdagen og er den trøsten som menneskene lengter etter under vanskene i livet.

Vi vil se på noen av våre religiøse ledes tro og lære:

Imam Mālik bin Anas er en av de fire store imamene i islam. Det er en lovskole som er oppkalt etter ham, og den er kjent som Māliki-lovskolen.

En gang da kalifen Abo Ja'far Mansūr besøkte Medina, spurte han imam Mālik: «Mens jeg sier min skuddbønn (gjør *do 'ā'*), bør jeg vende ansiktet mitt mot bønnenretningen (og snu ryggen til profetens *صلى الله عليه وسلم* grav), eller bør jeg vende ansiktet til profeten *صلى الله عليه وسلم* (og snu ryggen til bønnenretningen)?» Imam Mālik svarte på spørsmålet hans: «Hvorfor vender du ansiktet bort fra profeten *صلى الله عليه وسلم* når da det er Hans Hellighet *صلى الله عليه وسلم* som er din forbønns kilde og din forfar Adams på oppstandelsens dag? Du bør faktisk be ved å vende deg mot Hans Nåde *صلى الله عليه وسلم* og be om forbønn av Hans Hellighets *صلى الله عليه وسلم*, slik at Hans Nåde *صلى الله عليه وسلم* går i forbønn for deg på oppstandelsens dag. Gud har sagt: 'Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad *صلى الله عليه وسلم*) når de hadde gjort sin sjel ondt, og bedt om tilgivelse fra Gud og også sendebudet hadde bedt om tilgivelse for dem, ville de visselig ha opplevd Gud som mest benådende, evig nåderik.¹»^{II}

Andre har også berettet denne hendelsen og godkjent den, slik som:

Sobki i *Shifā' -os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām*.

Samhōdi i *Kholāṣat-ol-wafā'*.

Qaṣṭallāni i *al-Mawāhib-ol-ladoniyyah*.

Ibn Jamā'ah i *Hidāyat-os-sālik*.

Ibn Ḥajar Heytami i *al-Jauhar-ol-monazzam*.

Imam Qorṭobi ga sin tilslutning til *tawassol* da han la til denne hendelsen i fortolkningen sin: «Abo Ṣādiq berettet etter 'Ali bin Abo Ṭālib at tre dager etter profetens *صلى الله عليه وسلم* begravelse kom en beduin til oss. Han kastet seg over profetens grav og strødde gravens jord over hodet sitt og sa: 'Kjære Guds sendebud! Det

¹ Koranen 4:64.

^{II} Ash-Shifā' (Qāḍi 'Iyād) 2:596.

De sa, det hørte vi, det De lærte oss fra Herren Deres, det lærte vi og blant den lærdommen er dette verset: 'Og hvis de hadde kommet til deg (Vår elskede Mohammad صلى الله عليه وسلم) når de hadde gjort sin sjel ondt.' Sant er det at jeg har gjort min sjel mye ondt, derfor be De for min tilgivelse.' Så ble det ropt til ham fra graven: 'Uten tvil, du er tilgitt!'^I

Bevis på Imam Ḥākims tro på *tawassol* er som følger: «Gud spurte: 'Å, Adam, hvordan kjenner du til Mohammad, siden Jeg ikke har skapt ham ennå?' Adam svarte: 'Herren min, da Du skapte meg med Din hånd og blåste i meg fra ånden Din, i det øyeblikket løftet jeg hodet og så at det var inngravert på tronens hver søyle: 'Ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Mohammad er Guds sendebud.' Jeg innså at ved navnet Ditt kan kun en slik sitt navn stå som er Din mest elskede av alle skapninger.' Gud sa: 'Sant sier du, Adam! Sannelig, Jeg elsker ham mest av alle Mine skapninger. Du ba til Meg i hans navn, uten tvil tilgir Jeg deg. Hadde det ikke vært for Mohammad, ville Jeg ikke engang ha skapt deg!'»^{II}

Imam Beyhaqi godtar *tawassol*, vi har sett flere referanser fra ham i denne boken: *Dalā'il-on-nobowwah* 5:489 og 6:166–167 og *as-Sonan-ol-kobra* 3:352.

Qāḍi 'Iyāḍ sin *ash-Shifā'* er blant *tawassols* sterkeste kilder.

Imam Nawawi har diskutert *tawassol* i det sjette kapittelet av verket sitt *al-Īdāh*, og i *al-Azkar* har han skrevet av flere skuddbønner som beviser *tawassols* virkelighet.

Imam Ibn Teymiyyah er kanskje den mest kontroversielle blant dem alle og mannen som det blir mest referert til når det gjelder *tawassols* motsigelser. Han skrev i verket sitt *Qā'idah jalīlah fī-tawassol wal-wasīlah* når han kommenterte følgende vers: «Dere troende! Frykt alltid Gud, og søk etter mellomledd (forbedere) for å komme Ham nær.»^{III} fra Koranen: «Å legge til

^I Al-Jāmi'o li-aḥkām-il-Qor'ān (Qorṭobi) 5:265–266.

^{II} Al-Mostadrak (Ḥākim) 2:615.

^{III} Koranen 5:35.

en forbeder i Guds rettssal skyter fram ens tro på profeten صلى الله عليه وسلم og hans adlydelse. Det er på grunn av denne adlydelsens fortrinn og tro at det er obligatorisk for enhver troende (å bruke forbedere) under hvilke som helst omstendigheter, fysiske eller åndelige, under eller etter profetens صلى الله عليه وسلم liv og under hans tilstedeværelse og fravær. Når denne betingelsen er framlagt, kan man ikke la dette bli frivillig avbrutt av noen som helst person basert på noen unnskyldning. Den eneste måten å unngå Guds vrede på, er å lage profeten صلى الله عليه وسلم til en forbeder for frelse ved å adlyde ham og ha tillit til ham. For profeten صلى الله عليه وسلم er besitteren av den høyeste rangen av utmerkelse i paradiset og han er sine tilhengers forbeder, alle vil misunne hans rang, både de tidlige og de siste. Hans grad er den høyeste ifølge Gud, og han er den største blant alle forbederne.

Gud har sagt om Moses: 'Og han (Moses) var høyt ansett hos Gud.'^I

Om Jesus har Gud sagt: 'Og høyt æret vil han være på jorden og i det hinsidige, og vil være av dem som står (Gud) nær.'^{II} Mens profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er velsignet med den høyeste rangen blant profetene. Skuddbønnen og forbønnen hans vil kun gagne dem som han vil be og gå i forbønn for. Når han ber og går i forbønn for en person, vil han lage sin skuddbønn og forbønn som en kilde av mellomkomst i Guds nærvær – dette var også følgesvennernes praksis.»^{III}

En gang ble Ibn Teymiyyah spurt om det var gyldig å stole på profetens صلى الله عليه وسلم mellomkomst, og da svarte han: «All lovprisning er for Gud alene! Med full enighet blant muslimene er det fullt gyldig og passende å lite på midlene knyttet til troen på profeten صلى الله عليه وسلم, hans lydighet, hans nevne, hans skuddbønn og forbønn. På samme måte er det med handlingene hans og hans tilhengers handlinger, som de har utført i lydighet for profetens صلى الله عليه وسلم ordre.

Følgesvennene pleide å stole på hans mellomkomst under livet hans på jorden og etter hans bortgang, de satte sin lit

---

^I Koranen 33:69.

^{II} Koranen 3:45.

^{III} Qā'idah jalīlah fit-tawassol wal-wasīlah, s. 5–6.

til hans onkel 'Abbās' mellomkomst under 'Abbās' liv på jorden.»^I

Sobki har støttet læren om *tawassol* i sitt verk *Shifā' -os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām*. Han har diskutert filosofien forskjellige steder i verket og gitt det sin fulle støtte.

Imam Ibn Kathīr har ikke kritisert beretningen gjennom 'Ottbi i sin fortolkning av Koranen når han kommenterer vers 4:64, og i sitt verk *al-Bidāyah wan-nihāyah* har han inkludert beretningen om profeten Adam som vi har diskutert tidligere. I *al-Bidāyah wan-nihāyah* (5:30) har han tatt med en hendelse som er svært relevant for temaet vårt: «Under Yamāmah-krigen^{II} var muslimenes kamprop: 'Yā Moḥammadah (Kjære Mohammad, bistå oss)!»

Ibn Ḥajar 'Asqalāni og imam Soyōṭi støtter læren om *tawassol*.

'Abd-or-Raḥmān al-Jāmi uttrykker sine tanker om *tawassol* spesielt i sin poesi, han sa: «Det var profetens صلى الله عليه وسلم navns velsignelser som gjorde at Adams unnskyldning ble godtatt og at Noah ble reddet.» Videre er disse tankene også bekreftet av filosofien hans.

Det som beviser imam Qas~allanis støtte, er: «Når vanlige folk kommer i vansker, er det først av alt heroldene som ber om tilgivelse for dem, så er det de ærede, så de religiøse, deretter de rettskafne og etter det, lederne i samfunnet. Hvis skuddbønnen deres blir godtatt, er det godt, hvis ikke, går helgenen med den høyeste rangen – rangen *ghauth* i deres tid – i forbønn for dem og før han har avsluttet bønnen, er den som regel hørt.»^{III}

Aḥmad Shihāb-od-dīn ibn Ḥajar Heytami al-Makki besitter en fremragende stilling blant islams jurister og *moḥaddithīn* (*ḥadīth*-lærde). Han har bevist ved erfaring og observasjon at Guds foretrukne hjelper folk etter døden slik som

---

^I Majmō' fatāwa (Ibn Teymiyyah) 1:140.

^{II} Yamāmah-krigen fant sted i Abo Bakrs kalifperiode, altså etter Hans Nådes صلى الله عليه وسلم bortgang.

^{III} Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah (Qasṭallāni) 2:726. Zorqāni 7:487.

de hjelper dem under livet sitt og deres hjelpes verdi minsker ikke i det hele tatt, den forblir like stor.

Abo ʿAbdollah Qorayshi sa: «En tørkeperiode hadde grepet Egypt og folk var plaget av sult og tørst, plagen fortsatte til tross for skuddbønnene deres. Så jeg reiste til Levanten og da jeg kom i nærheten av Guds hjertevenns (Abrahams) grav, møtte han meg på veien. Jeg sa: 'Guds sendebud, jeg har kommet som en gjest. Vis gjestfrihet ved å be for Egypts beboere.' Han ba for dem og tørkens plage forsvant fra Egypts folk.»^I

Denne usedvanlige begivenheten som innebar et møte med profeten Abraham ansikt til ansikt, har imam Yāfiʿi kommentert ved å si: «Abo ʿAbdollah Qorayshis utsagn om at han møtte profeten Abraham ansikt til ansikt, er basert på sannheten. Kun en uvitende person kan fornekte det, han som ikke er klar over de retskafnes liv og status. Sannelig, de ser jorden og himlene og de ser profetene i levende tilstand.»^{II}

Nūr-od-dīn Qādri har tatt opp temaet *tawassol* i verket *Sharḥ ash-Shifāʿ*, han er mest kjent ved navnet Mollā ʿAli Qāri.

Aḥmad Shihāb-od-dīn Khafāji har bevist *tawassols* rettferdiggjøring i *Nasīm-or-riyāḍ*, som er en fortolkning av *ash-Shifāʿ*.

Mohammad bin ʿAbd-ol-Bāqi Zorqāni har bevist *tawassols* relevans i sin kompilasjon (1:118–120 og 12:220–223).

Mohammad bin ʿAli Shaukāni har klargjort *tawassols* gyldighet gjennom profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم i boken *Toḥfat-oż-żākirīn* (s. 195).

Ibn ʿĀbidīn Shāmi er en velkjent lærd i hele verden, stripene på skuldrene har han virkelig gjort seg fortjent til. I sitt verk *Radd-ol-moḥtār ʿalā dorr-il-mokhtār* har han settet kunnskapssøkerne. Mange tradisjoner viser til en historie om at da han skulle til å påta seg dette verkets byrde, satte han ikke lit til sine intellektuelle ferdigheter. Han satte sin lit til profeten

---

^I Al-Fatāwa al-hadīthiyah (Ibn Ḥajar Heytami), s. 255–256.

^{II} Al-Fatāwa al-hadīthiyah (Ibn Ḥajar Heytami), s. 256.

صلى الله عليه وسلم og ba til Gud ved å si: «Jeg spør Gud ved Hans opphøyde profets صلى الله عليه وسلم mellomkomst, Hans høyt rangerte tjeneres og spesielt den sannferdige *imām-ol-A'zams* (Abo Ḥanīfahs) om at Han (Gud) skal lette min byrde ved Sin sjenerøsitet og gi meg evnen til å fullbyrde den.»¹

Denne bønningen satte sine spor: Ibn 'Ābidīn Shāmi skrev en slik bok som selv i dag er ansett blant de beste bøkene om islamsk lov. Den er svært populær og enestående på sitt område.

Maḥmūd Ālōsi kommenterte når han diskuterte de første versene i Koranens kapittel 79 (*an-Nāzi'āt*), og støtter det å lite på Guds nære og kjære og å søke hjelp fra dem ved å skrive: «I kapittelets introduserende setninger er de rettskafnes sjels separasjon fra kroppen ved døden beskrevet, og Gud har sverget på disse forskjellige stadiene. Sjelen må bli rykket ut fra kroppen deres på grunn av det lange og dype forholdet til kroppen, men sjelen ønsker ikke å forlate kroppen. Grunnen til dens motvilje mot å forlate den er: For å kunne fortjene gode handlinger fungerer kroppen som et transportmiddel og det er basert på at så lenge den er i kroppen, kan den legge til flere gode handlinger i sitt regnskap. Etter dette flyr sjelen til englenes verden og blir skjenket renhetens hellighet. Takket være deres kraft og høysinnethet, blir de blandet med slike elementer som hjelper med å bestemme skapningers skjebne. Dette fordi de blir inkludert blant englene eller at de anskaffer seg bestemmende evne. Det er derfor det har blitt sagt: 'Når du er invadert av vansker, bør du søke hjelp av gravenes beboere, fra Guds prefererte som har gått bort og er menneskelige skikkelser av gode handlinger og renhet.' Det er ikke noen tvil om at den personen som besøker graven deres får åndelig hjelp av deres velsignelser. Under mange omstendigheter forsvinner vanskenes knuter gjennom disse personenes tilknytning til Gud og deres ære.»

Maḥmūd Ālōsi tilføyde: «Det er også sagt at i disse setningene har Gud sverget på de godmodige folkene som går inn i fromhetens og hellighetens felt og prøver å rense både det ytre og det indre ved strevsom praksis i tilbedelse. Slik resulterer

---

¹ Radd-ol-moḥtār 'alā dorr-il-mokhtār (Ibn 'Ābidīn Shāmi) 1:3.

det i at de oppnår det guddommeliges erkjennelsesevne. (Som igjen fører til at) de kontrollerer sine instinkter og til slutt oppnår de fullkommenhet ved å ha gått gjennom flere utviklingsfaser, slik at de kan rettlede personer med mangler (i livet).»¹

Shāh ‘Abd-ol-Ḥaqq moḥaddith ad-Dihlawi kommenterte i sin fortolkning av shaykh ‘Abd-ol-Qādir al-Gilānis bok *Fotōḥ-ol-ghayb* at når helgenene kommer inn i den guddommelige kunnskapens og bevissthetens bane, blir de velsignet med spesielle evner som gjør at de kan utføre handlinger uten fysiske årsakers mellomkomst. De blir transformert til lysfontener fordi de har ankommet fra den dødelige verdenen til den udødelige. På denne måten oppnår de den graden av fullkommenhet som vanlige troende først vil oppnå i paradiset.

Mohammad Zāhid Kauthari har diskutert *tawassol* grundig i sin bok *Maqālāt*, i den har han gått hardt ut mot *tawassols* motsigere og gitt gyldige grunner for å rettferdiggjøre dens eksistens. Han legger til at å bruke profeter og helgener som forbedere ikke bare er en lovlig handling, men også en handling som går helt tilbake til de første muslimene og at deres integrering av islam var godt og troen deres kan man ikke stille spørsmål ved.

Maulānā Ashraf ‘Ali Thānwi skrev i sin bok *Nashr-oṭ-ṭib* at det skinte åpenbart fra Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم forfedres panne. Det var Hans Nådes صلى الله عليه وسلم lys som fikk Gud til å godta profeten Adams anger. Det var Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم lys som berget Noah fra havets nød og det var det lyset som gjorde brennende kull til blomstrende roser for Abraham.

Den lovtalen som ‘Abbās komponerte til Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم lovpris, består av disse ordene: «Og du var med Guds hjertevenn da han støtte på ildens prøve. Hvordan kunne lyset ditt i lenden hans la ham bli svidd? Da du ble født, lyste jorden opp og horisonten ble til stråleglans ved lyset ditt. Så i dette lyset og skinnet går vi i ledelsens vei.»

---

¹ Rōḥ-ol-ma‘āni (Maḥmūd Ālōsi) 30:27–28.

Profeten صلى الله عليه وسلم hørte disse 'Abbās' ord og viste at Hans Nåde صلى الله عليه وسلم satte pris på dem. Hvis dette hadde vært feil sagt av 'Abbās, ville Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ha stanset ham, men det skjedde ikke. Derfor er denne måten å lovprise profeten صلى الله عليه وسلم på godtatt og blir til et bevis i seg selv.

I tillegg til dette har Maulānā Ashraf 'Ali Thānwi inkludert i del 38 i sin bok beretningen som kom gjennom 'Osmān bin Ḥoneyf, og han har sagt etter det: «Det beviser at å søke forbindelse gjennom noens skuddbønn er gyldig, slik er det også gyldig å lite på noen som forbeder i sin skuddbønn.»

Han har også godtatt *tawassol* etter noens bortgang, da han godkjente det som 'Osmān bin Ḥoneyf lærte den blinde mannen under 'Osmān bin 'Affāns kalifperiode. Han sier også at det er tillatelig å bruke andre enn profeter som forbedere, slik som Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم onkel 'Abbās bin 'Abd-ol-Moṭṭalib. Å bruke Hans Nådes صلى الله عليه وسلم grav som mellomledd er også godkjent av Maulānā Thānwi, vedrørende dette viser han til beretningen referert til de troendes mor 'Ā'ishah. Til slutt gjenga han 'Ottbis beretning, som er blitt nevnt tidligere i denne boken, han skrev: «Da dette hendte før i tiden og det var ingen motsigelse vedrørende det, stiller dette av seg selv fram som et bevis.»

Aḥmad bin Zeyni Dahlān, som var en jurist av islamsk lov fra Mekka, har i boken *Fitnat-ol-wahhabiyyah* erklært *tawassol* som gyldig og tillatelig. Han ser ingen feil i å søke hjelp ved profeter og helgener. Han har også lagt stor vekt på å tilbakevise dem som sier imot *tawassol*.

Mohammad bin 'Alawi al-Mālīki har i verket *Mafāhīm yajib an toṣaḥḥah* utført et meget grundig arbeid vedrørende læren om *tawassol*. Utenom dette har han diskutert læren i et annet verk: *Shifā'-ol-fo'ād bi ziyārat khayr-il-'ibād*. Han har svært overbevisende brakt *tawassols* viktighet til klarhet.

Mohammad Hishām Kabbāni er blant de store lærde fra vår tid som har klargjort mistanker vedrørende *tawassol* og kommet med et svært godt argumenterende verk om *tawassol*.

Maḥmūd Sa'īd Mamdōḥ har diskutert *tawassol* i *Raf'-'ol-minārah*, der han har framlagt hvor viktig *tawassol* er, og at dens kilder er autentiske.

Helgenenes erfaringer og observasjoner

Livet i gravens hemmelighet, englenes verden og guddommeligheten er avslørt for Guds helgener, noe som er uvanlig for vanlige mennesker. Helgenenes tilgang til den sjelelige verden er større og de ser ting som vanlige mennesker ikke ser. Denne rangen har de oppnådd ved kjærligheten til Gud og sendebudet صلى الله عليه وسلم Hans. Meningene deres er autentiske i seg selv, og de lærde som har øyne for deres grad, har alltid godtatt dem.

Vi kan se på noen av erfaringene og observasjonene til de rettskafne helgenene:

Omm Ḥarām bint Milḥān var med den islamske hæren under krigen på Kypros. Hans Nåde صلى الله عليه وسلم hadde på forhånd sagt at hun skulle delta i sjøkrigen. Da hun deltok, falt hun ned fra en hest da hun skulle til å gå om bord i et skip og døde som en martyr. Hun ble begravd der hun falt, og velsignelsene hennes ble avslørt for folk. Graven hennes er kjent som en rettskaffen kvinnes grav, folk ber til Gud ved graven hennes og skuddbønnene deres blir hørt av Gud.^I

Abo Ayyōb al-Anṣāri er også kjent som Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم vert fordi Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم bodde hos Abo Ayyōb al-Anṣāri en liten stund. Han deltok i slaget om Konstantinopel (Istanbul), men like ved fiendens grense ble han syk. Da tilstanden ble verre, ga han sin vilje til sine ledsagere: «Når jeg dør, ta kroppen min med dere, og når dere retter opp rekkene mot fienden, begrav meg ved føttene deres.»^{II}

Soldatene adlød ham og begravde ham ved fortets fot, og så ga de klar beskjed til fienden om at denne graven skulle det ikke gjøres noe med. Den skulle ikke vises respektløshet. Folk

---

^I Al-Bidāyah wan-nihāyah (Ibn Kathīr) 5:235.

^{II} Al-Istī'āb fi ma'rifat-il-aṣḥāb (Ibn 'Abd-ol-Barr) 1:404–405.

innså snarlig hvor velsignet dette gravstedet var, la sine skuddbønner fram for Gud ved graven hans og fikk dem hørt.

«Abo Ayyōbs grav ligger nær fortet og alle kjenner til den. Når folk ber om regn der, begynner det å regne.»^I

Mojāhid sa: «Når tørken griper folket fatt, viser folk til graven og det begynner å regne.»^{II}

Ibn Abo Ḥātim Rāzi sa: «Da jeg bodde i byen Tus (i det persiske riket) og hadde et problem, pleide jeg å besøke imam 'Ali bin Mōsā Razas grav og ba til Gud at Han skulle løse problemet mitt. Skuddbønnen ble hørt og vansken ble løst. Dette er noe jeg har opplevd flere ganger.»^{III}

Imam Shāfi'i meddelte: «Jeg får velsignelser gjennom imam Abo Ḥanīfahs og jeg besøker graven hans daglig. Når jeg møter på et problem, ber jeg to enheter av bønner (til Gud) og så besøker jeg graven hans. Idet (jeg står der), ber jeg til Gud at Han skal løse problemet mitt. Jeg forlater ikke engang stedet og problemet er løst.»^{IV}

Dette er imam Shāfi'is erklæring. Han er en godtatt jurist og en mann med stor viten og er respektert av alle lærde innenfor hvilken som helst retning av islam. Når lærde som imam Shāfi'i gir sin tilslutning til *tawassol*, da er det ikke enkelt å fornekte dens troverdighet.

Shāh 'Abd-ol-Ḥaqq moḥaddith ad-Dihlawi har skrevet av imam Shāfi'is utsagn i boken *Ashi'at-ol-lam'āt*: «Mōsā Kāzims opplyste grav er et åpenbart middel for godtakelse av skuddbønner.»

Vi ser at dette var imam Shāfi'is praksis, han pleide å besøke graver og la dem til som forbedere i sin skuddbønn.

---

^I Al-Istī'āb fī ma'rifāt-il-aṣḥāb (Ibn 'Abd-ol-Barr) 1:405.

^{II} Al-Istī'āb fī ma'rifāt-il-aṣḥāb (Ibn 'Abd-ol-Barr) 4:6.

^{III} Kitāb-oth-thiqāt (Ibn Abo Ḥātim Rāzi).

^{IV} Tārīkh Baghdād 1:123 – khaṭīb Baghdādi bekreftet dens autentiske beretterkjede.

Al-Khayrat-ol-ḥisān fī manāqib-il-imām al-a'zam Abi Ḥanīfah (Heytami), s. 94.

Radd-ol-moḥtār 'alā dorr-il-mokhtār (Ibn 'Ābidīn Shāmi) 1:41.

Maqālāt (Mohammad Zāhid Kauthari), s. 381.

I helgenenes biografi, skrev Ibn-ol-Jauzi følgende: «Og graven hans (Ibrāhīm bin Ishāq Ḥarabi) er åpen for alle, folk mottar velsignelser fra den.»^I

ʿAbd-ol-Ghani Maqdisi al-Ḥanbali fikk en hevelse på armen, han gned den mot imam Aḥmad bin Ḥanbals grav og hevelsen forsvant.

Mohammad Zahid Kauthari sa vedrørende dette: «Denne hendelsen er registrert i Diyāʾ Maqdisi al-Hanbalis bok *al-Ḥikāyāt-ol-manthōrah* og jeg har sett den i dens originale håndskrevne stand.»^{II}

Abo al-Qāsim Qosheyri skrev følgende om den store helgenen Maʿrōf Karakhi: «Han er av de eldste blant de hellige personene og skuddbønnene hans ble alltid hørt. Selv i dag gjøres det skuddbønn (til Gud) ved å stå ved hans grav for å bli helbredet fra sykdom. Bagdads beboere sier: 'Maʿrōfs grav er en åpenbar medisin.'»^{III}

Mojaddid Alf-thāni nevner en av sine opplevelser: «Jeg var i vansker og det virket som om det var ingen vei ut av det. En lang stund passerte og vansken ville ikke lette. En bekymring engstet meg, at jeg burde kvitte meg med dette problemet snarest. Jeg følte meg veldig ukomfortabel og ba til Gud gang på gang for at Han skulle hjelpe meg ut av denne nødstilstanden.

En dag gikk jeg forbi en slektnings grav og jeg søkte hans hjelp i dette tilfellet (ved å legge ham til som forbeder i bønnen). Guds velsignelse bistod meg og jeg ble helbredet og den åndelige relasjonen som jeg har med profeten صلى الله عليه وسلم var meg til fordel – den trøstet et knust hjerte.»^{IV}

---

^I Ṣifāt-oṣ-ṣafwah 2:266.

^{II} Maqālāt (Mohammad Zāhid Kauthari), s. 381.

^{III} Ar-Risālat-ol-Qosheyriyyah (Abo al-Qāsim Qosheyri), s. 41. Tārīkh Baghdād (khaṭīb Baghdādi) 1:122.

Ṣifāt-oṣ-ṣafwah (Ibn-ol-Jauzi) 2:214.

^{IV} Maktobāt imām Rabbāni (Mojaddid Alf-thāni) 3:149#220.

Shāh Walī-Allah mohaddith ad-Dihlawi skriver i *Foyōd-ol-ḥarameyns* hovedinnhold av kapittel 9 og 10: «Vi besøkte den hellige byen Medina og vi så med våre egne øyne profetens صلى الله عليه وسلم ånd. Den dagen ble en virkelighet klargjort og det var at en ren sjel kan bli sett akkurat som en vanlig kropp, og profetenes liv etter døden ble også avslørt for oss.

Den tredje dagen besøkte vi profetens صلى الله عليه وسلم grav og sendte velsignelser over Hans Nåde صلى الله عليه وسلم, vi besøkte også Abo Bakrs og 'Omars grav. Etter det sa vi: 'Vi har kommet til Dem (Guds sendebud صلى الله عليه وسلم) med store forhåpninger om å få Deres nåde og velsignelse, vær oss nådig.'» Videre skriver han: «Profeten صلى الله عليه وسلم viste stor glede og jeg følte at Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم barmhjertighets laken omsvøpte og dekket meg. Så omfavnet Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم meg og viste seg for meg og avslørte mange hemmeligheter for meg, og Hans Nåde صلى الله عليه وسلم underrettet meg personlig (om flere affærer) og hjalp meg og fortalte meg hvordan jeg kunne søke Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم hjelp for mine behov.»

Noen avsluttende ord

Vi har diskutert læren om *tawassol* grundig og sett på autentiske bevis. Hvis noen fortsatt skulle mene at dette ikke er en del av islam, og at det er flerguderi, vil det være urettferdig. For å stemple noen for noe uten god nok grunn, er ikke godtatt av noen.

Det som gjør denne boken til et verdig argument for *tawassols* gyldighet, er at den har tatt opp begge siders mening. Både argumenter for og argumenter imot har blitt drøftet. Hele veien har boken vært opptatt av én ting og det er å vise til at det er kun én Gud, det er kun Han som er tilbedelsesverdige, ingen kan likestilles med Ham. Det eneste som blir krevd av leserne, er at de må se grundig nok på bevisene før de danner seg en mening. *Tawassol* er og blir en viktig del av livet vårt og troen vår.

Det er ikke vanskelig å forstå hvorfor mange folk velger å kalle *tawassols* tilhengere falskhetens tilhengere. Årsaken er åpenbart bedragernes feil, som foregir til å være helgener når de egentlig ikke er det, kun for å tjene penger på uvitende

mennesker. De opptrer som ulver i fåreklær og spiser levemåten vår levende. Derfor må vi legge vekt på de lærdes meninger og råd, som er veilederne våre og bør adlydes.

Det har tidligere blitt referert til at det er livsnødvendig å gå ved folket med kunnskap, slik som Medinas folk oppsøkte de troendes mor 'Ā'ishah for å lære hvordan de skulle benytte seg av *tawassol*. De som er imot denne læren, ser på mange handlinger begått av uvitende mennesker og deretter anklager de ikke dem, men kaller heller læren om *tawassol* flerguderi. Det er en trist sannhet at det finnes folk som kneler med ansiktet mot jorden overfor gravene, men hvis vi er rettferdige, er ikke dette de rettskafnes skyld, derimot er det bedragerne som bedrar folket for en billig penge. Med dette i tankene og hjertet bør vi absolutt basere oss på læren til vår profet صلى الله عليه وسلم og følgesvennene og *tābi'īn* og de som var etter dem, de tidligere lærde og de som lærte av de tidligere rettskafne. Kunnskap er en svært viktig ting og å diskutere og debattere i løse luften er Satans vane og ikke en troendes.

Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «De beste menneskene er de fra min tid, derpå de som vil være etter dem, deretter de som vil være etter dem igjen.»^I

Vi har fått bevis i boken og vi vet nå hva som er Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم måte og følgesvennernes og *tābi'īns* måte og måten til de etter dem. Det som er absolutt for oss, er å knytte oss fast til denne levemåten og ikke la folks trangsynthet, som ikke engang klarer å skille mellom Skaperen og skapningen, få oss til å begynne å tvile på det som har vært vår tro fra første dag. Troen vår har noe som den står på og det er svært viktig for oss å fastholde det: «Han inviterte til Gud, hvem som enn holder seg fast til ham, holder seg fast til et rep som aldri vil ryke.»^{II}

Det er nå det gjelder å bevare levemåten vår og praktisere Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم praksis. Vi må beskytte vår tro og vokte den. Vi må ikke overgi oss til bedragerer som spiller at de er helgener og vi kan ikke overgi oss til dem som

---

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-osh-shahādāt 2:938#2509, faḍā'il-oṣ-ṣaḥābah 3:1335#3451 og kitāb-or-riqāq 5:2362#6065.

Al-Jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizī) 5:695#3859.

^{II} Kappens dikt, del 3, v. 9.

benekter det som har hendt og vi kan ikke overgi oss til dem som ønsker å destruere *tawassols* bro som er den passasjen som fører oss til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم. Det gjelder å være trofast, avslutningsvis refereres det til Iqbāl al-Lahori: «Er du Mohammad trofast, er vi dine!»

﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

(Koranen 2:127)

وصلّى الله تعالى على حبيبه و نوره سيّدنا و مولانا محمّد

Ordliste (arabisk)

Allāh: Guds personlige egennavn og det hovednavnet Han presenterer Seg selv med i Koranen.

'An: Fra.

Azān: Bønneropet, innkallingen til bønnen.

Bāṭil: Falskhet, løgn.

Bordah: Kappe.

Ḍa'īf: Svak, vedrørende *ḥadīth*; en svak beretning som ikke kvalifiserer seg til å være autentisk eller god.

Dīnār: En gullmynt.

Dirham: En sølvmynt som er lik 128 gram gull.

Do'ā': Litterært betyr det å kalle på noen. Ellers er det brukt som en skuddbønn hvor man ber om noe fra Gud.

Dsjinn: Usynlige vesener av ild som er skapt av Gud.

Fajr: Morgenbønnen.

Gharīb: Ikke fullt sterk nok beretning, fordi den kan motstride noen andre beretninger som er berettet av pålitelige berettere, dette er også en beretning som har blitt berettet av pålitelig og upålitelig beretter. En slik beretning kan anses som både *ṣaḥīḥ*: autentisk, riktig, dens beretterkjede er godtatt, og *ḍa'īf* (svak beretterkjede).

Ghauth: En som man kan rope på når man trenger hjelp, en forbeder. Dette er også tittelen gitt til helgenene med den høyeste rangen.

Ḥadīth: En overlevering, beretning, tradisjon som handler om profetens *صلى الله عليه وسلم* utsagn og handlinger.

Ḥasan: Vedrørende *ḥadīth*, en god beretning, men ikke like sterk som en *ṣaḥīḥ*-beretning.

Ikhlās: Oppriktighet.

Istighāthah: Å be noen om hjelp.

Ittisāl: Vedrørende *ḥadīth*, en sannsynlighet om at beretningens beretterkjede er autentisk.

Jihād: Å anstrenge seg til det ytterste for Guds sak.

Kaba: Det hellige huset i moskeen al-Ḥarām.

Kauthar: Elv eller en fontene i paradiset.

Laḥad: Den dypere delen av graven rettet mot bønneretningen, der liket blir gravlagt.

Mauḍō': Forfalsket, en beretning berettet av en løgner og at han er bevist som en løgnhals når det kommer til å berette *ḥadīth*.

Modallis: Bedrager.

Mohaddith (flertall moḥaddithīn): Beretter/tradent av *ḥadīth* eller en *ḥadīth*-lærd.

Morshid: En spirituell veileder, veiviser.

Nawāfil: Lik bedemåte som den pålagte tidebønnen, men dette er supplerende bønn.

Niyyah: Intensjon, hensikt.

Ṣaḥābah: Følgesvenner – profetens صلى الله عليه وسلم følgesvenner er kjent ved denne betegnelsen.

Ṣaḥābi: En følgesvenn av profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم.

Siwāk: En liten ørkenplantes gren som blir brukt som tannbørste.

Sajdah: Å knele med ansiktet ned for Gud, dette er en knelede stilling, begge håndflatene, pannen, nesene, knærne og tærne er nær bakken. Et forvissende tegn på underkastelse.

Ṣalāt: Bønnen som innebærer de forskjellige stillingene: stå, være bøyd framover, sitte og *sajdah*. Den pålagte tidebønnen er husket med dette navnet.

Sonnah: Profetens صلى الله عليه وسلم praksis, livsførsel, tradisjon.

Tabarrok (flertall tabarrokā): Velsignelse.

Tābi'īn: De som opplevde følgesvennene og var deres elever.

Tawassol: Forbønn – tilknytning, sammensetning, mellomkomst, bindeledd, megling, forening, forbindelse.

Thiqah: En troverdig person, en som fortjener å bli trodd på.

Walī (flertall auliyā'): Velynder, beskytter, hjelper, venn, betyr også helgen.

Wasīlah: Forbeder – bindeledd eller mellomkost, mellomledd.

Woḍō': Muslimsk rituell renselse.

Yā: Interjeksjon, når man roper på noen, innleder man med dette småordet. Ordet er oversatt som «kjære» før profetens

صلى الله عليه وسلم navn og titler.

Zakāh: Det pålagte bidraget som skal betales en gang i løpet av året som støtte til de fattige og nødlidende.

Litteraturliste

Gud den Allmechtige, den aller Høytstående.

1. Den hellige Koranen.

ʿAbdoblāh bin Mohammad bin Şiddīq al-Ghomāri.

2. Irgām-ol-mobtadī al-ghābi bi jawāz-it-tawassol bi an-nabī.

ʿAbdollāh bin Moslim bin Qoteybah (828–889).

3. Tafsīr gharīb-il-Qorʿān.

Peshawar, Pakistan: Maktabah tauḥīd wa sonnāh, 1978.

ʿAbd-ol-Mājid Daryābādi.

4. Tafsīr Mājidi.

ʿAbd-or-Razzāq, Abo Bakr, Sanʿāni (744–826).

5. al-Moşannaf.

Karachi, Pakistan: Al-Majlis-ol-ʿilmi, 1. utgave, 1970.

Abo Awānah, Yaʿqōb bin Ishāq (845–928).

6. Mosnad.

Beirut, Libanon: Dār-ol-maʿrifah.

Abo Dāwōd, Soleymān bin Ashʿath (817–889).

7. Sonan.

Beirut, Libanon: Dār Iḥyāʾ-it-torāth-il-ʿarabi.

Abo Dāwōd Tayālisi, Soleymān (715–819).

8. Mosnad.

Beirut, Libanon: Dār-ol-maʿrifah.

Abo al-faḍl al-Mībadi, Rashīd-od-dīn.

9. Kashf-ol-asrār wa ʿoddat-ol-abrār.

Teheran, Iran: Moʿassisah intishārāt amīr kabīr, 4. utgave, 1942.

Abo Noʿaym, Aḥmad bin ʿAbdollāh Asbahāni (948–1038).

10. Dalāʾil-on-nobowwah.

Hyderabad, India: Majlis dāʾirah maʿārif ʿOsmāniyyah, 1949.

11. Ḥilyat-ol-aulyā' wa ṭabaqāt-ol-aşfiyā'.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kitāb-il-'arabi, 3. utgave, 1980.

Abo al-Qāsim Qosheyri (986–1073).

12. Ar-Risālat-ol-Qosheyriyyah.
Iran: Intisharat Bedar, 1954.

Abo Sa'ōd 'Amādi (1493–1574).

13. Irshād-ol-'aql-is-salīm ilā mazāyā al-Qor'ān al-karīm.
Beirut, Libanon: Dār 'iḥyā'-it-torāth-il-'arabi.

Abo Ya'lā, Aḥmad bin 'Ali (825–919).

14. Mosnad.
Damaskus, Syria: Dār-ol-ma'mōn lit-torāth, 1. utgave, 1984.

Abo Ya'lā Ibn 'Abdollaḥ Khalīli Qazwīni.

15. Kitāb-ol-irshād fī ma'rifati 'olamā'-il-ḥadīth.
Riyadh, Saudi-Arabia: Maktabat-or-roshd, 1989.

Aḥmad bin Ḥanbal (780–855).

16. Mosnad.
Beirut, Libanon: Al-Maktab-ol-islāmi, 2. utgave, 1978.

Aḥmad bin Zeyni Dahlān.

17. Fitnat-ol-wahhabiyyah.
Istanbul, Tyrkia: Maktabah īshīq, 1978.

Aḥmad as-Sāwi al-Māliki (1761–1825).

18. Ḥāshiyah Tafsīr-ol-jalāleyn.
Kairo, Egypt: Matba'at-ol-istiḳāmah, 1956.

Ājorri, Abo Bakr Mohammad bin Ḥoseyn.

19. Ash-Sharī'ah.
Lahore, Pakistan: Anşār-os-sonnat-il-moḥammadiyyah.

'Alā'-od-dīn 'Ali al-Hindi.

20. Kanz-ol-'Ommāl.
Beirut, Libanon: Mo'assisat-or-risālah, 2. utgave, 1986.

Albāni, Mohammad Nāṣir-od-dīn (1914–1999).

21. Silsilat-ol-aḥādīth-is-ṣaḥīḥah.
Beirut, Libanon: Al-Maktab-ol-Islāmi, 4. utgave, 1985.
22. Ta'liq 'alā faḍl-iṣ-ṣalāt 'alā an-nabi.

Ashraf 'Ali Thānwi (1863–1943).

23. Bayān-ol-Qor'ān.
24. Nashr-oṭ-ṭib.
Karachi, Pakistan: H.M. Sa'īd Co., 2. utgave, 1989.
25. Neyl-osh-shifā' bi ni'āl-il-moṣṭafa.
26. Zād-os-sa'īd.

Badr-od-dīn 'Ayni (1361–1451).

27. 'Omdāt-ol-qāri.
Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr, 1979.

Baghawi, Abo Mohammad Ḥoseyn bin Mas'ūd (1044–1122).

28. Sharḥ-os-sonnah.
Beirut, Libanon: Al-Maktab-ol-Islāmi, 2. utgave, 1983.
29. Ma'ālim-ot-tanzīl.
Beirut, Libanon: Dār-ol-ma'rifah, 4. utgave, 1995.

Beydāwi, Abo Sa'īd 'Abdollāh bin 'Omar bin Mohammad.

30. Tafsīr.
Beirut, Libanon: Mo'assisat-ol-a'lamī lil-matbō'āt, 1. utgave, 1990.

Beyhaqi, Aḥmad bin Hoseyn (994–1066).

31. Dalā'il-on-nobowwah.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-'ilmiyyah, 1. utgave, 1985.
32. Sho'ab-ol-īmān.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-'ilmiyyah, 1. utgave 1990.
33. As-sonan-ol-kobra.
Multan, Pakistan: Nashr-os-sonnah.

Bazzār, Abo Bakr Aḥmad bin 'Amr (825–905).

34. Mosnad.

Bokhāri, Mohammad bin Ismā‘īl (810–870).

35. Al-Adab-ol-mofrad.

Beirut, Libanon: Dār-ol-bashā’ir-il-islāmiyyah, 3. utgave, 1989.

36. Aṣ-Ṣaḥīḥ.

Damaskus, Syria: Dār-ol-qalam, 1. utgave 1981.

*New Dehli, India: Farid book depot private LTD, 1981.

37. At-Tārīkh-ol-kabīr.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-‘ilmiyyah.

Boṣṛi, Mohammad Sharaf-od-dīn (1213–1295).

38. Kappens dikt (Qaṣīdat-ol-bordah).

Oslo, Norge: Noor 92 Publications, 2011.

Dārimi, Abo Mohammad ‘Abdollāh (797–869).

39. Sonan.

Multan, Pakistan: Nashr-os-sonnah.

Dimyāti, Abo Mohammad ‘Abd-ol-Mo’min.

40. Al-Motajarr-or-rābih fī thawāb al-‘amal-iṣ-ṣāliḥ.

Mekka, Saudi-Arabia: Maktabah wa maṭba‘ah an-nahdah al-ḥadīthah, 1993.

Ḥākim, Mohammad bin ‘Abdollāh (933–1014).

41. Al-Mostadrak.

Mekka, Saudi-Arabia: Dār-ol-bāz.

Heythami, ‘Ali bin Abo Bakr (1335–1405).

42. Majma‘-oz-zawā‘id.

Kairo, Egypt: Dār-or-riyān lit-torāth, 1987.

43. Mawārid-oz-zam‘ān.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-‘ilmiyyah.

Ḥomeydi, ‘Abdollāh bin Zobeyr.

44. Mosnad.

Karachi, Pakistan: Al-Majlis-ol-‘ilmi, 1. utgave, 1963.

Ibn 'Abd-ol-Barr, Yōsof bin 'Abdollāh (979–1071).

45. Al-Istī'āb fī ma'rifat-il-aṣḥāb.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā'-it-torāth-il-'arabi, 1. utgave, 1910.

46. At-Tamhīd.

Lahore, Pakistan: Al-Maktabat-ol-qoddosiyyah, 1. utgave, 1983.

Ibn 'Ābidīn Shāmi, Mohammad Amīn (1784–1836).

47. Radd-ol-moḥtār 'alā dorr-il-mokhtār.

Quetta, Pakistan: Maktabah Mājidiyyah, 1. utgave, 1978.

Ibn Abo Ḥātim Rāzi (854–938).

48. Kitāb-ol-jarh wat-ta'dīl.

Hyderabad, India: Majlis dā'irah ma'arif al-'Osmāniyyah, 1. utgave.

49. Kitāb-oth-thiqāt.

Ibn Abo Sheybah, Abo Bakr 'Abdollāh bin Mohammad (776–850).

50. Al-Moṣannaf.

Karachi, Pakistan: Idārat-ol-Qor'ān wal-'olōm-ol-islamiyyah, 1987.

Ibn 'Adi, Abo Aḥmad 'Abdollāh (890–976).

51. Al-Kāmil.

Sheikhupura, Pakistan: Al-Maktabat-ol-athariyyah.

Ibn Asākir, 'Ali bin Ḥasan (1105–1176).

52. Tahzīb tāriḫ Dimashq al-kabīr (Tāriḫ Ibn Asākir).

Beirut, Libanon: Dār-ol-masīrah, 2. utgave, 1979.

Ibn Ḥajar 'Asqalāni, Aḥmad bin 'Ali (1372–1449).

53. Faḥ-ol-bāri.

Lahore, Pakistan: Dār nashr-il-kotob-il-islāmiyyah, 1981.

54. Hady-os-sāri moqaddimah faḥ-ol-bāri.

55. Al-Iṣābah fī tamyīz-iṣ-ṣaḥābah.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā'-it-torāth-il-'arabi, 1910.

56. Lisān-ol-mīzān.

Beirut, Libanon: Mo'assisat-ol-a'lami, 2. utgave, 1971.

57. Al-Maṭālib-ol-‘āliyah.
Mekka, Saudi-Arabia: ‘Abbās Aḥmad al-Bāz.
58. Nozhat-on-naẓr bi sharḥ nokhbat-ol-fikr fī moṣṭalaḥ ḥadīth
ahl-ol-athr.
Kairo, Egypt: Maktabat-ot-torāth-il-islāmi.
59. Tahzīb-ot-tahzīb.
Beirut, Libanon: Dār sādīr, 1. utgave, 1907.
60. Taqrīb-ot-tahzīb.
Beirut, Libanon: Dār-ol-ma‘rifah, 2. utgave, 1975.

Ibn Ḥajar Heytami, Shihāb-od-dīn A. al-Makki (1503–1566).

61. Al-Fatāwa al-ḥadīthiyyah.
Egypt: Matba‘ah Moṣṭafa al-Bābi al-Ḥalabi, 1937.
62. Al-Jauhar-ol-monazzam.
Matba‘at-ol-khayriyyah, 1815.
63. Al-Khayrat-ol-ḥisān fī manāqib-il-imām al-a‘zam Abi
Ḥanīfah.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-‘ilmiyyah, 1. utgave, 1983.

Ibn Ḥibbān, Mohammad (884–965).

64. Aṣ-Ṣaḥīḥ.
Beirut, Libanon: Mo‘assisat-or-risālah, 2. utgave, 1993.

Ibn Hishām.

65. As-Sīrat-on-nabawiyyah.
Damaskus, Syria: Moa‘ssisah ‘olōm-il-Qor’ān.

Ibn Jarīr Ṭabari, Abo Ja‘far Mohammad (839–923).

66. Jāmi‘-ol-bayān fī tafsīr-il-Qor’ān.
Beirut, Libanon: Dār-ol-ma‘rifah, 4. utgave, 1980.

Ibn-ol-Jauzi, ‘Abd-or-Raḥmān (1116–1201).

67. Al-‘ilal-ol-motanāhiyyah.
Lahore, Pakistan: Dār nashr-il-kotob-il-islāmiyyah.
68. Kitāb-ol-mauḍū‘āt.
Karachi, Pakistan: Mohammad Sa‘īd and Sons, 1. utgave, 1966.
69. Ṣifat-oṣ-ṣafwah.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-‘ilmiyyah, 1. utgave, 1989.

70. Al-Wafā' bi ahwāl-il-moṣṭafa.
Faisalabad, Pakistan: Al-Maktabah an-nōriyyah ar-riḍwiyyah, 2. utgave, 1977.

71. Zād-ol-masīr fi 'ilm-it-tafsīr.
Beirut, Libanon: Al-Maktab-ol-islāmi, 2. utgave, 1984.

Ibn Jozayy, Mohammad bin Aḥmad.

72. Kitāb-ot-tashīl li-'olōm-it-tanzil.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kitāb-il-'arabi.

Ibn Kathīr, Ismā'īl bin 'Omar (1301–1373).

73. Al-Bidāyah wan-nihāyah.
Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr, 1998.
74: Tafsīr-ol-Qor'ān-il-'azīm.
Beirut, Libanon: Dār-ol-ma'rifah.

Ibn Khozeymah, Mohammad bin Ishāq (838–924).

75. Aṣ-Ṣaḥīḥ.
Beirut, Libanon: Al-Maktab-ol-islāmi.

Ibn Mājah, Mohammad bin Yazīd (824–887).

76. Sonan.
Beirut, Libanon: Dār iḥyā'-it-torāth-il-'arabi, 1975.
*Lahore, Pakistan: Maktabat-ol-'ilm.

Ibn Manẓūr, Mohammad bin Mokarram (1232–1311).

77. Lisan-ol-arab.
Beirut, Libanon: Dār sādīr.

Ibn-ol-Qaysarani.

78. Al-Jam' beyn aṣ-Ṣaḥīḥeyn.

Ibn-ol-Qayyim, Mohammad al-Jauziyyah (1292–1350).

79. A'lām-ol-mowaqqi'ī 'an Rabb-il-'ālamīn.
Egypt: Matba'at-os-sa'ādah, 1. utgave, 1955.
80. Kitāb-or-rōḥ.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-'ilmiyyah, 1. utgave, 1982.

Ibn Qodāmah, ‘Abdollāh bin Mohammad.

81. Al-Moghni.

Riyadh, Saudi-Arabia: Maktabah ar-Riyāḍ al-ḥadīthah, 1980.

Ibn Sa’d, Abo ‘Abdollāh Mohammad (784–845).

82. Aṭ-Ṭabaqāt-ol-kobra.

Beirut, Libanon: Dār Beyrot, 1978.

Ibn-os-Salāh, ‘Osmān bin ‘Abd-or-Raḥmān (1181–1245).

83. Moqaddimah.

Damaskus, Syria: Maktabah al-fārābi, 1. utgave, 1984.

Ibn-os-Sonni, Abo Bakr Aḥmad bin Mohammad.

84. ‘Amal-ol-yaum wal-laylah.

Hyderabad, India: Dā’irah ma’ārif nizāmmiyyah.

Ibn Teymiyyah, Aḥmad bin Abd-ol-Ḥalīm (1263–1328).

85. Al-‘Aqīdat-ol-wasiṭiyyah.

86. Iqtidā,-oṣ-ṣirāt-il-mostaqīm bi mokhālifat ashāb-il-jaḥīm.

Lahore, Pakistan: Al-Maktabat-os-salafīyyah, 1. utgave, 1978.

87. Majmō’ fatāwa.

88. Qā’idah jalīlah fī-tawassol wal-wasīlah.

Lahore, Pakistan: Idārah tarjamān-os-sonnah.

Ibrāhīm bin ‘Omar Biqā’i (1406–1480).

89. Naẓm-od-dorar fī tanāsob-il-āyāt was-sowar.

Hyderabad, India: Majlis dā’irah ma’ārif al-‘Osmāniyyah, 2.

utgave, 1986.

‘Irāqi, Zeyn-od-dīn Abo al-Faḍl ‘Abd-or-Raḥmān bin Ḥoseyn (1325–1404).

90. At-Taqyīd wal-īdāh.

Medina, Saudi-Arabia: Al-Maktabat-os-salafīyyah, 1969.

91. Ṭarḥ-ot-tathrīb fī sharḥ-it-taqrīb.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā’-it-torāth-il-‘arabi.

Ismā'īl ad-Dihlawi, Shāh (1779–1831).

92. Şirāt Mostaqīm.

Ismā'īl Ḥaqqi (1653–1725).

93. Tafsīr rōḥ-ol-bayān.

Quetta, Pakistan: Maktabah islāmiyyah, 1985.

Khafaji, Aḥmad Shihāb-od-dīn (1571–1659).

94. Nasīm-or-riyād.

Medina, Saudi-Arabia: al-Maktabat-os-salafiyyah.

Khaṭīb Shorbini.

95. As-Sirāj-ol-monīr.

Beirut, Libanon: Dār-ol-ma'rifah.

Khaṭīb Baghdādi, Abo Bakr Aḥmad bin 'Ali (1002–1071).

96. Tārīkh Baghdād.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kitāb-il-'arabi.

Khāzin, Ali bin Mohammad bin Ibrāhīm (1279–1340).

97. Lobāb-ot-ta'wīl fī ma'āni at-tanzīl.

Beirut, Libanon: Dār-ol-ma'rifah.

Maḥalli, Jalāl-od-dīn Mohammad bin Aḥmad (1389–1459)

og Soyōṭi, Jalāl-od-dīn 'Abd-or-Raḥmān (1445–1505).

98. Tafsīr-ol-jalāleyn.

Karachi, Pakistan: Qadīmi kotob khānah.

Maḥmūd Ālōsi, Sayyid (1802–1854).

99. Rōḥ-ol-ma'āni.

Multan, Pakistan: Maktabah imdādiyyah.

Maḥmūd Sa'īd Mamdōḥ.

100. Raf'-ol-minārah.

Kairo, Egypt: Dār-ol-imām Tirmizi, 1997.

Mālik bin Anas (712–795).

101. Al-Mo'aṭṭā.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā'-it-torāth-il-'arabi, 1985.

Maulānā Rōm, Mohammad Jalāl-od-dīn.

102. Mathnawi ma'nawi.

Lahore, Pakistan: Islāmi kotob khāna, 1974.

Mohammad Bakhsh.

103. Seyf-ol-molōk.

*www.apnaorg.com (full versjon).

Mohammad bin 'Abd-or-Raḥmān Ḥasni Ḥoseyni.

104. Jāmi'-ol-bayān fī tafsīr-il-Qor'ān.

Gujranwala, Pakistan: Dār nashr-il-kotob al-islāmiyyah.

Mohammad bin Aḥmad, Ibn 'Abd-ol-Hādi Ḥanbali (1305–1343).

105. Aṣ-Ṣārim-ol-monki.

Faisalabad, Pakistan: Idārat-ot-tarjamah wat-ta'līf.

Mohammad bin 'Alawi al-Māliki (1944–2004).

106. Mafāhīm yajib an toṣaḥḥaḥ, 10. utgave, 1995.

107. Shifā'-ol-fo'ād bi ziyārat khayr-il-'ibād, 1991.

Mohammad bin Yōsof Abo Ḥayyān Andalosi (1256–1344).

108. Tafsīr-ol-baḥr-il-moḥīṭ.

Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr.

Mohammad Karam Shāh al-Azhari.

109. Ziā-ul-Qur'ān.

Lahore, Pakistan: Zia-ul-Quran Publications, 1965.

Mohammad Khalīl Harās.

110. Sharḥ al-'aqīdat-ol-wasiṭiyyah.

Dār-od-da'wat-is-salafiyyah, 1992.

Mohammad khaṭīb Tabrīzi.

111. Mishkāt-ol-Maṣābiḥ.

Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr.

Mohammad Rashīd Raza.

112. Tafsīr-ol-manār.
Beirut, Libanon: Dār-ol-maʿrifah.

Mohammad Zāhid Kauthari (1879–1952).

113. Maqālāt.
Karachi, Pakistan: H.M. Saʿīd Company.

Mohammad Zakariyya Kandhalwi.

114. Khasāʾil-on-nabawi (Kandhalwis kommentering av *ash-Shamāʾil Tirmizi*).
Lahore, Pakistan: Maktabah Raḥmaniyyah.

Mojaddid Alf-thāni, shaykh Aḥmad Sarhandi (1564–1624).

115. Maktōbāt imām Rabbāni.
Lahore, Pakistan: Nūr Company.

Mojāhid bin Jobeyr, at-tābiʿi al-Makki.

116. Tafsīr.
Beirut, Libanon: Al-Manshōrat-ol-ʿilmiyyah.

Mollā ʿAli Qāri, Ibn Solṭān bin Mohammad.

117. Sharḥ ash-Shifāʾ.
Kairo, Egypt (1891).

Monziri, ʿAbd-ol-ʿAzīm bin ʿAbd-ol-Qawi (1185–1258).

118. At-Targhīb wat-tarhīb.
Beirut, Libanon: Dār iḥyāʾ-it-torāth-il-ʿarabi, 3. utgave, 1968.

Moslim, Ibn-ol-Ḥajjāj Qosheyri (821–875).

119. Aṣ-Ṣaḥīḥ.
Beirut, Libanon: Dār iḥyāʾ-it-torāth-il-ʿarabi.
*Lahore, Pakistan: Maktabah Raḥmaniyyah, 2001.

Nabhāni, Yōsof bin Ismāʿīl (1849–1932).

120. Ḥojjatollāh ʿalāl-ʿālamīn fī moʿjazāt sayyid-il-morsalīn.
Faisalabad, Pakistan: Al-Maktabah an-nōriyyah ar-riḍwiyyah.

Na'im-od-din Morādābādi.

121. Khazā'in-ol-'irfān fī tafsīr-il-Qor'ān.
Lahore, Pakistan: Zia-ul-Quran Publications.

Nasafi, 'Abdollāh bin Aḥmad bin Maḥmūd.

122. Al-Madārik.
Dār iḥyā'-il-kotob-il-'arabiyyah.

Nasā'i, Aḥmad bin Sho'eyb (830–915).

123. 'Amal-ol-yaum wal-laylah.
Beirut, Libanon: Mo'assisat-or-risālah, 3. utgave, 1987.
124. Sonan.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-'ilmiyyah.

Nawawi, Yaḥyā bin Sharaf (1233–1278).

125. Al-Azkar.
Matba'at-ol-khayriyyah, 1905.
126. Al-Īdāh.
127. Sharḥ Ṣaḥīḥ Moslim.
Beirut, Libanon: Dār iḥyā'-it-torāth-il-'arabi, 2. utgave, 1972.
128. At-Taqrīb wat-taysīr.

Parvez, Ghulām Aḥmad (1903–1985).

129. Loghāt-ol-Qor'ān.
Lahore, Pakistan: Talo' al-Islām Trust, 1998.

Qāḍi 'Iyād, Ibn Mōsā Yahsobi (1083–1149).

130. Ash-Shifā'.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kitāb-il-'arabi.

Qāḍi Mohammad Thānā-'ollāh Pānīpatti.

131. At-Tafsīr-ol-maḥhari.
Quetta, Pakistan: Baluchistan Book Depot.

Qaṣṭallāni, Aḥmad bin Mohammad (1448–1517).

132. Al-Mawāhib-ol-ladoniyyah.
Beirut, Libanon: Al-Maktab-ol-islāmi, 1991.

Qorṭobi, Abo ʿAbdollaḥ Mohammad bin Aḥmad (897–990).

133. Al-Jāmiʿo li-aḥkām-il-Qorʿān.

Beirut, Libanon: Dār iḥyāʾ-it-torāth-il-ʿarabi.

Rāghib Iṣfahāni, Ḥoseyn bin Mohammad.

134. Mofradāt alfaẓ-ol-Qorʿān.

Damaskus, Syria: Dār-ol-qalam, 1. utgave, 1992.

Rāzi, Mohammad bin ʿOmar bin Ḥasan bin Ḥoseyn (1149–1210).

135. At-Tafsīr-ol-kabīr.

Teheran, Iran: Dār-ol-kotob-il-ʿilmiyyah.

Saʿīd bin Maṣṣūr, Ibn Shabah Khorasāni.

136. Sonan.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-ʿilmiyyah, 1. utgave, 1985.

Sakhāwi, Mohammad bin ʿAbd-or-Raḥmān (1427–1497).

137. Fath-ol-moghīth.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-ʿilmiyyah.

Samhōdi, ʿAli bin ʿAbdollaḥ bin Aḥmad (1440–1505).

138. Wafāʾ-ol-wafāʾ.

Egypt: Matbaʿat-os-saʿādah, 1. utgave, 195.

139. Kholāṣat-ol-wafāʾ.

Shāh ʿAbd-ol-Ḥaqq moḥaddith ad-Dihlawi (1551–1642).

140. Ashʿiat-ol-lamʿāt.

Lahore, Pakistan: Farid Book Stall, 1983.

141. Sharḥ fotōḥ-ol-ghayb.

Lucknow, India, 1881.

Shāh Walī-Allah moḥaddith ad-Dihlawi (1703–1762).

142. Foyōd-ol-ḥaramayn.

Karachi, Pakistan: Mohammad Saʿīd and Sons.

143. Al-Qaul-ol-jamīl.

Karachi, Pakistan: Kotob khānah Ashrafiyyah.

Shaukāni, Mohammad bin ‘Ali bin Mohammad (1760–1834).

144. Toḥfat-oż-zākirīn.

Dār-ot-tarbiyyah.

145. Fath-ol-qadīr.

Egypt, 1963.

Sobki, ‘Ali bin ‘Abd-ol-Kāfi (1284–1355).

146. Shifā’-os-siqām fī ziyārat khayr-il-anām.

Hyderabad, India: Dā’irah ma’ārif nizāmmiyyah, 1897.

Soheyli, ‘Abd-or-Raḥmān bin ‘Abdollah.

147. Ar-Raud-ol-anaf.

Multan, Pakistan: ‘Abd-ot-Tawwāb academy.

Soleymān bin ‘Omar.

148. Al-Fotōḥāt-ol-ālihiyyah.

Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr.

Soyōṭi, Jalāl-od-dīn ‘Abd-or-Raḥmān (1445–1505).

149. Ad-Dorr-ol-manthōr.

Beirut, Libanon: Dār-ol-ma’rifah.

150. Al-Khaṣā’iṣ-ol-kobra.

Faisalabad, Pakistan: Al-Maktabah an-nōriyyah ar-riḍwiyyah.

151. Manāhil-os-sifā fī takhrīj aḥādīth ash-shifā’.

152. Sharḥ-oṣ-ṣodōr bi sharḥ ḥāl-il-mautā wal-qobōr.

Beirut, Libanon: Dār-ol-ma’rifah, 2. utgave, 1999.

153. Ar-Riyāḍ-ol-‘anīqah fī sharḥ asmā’ khayr al-khalīqah.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-‘ilmiyyah.

Ṭabarāni, Soleyman bin Aḥmad (873–971).

154. Al-Mo’jam-ol-ausat.

Riyadh, Saudi-Arabia: Maktabat-ol-ma’ārif, 1. utgave, 1985.

155. Al-Mo’jam-ol-kabīr.

Kairo, Egypt: Maktabah Ibn Teymiyyah.

156. Al-Mo’jam-oṣ-ṣaghīr.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-‘ilmiyyah, 1983.

Tantāwi Jauhari.

157. Al-Jawāhir fī tafsīr-il-Qor'ān al-karīm.
Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr.

Tirmizi, Mohammad bin 'Īsā (825–892).

158. Al-Jāmi'-oṣ-Ṣaḥīḥ.
Beirut, Libanon: Dār iḥyā'-it-torāth-il-'arabi.
*Lahore, Pakistan: Farid Book Stall.
159. Ash-Shamā'il-ol-moḥammadiyyah, 1. utgave, 1983.

Wahbah Zoheyli.

160. At-Tafsīr-ol-monīr.
Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr-il-mo'āsir, 1. utgave, 1991.

Yōsof Mizzi.

161. Toḥfat-ol-ashrāf bi ma'rifat-il-aṭrāf.
Beirut, Libanon: Al-Maktab-ol-islāmi.

Żahabi, Mohammad bin Aḥmad bin 'Osmān (1274–1348).

162. Al-Kāshif.
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-'ilmiyyah, 1. utgave, 1983.
163. Al-Moghni.
164. Mīzān-ol-i'tidāl.
Sheikhupura, Pakistan: Al-Maktabat-ol-athariyyah, 1. utgave, 1963.

Zamakhshari, Maḥmūd bin 'Omar (1075–1144).

165. Kashshāf 'an ḥaqā'iq ghawāmid-it-tanzīl.
Kairo, Egypt: Matba'at-ol-istiḳāmah, 2. utgave, 1953.

Zorqāni, Mohammad bin Abd-ol-Bāqi (1645–1710).

166. Zorqāni (Sharḥ Zorqāni 'alā al-Mawāhib-ol-ladoniyyah).
Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-'ilmiyyah, 1. utgave, 1996.

Koran register

Koranen 1:1–4	85	Koranen 3:103	53
Koranen 1:5	87	Koranen 3:135	51
Koranen 1:6	52	Koranen 3:159	116
Koranen 2:28	104, 194	Koranen 3:169	195
Koranen 2:37	98	Koranen 3:193	49
Koranen 2:48	62	Koranen 3:194	54, 163
Koranen 2:61	27	Koranen 4:48	67
Koranen 2:89	39, 103, 104	Koranen 4:64	30, 36, 103, 118, 134, 135, 216
Koranen 2:125	207	Koranen 4:65	131
Koranen 2:127	229	Koranen 4:69	52
Koranen 2:130	191	Koranen 5:35	23, 31, 217
Koranen 2:154	195	Koranen 5:54	17
Koranen 2:186	16, 62	Koranen 6:164	55
Koranen 2:248	171, 208	Koranen 7:23	48
Koranen 2:286	56	Koranen 8:32	114
Koranen 3:37	40	Koranen 8:33	38, 112
Koranen 3:38	25, 40	Koranen 9:119	191
Koranen 3:39	42	Koranen 10:62	75
Koranen 3:45	218	Koranen 12:101	191
Koranen 3:101	37, 114		

Koranen 12:93 26, 42	Koranen 26:83 190
Koranen 12:93–96 171	Koranen 26:100–101 63
Koranen 12:96 43	Koranen 27:19 49
Koranen 14:7 54	Koranen 29:48 108
Koranen 16:18 53	Koranen 33:56 89
Koranen 16:43 61	Koranen 33:69 218
Koranen 16:58 83	Koranen 35:10 92
Koranen 16:59 83	Koranen 38:82 23
Koranen 17:20 128, 132	Koranen 39:3 65
Koranen 17:57 34, 68	Koranen 53:8–9 90
Koranen 17:79 36	Koranen 53:39 55
Koranen 17:85 198	Koranen 55:26–27 92
Koranen 17:110 16	Koranen 65:11 116
Koranen 18:18 213	Koranen 66:8 168
Koranen 18:21 212	Koranen 89:27–30 50
Koranen 18:22 214	
Koranen 18:82 201	
Koranen 19:19 46	
Koranen 20:95–96 207	
Koranen 21:87 95	
Koranen 21:107 114	

Generelt register

- 152, 153, 154, 157, 158,
 160, 172, 173, 175, 195,
 201, 202, 203, 204, 205,
 227
 ‘Osmān bin ‘Affān 17, 154,
 160, 161, 175, 223
 ‘Osmān bin Ḥoneyf 118,
 119, 120, 161, 162, 163,
 223
 ‘Ottbi 135, 136, 219
H
 Ḥajjāj bin Ḥasan 178
 Ḥākīm 48, 99, 110, 119,
 120, 169, 192
A
 Aḥmad bin Ḥanbal 192
 Aḥmad Raza Khan 177,
 196
 A‘mash 151
 Abd-ol-Mālik 162
 Abo ‘Abdollāh Qorayshi
 220
 Abo Ṭālib 122, 123, 126
 Abo Ḥanīfah 221, 225
 Abo ad-Dardā’ 95, 169,
 170
 Abo al-Jauza Aus bin
 ‘Abdollāh 138, 139, 145
 Abo an-No‘mān 139, 140,
 141
 Abo Ayyōb al-Anṣāri 93,
 169, 200, 224
 Abo Bakr 17, 93, 152, 153,
 154, 175, 227
 Abo Bordah 177
 Abo Horayrah 57, 70, 75,
 81, 82, 175

- Abo Manşör Şabbāgh 135
Abo Mōsā 185
Abo Saʿīd al-Khodri 94, 95, 205
Abraham 164, 190, 207, 220, 222
Adam 29, 48, 49, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 130, 163, 170, 194, 208, 209, 217, 219
Al-ʿIrāqī 141
Albāni 145, 152, 154, 155
Ālōsi 106, 201, 221
Anas bin Mālik 71, 84, 93, 123, 124, 125, 174, 175, 178, 179, 180, 186, 187, 201
Aron 171, 208, 209, 210
Ashraf ʿAli Thānwi 101, 176, 210, 222, 223
Asmāʾ bint Abo Bakr 174, 184
- B**
- Badr-slaget 195
Baghawi 109, 153
Bano Naḍīr 106, 107
Bano Qorayzah 106, 107
Beyḍāwi 87, 109
Beyhaqi 48, 98, 102, 110, 120, 136, 217
Bilāl bin Ḥārith 150, 160
Boşīri 37
Bokhāri 22, 24, 120, 139, 141, 142, 145, 153, 169, 175, 178
Bolqīni 100
Borhān-od-dīn Ḥalabi 139
bønneformel 103, 104, 183
- D**
- Dārimi 138, 141, 143, 148
De hellige syv sovere 211, 212, 213
den høyeste rangen 22, 29, 63, 68, 218, 219
det hinsidige 28, 93, 118, 128, 132, 163, 180, 191, 197, 218
do ʿāʾ 24, 26, 27, 216
dommens dag 22, 28, 36, 37, 63, 64, 71, 72, 75, 83, 86, 88, 89, 105, 163, 167, 170
dsjinn 34
- E**
- Egypt 171, 220
Esra 35
Eva 100
- F**
- Fāṭimah bint Asad 93, 94
fajr 51
fredag 123
følgesvennene 20, 27, 47, 67, 72, 75, 98, 110, 112, 116, 117, 118, 121, 128, 130, 131, 133, 147, 148, 154, 163, 170, 171, 172, 177, 178, 179, 181, 182, 188, 194, 195, 203, 205, 206, 209, 211, 218, 228
følgesvenner 19, 22, 70, 74, 116, 148, 157, 172, 182, 205

- G**
- Gabriel 46, 51, 70, 192, 207, 208
 Ghaṭafān 105, 107
 Ghulām Aḥmad Parvez 107
- H**
- helvete 51, 69, 82, 83, 166, 167
 Heytami 136, 216, 219
 Howāzin 79
- I**
- Ibn ‘Abbās 104, 105, 107
 Ibn ‘Ābidīn Shāmi 220, 221
 Ibn ‘Omar 123, 186, 187
 Ibn Ḥajar 141, 142, 143, 144, 146, 150, 153, 156, 158, 179, 183, 203, 219
 Ibn Ḥibbān 140, 141, 143, 144, 154, 155
 Ibn Abo Ḥātim Rāzi 141, 143, 152, 156, 225
 Ibn Abo Khaythamah 150, 153
 Ibn Manẓōr 21
 Ibn Sa‘d 142, 145, 152, 154
 Ibn Sīrīn 179
 Ibn Teymiyyah 102, 145, 148, 150, 162, 163, 193, 217, 218
 Ibn-ol-Firāsi 192
 Ibn-ol-Monẓir 98
 Ibn-ol-Qaysarani 147, 239
 Ibn-ol-Qayyim 200
 Ibrāhīm bin Ṣāliḥ 200
 imam Shāfi‘i 148, 225
- islam 15, 33, 34, 37, 45, 60, 64, 65, 66, 67, 71, 72, 77, 79, 83, 91, 114, 152, 163, 190, 193, 206, 216, 222, 225, 227
 islamske loven 20, 23, 24, 55, 76
 Ismā‘īl Qādi 154
 Israels barn 27, 42, 110, 111, 171, 207, 209, 210
- J**
- Jābir bin ‘Abdullāh 22
 Jakob 26, 42, 43, 44, 45, 171
 Jesus 34, 35, 44, 165, 170, 218
 Johannes 26, 40, 42, 213
 Josef 26, 42, 44, 45, 94, 171, 191
 Jødene 34, 39, 103, 104, 105, 107, 109, 111, 114, 210
- K**
- Kaba 114, 207
Kauthar 77
 Khaḍir 201
 Khālid bin Walīd 27, 181
 Khaybar 105
 Kinānah 127
 kristne 34, 108, 114
 Kufa 204, 205
 Kypros 224
- L**
- Levanten 206, 220

M

- Mālik ad-Dār 148, 149,
152, 153, 154, 155, 156,
157
Mālik bin 'Iyāḍ 153, 154
Mamdōḥ 120, 144, 224
manna 26, 209
Maria 26, 34, 35, 40, 41,
43, 46, 47, 165
Marokko 143
Maulāna Rōmi 33
Medina 20, 39, 107, 117,
123, 125, 136, 138, 139,
148, 149, 154, 157, 173,
184, 187, 201, 202, 203,
216, 227, 228
Mekka 102, 108, 113, 114,
122, 182, 184, 203, 207,
223
Mikael 51, 69
Mo'āz bin Jabal 73
Mohammad Bakhsh 59, 63
Mohammad bin 'Alawi al-
Māliki 17, 51, 102, 137,
141, 147, 157, 223
Mojaddid Alf-thāni 226
Mollā 'Ali Qāri 101, 220
Monžiri 120, 152
Moses 26, 27, 29, 164,
171, 201, 207, 208, 209,
210, 211, 218
N
Na'im-od-dīn Morādābādi
208
Nasā'i 120, 140, 142, 147
nawāfil 81

- Nawawi 136, 137, 143,
174, 183, 217
Noah 113, 164, 219, 222

O

- Oḥod 77
Omm Salamah 181, 185
oppstandelsens dag 22, 29,
54, 74, 76, 163, 186, 216
osmanske tyrkerne 149
Oweys al-Qarani 204, 205

P

- paradiset 22, 29, 73, 88, 98,
165, 167, 168, 218, 222
profeten Mohammad 22,
29, 36, 39, 40, 49, 68, 77,
91, 97, 98, 100, 101, 102,
105, 106, 107, 113, 114,
115, 130, 131, 132, 170,
192, 211, 218, 220

Q

- Qāḍi 'Iyāḍ 101, 181, 186,
217
Qāḍi Thanā-'ollāh Pānīpatti
106, 212
Qaṣṭallāni 100, 120, 150,
175, 176, 216
Qitmir 213, 214
Qobā' 184
Qorṭobi 75, 105, 136, 183,
216

R

- Rāzi 106, 191

S

- Sahl bin Sa'd 177, 181

Generelt register

- Sakarias 25, 26, 40, 41,
42, 44, 204
Salomo 210
Sāmiri 207, 208
Samuel 210
Satan 23, 48, 98, 100,
164, 228
Saul 209, 210
Shāh Ismāʿīl ad-Dihlawi 23,
33
Shāh Walī-Allah 33, 208
Sobki 100, 120, 136, 203,
216, 219, 246
Sodoma-folket 113
Soyōṭī 98, 102, 106, 107,
120, 200, 219
- Ş**
- Şalāt* 81, 101
- T**
- tābiʿīn* 152, 153, 154, 155,
205, 211, 228
toraen 105, 106, 107, 209,
210, 211
- Y**
- Yā Moḥammadah* 27, 219
- Z**
- Żahabi 119, 120, 139, 140,
141, 142, 144, 145, 151,
169
Zāhid Kauthari 222
zakāh 72, 73, 91
Zakariyya Kandhalwi 176
Żōn-Nōn 95

